༄། །དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ།

སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

༄། །དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ།

སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

དཔེ་སྐྲུན་བྱས་རྩལ་གསལ་བཤད།

རྒྱལ་བས་ལུང་གིས་བསྔགས་པའི་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་རྣམས་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེ་འབྱེད་གནང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འཁྲུལ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལམ་སྲོལ་སྣད་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐུགས་སྲས་བསྟན་འཛིན་མང་པོ་བྱོན་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཁྲིད་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་མཐོང་ཤཱཀྱ་མི་ཏྲ། སྒྲོལ་མའི་ཞལ་མཐོང་ན་ག་བོ་དྷི། ས་བརྒྱད་ནོན་པ་ཨཱརྱ་དེ་ཝ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་མཐོང་བ་མ་ཏངྒི་ཏི་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་སྟེ་ཉེ་བའི་ཐུགས་སྲས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ནི་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་བ་སྟེ་འཕགས་པ་ལྷ་ཞེས་མཚན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོས་འཛིན་མའི་ཁ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་མདོ་སྔགས་གང་གི་ཐད་ལའང་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད་པ་པོ་སྟེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་

སྟོན་པའི་གཞུང་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་སྟོན་པའི་གཞུང་སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ལྷ་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཞེས་འབོད་ཅིང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚད་མར་འཛིན། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ཕྱི་མོའི་ཁུངས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱེད་དོ།།

འདིར་གླིང་བར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ་སྟེ་ས་བཅད་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། དང་པོ་ལ་འགལ་རྐྱེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོང་བ་སྟེ། རྟག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་དང་། བདེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་བར་བསྒོམ་པ། གཙང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་མི་གཙང་བར་བསྒོམ་པ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་པ་བསྒོམ་པ་བཅས་བསྟན་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྐོར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། སློབ་མ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་དང་། དུས་རྟག་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ། ལྟ་བ་དགག་པ་བསྒོམ་པ། དབང་པོ་དང་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ། མཐར་འཛིན་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་

ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐའ་བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གསུམ་གྱི་ནོར་གྱིས་ཕྱུག་ཅིང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་ཆ་བགོས་ཤིང་མཁྱེན་སྤྱན་ཡངས་པའི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བོད་རིག་པ་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་གྱི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ངེད་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་དབུ་མ་རྩ་འཇུག་བཞི་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲལ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པའི《བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཞུགས་སོ། །》ཞེས་པ་རྩ་བ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གྲས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས(1349—1412)ཀྱིས་བརྩམས་པའི《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་དོན་གསལ་བ་བཞུགས་སོ། །》ཞེས་པ་ལ་ས་བཅད་རྣམས་གཞུང་དུ་ཡིག་འབྲུ་ཆེ་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་བྱས་ཐོག་དེ་དག་དཀར་ཆག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཆད་ལྷག་མེད་པར་པར་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན།

སྒྲིག་པ་པོས། 1996 ལོའི་ཟླ་བ་9 པར།

དཀར་ཆག

བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཞུགས་སོ། …(1)

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ། རྒྱ་གར་གྱི……
མཁན་པོ་སུ་ཀྵྨ་ཛྙ་ན་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས……
ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་དོན··
གསལ་བ་བཞུགས་སོ། …………རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བརྩམས།(39)

འགོ་བརྗོད། ……(41)

རྩ་བའི་ས་བཅད་དང་པོ། སྤྱིའི་དོན། ……(42)

ས་བཅད་དང་པོ། དགོས་དོན། ……(42)

ས་བཅད་གཉིས་པ། བསྡུས་དོན། ……(44)

དང་པོ། དོན་དངོས་བཤད་པ། ……(44)

གཉིས་པ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སྤང་བ། ……(46)

གཅིག རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ལུས་ལ་ལོག་རྟོག་སྤང་བ། ……(46)

གཉིས། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལུས་ལ་ལོག་རྟོག་སྤང་བ། ……(47)

ས་བཅད་གསུམ་པ། མཚན་དོན། ……(48)

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། ཡན་ལག་གི་དོན། ……(48)

ས་བཅད་དང་པོ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ། ……(49)

དང་པོ། འགལ་རྐྱེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་བསལ་བ། ……(49)

གཅིག རྟག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་
བསྒོམ་པར་བཤད་པ། ……………………………………(49)
(གཅིག)མི་རྟག་པ་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས། ……………………………(50)
〔གཅིག〕རང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒོམ་པ། ……………………(50)
〈གཅིག〉རང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་བག་ཡོད་ལ་བསྐུལ་བ་
མདོར་བསྟན་པ། ……………………………………(50)
〈གཉིས〉དེ་བཀལ་ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ……………………(52)
【གཅིག】རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ།………………………………(52)
(གཅིག)གསོན་པ་འཆི་བ་བཟློག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ། ………………(52)
(གཉིས)ཐུན་མོང་བ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ། ……………(54)
(གསུམ)ཕྱིར་བཅོས་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ། ……………(55)
(བཞི)མ་ངེས་པ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ། ………………(55)
(ལྔ)དཔའ་བོ་ལ་འཆི་བ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ།…………(56)
【གཉིས】ཕྲ་བ་སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པ། ……………………………(57)
〔གཉིས〕གཞན་གྱི་འཆི་བ་ལ་སྨྲ་ངན་མི་རིགས་པ་བསྟན་པ། …………(58)
〈གཅིག〉མདོར་བསྟན་པ།……………………………………(59)
〈གཉིས〉དེ་བཀལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ། …………………(59)
【གཅིག】མ་དྲིས་པར་འགྲོ་བ་སྨྲ་ངན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ། ………(60)
【གཉིས】ཆགས་པ་སྨྲ་ངན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ། ……………………(60)
【གསུམ】འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་སྨྲ་ངན་བྱ་བ་དགག་པ། …………………(62)
【བཞི】འབྲེལ་པ་ཐོབ་འདོད་སྨྲ་ངན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ།…………(62)

【ལྔ】 ལྷན་ཅིག་འདུ་བ་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ། ......(63)
【དྲུག】 དུས་ཚོགས་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ། ......(64)
(གཉིས)དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། ......(65)

གཉིས། བདེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་སུ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་
བསྒོམ་པ་བཤད་པ། ......(67)
(གཅིག)ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པ་དངོས། ......(67)
〔གཅིག〕 ལུས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་བསྟན་པ། ......(67)
〈གཅིག〉 མདོར་བསྟན་པ། ......(68)
〈གཉིས〉 རྒྱས་པར་བཤད་པ། ......(68)
【གཅིག】 ལུས་ལ་བརྣས་པ་སྤང་བ། ......(68)
【གཉིས】 ཧ་ཅང་ཆགས་པ་སྤང་བ། ......(69)
(གཅིག)ཆགས་པ་སྤང་བ་མདོར་བསྟན་པ། ......(69)
(གཉིས)བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ། ......(70)
〔གཅིག〕 སྡུག་བསྔལ་སྟོབས་ལྡན་དུ་བསྟན་པ། ......(70)
〔གཉིས〕 བདེ་བ་སྟོབས་ཆུང་བར་བསྟན་པ། ......(73)
〔གཉིས〕 ལུས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་བསྟན་པ། ......(78)
(གཉིས)རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ། ......(79)

གསུམ། གཙང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། ......(82)
(གཅིག)ལུས་མི་གཙང་བ་བསྒོམ་པ་དངོས་བཤད་པ། ......(82)

〔གཅིག〕 བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་གཙང་བར་ཞེན་པ་དགག་པ། ....(82)

〈གཅིག〉 ཡུལ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ། ....(82)

【གཅིག】 བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ།....................(83)

【གཉིས】 གཟུགས་མཛེས་ལ་ཆགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་དགག་པ། ....(84)

【གསུམ】 བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་བཤད་པ།......................................(86)

〈གཉིས〉 ཡུལ་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ། ....(87)

【གཅིག】 སྐྱོན་དངོས་བཤད་པ།..(87)

【གཉིས】 བུད་མེད་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ། ....(88)

【གསུམ】 དེ་ལ་ཕྲག་དོག་དང་ཆགས་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ། ......(91)

〈གསུམ〉 ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ། ....(92)

〔གཉིས〕 ལུས་སྤྱིར་མི་གཙང་བར་ཞེན་པ་དགག་པ། ....(93)

(གཉིས)སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ། ....(95)

བཞི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། ....(96)

(གཅིག)མདོར་བསྟན་པ། ....(96)

(གཉིས)དེ་བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ།..............................(97)

〔གཅིག〕 དབང་ཕྱུག་གིས་དྲིགས་པ་དགག་པ། ....(97)

〈གཅིག〉 དངོས་བཤད་པ།..(97)

〈གཉིས〉 ཞར་བྱུང་དུ་ཞིག་པ་སྤྱོད་པ་དགག་པ། ....(100)

〔གཉིས〕 རིགས་ཀྱིས་དྲིགས་པ་དགག་པ། ....(105)

གཉིས་པ། མཐུན་རྐྱེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་བསྟན་པ། ………(110)
གཅིག བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དངོས་བསྟན་པ། ………(110)
(གཅིག)སྤྱོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ། ………(110)
〔གཅིག〕དངོས་བཤད་པ། ………(110)
〔གཉིས〕དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། ………(112)
〔གསུམ〕ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། ………(113)
(གཉིས)དེ་སྲས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། ………(115)
〔གཅིག〕བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། ………(115)
〈གཅིག〉ལས་ཐམས་ཅད་དགེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། ………(115)
〈གཉིས〉སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས། ………(116)
【གཅིག】རང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས། ………(116)
【གཉིས】གཞན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བཅུག་པའི་བསོད་ནམས། ………(118)
〔གཉིས〕དེས་འགྲོ་དོན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། ………(119)
〔གསུམ〕དེ་ལ་སྨོང་བའི་ཉེས་དམིགས། ………(122)
〔བཞི〕དེ་ལ་དད་པར་རིགས་པ། ………(123)
〔ལྔ〕ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྔགས་པ། ………(124)
〔དྲུག〕བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ། ………(125)
(གསུམ)སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྦྱིན་བྱེད། ………(127)
(བཞི)བློ་དམན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ། ………(128)

གཉིས། ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། ……………………………(129)
(གཅིག) གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དགག་པ། ………(129)
(གཉིས) རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ། …………(130)
〔གཅིག〕 ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ། ……………………………………(131)
〈གཅིག〉 ཉོན་མོངས་སོ་སོའི་བྱེད་ལས། …………………………………(131)
【གཅིག】 དངོས་བཤད་པ། ………………………………………………(131)
【གཉིས】 དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་བགྲེ་བའི་ཚུལ། ……………………………(132)
〈གཉིས〉 དེ་དག་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ། ………………………………………(133)
〈གསུམ〉 ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ། ………………………………………(134)
【གཅིག】 དུག་གསུམ་སྤོང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། …………………………(134)
(གཅིག) ཉོན་མོངས་དངོས་སྤོང་ཚུལ། ……………………………………(134)
(གཉིས) དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ། …(137)
〔གཅིག〕 འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། ……(137)
〔གཉིས〕 དེ་དག་གདུལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། ……………………………(138)
【གཉིས】 ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ། ………………………(139)
(གཅིག) ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས། …………………………………………(139)
(གཉིས) སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ། …………………………………………(140)
(གསུམ) བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན། ……………………………………………(142)
〔གཉིས〕 སྤྱིའི་གཉེན་པོ། ………………………………………………(144)

གསུམ། ལས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ། ……………………………(146)
(གཅིག)འབྲས་བུ་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས། ……………………………(146)
〔གཅིག〕འགོར་བ་སྤྱིའི་ཉེས་དམིགས། ……………………………(146)
〈གཅིག〉དངོས་བཤད་པ། ……………………………(146)
〈གཉིས〉སྲིད་པ་ཟད་པ་བརྩོན་པར་གདམས་པ། ……………………………(148)
〔གཉིས〕ཁྱད་པར་བདེ་འགྲོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ། ……………………………(150)
(གཉིས)རྒྱུ་ལས་སྤོང་ཚུལ། ……………………………(151)
〔གཅིག〕ལས་སྤོང་བར་གདམས་པ། ……………………………(152)
〔གཉིས〕སྤོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ……………………………(152)
〔གསུམ〕སྤོང་ཚུལ་དངོས། ……………………………(153)
〈གཅིག〉སྤྱིར་བསྟན་པ། ……………………………(153)
〈གཉིས〉ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ། ……………………………(154)
【གཅིག】བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དགག་པ། ……………………………(154)
(གཅིག)མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ། ……………………………(155)
(གཉིས)འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ། ……………………………(157)
(གསུམ)ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ། ……………………………(157)
(བཞི)དབང་ཕྱུག་གི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ། ……………………………(158)
(ལྔ)མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ། ……………………………(159)
【གཉིས】བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དགག་པ། ……………………………(159)
(གསུམ)ལས་སྤངས་པའིདགོས་པ་བསྟན་པ། ……………………………(160)

བཞི། སློབ་མ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ། ……(162)
(གཅིག) འདོད་ཆགས་སྤོང་ནུས་སུ་བསྟན་པ། ……(162)
(གཉིས) བྱིས་པས་དེ་དག་མི་སྤོང་བའི་ཚུལ། ……(164)
〔གཅིག〕 དངོས་བཤད་པ། ……(164)
〔གཉིས〕 ཞར་ལ་ཡོག་ལྟས་མྱང་འདས་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པ། ……(165)
(གསུམ) འཇུག་ལྡོག་བསྟན་པའི་རིམ་པ། ……(166)
(བཞི) སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་སྤོང་བ། ……(167)
(ལྔ) བྱེད་ལས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མྱང་འདས་ཐོབ་མི་ཐོབ་བསྟན་པ། ……(168)
(དྲུག) འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣམས་ནི་མྱང་འདས་འཐོབ་པར་བསྟན་པ། …(168)
(བདུན) སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ་དག་མྱང་འདས་མི་ཐོབ་པར་
བསྟན་པ། ……(169)
(བརྒྱད) གང་ཟག་གི་རིགས་ཅན་མཆོག་དམན་གསུམ་ལ་བསླབ་
པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ། ……(169)
(དགུ) སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན། ……(173)
(བཅུ) ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལྡོག་ནུས་སུ་བསྟན་པ། ……(175)

ས་བཅད་གཉིས་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བྱེད་
ཀྱི་ལམ་བཤད་པ། ……(177)
དང་པོ། སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ། ……(177)
གཅིག མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དགག་པ། ……(177)
(གཅིག) རྟག་པའི་དངོས་པོ་དགག་པ། ……(178)

（གཅིག） སྨིན་དགག་པ། ……(178)
（གཉིས） ཁྱད་པར་དུ་དགག་པ། ……(180)
〈གཅིག〉 བདག་དགག་པ། ……(180)
〈གཉིས〉 ནམ་མཁའ་དགག་པ། ……(181)
〈གསུམ〉 དུས་དགག་པ། ……(183)
〈བཞི〉 རྡུལ་ཕྲན་དགག་པ། ……(184)
〈ལྔ〉 ཐར་པ་རྟག་པ་དགག་པ། ……(188)
【གཅིག】 རང་སྡེའི་ཐར་པ་རྟག་པ་དགག་པ། ……(188)
【གཉིས】 གཞན་སྡེའི་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཐར་པ་དགག་པ། ……(193)
(གཅིག) བདག་དགག་པ། ……(193)
(གཅིག) སོ་སོར་དགག་པ། ……(193)
(གཅིག) བྱེ་བྲག་པའི་བདག་དགག་པ། ……(193)
【གཅིག】 ངོ་བོ་དགག་པ། ……(194)
【གཉིས】 སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ……(196)
༡ འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ། ……(196)
༢ ལུས་སྒུལ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ། ……(197)
(༡) དངོས་བཤད་པ། ……(197)
(༢) ཞར་ལ་བདག་རྟག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ། ……(199)
༣ བདག་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ……(199)
〈གཉིས〉 གྲངས་ཅན་པའི་བདག་དགག་པ། ……(201)

〈གསུམ〉 རིག་པ་ཅན་གྱི་བདག་དགག་པ། ……………………………(203)
〈བཞི〉 ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ། ……………………………(204)
〈ལྔ〉 བདག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ། ……………………………(205)
〔གཉིས〕 སྤྱིར་དགག་པ། ……………………………(206)
(གཉིས)བདག་མེད་ལ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་སྤོང་བ། ……………………………(208)

〈དྲུག〉 དུས་རྟག་པ་དགག་པ། ……………………………(212)
【གཅིག】 ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ། ……………………………(212)
【གཉིས】 དེ་དགག་པ། ……………………………(212)
(གཅིག)དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ། ……………………………(213)
〔གཅིག〕 འདས་མ་འོངས་དགག་པ། ……………………………(213)
〈གཅིག〉 མ་འོངས་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པ། ……………………………(213)
〈གཉིས〉 འདས་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པ། ……………………………(216)
〈གསུམ〉 མ་འོངས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། ……………………………(216)
【གཅིག】 མ་འོངས་པ་རྫས་གྲུབ་སྐྱེ་བ་དགག་པ། ……………………………(217)
【གཉིས】 མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་དགག་པ། ……………………………(221)
【གསུམ】 འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དུ་སྨྲ་བ་དགག་པ། ……………………………(222)
〔གཉིས〕 ད་ལྟར་བ་དགག་པ། ……………………………(224)
(གཉིས)དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ……………………………(225)
〔གཅིག〕 དངོས་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ……………………………(225)
〔གཉིས〕 དྲན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ……………………………(229)

(གཉིས)བལྟ་བར་བྱ་བ་དགག་པ། ……………………………(231)

〔གཅིག〕ཞིགས་བཤད་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ། ……………………(231)

〈གཅིག〉ཉན་པ་པོ་སྣོད་ལྡན་དཀའ་བར་བསྟན་པ། ………………(231)

【གཅིག】དངོས་བཤད་པ། ……………………………………(231)

【གཉིས】ཞར་བྱུང་། ………………………………………(234)

(གཅིག)ཐུབ་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྒྲུབ་པ།……………………………(234)

(གཉིས)མུ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།……………(236)

〈གཉིས〉མཉན་བྱ་སྟོང་ཉིད་ཟབ་པར་བསྟན་པ། ……………………(237)

【གཅིག】སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ།………………………(237)

【གཉིས】གཞན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཉེས་
དམིགས།……………………………………………………(239)

【གསུམ】དམན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པ། ………………(241)

【བཞི】བསྟན་བྱ་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ………………………(242)

〈གསུམ〉ཟབ་མོ་སྟོད་པའི་ཕྱིར་མིན་པར་བསྟན་པ། ………………(243)

【གཅིག】དངོས་བཤད་པ། ……………………………………(243)

【གཉིས】ཞར་བྱུང་། ………………………………………(245)

(གཅིག)དམ་པ་བདག་མེད་ལ་མི་སྐྲག་པའི་རྒྱུ།……………………(245)

(གཉིས)ཆོས་འདོད་ལ་བརྩེ་བར་བྱ་བ། …………………………(246)

〈བཞི〉རང་བཞིན་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྲ་རགས་ཕྱེ་བ།………………(247)

〔གཉིས〕ཞིགས་བཤད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། …………………(249)

〔གསུམ〕ཐར་འདོད་ལ་ཞིགས་བཤད་བླང་བར་གདམས་པ། ………(251)
(གསུམ)དབང་པོ་དང་དོན་དགག་པ།…………………………(252)
〔གཅིག〕ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པ་དགག་པ། …………(252)
〈གཅིག〉གཟུང་བྱ་དབང་དོན་བདེན་པ་དགག་པ།…………………(252)
【གཅིག】སྤྱིར་དགག་པ།………………………………………(253)
(གཅིག)དགག་པ་དངོས། ……………………………………(253)
(གཉིས)བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ།……………………………(255)
(གསུམ)རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ།……………………………(256)
【གཉིས】སོ་སོར་དགག་པ།…………………………………(256)
(གཅིག)ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དབང་པོས་འཛིན་པ་དགག་པ། …………(257)
〔གཅིག〕བལྟ་བྱ་དགག་པ། ……………………………………(257)
〈གཅིག〉ཡུལ་དགག་པ། ………………………………………(257)
【གཅིག】རང་སྡེ་དགག་པ།……………………………………(257)
【གཉིས】གཞན་སྡེ་དགག་པ། ……………………………………(259)
〈གཉིས〉ཡུལ་ཅན་དགག་པ། …………………………………(260)
〔གཉིས〕མཉན་བྱ་དགག་པ། …………………………………(264)
(གཉིས)ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་དགག་པ།…………(265)
〈གཉིས〉འཛིན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་དགག་པ།…………………(266)
【གཅིག】འདུ་ཤེས་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད།…………………………(266)
【གཉིས】དེ་བདེན་པར་བསྒྲུབ་པ། ……………………………(268)

〈གསུམ〉བདེན་མེད་ངོ་མཚར་གྱི་སྒྱུར་བསྟན་པ། ....(269)

〔གཉིས〕བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་སོགས་དང་མཚུངས་པ།......................(270)

(བཞི)མཐར་འཛིན་པ་དགག་པ། ....(272)

〔གཅིག〕འདུས་བྱས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྟན་པ། ....(272)

〈གཅིག〉མདོར་བསྟན་པ། ....(272)

〈གཉིས〉རྒྱས་པར་བཤད་པ། ....(273)

【གཅིག】ཚོགས་པ་སྤུ་བཞིར་གྲུབ་པ་དགག་པ། ....(273)

(གཅིག)མདོར་བསྟན་པ། ....(274)

(གཉིས)བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ། ....(274)

〔གཅིག〕གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། ....(275)

〈གཅིག〉མཚན་ཉིད་དགག་པ། ....(275)

【གཅིག】སྐྱེའི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ། ....(275)

【གཉིས】ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དགག་པ། ....(276)

〈གཉིས〉མཚན་གཞི་དགག་པ། ....(278)

〔གཉིས〕རང་སྐྱེ་དགག་པ། ....(279)

【གཉིས】ཚོགས་པ་ཅན་ལ་རྫས་ཡོད་དགག་པ། ....(282)

【གསུམ】གཅིག་དང་དུ་མར་གྲུབ་པ་དགག་པ། ....(283)

【བཞི】མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྒྲེ་བ། ....(284)

〔གཉིས〕དངོས་པོ་བདེན་པར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ། ....(286)

〔གསུམ〕བདེན་མེད་རིགས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ།......................(287)

〔བཞི〕བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ། ……………………(288)

གཉིས། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དགག་པ། ……………………(290)
(གཅིག) སྐྱེ་མེད་སྨྲ་མའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ་པ། ……………………(290)
〔གཅིག〕སྐྱེ་བ་དགག་པ། ……………………(290)
〈གཅིག〉ཡོད་མེད་ཕྱོགས་སུ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ……………………(290)
〈གཉིས〉ཐོག་མཐའ་བར་མར་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ……………………(292)
〈གསུམ〉རང་གཞན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ……………………(293)
〈བཞི〉རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ……………………(293)
【གཅིག】དངོས་བཤད་པ། ……………………(294)
【གཉིས】སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ……………………(294)
〈ལྔ〉དུས་གསུམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ……………………(295)
〔གཉིས〕སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ། ……………………(295)
(གཉིས) མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྟན་པ། ……………………(296)
〔གཅིག〕རིམ་གྱིས་དང་ཅིག་ཅར་བརྟགས་པ་ལ་དགག་པ། ……………………(296)
〔གཉིས〕མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དགག་པ། ……………………(297)
〔གསུམ〕གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ……………………(297)
〔བཞི〕དངོས་པོ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་པ། ……………………(298)
(གསུམ) སྐྱེ་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་དགག་པ། ……………………(300)
〔གཅིག〕དགག་པ་དངོས། ……………………(300)
〈གཅིག〉ཕྱེད་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ། ……………………(300)

【གཅིག】 ངོ་བོ་དགག་པ། ……………………………………(300)
【གཉིས】 སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ……………………………………(301)
(གཉིས) དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དགག་པ། ……………………(302)
(གསུམ) སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ། ……………………………(303)
(བཞི) མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ།……………………………(303)
〔 གཉིས 〕 དོན་བསྡུ་བ།……………………………………………(304)
(བཞི) བཀག་པ་དེ་ཡི་མཇུག་སྡུད་བསྟན་པ།……………………………(305)

གཉིས་པ། རབ་བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ། ……………………………(309)
གསུམ་པ། གླེན་ཀ་ལྷག་མ་སྤང་བ། ……………………………………(310)
གཅིག སྟོང་ཉིད་འགོག་བྱེད་རིགས་པ་དགག་པ། ………………………(311)
(གཅིག) གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ། ………………………(311)
(གཉིས) རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ། ………………………………(312)
(གསུམ) རིགས་པ་གཞན་དགག་པ།……………………………………(313)
〔 གཅིག 〕 ཐུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དགག་པ། ………………………(313)
〔 གཉིས 〕 སྟོང་པས་བློ་བོ་འགྲུབ་པ་དགག་པ། ………………………(314)
གཉིས། མཐར་ཕྱོགས་ལྟུང་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ། …………………(315)
(གཅིག) དགག་པ་དངོས། ……………………………………………(315)
〔 གཅིག 〕 ཕྱོགས་མེད་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་པ།……………………(316)
〔 གཉིས 〕 དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ……………………(316)

〔གསུམ〕གཉིས་མེད་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ……………………(318)
(གཉིས) སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ། ……………………………………(319)
གསུམ། ཡོད་མེད་རིགས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ……………………(320)
བཞི། མེད་པ་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་པ། ……………………………(321)
ལྔ། སྟོང་ཉིད་སྨྲ་བའི་དཔེ་རྟགས་དགག་པ། ……………………………(322)
དྲུག སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། ……………………………(323)
བདུན། ཡོད་མེད་འཛིན་པ་ལོག་པར་བསྟན་པ། ……………………………(325)
བརྒྱད། ཕྱོགས་བྲལ་རིགས་པས་དགག་མི་ནུས་པ། ……………………………(325)
མཇུག་བྱང་། ……………………………………………………(327)
པར་བྱང་། ……………………………………………………(329)

༄༅། །བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་བཞུགས་སོ། །

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པ།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཙ་ཏུཿཤ་ཏ་ཀ་ཤཱསྟྲ་ཀཱ་རི་ཀཱ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མངའ་བདག །རང་ཉིད་འཆི་བདག་བྱེད་པོ་མེད། །ཡོང་ངེས་རྣལ་བཞིན་གཉིད་ལོག་ན། །དེ་ལས་མ་རུངས་གཞན་ཅི་ཡོད། །འཆི་བར་བྱ་ཕྱིར་སྐྱེས་གྱུར་ཅིང་། །གཞན་དབང་འགྲོ་བའི་ངང་ཅན་ལ། །འཆི་བ་བྱ་བ་ལྟར་སྣང་སྟེ། །གསོན་པ་བྱ་བ་མིན་ལྟར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདས་དུས་ཐུང་ངུ་ལྟར། །མཐོང་ཞིང་མ་འོངས་གཞན་དུ་ན། །ཁྱོད་མཉམ་མི་མཉམ་ལྟར་སེམས་དེ། །གསལ་བར་འཇིགས་པའི་འོ་དོད་འདྲ། །གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤྱི་མཐུན་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་འཆི་བའི་འཇིགས་མེད་ན། །གཅིག་ལ་གནོད་གང་དེ་ཕྲག་དོག །སྔོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་འགྱུར་རམ། །ནད་བཅོས་རྒ་བ་གསོ་བྱ་དེས། །དེ་དག་ལ་ཁྱོད་མི་འཇིགས་སོད། །ཚད་པ་ཕྱི་མ་བཅོར་མེད་པས། །ཁྱོད་ཆེས་གསལ་བར་དེ་ལ་འཇིགས། །གསད་པར་བྱ་བའི་ཕྱུགས་རྣམས་ལྟར། །འཆི་བ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་ཞིང་། །གཞན་ཡང་འཆི་བར་སྣང་གྱུར་ན། །ཁྱོད་ལ་འཆི་བདག་འཇིགས་ཅིས་མེད། །དུས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་རྟག་སྙམ་དུ་སེམས་ན་ནི། །ནམ་ཞིག་དུས་ན་འཆི་བདག་གིས། །ཁྱོད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །མ་འོངས་པ་ཡི་དོན་ལྟ་ཞིང་། །གསོན་པ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་ཉིད་འཚོང་ལ་བདག་ཉིད་ནི། །རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་ཞེས་སུ་ཞིག་སྨྲ། །བདག་ཉིད་གཏའ་མར་བཞག་བྱས་ཏེ། །སྡིག་ལས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱེད། །ངེས་པར་ཁྱོད་ནི་མཁས་རྣམས་ལྟར། །བདག་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་ཟད། །སུ་ལའང་གསོན་

པ་ཞེས་བྱ་བ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལས་གཞན་མེད། །སྐྱེ་བོས་དེ་ངེས་མི་རིག་པ།།
དེས་ན་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་དཀོན། །ཁྱོད་རིང་གསོན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། །རྒན་
ཉིད་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན། །ཨེ་མ་ཁྱོད་སྤྱོད་སྐྱེ་བོ་ནི། །འདྲ་ལ་དམ་པ་ལྟ་བུར····
སྣང་། །ཁྱོད་རང་འཆི་ལ་མྱ་ངན་ན། །བུ་སོགས་རྣམས་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་ཡིན། །རང····
ཉིད་སྤྱོ་བྱ་སླ་པོ་ནི། །ཅི་ལྟར་བུར་ན་སྨད་མི་འགྱུར། །གང་ཚེ་འགའ་ཞིག་མ····
བཅོལ་བར། །རང་ཉིད་བུར་གྱུར་དེ་ཡི་ཚེ། །མ་དྲིས་ཉིད་དུ་དེ་འགྲོ་བ། །རིགས་
པར་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་ནོ། །གཏི་མུག་ཕྱིར་ན་བུ་ཡི་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད···
པར་ཟད། །འདི་ཡི་འགྲོ་བ་སྒྲུབ་ཉིད། །རྒྱས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཇི་
ལྟར་ཕ་ལ་བུ་སྡུག་པ། །དེ་ལྟར་དེ་ལ་སྐྱེ་མ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འོག་ཏུ་འགྲོ།།
དེ་ཕྱིར་མཐོ་རིས་ཀུན་རྙེད་དཀའ། །གང་ཚེ་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ། །འགའ་ཡང···
སྡུག་ཅེས་བྱ་ཡོད་མིན། །དེ་ཚེ་ཆགས་པ་འཚོང་དང་ནི། །འདྲ་བ་འབབ་ཞིག་སྐྱེ་
བར་ཟད། །བྲལ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། །མི་རྣམས་སྙིང་ལས་མྱུར་ལྡོག
སྟེ། །ཆགས་ལའང་སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བ་ཡིས། །མཚོན་པའི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་སྟོན།།
གནོད་པས་གཟིར་བ་བྱུས་ཟིན་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་མེད་སྐམ་ཤེས་བཞིན་དུ། །ཁྱོད་
བདག་ཉིད་ལ་ཕྱི་འཆོས་འགྱུར། །དེ་ཡང་བདག་ལ་མི་རིགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ···
རྣམ་པར་འགེད་ལྟ་བུར། །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་འཁྱམ། །སྡུག་བསྔལ····
གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །སྡུག་བསྔལ་འགེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །གང་གི་འདུ་བ་དགའ་
ཡིན་དེའི། །འབྲལ་བ་ཅི་ལྟར་དགའ་མ་ཡིན། །འདུ་བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དག །
ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བར་སྣང་མིན་ནམ། །འདས་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལ། །མ་འོངས་ཐ་
མ་ཡོད་མིན་ན། །ཅིས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདུ་མཐོང་ཞིང་། །རིང་པོར་གྱུར་ཀྱང་བྲལ་
བ་མིན། །སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་དུས་དེ་རྣམས། །ངེས་པར་དགྲ་དང་འདྲར་འགྱུར་

ཏེ། །དེས་ན་དགྲར་གྱུར་དེ་དག་ལ། །རྣམ་ཀུན་ཁྲོད་འདོད་ཆགས་མི་བྱ། །བློ་ངན་བྲལ་བའི་འཇིགས་པ་ཡིས། །ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ན། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་ངེས་པར་ནི། །བྱ་དགོས་ཆད་པས་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཁྲོད་འདི་བྱས་ནས་གསལ་བར་ནི། །ནགས་སུ་འགྲོ་བྱ་སྙམ་སེམས་ན། །གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་གཏང་བྱ་བ། །དེ་བྱས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །བདག་ནི་འཆིའོ་སྙམ་སེམས་པ། །གང་ལ་ངེས་པར་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པས་ཡོངས་བཏང་ཕྱིར། །འཆི་བདག་ལ་ཡང་ག་ལ་འཇིགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའོ།།

ལུས་ནི་དགྲ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བསྲུང་བྱ། །ཁྲིམས་ལྡན་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་ནི། །དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བྱེད། །མི་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལུས་ཉིད་ལས། །སྐྱེ་ཞིང་བདེ་བ་གཞན་ལས་ན། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་སྣོད་གྱུར་པ།། ཕོག་པ་ལ་ཁྲོད་ཅི་སྟེ་གུས། །གང་ཚེ་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལྟར། །ཤས་ཆེར་མི་ལ་མི་འབྱུང་ན། །དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དེ། །ཆུང་ངུ་སྙམ་དུ་སེམས་བྱེད་དམ། །འཇིག་རྟེན་བདེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་། །བདེ་གྱུར་དག་ཀྱང་རྙེད་དཀའ་སྟེ། །དེས་ན་སྐྱེ་བོ་འཇིག་འདི་ལ། །སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་སྙེགས་པ་འདྲ། །སྡུག་བསྔལ་འདོད་པས་རྙེད་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པས་བདེ་བ་ག་ལ་ཡིན། །ཁྲོད་ཅིས་དགོན་པ་ལ་གུས་ཤིང་། །མོད་ལ་ཅི་སྟེ་ཁྲོད་མི་འཇིགས། །བདེ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་པོ་ནི། །སྡུག་བསྔལ་སྣོད་དུ་འགྱུར་བ་དེ། །ལུས་ལ་གུས་དང་དགྲ་ལ་གུས། །དེ་དག་གཉིས་ནི་མཚུངས་པར་སྣང་། །ལུས་ནི་ཤིན་ཏུ་འགོར་བས་ཀྱང་། །བདེ་བའི་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །རང་བཞིན་གཞན་གྱིས་ཟིལ་གནོན་ཅེས། །བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཆོག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །ཐ་མ་རྣམས་ལ་ལུས་སྐྱེས་སོ། །

སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འཇོམས་པར་བྱེད། །
བདེ་བ་རྟོག་པའི་དབང་གྱུར་ཅིང་། །རྟོག་པ་སྡུག་བསྔལ་དབང་གྱུར་པ། །དེ·····
ཕྱིར་ཀུན་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས། །ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ལྡན་ཅི་ཡང་མེད། །ཇི་ལྟར་ཇི·····
ལྟར་དུས་འགྲོ་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ། །དེ་ཕྱིར་བདེ་བ་ལུས་འདི་
ཡི། །གཞན་པོ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནི་རྒྱུ་མང་པོ། །ནད·····
རྣམས་དང་གཞན་སྣང་གྱུར་པ། །དེ་སྙེད་དུ་ནི་མི་རྣམས་ལ། །བདེ་བའི་རྒྱུ་དག་
སྣང་མ་ཡིན། །འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་བ་ལས། །ཇི་ལྟར་བརླག་པ་མཐོང་གྱུར་པ།།
དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བཞིན་ལས། །བརླག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྐྱེན་དང་
ལྡན་ཅིག་བདེ་བ་ལས། །བརླག་པ་སྣང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ། །རྐྱེན་རྣམས་ཉིད་དང་
ལྡན་ཅིག་ཏུ། །བརླག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་འཆི་བཞིན་ལ་དུས་སོང་ཞིང་།།
འགྲོ་བ་དང་ནི་འགྲོར་འགྱུར་ན། །འཆི་བཞིན་པ་ནི་བདེ་འགྱུར་ཞེས། །རྣམ་པ··
ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀྲེས་སོགས་ཀྱི། །གནོད་པ་རྟག་ཏུ
ཡོད་གྱུར་ན། །གནོད་བཞིན་པ་ནི་བདེའོ་ཞེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན། །
ནུས་པ་མེད་པས་འབྱུང་ཀུན་ལ། །ཚིགས་པ་ཞེས་བྱར་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འགལ་བ··
རྣམས་ལ་བདེའོ་ཞེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གྲང་སོགས་རྣམས་ལ་ཕྱིར་
འཚོས་པ། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བརླག་བཞིན་པ་ནི་བདེའོ་ཞེས། །རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན། །འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས། །བྱ་འགའང་ས·····
སྙིངས་ཡོད་མིན་ན། །ལས་བྱེད་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་
སོ། །འདི་དང་གཞན་དུ་བདག་ཉིད་ནི། །རྟག་ཏུ་སྡིག་ལས་བསྲུང་བར་བྱ། །ངན་
འགྲོ་ཡོད་ན་བདེ་བ་ཞེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན། །གཞོན་པ་སོགས་ལ་
མི་རྣམས་ཀྱི། །བདེ་བ་རྟག་ཏུ་ཡོད་མིན་ཏེ། །དང་པོ་གང་ལ་རྩོམ་མེད་པ། །དེ་ལ་

མཐར་འཁྱིལ་ག་ལ་ཡོད། །གསེར་གྱི་སྣོད་དུ་སྐྱུག་པ་ལ། །ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་དགར་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ། །བདེའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད། །བཙམས་པས་སྐྱེས་པ་ལྡོག་འགྱུར་ན། །སྡུག་བསྔལ་རྩོམ་པའང་བདེ་ཅི་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པས་སྐྱེ་འཇིག་དག །སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་སྙམ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སྡུག་བསྔལ་ནི། །བདེ་བས་གཡོགས་ལྟར་མི་མཐོང་ན། །གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་སྒྲིབ་འགྱུར་བ། །བདེ་བ་ཞེས་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཁྱོད་སྡུག་ཆགས་བྲལ་མེད་དོ་ཞེས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བསྟན་བྱ་དེས། །ངེས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །གཏི་མུག་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་གསུངས། །མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པར་གནོད། །གང་ལ་གནོད་ཡོད་དེ་བདེ་མིན། །དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་གང་ཡིན་པ། །ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱར་འགྱུར། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདེ་བར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའོ།།

ཡུན་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་པོས་ཀྱང་། །ཡུལ་ལ་མུར་ཐུག་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྨན་པ་ངན་ལྟར་ཁྱོད་ཡུལ་ལ། །ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པ་འབྱུང་། །བསྙེན་པར་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ལ། །ས་སྲེད་ལྡོག་པ་མེད་ཇི་བཞིན། །བསྙེན་བཞིན་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ།། འདོད་རེ་འཕེལ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །བུད་མེད་ཀུན་ལ་འཁྲིག་པ་ལ། །ཐ་དད་ཉུང་ཟད་ཡོད་མིན་ཞིང་། །གཟུགས་གཞན་གྱི་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ན། །ཁྱོད་ལ་མོ་མཆོག་གིས་ཅི་བྱེད། །གང་ལ་གང་ཡིད་འོང་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་འཚེངས་པར་སྙོམ། །ཁྱི་སོགས་རྣམས་ལའང་ཐུན་མོང་པས། །བློ་གྲོས་ངན་པ་ཁྱོད་ཅི་ཆགས། །ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཀུན་མཛེས་མོ། །གང་དེ་སྔར་ཀུན་ཐུན་མོང་ན། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་ངོ་མཚར་ལྟར། །ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་འགྱུར་བ་མིན། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་སྡུག་པ་དང་། །བརྙོག་པ་ལ་ནི་བརྙོག་མཐོང་ནས། །རྣམ་པར་གནས་མེད་སྡེ

མའམ། །ཅིག་ཤོས་ལས་ནི་གང་ཞིག་བདེན། །བླུན་པོའི་འདོད་ཆགས་ཡོན་ཏན་དང་། །ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱེ། །རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི། །ཕྱོག་པ་རྒྱུ་ལས་ག་ལ་ཞིག །ཇི་སྲིད་གཞན་ཤེས་མ་གྱུར་ན། །དེ་སྲིད་དེ་ནི་ཁྱོ་ལ་སྡུག །ནད་ངན་དང་མཚུངས་བུད་མེད་ནི། །རྟག་ཏུ་རྐྱེན་ལས་བསྲུང་བར་བྱ། །དར་མར་རང་གིས་བྱས་པ་གང་། །དེ་ནི་རྒན་པོར་མི་འདོད་ན། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་གྲོལ་བ་རྣམས། །དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གདུང་མི་འགྱུར། །མ་ཆགས་པ་ལ་བདེ་མེད་ཅིང་། །དེ་ཡང་བླུན་མིན་ལ་མེད་ན། །གང་ཡིད་རྟག་ཏུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ། །དེ་ཡི་བདེ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག །ཁྱོད་ལ་གུས་བཞིན་རྟག་པར་ནི། །མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པ་མེད། །འདི་ང་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ཞེས། །ཡོངས་འཛིན་འདི་ཀོ་ཅི་ཞིག་ཡིན། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་བདེ་ཡིན་ན། །བུད་མེད་དག་གིས་དགོས་མེད་འགྱུར། །བདེ་བ་དོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བར། །ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །བུད་མེད་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་ན་ཡང་། །བདེ་བ་གཞན་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །དེ་རྒྱུ་མཛའ་མོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །བླུན་པོ་མིན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །མཛེ་པོ་འཕྲུག་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཀྱིས། །མདོངས་པས་འདོད་པའི་སྐྱོན་མི་མཐོང་། །ཆགས་བྲལ་རྣམས་ལ་མཛེ་པོ་ལྟར། །ཆགས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལྡན་པར་སྣང་། །མགོན་མེད་བཀྲེས་པས་ཉེན་རྣམས་ལ། །སྲུ་གེར་བྱ་བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་བུད་མེད་ཕྲད་པའི་ཚེ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་གསོ་བ་ཡིན། །དྲེགས་པ་ཡིས་ནི་ཁ་ཅིག་ལ། །བཤང་ཁང་ལ་ཡང་ཆགས་སྐྱེ་ཞིང་།། བུད་མེད་ལ་ལ་ལ་ཆགས་པ། །འགའ་ཞིག་འགའ་ལ་ཕྲག་དོག་བྱེད། །མི་གཙང་བ་ལ་གཏི་མུག་ནི། །འབྱུང་ཞིང་ཁྲོ་བ་འབྱུང་རིགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྣམས་མ་གཏོགས་མི་གཙང་བའི། །སྟོད་ནི་སྨད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ན། །གང་ལ་མི་གཙང་འབྱུང་འགྱུར་བ། །

དེ་ནི་སྨད་པར་ཅིས་མི་སེམས། །དངོས་པོ་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཐ་མ་གང་
དུ་དམིགས་གྱུར་པ། །དེ་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས། །བློ་ལྡན་མི་ནི་སུ་ཞིག་སྨྲ། །
གང་ཞིག་བཤང་ཁང་ནང་འདུག་ཅིང་། །དེ་མེད་པར་ནི་མི་གནས་པར། །མི……
གཙང་བ་ཡི་སྲིན་དེ་ལ། །སློངས་ལས་དྲེགས་པ་སྐྱེ་བར་ཟད། །ཐབས་གང་གིས……
ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནི། །ནང་ཕྱོགས་གཙང་བར་མི་འགྱུར་ན། །ཁྱོད་ནི་ནང་ལ་འབད་
བྱེད་པ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ལ་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་མཛེ་ཅན་བཞིན་དེ་ལྟར། །གཅིན་
ཅན་ཀུན་ལ་མཚུངས་མིན་ན། །མཛེ་ཅན་ཇི་བཞིན་གཅིན་ཅན་དེ། །དེ་ལྟར་མི་
ཀུན་གྱིས་སྤྱོང་འགྱུར། །ཡན་ལག་ཉམས་པ་འགའ་ཞིག་ནི། །སྣ་ཡི་ཚབ་མས……
དགའ་འགྱུར་ལྟར། །མི་གཙང་ཕྱིར་འཚོས་མེ་ཏོག་ལ། །སོགས་པ་འདོད་ཆགས
དེ་བཞིན་འདོད། །གང་དུ་འདོད་ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ། །དེ་གཙང་ཞེས་བྱར་མི……
རིགས་ལ། །ངེས་པར་འདོད་ཆགས་རྒྱུར་གྱུར་པའི། །དངོས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་
མ་ཡིན། །མདོར་ན་མི་རྟག་མི་གཙང་དང་། །སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་ཅེས།།
བྱ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །གཅིག་ཉིད་ལ་ནི་སྲིད་པར་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ……
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་གཙང་བར་འཛིན་པ་ཕྱིན……
ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའོ།།

བདག་གམ་བདག་གི་སྙམ་དྲེགས་པ། །སྲིད་པར་དམ་པ་སུ་ལ་འགྱུར། །
གང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །
ཚོགས་བྲན་དྲུག་ཆོས་སྟོབས་གྱུར་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་དྲེགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན། །གང་ངམ་
དེ་ཙ་བྱ་བ་ནི། །དབང་དུ་བྱས་ལ་རག་ལས་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་གསོ་བྱ་འཐོབ་ཐོབ་
པ། །རྗེ་བོ་གཏོང་པོར་སེམས་དེ་བཞིན། །རྗེ་བོ་སྦྱིན་བྱ་བྱིན་བྱས་ནས། །བདག་ནི་
གཏོང་བ་པོ་སྙམ་སྙོམ། །གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གནས། །ཁྱོད་ལ་ཕྱིན་

ཅི་ཡོག་ཏུ་དྲན། །གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཚོ་ཕྱོད་ཀྱི། །དགའ་བ་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་བསྲུང་པོ་དང་། །བསྲུང་བྱར་ས་བདག་སྐང་གྱུར་ན། །ཅི་སྟེ་གཅིག་གིས་དྲེགས་ཡོད་ཅིང་། །ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་དྲེགས་བྲལ་མིན། །རིགས་ཀུན་ནང་ནས་རང་ལས་ལ། །དགའ་བས་འཚོ་རྣམས་རྙེད་པར་དཀའ། །གལ་ཏེ་ཕྱོད་ལ་མི་དགེར་འགྱུར། །དེས་ན་ཕྱོད་ལ་འཕྲོ་བཟང་དགོན། །གཞན་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་ས་སྟེངས་ཧྣུན་ཞེས་བྱ། །ཕྱོད་དང་མཚུངས་པའི་གཞན་དབང་གཞན། །འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བསྲུང་བ་ང་ལ་རག་ལས་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྨྲ་ཤེན་ཞིང་། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྡིག་བྱེད་ན། །དེ་མཚུངས་བརྩེ་མེད་སུ་ཞིག་ཡོད། །སྐྱེ་བོ་སྡིག་ཧོ་བྱེད་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་བརྩེ་བ་བྱ་མིན་ན། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི། །ཐམས་ཅད་བསྲུང་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་ཉིད་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་གང་དུ་མེད་མི་འགྱུར། །ལུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། །བསོད་ནམས་མིན་པའང་འཇིག་ཡོད་མིན། །ཡང་དག་སྲུང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། །གལ་ཏེ་ས་བདག་ཆོས་ཡིན་ན། །ཉོན་མོངས་གཟོ་མཁན་རྣམས་ལ་ཡང་། །ཅི་སྟེ་ཆོས་སུ་འགྱུར་མ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་ས་བདག་རག་ལས་ཀྱི། །ས་བདག་དེ་ནི་སྨད་དེ་དཔེར། །དམ་པས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མ། །སྲིད་པ་ཡི་ནི་སྲིད་པ་བཞིན། །ཧྣུན་མིན་རྒྱལ་སྲིད་མི་ཐོབ་ལ། །ཧྣུན་ལ་བརྩེ་བ་ཡོད་མིན་ན། །བསྲུང་པོ་ཡིན་ཡང་མི་ཡི་བདག །བརྩེ་བ་མེད་ལ་ཆོས་མི་གནས། །དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན། །མཁས་པས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །དམན་འབྲིང་ཁྱད་འཕགས་ཡོད་ཕྱིར་རོ། །སྔར་གྱི་ས་བདག་དགེ་རྣམས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་བུ་ལྟར་བསྐྱངས་པ་དེ། །རྩོད་དུས་ཆོས་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཀྱིས། །དེང་སང་རི་དྭགས་དགོན་པར་བྱས། །སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ། །གལ་ཏེ་

སྡིག་པ་ཡོད་མིན་ན། །རྐུན་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ། །དང་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆང་སོགས་དག་ལ་བརྡོག་པ་ཀུན། །ཡོངས་གཏོང་མཆོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཡུལ་ངོར་བདག་ཀྱང་ཡོངས་གཏོང་བ། །མཆོད་པ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ་ཅི། །རྒྱལ་པོ་འཇིག་རྟེན་མགོན་ཁྱོད་ལ། །མགོན་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །མགོན་ཉིད་དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་ནི། །མ་བཏང་སུ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་ཞི་བར་གྱུར་པ་ལའང་། །གྲགས་པས་ཡོན་ཏན་འགའ་མི་འབྱུང་། །ཁྱོད་ཡོན་མེད་དང་ཕྱི་འཚོད་ལ། །གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཅི་སྐྱེ་མེད། །གང་ཚེ་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཉིད། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་ཚེ། །འདི་ནི་དབང་ཕྱུག་རྟེན་མིན་ཞེས། །བརྗོད་པ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཚོ་བའི་ཐབས་སོ་ཅོག་ལ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རིགས་ཞེས་བསྙད། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །རིགས་ལས་དབྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །འདས་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་། །མི་མོ་རྣམས་ཡིད་གཡོ་བ་སྐྱེ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱ་བ། །རིགས་ལས་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ལས་ཀྱིས་དམངས་རིགས་ཀྱང་། །རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱར་འགྱུར་ན་ནི། །ལས་ཀྱིས་དམངས་ཀྱང་བྲམ་ཟེར་ནི། །གང་གིས་འགྱུར་བ་མིན་པར་སེམས། །རྒྱལ་པོ་སྡིག་ལ་དབང་ཕྱུག་ལྟར། །འགོང་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་མཁས་པ་ནི། །སུ་ཞིག་ཕྱི་མར་འཇོམས་པར་བྱེད། །དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐྱེད་ང་རྒྱལ་ནི། །མཉམ་དང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡི། །ཕ་རོལ་ནུས་ལྡན་བལྟ་བྱ་སྟེ། །དམ་པའི་སྙིང་ལ་མི་གནས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའོ།། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཡོ་བ་ནི། །རྒྱུ་མེད་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དབུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །སྨན་སྨད་པོ་ནར་ཡང་དག་འབྱུང་། །

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་འཆི་བདག་སྒྲ། །ཇི་ལྟར་འཇིགས་པ་སྐྱེད་འགྱུར་བ། །དེ
བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་འདི་ནི། །འཆི་བདག་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་བསྐྱེད། །ཐུབ་ལ་
མཆོད་དང་མཆོད་མིན་དང་། །གསུང་བྱ་གསུང་བྱ་མིན་མངའ་བ། །དེས་ན་ཀུན་
མཁྱེན་ཀུན་མཁྱེན་ནི། །མིན་ཞེས་བྱ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། །སེམས་མ་རྟོགས་པ་འགྲོ
སོགས་ལ། །གང་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ། །མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་ལས་ཀུན་ལ། །
ཡོད་ནི་དོན་པོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །
དགེའམ་འོན་ཏེ་མི་དགེ་ཙང་། །ཐམས་ཅད་དགེ་ལེགས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །གང
ཕྱིར་ཡིད་དེའི་དབང་གྱུར་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ། །ས
སྙིངས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། །འཁོར་ཡོས་སྐྱུར་བ་ཉིད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་བསོད་
ནམས་ལས་ཕྱུད་འཕགས། །རིན་ཆེན་རང་བཞིན་མཆོད་རྟེན་ནི། །འཇིག་རྟེན
རྙེད་མཐོ་འགས་བྱས་པ། །དེ་བས་སེམས་བསྐྱེད་བཙུག་འདུལ་པོ། །མཆོག་ཏུ
བཀྲབས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་ལ་ཕན་འདོད་བླ་མ་ཡིས། །སློབ་མ་ལ་ནི་སྲི་ཞུ་
བྱ། །གང་ཕྱིར་ངེས་ཕན་མི་ཤེས་པ། །དེ་ཕྱིར་སློབ་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཁྲི་ཡང་འབྱུང
པོས་བཟུང་བ་ལ། །སྨན་པ་འཕྲུག་པ་མིན་པ་ལྟར། །ཐུབ་པ་ཉོན་མོངས་དགྲར
གཟིགས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། །གང་ཞིག་གང་གང་ལ
དགའ་བ། །དེ་ཡིས་དེ་དེ་སྤར་དཔྱད་བྱ། །ཉམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྟོད་
ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མ་ནི་ཕྲུད་པར་དུ། །ནད་ཐེབས་བུ་ལ་གདུང
འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩེ། །དམ་པ་མིན་ལ་ཕྲུད་པར
དུའོ། །ལ་ལའི་སློབ་མར་འགྱུར་བ་སྟེ། །ལ་ལ་ཡི་ནི་བླ་མར་འགྱུར། །ཐབས་རིག
སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་ནི། །མ་རྟོགས་སེམས་ཅན་རྟོགས་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་སྨན་
པ་མཁས་གྱུར་པས། །ནད་པ་སྨྲུབ་མེད་དཀོན་དེ་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའི་སྟོབས་སྐྱེད་ནས། །གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་···
དཔའི་ཡུལ་དུ་ནི། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་མ་བསྐྱུལ་བས། །ངན་སོང་འགྲོ་བར······
འགྱུར་ན་དེ། །བློ་ལྡན་གཞན་གྱིས་སྨད་བྱར་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཉེན་པ་གཞན···
དག་ལ། །སྙིང་བརྩེ་ལེགས་ཞེས་མི་འདོད་པ། །དེ་རྗེས་བརྩེ་བས་མགོན་མེད་པ། །
དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པ་གཏོང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་གང་ཞིག་ལ། །འཇིག་རྟེན···
སྲིད་དུ་གནས་ཡོད་པ། །དེ་ལ་སོར་གནས་དག་ཤུང་ན། །སྡང་ལ་བསམ་ཐག་ཅི་
ཞིག་ཡོད། །གང་ལ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །མངོན་ཤེས་ལྔ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ། །དེ··
ཡི་དམན་པར་དམན་ལྟའི་དངོས། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་
ཀུན་ཚེ་བསོད་ནམས་གང་། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བསགས་པ་དེ། །ཐམས་ཅད······
མཁྱེན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །མིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །འཆི་
དང་ཆོས་དང་སྲིད་པ་གཞན། །སྦྱིན་པའི་སྒྲ་ཡིས་གསལ་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བྱང··
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །སྦྱིན་པའི་སྒྲ་ནི་རྟག་ཏུ་སྙན། །འདིར་བྱིན་པ་ཡི་སྦྱིན་པ་
ལས། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞེས། །ལེན་དང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི། །
ཚོང་སྤྱོགས་བཞིན་དུ་སྨད་པར་འགྱུར། །གང་ལ་སྡུར་བྱས་ཐིག་པ་ཡང་། །ཡོད··
ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དགེ་བའི་ལས་ཅན་དེ་ལ་ནི། །བསྒྲུབ་མིན་ཞེས་བྱ་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཆབས་ཆེན་ཡིད་ཅན་དེ་ལ་ནི། །འདི་ནའང་གནོད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །
དེས་ན་དེ་ལ་སྲིད་པ་དང་། །སྨྱ་ངན་འདས་ལ་ཁྱད་པར་མེད། །གང་ལ་ཀུན་ཚེ··
སེམས་དབང་ནི། །ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀོ་རྒྱུ་ཅིས་འཇིག་རྟེན་ནི། །
ཀུན་གྱི་མངའ་བདག་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞུལ་འགྲོ་ལས་ཆེས་ཞུལ་འགྲོ་བ། །འགའ་
ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡང་སྣང་། །དེས་ན་བསམ་མི་ཁྱབ་མཐུ་ཡང་། །ངེས·····
པར་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་གྱིས། །བླུན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཆོས་ལ། །སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་

ལྟ་བ། །དེ་བཞིན་ཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་ནི། །ནད་བྱུང་ཆོས་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྔ་པའོ། །

བདེ་བས་འདོད་ཆགས་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །སྡུག་པས་ཁྲོ་བ་འཕེལ······འགྱུར་ན། །ཅིས་བདེ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་མིན་ཞིང་། །སྡུག་པ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཅིས་ཡིན། །འདོད་ཆགས་ལས་ནི་སྡུད་པ་སྟེ། །ཁྲོ་བ་ལས་ནི་རྩོད་པའོ། །འབྱུང་བ་ཀུན་ལ་རླུང་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ལས་ནི་གསོས་འདེབས་སོ། །མ་ཕྲད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་སྤྱངས་མེད་ལས་ཁྲོ་སྡུག །ཡོངས་མི་ཤེས་ལས་གཏི་མུག་སྟེ། །དེ་དག་གིས་དེ་དག་མི་རྟོགས། །ཇི་ལྟར་བད་ཀན་ལ་མཁྲིས་དང་། །ལྷན······ཅིག་ཕྲད་པ་མེད་མཐོང་བ། །དེ་བཞིན་ཁྲོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། །ལྷན་ཅིག······ཕྲད་པ་མེད་པར་མཐོང་། །འདོད་ཆགས་བྲན་བཞིན་བཀོལ་བྱ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་མི་ཕངས་དེའི་སྨན་ཕྱིར། །ཁྲོ་ལ་རྗེ་བོ་བཞིན་ལྟ་སྟེ། །དེའི་སྨན་ཕངས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །དང་པོར་གཏི་མུག་ཡང་དག་འབྱུང་། །བར་དུ་ཁྲོ་བ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཕྱིས་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཉིན་ལ་རིམ་པ་གསུམ་དུའོ། །འདོད་ཆགས་མཛའ་མིན་མཛའ་འདྲ་བ། །དེས་དེ་ལ་ཁྱོད་མི་འཇིགས་ཏེ། །མི་ཕན་མཛའ་བོ་ཁྱད་པར་དུ། །སྐྱེས་བུས་སྤང་བར་བྱ་མིན་ནམ། །འདོད་ཆགས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །རྐྱེན་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ། །འདོད་ཆགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་གང་། །དེ་ནི··སླབ་སླ་ཅིག་ཤོས་མིན། །ཁྲོ་བ་བརྟན་ཞིང་ངེས་པར་ནི། །མི་དགེ་ཉེས་ཆེན་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྣམ་ཀུན་དབྱེ་ཤེས་པས། །ཉོན་མོངས་རྣམས་མཐར་བྱེད་པར···འགྱུར། །ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ
ཕྱིར་འབད་པས་ཀུན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ནར་བསྟད་པར་བྱ། །རྟག་ཏུ་ས
འཛིན་སོགས་དགའ་ལ། །གཏོང་པོ་ཟ་པོ་གཙང་ཞིང་འགྱུར། །དེ་འདྲ་ལ་སོགས
མཚན་ཉིད་རྣམས། །འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་མི་ལ་སྣང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས
ཆགས་ཅན་ལ། །ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཙུག་ལག་ཁང་། །དགེ་ལེགས་སྤྱངས་པ
ཐམས་ཅད་དང་། །རྟག་ཏུ་བླ་མའི་ཐད་གནས་གསུངས། །ཞུས་མེད་ལ་ཁྲིས
བདག་ཉིད་ལ། །མདོག་མི་སྡུག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད། །ཞུས་པ་གང་ལའང་བརྩེ
མེད་པ། །དེ་ནི་ཐ་ཆད་ཅེས་བྱུར་བརྗོད། །ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡི་སྒྲ། །སྤར་བྱས
སྡིག་མཐར་བྱེད་པར་བརྗོད། །སྨོངས་ཤིང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ། །བདག་ཉིད་རྣམ
པར་དག་མི་འདོད། །སྟན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་མི་བྱེད།།
དེ་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ། །གཞན་ལས་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སློམ། །ཇི་ལྟར་གཤེ
བ་པོ་ལ་ནི། །ཆད་པར་བྱ་བ་མངོན་བརྗོད་པ། །དེ་བཞིན་སྟན་པར་སྨྲ་པོ་ལ། །
མཆོད་པར་བྱ་བ་ཅེས་མི་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྨད་བྱ་མ་སྨྲས་ཀྱང་། །གལ་ཏེ
གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ནི། །སྨྲ་པོ་ལ་ཁྲོ་མི་རིགས་ན། །ཡང་དག་མིན་སྨྲ་ལ་ཅི་སྨོས། །
དམན་ལས་མི་སྟན་ཞེས་བྱ་བ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དམན
བྱུང་མི་སྟན་པ། །ཡན་གར་ཅུང་ཟད་ལྟ་བུར་སྣང་། །གཞན་གནོད་བྱས་པས
བདག་ལ་ནི། །ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན། །ཁྱོད་ཁྲོ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ། །
གྲུས་པ་ཞེན་པ་རྒྱུང་པར་ཟད། །གལ་ཏེ་བཟོད་པས་འབད་མེད་པར། །བསོད
ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །དེ་མཚུངས་བླུན
པོ་སུ་ཞིག་ཡོད། །ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་ཁྱད་པར་དུ། །སྟོབས་ལྡན་དག་ལ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །
དེས་ན་གཞན་འཛོམས་ཁྲོ་བ་ལ། །ཅི་ནས་ཁྱོད་གུས་གྱུར་ཏ་རེ། །གང་ཞིག་ཁྲོ

གནས་ལ་བཟོད་པ། །དེ་ལ་བསྒོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་གནས་ལ······
འཇིགས་ཞེས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་བླུན་པ་འབབ་ཞིག་ཡིན། །སུ་ཞིག་ཁྱོད་བསད་མཐར་
ཕྱུས་ནས། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་སྡིག་པ་བས། །
བརྟས་པ་ལེགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས། །གང་གིས་རྣམ་ཤེས་གནས་ལ་སོགས། །ཡང་
དག་ཏུ་ན་རྣམ་ཤེས་པ། །དེ་ཡོད་ན་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །ནམ་ཡང་བློ་གྲོས་ལ་
མི་གནས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཐབས་
བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའོ།།

སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་ཡོད་མིན་ན། །
བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཇིགས་པ་ཅིས་ནས་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ལང་ཚོ·····
རྒྱབ་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ནས། །སླར་ཡང་མདུན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གནས་ཀྱང····
འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་ནི། །འགྲོས་ཀྱི་འགྲམ་པ་ལྟ་བུར་མངོན། །སྲིད་པར་ཁྱོད་ལ··
རང་འདོད་ཀྱིས། །འགྲོ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་གྱི་དབང་དང······
འཇིགས་མེད་པར། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འགྱུར། །མ་འོངས་ཐ་མ་ཡོད་མིན··
ཞིང་། །ཀུན་ཚེའང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ། །ཁྱོད་འདས་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡང་
མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་གྱུར། །ཉན་པོ་མཉན་བྱ་འཆད་པོ་རྣམས། །འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ··
རྙེད་དཀའ་སྟེ། །དེས་ན་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐར་མེད་མ་ཡིན་མཐའ······
བཅས་མིན། །ཕལ་མོ་ཆེ་ན་མི་རྣམས་ནི། །དམ་པ་མ་ཡིན་ཕྱོགས་ཡོངས་འཛིན། །
དེས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཕལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ས་སྙིངས··
སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་ནི། །ཅི་འདྲི་སོ་ནར་ཡིན་པར་མཐོང་། །དེས་ན་སྲིད་པ······
གསོད་གནས་དང་། །མཚུངས་པར་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྣང་། །རྣམ་ཤེས་གནས་པ་
མེད་པ་ལས། །གལ་ཏེ་སྨོན་པར་འགྱུར་ན་ནི། །སྲིད་གནས་སྨོན་པ་མ་ཡིན་ཞེས། །

མཁས་པ་སྲུ་ཞིག་སླ་བར་འགྱུར། །འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དག །བཟློག་
ལ་ཉམས་པ་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །དེས་ན་ལས་ཀུན་ཟད་པ་ལ། །བློ་གྲོས་ལྡན་པས་བློ་
བསྐྱེད་དོ། །གང་ཚེ་འབྲས་བུ་གཅིག་གི་ཡང་། །ཐོག་མའི་རྒྱུ་ནི་སྣང་མིན་པ། །དེ་
ཚེ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱུས་པར། །མཐོང་ནས་གང་ལ་འཇིགས་མི་འབྱུང་། །འབྲས་བུ་
ཐམས་ཅད་ངེས་པར་ནི། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། །གྲུབ་ལ་ངེས····
པར་མཐར་འགྱུར་ན། །དེ་ཡི་དོན་དུ་ཅི་སྟེ་འཛོམས། །ལས་ནི་འབད་པས་བྱེད··
འགྱུར་ཞིང་། །བྱས་ཟིན་འབད་པ་མེད་པར་འཇིག །དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཀོ།། །།
ལས་ལ་ཆགས་བྲལ་འགའ་ཡོད་མིན། །འདས་ལ་བདེ་བ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །མ·····
འོངས་པ་ལའང་ཡོད་མིན་ལ། །ད་ལྟ་བའང་འགྲོ་ཉིད་དེ། །ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་འདི··
གང་ཕྱིར་ཡིན། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཛོ་རིས་ཀྱང་། །དམྱལ་བ་དང་མཚུངས··
འཇིགས་བསྐྱེད་འགྱུར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་རྣམས་ལ། །སྲིད་གང་འཇིགས་པ་མི་
སྐྱེད་དགོན། །གལ་ཏེ་བྲིས་པའང་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས····
གྱུར་ན། །སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སེམས་དང་ནི། །ལྷན་ཅིག་གཏན་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར། །
སེམས་ཅན་སྙོམ་པ་ཅན་མིན་དགོན། །སྙོམ་ཅན་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པ་མེད། །དེས་ན··
སྣང་ནས་སྣང་བར་ནི། །འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀར་གསུངས། །འདི་ན་ཡུལ་སོག
གྱུར་པ་ལ། །ཡུལ་ནི་དམིགས་པར་གྲགས་གྱུར་ཏེ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས།།
རྒྱུ་ཅི་ཞིག་གིས་ཡང་དག་འདོད། །བསོད་ནམས་འབྲས་བུ་ཕྲུག་པ་སྟེ། །དེ་གཞན་
ལས་ཡེ་བསྲུང་བྱ་ན། །རྟག་ཏུ་གཞན་ལས་བསྲུང་བྱ་གང་། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག
གིར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཚུལ་ལུགས་གང་དང་གང་། །དེ་དང་དེ་ལ་ཆོས་རྗེས··
འཇུག །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆོས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོབས་ལྡན་ལྷ་བུར་སྣང་།།
ཡུལ་ནི་དགེ་བས་ཡིད་འོང་ན། །ཡུལ་དེའང་ངན་པར་བརྩི་བ་ཡིན། །གང་ཞིག··

བཏང་བ་ཤེས་གྱུར་པ། །དེ་གྲུབ་པ་ཡིས་ཅི་ཞིག་དགོས། །གང་ལ་བཀའ་ལུང་དགོས་མེད་པ། །དེ་ལ་ཆོས་དོན་མེད་པར་འགྱུར། །གང་ཡང་བཀའ་ལུང་དོན་གཉེར་ཉིད། །དེ་ནི་སྐྱེ་ནང་བླུན་ཞེས་བྱ། །མ་འོངས་པ་ཡི་འབྲས་མཐོང་ནས། །ཆོས་འདོད་ཆགས་པས་ཁྲིད་ཆགས་ན། །མ་འོངས་མཐའ་ཉིད་མཐོང་འགྱུར་ན། །འཇིགས་པ་མེད་དམ་ཅི་ཞིག་བྱེད། །སླ་པ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་ནི། །རྣམ་ཀུན་ཇན་པ་དང་མཚུངས་འགྱུར། །གང་དག་དགེ་བའང་མི་འདོད་པ། །དེ་དག་མི་དགེ་ཇི་ལྟར་བྱེད། །གང་གིས་འགྲོ་བ་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི། །ཚོགས་འདྲ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར། །མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཆེས། །གསལ་བར་གོ་འཕང་དམ་པར་འགྲོ། །གང་དག་ལ་ནི་འཁོར་བ་ན། །ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་མེད་པ། །དེ་དག་ལ་འདིར་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །དགའ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་མི་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའོ།།

ཇི་ལྟར་མི་མཐུན་མི་རྣམས་ལ། །མཛའ་བ་ཡུན་རིང་མི་གནས་པ། །དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྐྱོན་ཤེས་ལ། །འདོད་ཆགས་ཡུན་རིང་མི་གནས་སོ། །ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཆགས་ཏེ། །ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་སྡང་ཞིང་། །ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ། །དེ་ཕྱིར་འདོད་པ་དོན་མེད་པའོ། །རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །འགའ་ལའང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །བཅིངས་པ་ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན་ཏེ། །གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་བཅིངས་པ་ལ། །བྲལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས། །སྲིད་པ་རྡུལ་པོར་བྱས་པར་འགྱུར། །ཆོས་གང་ཞིག་ལ་ཐུབ་

པ་ཡིས། །ཐར་པའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་ཉིད། །གསུངས་དེར་གང་ལ་གུས་མེད་པ། །
དེ་ནི་གསལ་བར་བློ་ལྡན་མིན། །བདག་ནི་མྱ་ངན་འདའ་འགྱུར་ཞེས། །སྟོང་མིན་
སྟོང་ལྟར་མཐོང་མིན་ཏེ། །ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །གང་ལས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་འབྱུང་བ། །དེ་ལས་འཇུག་པ་
གསུངས་པ་སྟེ། །གང་ལས་དོན་དམ་བསྟན་འབྱུང་བ། །དེ་ལས་ལྡོག་པ་གསུངས་
པའོ། །ཀུན་ཡོད་མ་ཡིན་ཅི་བྱ་ཞེས། །ཁྱོད་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་གྲང་། །གལ་
ཏེ་བྱ་བ་ཡོད་ན་ནི། །ཆོས་འདི་ཟློག་བྱེད་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས······
ཆགས་ཡོད་ཅིང་། །གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་མི་དགའ་ན། །མྱ་ངན་འདས་པར་མི·····
འགྲོ་སྟེ། །གཉིས་སྤྱོད་ཞི་བར་ཡོད་མི་འགྱུར། །བྱེད་མེད་མྱ་ངན་འདའ་འགྱུར···
ཞིང་། །བྱེད་པས་ཡང་སྲིད་འགྱུར་ཏེ་དེས། །བསམ་ཁྲལ་མེད་པས་མྱ་ངན་ལས། །
འདས་པ་ཐོབ་སླ་ཅིག་ཤོས་མིན། །གང་ལ་འདི་སྐྱོ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་
ལ་ཡོད། །རང་ཁྲིམ་ལས་བཞིན་སྲིད་པ་ནི། །འདི་ནས་འབྱུང་བའང་བྱ་ར་དཀའ། །
ལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཟིལ་མནན་ཅིང་། །འཆི་བར་འདོད་པ་དག་སྣང་སྟེ། །དེ་ཚེ་དེ་
དག་གཏི་མུག་ཕྱིར། །གོ་འཕང་དམ་པར་མི་འགྲོར་ཟད། །སྦྱིན་པ་དམན་པ་ལ···
གསུངས་ཤིང་། །འབྲིང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུངས་པ་སྟེ། །མཆོག་ལ་ཞི་བ་གསུངས་
གྱུར་པ། །དེས་ན་རྟག་ཏུ་མཆོག་ཏུ་གྱིས། །བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བཟློག།
བར་དུ་བདག་ནི་བཟློག་པ་དང་། །ཕྱི་ནས་ལྟ་བ་ཀུན་བཟློག་པ། །གང་གིས་ཤེས་
དེ་མཁས་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བཤད། །
གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ཆོས་ཆགས་དེ····
བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོ་རིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས། །ཐར་པ··
འདོད་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད། །སྨད་འགྱུར་གཞན་དུ་སྨོས་ཅི་དགོས། །བསོད་ནམས་

འདོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད། །ཀུན་ཚེ་བརྗོད་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །གནས་མིན་གནས་ལ་སྦྱར་བའི་སྐྱོན། །དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཇི་ལྟར་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་ནུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མ་གཏོགས་པ། །འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན། །ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉི་ག་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། །ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྨན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་གནས་མཆོག་ལ། །ཅུང་ཟད་མཐོང་ན་བཟང་འགྲོ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ནང་བདག་བསམ་པ་ལ། །མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བློ་གྲོས་བསྐྱེད། །དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །བསམས་བཞིན་པ་ནི་བྱ་བ་ནི། །ཀུན་ལ་གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །འདི་ནའང་མྱང་འདས་མེད་མིན་ཀྱི། །སྦྱོར་དང་གྲོལ་རྣམས་རྙེད་པར་དཀའ། །ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཐོས་ནས། །འདོད་ཆགས་ཡུན་རིང་མི་གནས་ཏེ། །ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཇི་ལྟར་ས་བོན་མཐའ་མཐོང་ཞིང་། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་ནི་མ་ཚང་ཕྱིར། །སྐྱེ་བའང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་སློབ་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ། །

ཐམས་ཅད་འབྲས་བུའི་དོན་སྐྱེ་བ། །དེས་ན་རྟག་ཡོད་མིན་དེའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཇི་ལྟའི་དངོས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་གང་ན་ནམ་དུ་ཡང་། །མ་བརྟེན་པར་ནི་ཡོད་ཉིད་མེད། །དེས་ན་ནམ་ཡང་གང་ཞིག་ཏུའང་། །རྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་མེད། །རྒྱུ་ལྡན་རྟག་པ་ཡོད་མིན་པ། །དེས་ན་རྒྱུ་མེད་ལས་གྲུབ་ནི། །དེ་ཉིད

མཁྱེན་པས་གྲུབ་མིན་གསུངས། །མི་རྟག་བྱས་པར་མཐོང་གྱུར་ནས། །མ་བྱས་···
གལ་ཏེ་རྟག་ན་ནི། །བྱས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །རྟག་པ་ཡོད་ཉིད་མིན་···
པར་འགྱུར། །མཁའ་ལ་སོགས་རྣམས་རྟག་གོ་ཞེས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་རྟོག།
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ། །འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་དོན་མ་མཐོང་། །ཕྱོགས་
ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་ཅན་ནི། །ཀུན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཅན་ལ་
ཕྱོགས་ནི། །གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ལ། །
འཇུག་དང་ལྡོག་པའང་དམིགས་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་འགྱུར་ཏེ། །
དེས་ན་འབྲས་བུར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱུ་ལ་ནི། །རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་རྣམས་ཀུན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།།
རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ན། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་སྟེ། །གང་ལ་རྣམ་པར་···
འགྱུར་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རྟག་ཅེས་བྱར་ཡོད་མིན། །རྟག་པ་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི། །
དངོས་དེ་མ་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེ། །རང་ཉིད་འབྱུང་བར་གྱུར་དེ་ལ། །རྒྱུ་ནི་ལོག་པར་
འགྱུར་བ་སྟེ། །དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ། །ཅི་ལྟ་བུར་ན་མི་རྟག་འགྱུར། །
ནམ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་མཐོང་མ་ཡིན། །གང་
གི་ཕྱོགས་འགའ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། །ཕྱོགས་འགའ་རྒྱུ་མ་ཡིན་དེས་ན། །དེ་ནི་སྣ་······
ཚོགས་འགྱུར་ནོ། །སྣ་ཚོགས་རྟག་པར་མི་རིགས་སོ། །རྒྱུ་ཡི་ཟླུམ་པོ་གང་ཡིན་པ།།
དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་མིན། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ཀུན་སྦྱོར་བ། །རྡུལ་ཕྲན་······
རྣམས་ལ་མི་འཐད་དོ། །རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་གི་གནས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་··
ཡང་མི་འདོད། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས། །བོང་ཚོད་མཉམ་པར་འདོད་
མ་ཡིན། །གང་ལ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཤར་གྱི་ཆ་ཡང་ཡོད། །གང་གི་···
རྡུལ་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་ན། །དེས་རྡུལ་རྡུལ་ཕྲན་མིན་པར་བསྟན། །མདུན་གྱིས་ལེན་

ཅིང་རྒྱབ་ཀྱིས་ནི། །གཏོང་བར་གྱུར་ན་དེ་དག་གཉིས། །གང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འགྲོ་བོར་ཡང་མི་འགྱུར། །གང་ལ་དང་པོ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །གང་ཞིག་ལ་དཀྱིལ་ཡོད་མིན་ལ། །གང་ལ་ཐ་མ་ཡོད་མིན་པ། །མཐོང་མེད་དེ་ནི་གང་གིས་མཐོང་། །འབྲས་བུ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་བཤིག་པ། །དེས་ན་རྒྱུ་ནི་རྟག་མ་ཡིན། །ཡང་ན་····གང་ན་རྒྱུ་ཡོད་པ། །དེ་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཐོགས་ལྡན་དངོས་པོ་རྟག་པ་ནི། །གང་དུའང་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེས་ན་ནམ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རྫུལ་ཕྲན་རྟག་པ་ཉིད་མི་གསུང་། །འཆིང་དང་བཅིངས་དང་ཐབས་ལས་གཞན། །ཐར་པ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལས་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དེས་ན་དེ་ཐར་ཞེས་མི····བརྗོད། །མྱ་ངན་འདས་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས། །ཡོད་མིན་གང་ཟག་སྲིད་མ་ཡིན། །གང་དུ་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་པ། །མ་མཐོང་དེར་མྱང་འདས་གང་ཞིག །སྲིད་དང་བྲལ་ལ་ཐར་པའི་ཚེ། །ཤེས་ཡོད་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཤེས་མེད་པ་ཡི་ཡོད་པ་ཡང་། །གསལ་བར་ཡོད་པ་མིན་དང་མཚུངས། །ཐར་པར་བདག་གཅིག་ཡོད་ན་ནི། །ཤེས་ཡོད་ས་བོན་སྲིད་པ་ཡོད། །དེ་མེད་པ་ནི་སྲིད་པ་ལ། །བསམ་པའང་····ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་མི་རྣམས་ལ། །གཞན་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་ངེས། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་བདག །ཟད་པ་ལེགས་ཞེས་བྱ་བར····བརྗོད། །འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཉིད་བླ་ཡི། །དོན་དམ་རྣམ་ཀུན་མ་ཡིན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཡོད། །དམ་པའི་དོན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའོ།།

གང་ཚེ་ནད་བདག་བུད་མེད་མིན། །སྐྱེས་མིན་མ་ནིང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཚེ་མི་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལས། །ཁྱོད་བདག་པོའོ་སྙམ་དུ་སེམས། །གང་ཚེ་འབྱུང་བ····

ཐམས་ཅད་ལ། །ཕོ་མོ་མ་ནིང་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཚེ་ཅི་སྟེ་དེ་དག་ཉིད། །བརྟེན་ནས་ཕོ་མོ་མ་ནིང་ཡིན། །ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གང་ངའི་བདག་མིན། །དེས་དེ་བདག་མིན་མ་ངེས་ཕྱིར། །དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་རྣམས་ལ། །རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་སྐྱེས་བུ་ནི། །ལུས་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ལ་ལུས་ལས་གཞན། །ཉིད་དང་རྟག་ཉིད་མི་རིགས་སོ། །རེག་དང་མི་ལྡན་དངོས་པོ་ལས། །བསྐུལ་བ་ཞེས་བྱ་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་ལ། །སྲོག་ནི་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར། །མི་འཆི་བ་དང་བདག་རྟག་པ། །འདི་ལ་རྒྱུ་ནི་ཅི་ཡོད་སྙམ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་ཤིང་སྲིན་ལས། །རྡོ་རྗེ་བསྲུང་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྟག་ན། །སྔོན་བྱས་པ་ཡི་རྨ་མཐོང་ནས། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀོ་ཅིས་མི་རྟག །སེམས་པ་ཅན་དང་ལྡན་བདག་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་ཤེས་པོ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་ཡིས་སེམས་པ་ཅན་སེམས་པ། །མིན་ཞིང་སྐྱེས་བུའང་རྟག་མི་འགྱུར། །བདེ་བ་ལ་སོགས་དང་ལྡན་སྲོག །བདེ་སོགས་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་། །དེ་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞིན། །རྟག་པ་ཉིད་དུའང་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཡོད་རྟག་ན། །བྱེད་པ་ལོག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །གལ་ཏེ་མེ་ནི་རྟག་འགྱུར་ན། །བུད་ཤིང་གིས་དོན་ཡོད་མི་འགྱུར། །རྫས་ནི་བྱ་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །འཇིག་པའི་བར་དུ་གཡོ་བ་མེད། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཡོད་ཤེས་པ། །ཡོད་པ་མེད་ཅེས་བྱར་མི་རིགས། །གཞན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁམས། །མཐོང་ཞིང་གཞན་དུ་ཤེས་ཡོད་དེ། །ལྕགས་ཀྱི་ཞུ་ཉིད་བཞིན་དེའི་ཕྱིར། །སྐྱེས་བུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར། །ཤེས་ཡོད་ཡིད་ཙམ་ཞིག་ལ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི། །ཤེས་པ་ཡོད་ཉིད་མིན་ལྟར་མཐོང་། །གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་བདག་ཡོད་ན། །གཞན་གྱིས་དེ་ཅིས་ངར་མི་རྟོག །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་ལ། །

སྒྲིབ་ཅེས་བྱ་བར་མི་འཐད་དོ། །གང་གི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པོ་དང་། །ནམ་ཀུན་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན་པ། །དེ་དག་དང་ནི་སྨྱོན་པ་ལ། །ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །ཁྲིམ་ལ་སོགས་དག་ཤེས་བྱེད་ཀྱི། །ཟ་བ······རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །འདི་ལས་མི་རིགས་གཞན་ཅི་ཡོད། །བྱ་བ་དང་ལྡན་རྟག་པ་མེད། །ཀུན་ཏུ་སོང་ལ་བྱ་བ་མེད། །བྱ་བ་མེད་པ་མེད་དང་མཚུངས། །བདག་མེད་ལ་ཁྱོད་ཅེས་མི་དགའ། །ལ་ལར་ཀུན་ཏུ་སོང་བར་མཐོང་། །ལ་ལར་སྐྱེས་བུ་ལུས་ཙམ་ཞིག །ལ་ལར་རྡུལ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་མེད་པར་མཐོང་། །རྟག་ལ་གནོད་པ་ག་ལ་ཡོད། །གནོད་མེད་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །དེས་ན་གང་གི་བདག་རྟག་པ། །དེ་ལ་ཐར་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་ཡོད་ན། །བདག་མེད་སྙམ་པ་མི་རིགས་ཤིང་། །དེ་ཉིད་རིག་པ་ངེས་པ་ལས། །སྨྱ་ངན་འདས་འགྱུར་ཞེས་བྱའང་བརྫུན། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བ་ཡོད་ཉིད་ན། །དེ་ནི་སྔར་ཡང་མེད་པ་མེད། །མི་ལྡན་པ་ལ་གང་མཐོང་བ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱར་བཤད། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་ཆད་ན་ནི། །ད་དུང་རྩ་སོགས་ཅི་སྟེ་ཡོད།། །འདི་ནི་གལ་ཏེ······བདེན་འགྱུར་ན། །སུ་ལའང་གཏི་མུག་ཀྱང་མི་འབྱུང་། །བདག་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ནའང་གཟུགས། །གཞན་ལས་འབྱུང་བར་སྣང་གྱུར་ལ། །གཞན་ལས་གནས་པར་སྣང་གྱུར་ཞིང་། །གཞན་ལས་རྣམ་པར་འཇིག་པར་སྣང་། །ཇི་ལྟར་ས་བོན་བྱས་པ་ལས། །མྱུ་གུ་བྱས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་མི་རྟག་ཐམས་ཅད་ནི། །མི་རྟག་དག་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེས་ན······ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལྡོག་འགྱུར་བ། །དེས་ན་རྟག······པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདག་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའོ།།

མ་འོངས་བུམ་ལ་ད་ལྟར་བའི། །བུམ་ཡོད་མ་ཡིན་འདས་པ་མེད། །གང་····
ཕྱིར་དེ་གཉིས་མ་འོངས་པ། །དེ་ཕྱིར་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཞིག་པ་མ་
འོངས་པའི། །ངོ་བོར་མ་འོངས་ལ་ཡོད་ན། །མ་འོངས་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་གང་། །
དེ་ནི་ཅི་ལྟར་འདས་པར་འགྱུར། །གང་གི་ཕྱིར་ན་མ་འོངས་དངོས། །མ་འོངས་
བདག་ཏུ་གནས་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟར་བ། །འགྱུར་ཏེ་མ་འོངས་ཉིད་
མི་སྲིད། །མ་འོངས་པ་ཡོད་འདས་པ་ཡོད། །ད་ལྟར་བ་ཡོད་ཅི་ཞིག་མེད། །གང་
གི་དུས་ཀུན་ཡོད་ཉིད་པ། །དེ་ཡི་མི་རྟག་ཉིད་གང་ལས། །འདས་པ་ལ་ནི་འདས་
གྱུར་པ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འདས་པར་འགྱུར། །འདས་པ་ལ་ནི་མ་འདས་པ། །ཅི་ཡི་
ཕྱིར་ན་འདས་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་སྐྱེས་ཡོད་ན། །ཇི་ལྟར་ད་ལྟར་བ་
མི་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སྐྱེ་མེད་ན། །མ་འོངས་རྟག་པར་འགྱུར་རམ་ཅི། །སྐྱེ་བ་····
མེད་ཀྱང་འཇིག་པ་ལས། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་མི་རྟག་ན། །འདས་ལ་འཇིག་པ·····
ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྟག་པར་ཅིས་མི་རྟོག །འདས་པ་དང་ནི་ད་ལྟར་བ། །འདི་
ནི་མི་རྟག་འགྱུར་མིན་ལ། །དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་ནི། །གསུམ་པའང་དེ་ལ་
ཡོད་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཕྱིས་སྐྱེ་བ། །དེ་ནི་གལ་ཏེ་སྔར་ཡོད་ན། །དེ་ཡི་
ཕྱིར་ན་ཕྱུ་སྨྲ་བ། །རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་ལོག་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་འབྱུང་བར·····
བྱེད་པ་སྟེ། །སྔར་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རིགས་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །
སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །མ་འོངས་པ་ཡི་དངོས་མཐོང་ན། །དངོས་
པོ་མེད་པ་ཅིས་མི་མཐོང་། །གང་ལ་མ་འོངས་ཡོད་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་རིང་བ་ཡོད་
མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོས། །ཡོད་ན་ངེས་སྒོམ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཅི་
སྟེ་ཙུང་ཟད་བྱེད་ན་ཡང་། །འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །མི་རྟག་ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་
བུར། །འབྲས་བུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར། །གང་ལ་ཐོག་མ་མཐའ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་

འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་བརྗོད། །བསྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །གྲོལ་ལ་མ……
འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆགས་མེད་པར། །འདོད་ཆགས་ཀྱང་ནི……
འབྱུང་བར་འགྱུར། །འབྲས་བུ་ཡོད་ཉིད་གང་འདོད་དང་། །འབྲས་བུ་མེད་ཉིད་
གང་འདོད་ལ། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ། །སོགས་པའི་རྒྱན་ནི་དོན་མེད་འགྱུར། །
དངོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་། །ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་འཛིན་མི་འགྱུར། །དེ་
ལྟར་ན་ཡང་ད་ལྟར་བ། །ཡོད་པར་མི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག །གནས་མེད……
དངོས་པོ་ག་ལ་ཞིག །མི་རྟག་པས་གནས་ག་ལ་ཡོད། །གལ་ཏེ་དང་པོར་གནས……
གྱུར་ན། །ཐ་མར་རྙིངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གིས་ནི། །
དོན་གཉིས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ནི། །དོན……
གཅིག་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་དུས་ལ་གནས་ཡོད་ན། །གནས་པ་དུས་སུ
མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་གནས་མེད་ན་གནས་པ། །མེད་པ་མཐའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
གལ་ཏེ་མི་རྟག་དངོས་གཞན་ན། །དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར། །གཅིག་ན……
མི་རྟག་ཉིད་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་དངོས་ཏེ་ག་ལ་གནས། །མི་རྟག་ཉིད་གར……
སྟོབས་ཆུང་དེར། །གནས་པ་སྟོབས་ཆུང་མ་ཡིན་ན། །ཕྱི་ནས་དེ་དག་ངེས་པར་ལོག །
བཟློག་པར་ཅི་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་སྟོབས་ཆུང་མིན། །
དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་ན་ནི། །ཀུན་ལ་གནས་པ་མེད་པའམ། །ཡང་ན་ཐམས……
ཅད་མི་རྟག་མིན། །གལ་ཏེ་རྟག་ཏུ་མི་རྟག་ཉིད། །ཡོད་ན་རྟག་ཏུ་གནས་ཡོད……
མིན། །ཡང་ན་རྟག་པར་གྱུར་ཟིན་ནས། །ཕྱི་ནས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
གནས་པ་མི་རྟག་དང་། །ལྷན་ཅིག་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ན། །མི་རྟག་ལོག་པར……
འགྱུར་བའམ། །ཡང་ན་གནས་པ་བརྫུན་པར་འགྱུར། །མཐོང་ཟིན་དངོས་པོ་མི་
སྣང་ཞིང་། །སླར་ཡང་སེམས་སྐྱེ་མིན་དེས་ན། །དྲན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་

ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དུས་དགག་པ་
བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པའོ།།
　　གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བའི། །ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །
སྨྲ་བོ་ཡོན་ཏན་རྣམ་གཞན་དུ། །མི་འགྱུར་ཉན་པོ་ལ་ཡང་མིན། །སྲིད་དང་སྲིད་
ཐབས་ཞི་བ་ཡི། །ཐབས་དང་དེ་བཞིན་ཞི་གསུངས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་
ཤེས་གང་། །དེ་ནི་ཐུབ་པའི་ལྟ་བུར་མངོན། །ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས།།
འདའ་བར་ཡ་མཚན་ཅན་ཀུན་འདོད། །ཀུན་སུན་འབྱིན་ལ་དེ་དག་ནི། །མི་
དགར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག །གང་ཞིག་གཏོང་ཐབས་མི་ཤེས་དེ། །ཅི་ཞིག་གཏོང་
བར་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེས་ན་ངེས་པར་ཐུབ་པ་ཡིས། །གཞན་དུ་ཞི་བ་མེད་
ཅེས་གསུངས། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ལྐོག་གྱུར་ལ། །གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་
འགྱུར་བ། །དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟེན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། །གང་
གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐོང་དཀའ། །དེ་ནི་གཞན་ལ་རྨོངས་པ་ཉིད། །གང་དག་དེ་
རྗེས་འགྲོ་དེ་དག །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིངས་བསླུས་པར་འགྱུར། །མྱ་ངན་འདས་པར་
རང་འགྲོ་གང་། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བྱེད། །འདྲེན་པའི་སླད་བཞིན་དམ་པ་
ནི། །མ་ཡིན་ཡིད་འགྲོ་སྤྲོ་མ་ཡིན། །མ་མཐོང་སྐྲག་པ་མི་རྩོམ་སྟེ། །མཐོང་ན་རྣམ་
ཀུན་དེ་ལྡོག་འགྱུར། །དེས་ན་ངེས་པར་ཅུང་ཟད་ཅིག །ཤེས་ལ་སྐྲག་པ་བཟློད་
པར་བྱ། །བྱིས་རྣམས་ངེས་པ་ཁོ་ནར་ནི། །འདུག་བྱེད་ཆོས་ལ་གོམས་པ་སྟེ། །དེ་
དག་གོམས་པ་མེད་པ་ཡིས། །ལྡོག་བྱེད་ཆོས་ལ་འཇིགས་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་
གཏི་མུག་འབའ་ཞིག་གིས། །བསྒྲིབས་ཤིང་དེ་ཉིད་གེགས་བྱེད་པ། །དེ་ལ་དགེ་
ལེགས་འགྲོ་བ་ཡང་། །མེད་ན་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ནི་ཉམས་བླ་
ཡི། །ལྟ་ལས་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་འགྲོ། །ལྟ་བས་

གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །དམ་པ་མིན་ལ་བདག་འཛིན་མཆོག །བདག་མེད་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཅིག་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་འགྲོ་ལ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཞི་ཉིད་
དུའོ། །ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ལྟ་བ་ངན་རྣམས་འཇིག་བྱེད་ཅིང་། །
སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་འགྱུར་ལ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད། །ཆོས་
འདི་ཡི་ནི་མིང་ལས་ཀྱང་། །དམ་པ་མིན་པ་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །ཞན་ལ་འཇིགས་པ་
མི་སྐྱེད་པའི། །སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བྱ་གང་ཞིག་མཐོང་། །ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །རྩོད་པའི་ཆེད་དུ་མ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟའང་འདིས་ནི་
གཞན་སྨྲ་རྣམས། །སྲེག་སྟེ་མེ་ཡིས་བུད་ཤིང་བཞིན། །ཆོས་འདི་གང་གིས་ཤེས་
གྱུར་པ། །དེ་ནི་གཞན་ལ་མི་དགའ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ལ་ཆོས་འདི་ནི། །འཇིགས་
པའི་སྒོ་དང་འདྲ་བར་སྣང་། །དེ་ཉིད་དུ་བདག་མེད་སྙམ་དུ། །དེ་ལྟར་གང་ལ་
དགོངས་གནས་པ། །དེ་ནི་ཡོད་པས་ག་ལ་དགའ། །མེད་པས་འཇིགས་པར་ག་ལ་
འགྱུར། །དོན་མིན་ས་བོན་གྱུར་པ་ཡི། །མུ་སྟེགས་ཅན་མང་མཐོང་ནས་ནི། །ཆོས་
འདོད་པ་ཡི་སྙིང་པོ་ལ། །སུ་ཞིག་སྙིང་བརྩེ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཤཱཀྱ་གོས་མེད་བྲམ་ཟེ་སྟེ། །
གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིད་དང་། །མིག་དང་རྣ་བ་ཡིས་འཛིན་པ། །དེ་ཕྱིར་
ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་སྲ། །ཇི་ལྟར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་ཆོས། །ཕལ་ཆེར་ཕྱི་འཆོས་
བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཅེར་བུ་རྣམས་ལ་ཆོས། །ཕལ་ཆེར་བླུན་པ་བརྗོད་པ་
ཡིན། །ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བླངས་པ་ལས། །བྲམ་ཟེར་གུས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
ཉོན་མོངས་བླངས་པ་ལས། །གཅེར་བུ་པ་ལ་བརྩེ་བར་འགྱུར། །སྡུག་བསྔལ་ལས་
ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་ནི། །
རྣམ་སྨིན་ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་མ་ཡིན། །ཆོས་ནི་མདོར་ན་མི་འཚེ་བར། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པ་སྟེ། །འདིར་ནི་དེ་

གཉིས་འབའ་ཞིག་གོ། །རང་ཕྱོགས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྐྱེས་ས་བཞིན་དུ་སྡུག་འགྱུར་ན། །དེ་ཡི་ཟློག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ། །ཁྱོད་ལ་གང་གིས་སྡུག་པར···འགྱུར། །རིགས་པའི་དོན་ནི་གཞན་ལས་ཀྱང་། །བློ་ལྡན་ལེགས་པ་འདོད་པས···བླང་། །ཉི་མ་ས་སྟེངས་མིག་ལྡན་ལ། །ཀུན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་མ་ཡིན་ནམ། །རྣལ······འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའོ།།

གཟུགས་མཐོང་ཚེ་ན་བུམ་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་མཐོང་མི་འགྱུར། །བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའང་། །དེ་ཉིད་རིག་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ། །རྣམ་པར······དཔྱད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །བློ་མཆོག་ལྡན་པས་དྲི་ཞིམ་དང་། །མངར་དང་འཇམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །སོ་སོར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིས་དེ། །ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །མ་མཐོང་བ་ཡིས་གཟུགས······མཐོང་བ། །མཐོང་བ་མིན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། །གཟུགས་ནི་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ། །མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་དེ་ལ་ཕ་རོལ་གྱི། །ཆ་དང་ཚུ་རོལ···དབུས་ཡོད་ཕྱིར། །རྡུལ་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་ཅེས། །དཔྱད་པ་དེར་ཡང་འཇུག···པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིས། །བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་མི་འཐད་དོ། །ཀུན་ཀྱང་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་ནས། །སླར་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར··ཡི་གེ་བརྗོད་པ་ཡང་། །འདི་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མདོག་ལས་དབྱིབས་གཞན་ན། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་དབྱིབས་འཛིན་འགྱུར། །འོན་ཀྱང་གཞན་མིན་ན་ལུས་ཀྱིས། །མདོག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་འཛིན་མི་འགྱུར། །གཟུགས་ནི་ལྟ་ཞིག་མ་གཏོགས་པར།། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་མི་སྣང་ངོ་། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་ནི། །གཉི་ག་ཡང་ནི···མིག་ཉིད་ཀྱིས། །འཛིན་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། །ས་ནི་བརྟན་ཞེས་བྱ་བར······

མཐོང་། །དེ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །དེས་ན་རགས་པ་འབའ་ཞིག་ནི། །
སའོ་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད། །བལྟ་བྱར་སྐྱེས་པས་བུམ་པ་ནི། །འདི་ལ་ཡོན་ཏན་
འགར་མི་འགྱུར། །དེས་ན་བལྟ་བྱ་ཉིད་སྐྱེ་ལྟར། །ཡོད་པའི་ངོ་བོའང་ཡོད་མ་ཡིན། །
མིག་ནི་འབྱུང་གྱུར་སྣ་དེ་བཞིན། །མིག་གིས་མཐོང་གི་གཞན་གྱིས་མིན། །དེས་ན་
ངེས་པར་ལས་རྣམ་སྨིན། །ཐུབ་པས་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས། །རྐྱེན་མ་ཚང་
ཕྱིར་ཤེས་པ་ནི། །ལྟ་བའི་སྔ་རོལ་ཡོད་མ་ཡིན། །འོན་ཏེ་ཕྱིས་ན་ཤེས་དོན་མེད། །
གསུམ་པ་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །མིག་དེ་འགྲོས་དང་ལྡན་གྱུར་ན། །ཐག་རིང་
ཡུན་རིང་གིས་མཐོང་འགྱུར། །ཧ་ཅང་ཉེ་དང་ཆེས་རིང་དུ། །གཟུགས་དེ་གསལ་
བར་ཅི་སྟེ་མིན། །གལ་ཏེ་གཟུགས་མཐོང་མིག་འགྲོ་ན། །སོང་བས་ཡོན་ཏན་……
འགའ་ཡང་མེད། །ཡང་ན་བལྟ་བྱར་འདོད་པ་ནི། །ངེས་ཞེས་བྱ་བར་བརྫུན་པར་
འགྱུར། །མིག་མ་སོང་བར་འཛིན་ན་ནི། །འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་མཐོང་འགྱུར་ཏེ། །
གང་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་རིང་མེད་བསྒྲིབས་པའང་མེད། །དངོས་པོ་
ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །དང་པོར་བདག་ལ་སྣང་འགྱུར་ན། །མིག་ནི་མིག་ཉིད་
ཀྱིས་འཛིན་པར། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འགྱུར་མ་ཡིན། །མིག་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་མིན……
ཞིང་། །རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་ལྟ་མེད་ལ། །གཉི་ག་གཟུགས་ལ་ཡོད་མིན་ན། །དེ་དག་
གིས་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །གལ་ཏེ་སྒྲ་ཞིང་སྒྲ་འགྲོ་ན། །གང་གིས་སྒྲ་བ་པོར་
མི་འགྱུར། །འོན་ཏེ་མི་སྒྲ་བར་འགྲོ་ནའང་། །གང་གིས་དེ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེད། །གལ་
ཏེ་ཕྲད་དེ་སྒྲ་འཛིན་ན། །སྒྲ་ཡི་དང་པོ་གང་གིས་འཛིན། །སྒྲ་ནི་རྐྱང་པར་མི་འོང་
ན། །རེང་བུ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཇི་སྲིད་སྒྲ་ཐོས་མ་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་བར་
དུ་སྒྲར་མི་འགྱུར། །སྒྲ་མེད་པར་ཡང་མཐར་སྒྲ་ཉིད། །འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་
སོ། །དབང་པོ་རྣམས་དང་བྲལ་སེམས་ཀྱིས། །སོང་སྟེའང་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར……

འགྱུར། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ལྡོག་འདི་ནི། །རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཅི་སྟེ་མིན། །སྔར་མཐོང་བ་ཡི་དོན་གང་ཞིག །ཡིད་ཀྱིས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟར་འཛིན་པ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་གཞག་ལ། །འདུ་ཤེས་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད།། སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གང་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡོད་དེ། །སྒྱུ་མ་ཞེས་བྱར་མི་རིགས་སོ། །གང་ཚེ་མཁས་པ་ས་སྟེངས་ན། །ངོ་མཚར་མིན་པ་འགའ་མེད་པ། །དེ་ཚེ་དབང་རྟོགས་དེ་འདྲ་ལ། །ཡ་མཚན་ཞེས་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་པ་དང་། །རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཆུ་ཟླ་དང་། །ཁུག་རྣ་ནང་གི་བྲག་ཅ་དང་། །སྨིག་རྒྱུ་སྤྲིན་དང་སྲིད་པ་མཚུངས། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་དབང་པོ་དང་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །

དངོས་པོ་གང་ཞིག་གཞན་འགའ་ལའང་། །རག་ལས་པར་ནི་མི་འགྱུར་ན།། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འགྲུབ་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །གཟུགས་ཉིད་བུམ་ཞེས་གཅིག་མ་ཡིན། །གཟུགས་ལྡན་བུམ་གཞན་ཡོད་མིན་ལ། །བུམ་པ་ལ་གཟུགས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་བུམ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གཉིས་མཚན་མི་མཐུན་མཐོང་ནས་ནི། །གལ་ཏེ་དངོས་ལས་བུམ་གཞན་ན། །མ་ཡིན་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡང་། །བུམ་པ་ལས་གཞན་ཅིས་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་གཅིག་བུམ་མི་འདོད་ན། །བུམ་པའང་གཅིག་པུ་མི་འགྱུར་རོ། །ལྡན་འདི་མཚུངས་པའང་མ་ཡིན་པ། །དེས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཚེ་རྫས་ཅི་ཙམ་གཟུགས་ན། །དེ་ཚེ་གཟུགས་ཆེན་ཅི་སྟེ་མིན། །གལ་ཏེ་ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་མིན་ན། །གཞུང་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་གཞི་ནི། །གང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་མིན་པ། །དེར་ནི་གྲངས་སོགས་ཐ་དད་པར། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་སོ་སོ་ནི། །མིན་ཕྱིར་བུམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན། །རེ་རེའི་

བུམ་པ་མེད་ན་ནི། །མང་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ལྡན་རིགས་དང་མི་ལྡན་དང་། །ལྡན་ཅིག་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་མེད། །དེ་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་རྣམས་སྦྱོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་ཡིན། །གཟུགས་ནི་བུམ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། །དེས་ན་རེ་ཞིག་དེ་བུམ་མིན། །གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་མིན། །གཟུགས་རྣམས་ཀུན་ལ་གཟུགས་ཉིད་ནི། །མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་མ་ཡིན་ན། །གཅིག་ལ་བུམ་པ་ཡོད་འགྱུར་ཞིང་། །གཞན་དག་ལ་མིན་རྒྱུ་ཅི་ཞིག །རོ་སོགས་དག་ལས་གཟུགས་གཞན་ཞིང་། །བུམ་ལས་མིན་ཞེས་ཁྱོད་འདོད་ན། །དེ་རྣམས་མེད་པར་རང་མེད་གང་། །དེ་གཟུགས་ལས་གཞན་ཇི་ལྟར་མིན། །བུམ་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་ཡོད་མིན། །རང་ཉིད་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དུ། །བུམ་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །བུམ་པ་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་འགྱུར་ཞིང་། །རྒྱུ་ནི་གཞན་ལས་གྲུབ་འགྱུར་ན། །གང་ལ་རང་ལས་གྲུབ་མེད་པ། །དེ་ཡིས་གཞན་པོ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད། །འཕྲོད་པ་འདུས་པར་གྱུར་ཀྱང་གཟུགས། །དྲི་ཉིད་དུ་ནི་མི་འཐད་དེ། །དེས་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཚོགས་པ། །གཅིག་ཉིད་དུ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་མ་གཏོགས་པར། །བུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་རླུང་ལ་སོགས་པ་ནི། །མ་གཏོགས་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚ་བ་མེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། །ཚ་བ་མིན་པ་ཇི་ལྟར་བསྲེག །དེས་ན་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ།། ཡོད་མིན་དེ་མེད་མེ་ཡོད་མིན། །གལ་ཏེ་ཟིལ་མནན་ཚ་བ་ཡང་། །དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་མེར་མི་འགྱུར། །འོན་ཏེ་མི་ཚ་ན་དངོས་གཞན། །དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ། གལ་ཏེ་རྡུལ་ལ་ཤིང་མེད་ན། །དེས་ན་ཤིང་མེད་མེ་ཡོད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཤིང་ཡོད་ན། །གཅིག་གི་བདག་ཅན་རྡུལ་ཡོད་མིན། །དངོས་པོ་གང་གང་ཡོངས་བརྟགས་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་གིས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མིན་པ། །

དེས་ན་དུ་མ་དག་ཀྱང་མེད། །གལ་ཏེ་གང་ན་དངོས་དེ་རྣམས། །མེད་དེར······
གཅིག་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན། །གང་གིས་ཀུན་ལ་གསུམ་ཉིད་ཡོད། །དེས་ན་གཅིག་
ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །ཡོད་མེད་མིན་ཞེས་བྱ་
བའི་ཚུལ། །འདི་ནི་མཁས་པས་གཅིག་གཉིས་སོགས། །དག་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱར་བར་
བྱ། །ཇི་ལྟར་རྒྱུན་ལ་བལྟ་ཞེས་ན། །རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བྱར་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་
ཚོགས་ལ་བལྟ་ཞེས་པ། །དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ།།
དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །འབྲས་བུ་མེད་པར་དངོས་པོ་ནི། །ཀུན་ལ་འདུ་
བ་ཡོད་མ་ཡིན། །འབྲས་བུའི་དོན་དུ་འདུ་བ་གང་། །དེ་ནི་འཕགས་ལམ་འདུས་
པའོ། །སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་
བདག་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །རྣལ་འབྱོར་
སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་མཐར་འཛིན་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པར་བསྟན་པ་སྟེ···
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པའོ།།

ཐ་མར་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེས་ན་མེད་པ་ག་ལ་སྐྱེ། །ཡོད་པ་གདོད་
ནས་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེས་ན་ཡོད་པ་ག་ལ་སྐྱེ། །འབྲས་བུ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་བཤིག་པ། །
དེས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །གྲུབ་པ་ལས་སྐྱབ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་པ་མི་
སྐྱེའོ། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །གཞན་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཚེ་གཞན་ཚེ་
མི་སྐྱེ་ན། །ནམ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཙམ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེ་
བ་ཡོད་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་ཡང་། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ···
ཡིན། །ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མ་རྣམས། །སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་སྲིད་མ་ཡིན། །གཉིས······
གཉིས་དག་ནི་མེད་པ་ཙམ། །ཇི་ལྟར་རེ་རེ་སྟོམ་པར་འགྱུར། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་

མེད་པར་ནི། །བདག་གི་དངོས་པོ་འབྱུང་བ་མེད། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བདག་གཞན་ནི། །གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྔོན་དང་ཕྱིས་དང་ཅིག་ཅར་ཅེས། །བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་དང་བུམ་པ་ལ། །ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྔར་སྐྱེས་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་ནི། །སྔར་སྐྱེས་རྙིངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཕྱི་ནས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡང་། །ཕྱི་ནས་སྐྱེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟར་བ་ཡི་དངོས་པོ་ནི། །དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་མ་ཡིན་ཞིང་། །མ་འོངས་ལས་འབྱུང་ཡོད་མིན་ལ། །འདས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྐྱེས་པ་ལ་ནི་འོང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་འགགས་ལ་འགྲོ་བ་མེད། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟ་བུར། །སྲིད་པ་སྒྱུ་མ་འདྲ་མ་ཡིན། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་རྣམས། །ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བའང་ཡོད་མིན་ན། །ནམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར། །སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །སླར་ཡང་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་འཇིག་པ་སྐྱེ་འདྲ་ཞིང་། །གནས་པ་འཇིག་དང་འདྲ་བར་སྣང་། །མཚན་ལས་མཚན་གཞི་གཞན་ཞེ་ན། །མཚན་གཞི་མི་རྟག་ཉིད་གང་ལས། །ཡང་ན་བཞི་ཀའང་ཡོད་པ་ཡི། །ངོ་བོར་གསལ་བར་ཡོད་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ། །དངོས་མེད་དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དངོས་མེད་དངོས་ལས་མི་སྐྱེའོ། །དངོས་པོ་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དངོས་པོ་དངོས་མེད་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་ཕྱེད་སྐྱེས་ཕྱིར། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བཞིན་པ། །ཉིད་ནི་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ། །ཕྱ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ། །མི་ཕྱའང་སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར། །གང་གི་གཉིས་པོ་བར་མེད་

པར། །སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པོ་མེད་དེ། །གང་ཕྱིར་དེ······ལའང་བར་ཡོད་ཕྱིར། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ། །འགགས་པས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ། །གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ངོ་བོར་སྣང་། །གང་ཚེ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་ཚེ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་སྲིད་པ་མེད། །གང་ཚེ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ······བཞིན་ན། །དེ་ཚེ་ཅི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །པོ་ན་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བར་གྲག །ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཚེ། །བུམ་པ་མེད་པར་ཅིས་མི་རྟོག །སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་མ་རྫོགས་ཀྱང་། །མ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར། །དེ་ལྟའང་གང་···ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ལས། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཏེ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་སྔར་མ་བྱུང་ཡང་། །ཕྱི་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གྲག །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་སྟེ། །མ་བྱུང་ཞེས་བྱ་སྐྱེ་མ་ཡིན། །རྫོགས་པ་ཡོད་ཅེས་བྱར་འགྱུར་ལ། །མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ཅེས་བརྗོད། །གང་གི་ཚེ་ན་སྐྱེ་བཞིན་པ། །མེད་པ་དེ་ཚེ་གང་དེར་བརྗོད། །གང་ཚེ་རྒྱུ་ནི་མ་གཏོགས་པར། །འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་འཇུག་པ་དང་། །ལྡོག་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན···དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པའོ། །

རྒྱ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་ཡང་། །སྟོང་པ་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །འདི་དོན་སོ་སོར་འགོག་པར་བྱེད། །གང་ཚེ་སྨྲ་པོ······བརྗོད་བྱ་ནའང་། །སྟོང་པ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གང་ཞིག་རྟེན་ནས་ཀུན······འབྱུང་བ། །དེ་ནི་གསུམ་ལའང་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སྟོང་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་འགྲུབ་འགྱུར་ན། །མི་སྟོང་ཉེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅི་སྟེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་བཟློག་པ་དང་། །རང་གི་ཕྱོགས་ནི······སྒྲུབ་པ་སྟེ། །གལ་ཏེ་སུན་འབྱིན་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག །དགག་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཅིས་

མིན། །གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན། །མེད་གང་དེ་ཕྱོགས་མི་འགྱུར་ན། །དེས་ན་གཅིག་ཉིད་ལ་སོགས་གསུམ། །ཀུན་ཀྱང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། །གང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་དེར། །སྟོང་པའི་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་འགྱུར། །འདི་ན་གཞུང་ལུགས་ལས་བྱུང་བའི། །གཏན་ཚིགས་ཡོད་མིན་གཞན་དུ་ཡོད། །མི་སྟོང་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་བུར་ན་ཅིག་ཤོས་ནི། །མེད་པར་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། །ཕྱོགས་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཛོ་བོར་འགྱུར། ' །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་མེད་ཉིད་མེད་ན། །གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །མེ་ནི་ཚ་བར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། །ཚ་བ་མེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཞེས། །གོང་ཉིད་དུ་ནི་བཟློག་པར་བྱས། །དངོས་པོ་མཐོང་ནས་དངོས་པོ་ནི།།མེད་པ་ཞེས་བྱ་བཟློག་འགྱུར་ན། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ནི་བཞི་ཆར་ལ། །ཉེས་པ་སྤངས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་། །རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་དངོས། །གང་དུ་མེད་དེར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མེད་ཉིད་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ་པའོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་གཉིས་མིན་ན།། གཞན་གང་ཞིག་ལ་ཡོད་དངོས་ཡོད། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལའང་དེ་རིགས་ན། །བརྒལ་བ་གཞན་པོ་ཅི་སྟེ་བྱེད། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དངོས་མེད་ལ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། །རྫས་རྣམས་ཀུན་ལ་གང་མཐོང་བ། །དེ་ནི་རྣམ་དབྱེར་མི་འགྱུར་རོ། ། མེད་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ལན། །བརྗོད་པ་མིན་པར་གྲགས་ན་ནི། །གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བཟློག་རང་ཕྱོགས་ཀྱང་། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་མི་འགྱུར། །སུན་འབྱིན་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་རྙེད། །སླ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་བརྗོད་ན་ཡང་། །གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ། །ཉིད་དུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་ནུས། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དངོས་ཡོད་ན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས། །མེད་པར་

ཡང་ན་ཅིས་མི་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ཡོད་བདོག་ཅེས་མིང་བཏགས། །དེ་ཕྱིར་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན། །གང་ཕྱིར་ཡོད་ཅེས་མིང་བྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་པས། །བརྗོད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡོད་ན། །དངོས་གང་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པར་ཅིས་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དངོས་ཀུན་མེད་པའི་ཕྱིར། །མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན། །དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རིགས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་དངོས་མེད་ལ། །སྲིད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་དངོས་པོ་ནི།། མེད་པར་གང་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །སྟོང་པ་གཏན་ཚིགས་ལས་འགྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ན། །དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་ལས་གཞན་ནི། །མ་ཡིན་དེས་ན་གཏན་ཚིགས་མེད། །གང་ཕྱིར་སྟོང་པའི་དཔེ་ཡོད་པ། །དེས་ན་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ན། །བྱ་རོག་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །བདག་ཀྱང་ནག་ཅེས་བརྗོད་ནུས་སམ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་ཡོད། །སྟོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། །གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་མིན་འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་མིན། །དེས་ན་འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་ནུས་མ་ཡིན། །ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན། ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྫོགས་སོ།། །།

ཁ་ཆེའི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དཔུང་རིན་ཆེན་སྲས་པའི་ཀུན་དགའ་ར

བར། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་སྐྲ་རྡྷ་ན་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ
གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་དོན་གསལ་བ་བཞུགས་སོ། །

རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བརྩམས།

འགོ་བརྗོད།

ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲོས་པ་མི་མངའ་ཡང་།།
ཤེས་བྱའི་དངོས་ཀུན་མ་འདྲེས་སོ་སོར་མཁྱེན།།
མཁའ་ལྟར་བརྗོད་མེད་སྤྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་ཡང་།།
ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དེ་ལ་འདུད།།

འཕགས་མཆོག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གནས་བྱའི་ཕྱིར།།
ལྷ་བུ་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་དུ་སིནྡྷ་ལས།།
དྲི་མེད་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་དུ་ལེགས་འཁྲུངས་ཏེ།།
འཛིག་རྟེན་རྒྱས་མཛད་གང་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།

དེ་ཡི་གཞུང་ལུགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་དཔལ།།
རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅིང་།།
མཐར་ལྟའི་མུན་པ་དཔྱིས་འབྱིན་འོད་སྟོང་ཅན།།

སྐལ་བཟང་བློ་ཡི་པདྨོ་རྒྱས་ཕྱིར་དབྱེ།།

འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་གསལ་བར་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།།

རྩ་བའི་ས་བཅད་དང་པོ། སྤྱིའི་དོན།

དང་པོ་ལ་འང་། དགོས་དོན། བསྡུས་དོན། མཚན་དོན་དང་གསུམ་གྱི།

ས་བཅད་དང་པོ། དགོས་དོན།

དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྩམས་ནས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་ཤེ་ན། དབུ་མ་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གཞུང་དག་ལས་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྩམས་སོ། །དེ་ནི་གཞུང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་འདིར་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། འདིར་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན

པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི······
སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
དག་ཏུ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གི་འདོད་པ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་དག······
གིས་དགག་པ་མཛད་པ་ན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནི་རྩོལ་བ་གཞན་བྲལ་གྱིས་
མནན་པའི་ཚེད་དུ་བྱས་པ་རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ་སྙམ་དུ······
གཞན་དག་དོགས་པ་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་བཅོས་འདིར་གསལ······
བར་བསྟན་པས། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ནི་རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཇིག
རྟེན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚེད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་དུ་མས་དངོས་
པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པས་བདེན་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་རྣལ······
འབྱོར་གྱི་ཚུལ་འདི་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་བྱས་རྩོད་ལ་ཆགས་པའི་
ཕྱིར། །མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར······
བཤད་པ་ན། །གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་འདི་ཉེས་མེད། །ཅེས······
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་མོད། དེས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་
པའི་རིམ་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ནི་རང་གཞན་
གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལས་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །
བདེན་པ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་ལས་

ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་······
བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། བསྡུས་དོན།

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་སོག་རྟོག་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ། དོན་དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འདིས་བདེན་པ་གཉིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། འགྲེལ་པར། གང་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན། རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་སྟོན་འགྱུར་བ་ཞེས་བཤད་པས། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས། འདིའི་རབ་ཏུ······ བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་ཀུན······ རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བས་སྟོན་ལ། ཕྱི་མ······ བརྒྱད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོ་བཞིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གནས་པ་བཞིན་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་

ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་གནོད་མི་ཟ་བར་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །གང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཙང་བའོ། །གང་མི་གཙང་བ་དེ་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་ང་དང་ང་ཡིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་འོས་པས་བདག་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བས་གནོད་མི་ཟ་བར་འཁོར་བ་སྤང་བྱ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་པས་ན་ཤུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་བླང་བྱར་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་དེ་འང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟེན་པས་ཐོབ་པས་ལྔ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཟིལ་ཀྱིས་མནན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་མི་ནུས་པས་དྲུག་པས་ཉོན་མོངས་པ་དཔྱད་དོ། །ཡུལ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འཕེལ་བ་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བདུན་པས་ཡུལ་དཔྱད་དོ། །ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཉན་པ་པོ་སློབ་མའི་རྒྱུད་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པས་སློབ་མའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནས། སློབ་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བར་གྱིས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་ཏོ། །དེའི་འོག་ཏུ་

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཕྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འདིས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། བདག་ཉིད་དང་ནི······འཇིག་རྟེན་འདིས། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ·····སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ·····མཁྱེན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སྤང་བ།

གཉིས་པ་ལ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ལུས་ལ་ལོག་རྟོག་སྤང་བ་དང་། བརྗོད་བྱ·····དོན་གྱི་ལུས་ལ་ལོག་རྟོག་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི།

གཅིག་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ལུས་ལ་ལོག་རྟོག་སྤང་བ།

དང་པོ་ནི། དེ་འདི་ད་ལྟའི་སྐད་དག་མཁན་གྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེས། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

ལུས་གཅིག་ཡིན་པ་ལས། ད་ལྟའི་སྙན་ངག་མཁན་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ཇི་ལྟར་བཀོད་པ་ཕྱི་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་གཉིས་སུ་བཤད་དེ།ཕྱེད་དང་པོ་བརྒྱད་ལ་ནི་ཆོས་བརྒྱ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་བརྒྱད་ལ་ནི་རྩོད་པ་བརྒྱ་པ་ཉིད་དུའོ།། ད་ནི་བདག་གིས་གཅིག་ཏུ་དེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ།ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་པོ་བསྟན་བཅོས་གཅིག་གི་ལུས་སུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྐང་བས་བཀོད་པ་སྔ་མ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ལ། དེས་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕན་བཏགས་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྒོམ་ཚུལ་མཐའ་དག་བླངས་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལུས་ལ་ཞིག་རྟོག་སྤྲང་བ།

གཉིས་པ་ནི། བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལུས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་པ་གཙོར་བྱས་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀྲལ་ལོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་འདི་ནི། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་སློབ་མར་སྣང་བ་འདོད་གྱུར་པས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ཡི་དེ་ཉིད་ལུགས་ལས་ལུགས་གཞན་མིན། །འདི་ལྟར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སིངྷ་ལའི་གླིང་དུ་འཁྲུངས་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཤིག་སྟེ། མཐར་རྒྱལ་ཚབ་བོར་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟར་འོངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉེ

གནས་སུ་སྤྱུར་ཅིང་། དེའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་གཞུང་ལུགས་སོ་སོར་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་བབ་ཅོལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར།

ས་བཅད་གསུམ་པ། མཚན་དོན།

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པས། ཙ་ཏུ་ཤ་ཏ་ཀ་ཤཱསྟྲ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། རྒྱ་བའི་སྐད་དུ་ཤ་ཏ་ཀ་ཤཱསྟྲ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་འདི་ནི། །བཞི་སྒྲ་མི་མངོན་བྱས་པ་དང་། །རྟོག་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱར་བརྗོད་པ་སྟེ། །འདོན་པ་འཆོས་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཙ་ཏུ་ཞེས་པ་དང་པོའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས། རྟོག་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྒྱ་པ་ཡིན་ལ། འདོན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །

རྒྱ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། ཡན་ལག་གི་དོན།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨིན་……
བྱེད་ཀྱི་ལམ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ……
གཉིས་ཀྱི།

ས་བཅད་དང་པོ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལའང་། འགལ་རྐྱེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་བསལ་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སོགས་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ། འགལ་རྐྱེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་བསལ་བ།

དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།

གཅིག རྟག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པར་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྟོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་

ཏུ་ཧི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་རྟག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པར་བསྒོམ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལའང་མི་…རྟག་པ་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག)མི་རྟག་པ་བསྒོམ་ཚུལ་དངོས།

དང་པོ་ལ། རང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒོམ། གཞན་འཆི་བ་ལ་སྨྲ་དན་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) རང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒོམ་པ།

དང་པོ་ལའང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་བག་ཡོད་ལ་བསྐུལ་བ…མདོར་བསྟན། དེ་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) རང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་བག་ཡོད་ལ་བསྐུལ་བ་མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་མ་གྲོལ་བའི་སྐྱེས་བུ་གང་ལ། ས…འོག་ས་སྟེང་ས་བླའམ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་འཇིག་

རྟེན་གསུམ་ལ་དགའ་མགུར་དབང་བྱེད་པའི་མངའ་བདག་རང་ཉིད་འཆི······
བདག་གི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་བསྒྱལ་བར་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཅིང་། རང་གིས་ཀྱང་
གཞན་ལ་བསྒྱལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་བདག་སྟེ་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་
སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་གང་གིས་ཀྱང་ཟློག་ཏུ་མེད་པ།
གཤེད་མ་རལ་གྲི་གདེངས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེས་ན་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཟིན་པའམ···
མགོའམ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་
འཕགས་པའི་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་
བཅོམ་པའི་རྣལ་མ་སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གཉིད་··
ལོག་ཅིང་འཆི་བདག་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་གུས་པར་མི་བྱེད་ན། བག་མེད་
པའི་གང་ཟག་དེ་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རུངས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ།
དེའི་ཕྱིར་འཆི་བདག་གི་ཚད་པའི་དཀྱིལ་ན་ཡོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྟག་ཏུ་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་པར······
རིགས་སོ། །འདིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོ་བརྒྱད་ལ་འགྲེལ་པར། ཚིགས་སུ······
བཅད་པ་རེ་རེ་ལ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་འདིར་ཡི་གེ་མང་བས
འཇིགས་པའི་ཕྱིར་མི་བྲིའོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ཡང་ཐོག་མར་སྟོན་པ་ལ་གུས་པ
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མཆོད་པ་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་····
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྩ་བར། གང་གིས
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
བསྟོད་པར་མཛད་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡང་དེའི་ཡོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར།
ཡོགས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མ་བཀོད་དོ་ཞེས་སྟོན་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་གསུང་ངོ་། །

〈གཉིས〉དེ་བཀལ་ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྲ་བ་སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ།

དང་པོ་ལ་ཡང་ལྔ་ལས།

(གཅིག)གསོན་པ་འཆི་བ་གློག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་གསོན་པ་འཆི་བ་གློག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག···
རྟེན་གསུམ་ལ་མངའ་སྒྱུར་བའི་འཆི་བདག་ཡོད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་སྤྱི་རོལ་
ན་གསོན་པ་ཡོད་པས་ཇི་སྲིད་གསོན་པ་དེ་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འཆི་བདག་ལ་མི·····
འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། གསོན་པ་ནི་འཆི་བ་གློག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ།དེ་ཡང་འཆི་བའི···
དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ན་ཤི་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཟས་གཡོ་བ་བཟའ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱེ་རྒྱུ་ཐམས་
ཅད་འཆི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁོ་ནར་དང་པོར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཅིང་གཤེད་མས···

གསད་བྱ་གསོད་སར་བཀྲི་བ་ལྟར་བར་དུ་ཡང་འཆི་བདག་དང་སྲིད་པའི་རྒྱུ་རྒ་
བ་དང་ན་བ་དང་རྒུད་པ་ལ་སོགས་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་
སྡོད་པར་འཆི་བདག་གི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་གསོན་པ་ལ་ནི
གསད་བྱ་མགོ་བོ་གཅོད་པ་ལྟར་འཆི་བར་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ལྟར་སྣང་གི།
གསོན་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་སྟེ། འཆི་བའི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་ཕྱུགས་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཐོག་མ་ནས་གསོན་དུ་རེ
བའི་བདག་ཉིད་སླུ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། མི་ཡི་དཔའ་བོ་ཐོག་མའི་མཚན
མོ་ནི། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེ་ནི་
ཉིན་རེ་བཞིན།། །འཁྲུལ་བསྐྱལ་མེད་པར་འཆི་བདག་དྲུང་དུ་འགྲོ། །ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེང་སང་ནི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡིན་ལ། བདག་གི་དང
པོའི་ལོ་བཅུ་དྲུག་ནི་འདས། ལྷག་མ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ལུས་པས། གསོན་པ་ཡུན་
རིང་བའི་ཕྱིར་གསོན་པ་ལ་རེ་བ་འཆའ་བ་རིགས་སོ་སྙམ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འདས
པའི་ཚེ་ཐུང་དུ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་མ་འོངས་པའི་ཚེ་ཐུང་དུ་ལས་གཞན་རིང་པོ
ལྟར་ངེས་པར་གཟུང་ནས་ཡིད་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་
ལྟར། འཆི་བའི་རྐྱེན་ནི་མང་བ་སྟེ། །གསོན་པ་ཡི་ནི་ཉུང་ཟད་ཅིག །དེ་དག་ཉིད་
ཀྱང་འཆི་བའི་རྐྱེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་བའི་དུས་ངེས་པ་མེད་པས་མ་
འོངས་པའི་ཚེ་རིང་ངམ་ཐུང་ངེས་པ་མེད་པ་ལྟར། འདས་པའི་ཚེ་ཡང་རིང་ངམ་
ཐུང་ངེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རིང་ཐུང་མ་འོངས་པའི་ཚེ་རིང་ཐུང་ལ་ལྟོས
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཚེ་རིང་ཐུང་མཉམ་
པའམ། འོན་ཏེ་འདས་པ་ཐུང་ཞིང་མ་འོངས་པ་རིང་བས་མི་མཉམ་པ་ལྟར
སེམས་པ་དེ་ནི་གསལ་བར་འཆི་བས་འཇིགས་པར་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་

ན་ལམ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཞུགས་པའི་མི་ཞིག་ཆོམ་རྐུན་པས་འཇིགས་པ་བཞིན་དུ་མི་འཇིགས་པ་སྐད་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཚོ་ངོད་འཕོད་པ་ན་དེ…ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་པར་སྟོན་པ་དང་འདྲའོ། །

(གཉིས)ཐུན་མོང་བ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་རིང་བར་བརྟག་མི་ནུས་ཀྱང་འཆི་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྲག་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འཆི་བ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤྱི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་སེམས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་འཆི་བདག་གི་གནོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བ་ན་ཕྲག་དོག་གི་སྒོ་ནས་འཆི་བས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་གཞན་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་ཟློག…པར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་གྲོང་པ་གང་ལས་ཐོག་མར་དཔྱ་བླངས་ཏེ་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ལ། ཕྱིས་ཐམས་ཅད་ལས་བླངས་པ་ན་སྡུག…བསྔལ་བ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་འཆི་བ་འདི་ནི་གཅིག་ལ་བྱུང་བ…ན་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོས…སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཟློག་པའི་རྒྱུ་མ…ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྲག་པའི་གནས་ལ་སྐྲག་པ་ཉིད་རིགས་སོ། །

(གསུམ) ཕྱིར་བཅོས་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གསུམ་པ་ཕྱིར་བཅོས་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ན་བ་དང་རྒ་བ་མེད་པར་ཡང་འཆི་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་ནི་གསོ་དཔྱད་དང་བཅུད་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་སོ་སྙམ་ན། ནད་གསོ་དཔྱད་ཀྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རྒ་བ་བཅུད་ལེན་གྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་དེས་ན་དེ་དག་ལ་ཁྲོད་མི་འཇིགས་སུ་ཆུག་མོད། ཆད་པ་ཕྱི་མ་འཆི་བདག་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མེད་པས་ཁྲོད་ཆེས་གསལ་བར་འཆི་བ་དེ་ལ་འཇིགས་པར་རིགས་ཏེ། རྒ་བ་དང་ན་བའི་བཅོས་ཀ་ཙམ་ལ་རེ་བའི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་བསླུ་བར་མི་རིགས་སོ། །

(བཞི) མ་ངེས་པ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ།

བཞི་པ་མ་ངེས་པ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་མཐུས་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ད་ལྟར་ངེས་པ་མི་བྲིན་པའི་ཕྱིར་ཧ་ཅང་འཇིགས་པ་འདྲེན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འཆི་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཞིང་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ན་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་བདེན་པ་ཞིག་ན། འཆི་བ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གསད་བྱའི་ཕྱུགས་རྣམས་འཆི་བ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་གཅིག་གིས་གཅིག་འཆི་བའང་མཐོང་བ་ལྟར། འཆི་བའང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་དུ

མ་ཞིག་འཆི་བར་སྣང་བར་གྱུར་པ་ན། ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་ཅིས་འཆི་བདག་ལ་འཇིགས་
པ་མེད་པ་ཡིན། རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་འཇིགས་པར་རིགས་ཏེ། དེ་མ……
དམིགས་པ་དང་། དེ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་མེད་ན་གང་གིས་
ན་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་འཆི་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ཀྱང་
འདི་ཙམ་ན་འཆི་ཞེས་དུས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། འཆི་བའི……
དུས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་མི་འཆི་ཞིང་རྟག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། འཆི་
བའི་དུས་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་པར་བྱ་དགོས་བཞིན་དུ་དེ……
ཉིད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་ཞེས་པ་ཆེར་བླུན་ཏེ། དེང་ངམ་སང་ལ་སོགས་ནམ་ཞིག་གི་
དུས་ནས་འཆི་བདག་ཉེ་བར་ལྷགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
གསོན་པའི་དུས་རིང་བ་ལ་རེ་བ་དོར་ནས་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་
བག་ཡོད་པ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

(ལྔ)དབང་པོ་ལ་འཆི་བ་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ།

ལྔ་པ་དབང་པོ་ལ་འཆི་བ་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་……
ཏེ་འཆི་བར་ངེས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་དེ་ནི་སྔར་མ་ཕྱིན་ལ་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི།
དབང་པོ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྙེད་བཀུར་དང་སྙན……
གྲགས་བསྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་ཅིང་། གཡུལ་ངོར་མཚོན་ཆ་རྣོན་པོ་ལུས་ལ་བབ……
པའམ་ཉམ་ང་བ་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་ཤིང་། རང་ཉིད་བརྟན་པའི་གདེང་གིས……
གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚེ་འདིའི་མ་འོངས་པའི་

དོན་རྙེད་བཀུར་སོགས་ལ་ལྟ་ཞིང་། གང་གི་དོན་དུ་རྙེད་བཀུར་སོགས་བསྒྲུབ་པ་དོན་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྟེན་གསོན་པ་ཟད་པ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་གཡུལ་ངོར་འཇུག་པ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲོག་འཚོང་བའི་བྱ་བ་མ་འོངས་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ཕྲོད་ལ་བདག་ཉིད་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ་སྟེ་མཁས་པ་འགའ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། རྨོངས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡ་མཚན་དུ་འཛིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ནོར་ཕྱིར་སྲོག་གཏོང་བ་སྨད་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྲོག་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་ཡང་སྤྱད་པར་འོས་སོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་མི་འགའ་ཞིག་གིས་རང་གཏའ་མར་བཞག་ནས་ཆང་འཐུང་གི། རང་གི་མ་འོངས་པ་ན་བཀྲེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་ལྟ་བ་བཞིན། འདིའི་ཡུལ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་ལ་རྩིས་མེད་པར་བྱས་ནས། དེར་བདག་ཉིད་གཏའ་མར་བཞག་ནས་འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྡིག་པའི་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད། དེ་བས་ན་འདོད་ཡོན་གྱི་ཕྱིར་སྡིག་པ་སྤྱོད་པ་ཕྲོད་ནི་ངེས་པར་མཁས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྟར་བདག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་ཟད་དེ་གཞན་དུ་ན་བདག་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་སྡིག་པ་སྤྱོད་པ་མི་རིགས་པས་མི་བྱའོ། །

【གཉིས】 ཕྲ་བ་སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པ།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་དུ་རེ་བས་ཚེ་འདིར་བདག་ཉིད་བཙོང་ནས་སྡིག་པ་སྤྱོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་སུ་ལའང་གསོན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པ་ལ་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་ཡང་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་རྣམས་གསོན་པ་ཡུན་རིང་བར་སྙོམས་ནས་མི་རིགས་པ་ཅི་སྟེ་སྤྱོད་ཅེ་ན། འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་མ་འདྲ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་སུ་ཕྱི་འདྲ་བས་བསླུས་ནས། སྐྱེ་བོས་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ངེས་པར་མི་རིག་པར་གསོན་པ་ཡུན་རིང་བར་སྙོམས་ནས་མི་རིགས་པ་སྤྱོད་དོ།།

དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་བདག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་རྙེད་པ་དཀོན་ཏེ། བདག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱུ་མེད་པས་སྡིག་པ་མི་སྤྱོད་ན། འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་སྡིག་པ་ལ་གཞོལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་གསོན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་རྒྱུན་རིང་བས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་དུས་ཡུན་རིང་དུ་གསོན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གཉེར་མ་དང་སྐྲ་དཀར་སོགས་དང་ལྡན་པའི་རྒ་བ་ཉིད་ལ་ནི་ཁྱོད་མི་དགའ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཨེ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལོག་འདི་ནི་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བོ་ཁྱོད་རང་དང་འདྲ་བ་བྱིས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་དམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་གི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒ་བ་མི་འདོད་པས་ནི་རྒྱུན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ།།

（གཉིས）གཞན་གྱི་འཆི་བ་ལ་སྨྱ་ངན་མི་རིགས་པ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འཆི་བ་ལ་སྨྱ་ངན་མི་རིགས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་

དང་། དེ་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ཀྱི།

〈གཅིག〉མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཤི་མི་འདོད་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་པ་མྱ་ངན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར་རང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེས་ནི་འཆི་བ་ལས་འདའ་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་རང་ཉིད་འཆི་བ་ལ་མྱ་ངན་བྱ་བར་འོས་ཀྱི། བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤི་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཅི་སྟེ་མྱ་ངན་བྱེད་དེ་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གང་ཞིག་རང་འཆི་བདག་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་གཞན་འཆི་བ་ལ་མྱ་ངན་རིགས་ན། རང་ཉིད་འཆི་བདག་གི་སྨྱོ་བྱུར་གྱུར་བཞིན་དུ། གཞན་འཆི་བདག་གིས་སྨྱོས་ཞེས་སྨྲ་བ་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་བུར་ན་དམ་པ་གཞན་གྱིས་སྨད་པར་འོས་པར་མི་འགྱུར། དེ་བས་ན་གཞན་དག་འཆི་བར་མཐོང་བ་ན་བདག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱས་ནས་བག་ཡོད་པར་བྱའི།རྟག་ཏུ་མྱ་ངན་གྱི་ཁང་བུར་ཞུགས་ནས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་པར་མི་བྱའོ། །

〈གཉིས〉དེ་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་ལ་དྲུག་གི།

【གཅིག】 མ་ངེས་པར་འགྲོ་བ་སྨྲ་ངན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་མ་ངེས་པར་འགྲོ་བ་སྨྲ་ངན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བུར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་ངེས་པར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་བུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་མ་བཙོལ་བར་རང་ཉིད་འདོད་རྒྱལ་དུ་བུར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་འདོད་པ་ན་ཡང་བདག་འགྲོའོ་ཞེས་མ་ངེས་པར་རང་འདོད་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་བ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀ་འདོད་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་འདིས་འགྲོ་བ་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ཡིག་འབྲུ་མེད་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྐྱལ་བཏགས་མོད་ཀྱི། ཁྱོད་རང་ཉིད་གཏི་མུག་པའི་ཕྱིར་བུའི་འགྲོ་བའི་སྐྱལ་བ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཟད་དོ། །འདིའི་འགྲོ་བའི་སྐྱལ་བ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྒྲ་བ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བས་བྱས་པ་རྣམས་ཤིང་འཁོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

【གཉིས】 ཆགས་པ་སྨྲ་ངན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ཆགས་པ་སྨྲ་ངན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བུ་ལ

ཆེས་ཆགས་པ་ཉིད་ཕའི་མྱ་ངན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུ་ལ་ཧ་ཅང་ཆགས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཕ་ལ་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་དེ་ལྟར་བུ་དེ་ལ་ཕ་ལ་སྡུག་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་བུ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་དག་ལ་སྲེད་པ་ལྷུང་བ་དེ་ལྟར་ཕ་ལ་སོགས་པ་གོང་མ་ལ་སྲེད་པ་འཇོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱིས་འཕེན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་སྐྱེ་གནས་འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཕྱིར་མཐོ་རིས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་བས་ན་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་བླ་མ་ལ་གུས་པའི་ཆགས་པ་ལྷུར་བླང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བུ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་འདི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བུ་ལ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡིན། དེ་ལ་གང་གི་ཚེ་བུ་ཕའི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་ཞིང་ངོར་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་ཕ་འགའ་ཡང་བུ་ལ་སྡུག་ཅིང་ཆགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་ཆགས་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ངའི་ངོར་འཇུག་གོ་ཞེས་དེའི་ལན་དུ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ན་ནི་ལག་རྗེ་ཕྱུས་རྗེའི་ཚོང་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆགས་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་ཟད་ཀྱི་བུའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་མཐུན་མི་མཐུན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བུ་ལ་ཕའི་ཆགས་པ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཆགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་ཡུལ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ལས་མྱུར་དུ་ལྡོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆགས་པ་ལའང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་སྟོན་ཏེ་མི་བརྟན་པར་མངོན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆགས་པའི་འཆིང་བ་སྤོང་པར་མ་གྱུར་ན་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བ་ཡིས་རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །

【གསུམ】 འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་སྨྱུ་ངན་བྱ་བ་དགག་པ།

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་སྨྱུ་ངན་བྱ་བ་དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ལ་ལྟོས་ནས་སྨྱུ་ངན་གྱིས་གཟིར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་ངོར་ལུས་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པས་བདག་ཉིད་ལ་གཟིར་བ་བྱས་ཟིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད་སྙམ་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱོད་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱི་ཚུལ་འཆོས་པའི་གཟིར་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན། ཕྱི་ཚུལ་འཆོས་པ་དེ་ཡང་བླུན་པོ་གཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་སྤྱད་པར་མི་རིགས་སོ། །

【བཞི】 འབྲེལ་བ་ཐོབ་འདོད་སྨྱུ་ངན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ།

བཞི་པ་འབྲེལ་པ་ཐོབ་འདོད་སྨྱུ་ངན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟིར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བུ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཟིར་བ་ཡང་སྤང་དུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེར་འཁོར་བ་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དག་བུ་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་སྔར་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ན། ཕ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་དུ་རྣམས་ལ་བྲལ་བས

བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་འགོད་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཁྲུམ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་དང་དེ་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་འགོད་པ་རིགས་པ་ཞིག་ན། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་འགོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འོང་བའི་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངན་བྱེད་པར་འགྱུར།

【ལྔ】 ལྡན་ཅིག་འདུ་བ་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ།

ལྔ་པ་ལྡན་ཅིག་འདུ་བ་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲལ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་ཡིན་ཡང་། བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་འདུ་བ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་ཅིག་རྒྱུ་བའི་འདུ་བ་ལ་དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲལ་བ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དགའ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གང་ལ་འདུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲལ་བ་ཡོད་པས་འདུ་བ་དང་འབྲལ་བ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བར་སྣང་བ་མིན་ནམ་སྟེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བཀྲ་ཤིས་མ་དང་རྣ་ནག་མ་བཞིན། དེ་བས་འདུ་བ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་མཐར་ངན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འབྲལ་བར་ངེས་ཀྱང་ཐོག་མར་འགྲོགས་པ་ཡུན་རིང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ན་མ་རིག་པ་

དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདས་པའི་དུས་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་ཡང་ཐ་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྡུག་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་འདུ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་ཐུང་ངུར་གྱུར་པའི་འདུ་བ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་རིང་པོར་གྱུར་ཀྱང་འདས་མ་འོངས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བྲལ་བ་མཐོང་བ་མིན་ཞིང་དེ་ལ་སྐྱོ་བར་མི་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱི་འདུ་བ་ལ་དགའ་བ་དེས་ནི་ཐོག་མཐའ་མེད་པས་བསྡུས་པའི་འབྲལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

[དྲུག] དུས་ཚིགས་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ།

དྲུག་པ་དུས་ཚིགས་ལ་ཆགས་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲལ་བ་རིང་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སོས་ཀའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་དང་སྟོན་དུས་ཟླ་བ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཚིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སེམས་ཁྲིད་པས་དེ་ལ་རྩིས་གདབ་མེད་པས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པའི་དུས་དགུན་དང་དཔྱིད་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་དགྲ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། དུས་དེ་དག་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་འཕེལ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་གསོན་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་སྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་དགྲར་གྱུར་པའི་དུས་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱོད

འདོད་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་ཙམ་དུས་འདས་པ་དེ་ཙམ་དུ་འཆི་བ་རྗེས་སུ···
དྲན་པའི་སྒོ་ནས་བག་ཡོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

(གཉིས)དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་སྡུག་པ་དང་བྲལ་
བ་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་བར་གྱུར་པ····
དེས་ནི་འདི་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བོར་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ····
བྱུང་སྟེ་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་རིགས་པ་བདེན་མོད། གཉེན····
འདུན་དང་འབྲལ་བ་དཀའ་བས་དེ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། སྔོན་ཆད་ཁྱོད་གཉེན་བཤེས་
དང་བྲལ་བའི་འཇིགས་པ་ཡིས་ཁྱིམ་ནས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ན། ཁྱོད་མི་འདོད་
བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གིས་གཉེན་འདུན་རྣམས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་བས་ན་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་རང་གིས་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་
པར་བྱ་དགོས་པའི་བྱ་བ་རང་དད་པས་མི་བྱེད་པར་གཞན་གྱིས་ཆད་པས་བྱེད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འཆི་བདག་གི་ཆད་པར་མ་བསྐུལ་བར་རང་གི······
འདོད་པས་གཉེན་འདུན་སོགས་བཏང་སྟེ་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྩ་
ལག་རྣམས་གདོན་མི་ཟ་བར་བཏང་དགོས་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བུ་བསྐྱེད་དེ་ལང་
ཚོ་རྫོགས་པ་དང་བག་མ་བླངས། ཁྱིམ་གྱི་ཁུར་དཔོག་པ་སོགས་རྫོགས་པར་བྱས་
ནས་ངེས་པར་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་བུ་བསྐྱེད་པ་བྱ་བའི་འཕྲོ་ཅུང་ཟད····
ཡོད་པ་འདི་བྱས་ནས་གསལ་བར་ཏེ་ངེས་པར་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་

སེམས་ན། བུ་བག་མ་བླང་བ་སོགས་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་མཐར་དེ་དག་བཏང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་སླར་ཡང་དེ་བྱས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བཀྲུས་ཏེ་དོར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནགས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཡང་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་ལ་འཇིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཅན་གང་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདག་ནི་འཆིའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི། འདུ་འཛི་སྤངས་པས་སྒྲིག་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་ཕྱིར་འཆི་བདག་ལ་ཡང་ག་ལ་འཇིགས་ཏེ་འཇིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ནགས་སུ་འགྲོ་བའམ་བུ་སོགས་དང་བྲལ་བས་ན་འཇིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས། བདེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྲོང་བའི་ཐབས་སུ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བདེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་སུ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ······བསྒོམ་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པ་དངོས་དང་། རབ་བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག)ལུས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པ་དངོས།

དང་པོ་ལ། ལུས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) ལུས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི།

〈གཅིག〉མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ནི་དགྲ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཁོ་ནར་མཐོང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཁམས་མ་སྙོམས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་དང་། ཕྱི་རོལ་ཐོང་བ་དང་དབྱིག་པ་སྡིག་སྦྲུལ་ལ་སོགས་ཀྱི་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནད་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པས་སླགས་སུ་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ཙམ་ཟས་གོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་པས་བརྙེན་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

〈གཉིས〉རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། ལུས་ལ་བརྙས་པ་སྤང་། ཧ་ཅང་ཆགས་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི།

[གཅིག] ལུས་ལ་བརྙས་པ་སྤང་བ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ལུས་ནི་བསྲུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུས་དེ་བསྲུང་བར་

བྱ་སྤྱོད་གོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་བ་ནི། དེ་ལས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་སེམས་སྐྱོ་ཞིང་ལུས་དོན་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པ་འདིས་ཅི་བྱ་སྙམ་དུ་དེ་ལ་བརྙས་པ་ན། དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལུས་ནི་དགྲ་ལྟར་མཐོང་མོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སྨོས་སོ། །

【གཉིས】ཏ་ཅང་ཆགས་པ་སྤང་བ།

གཉིས་པ་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་མདོར་བསྟན། བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) ཆགས་པ་སྤོང་བ་མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་བསྲུང་བྱ་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྙིང་ཉེ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་བཀྲེས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ལུས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། ཟས་སྐོམ་གྱིས་ཚིམ་པ་སོགས་བདེ་བ་གང་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིའི་རྐྱེན་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡོད་དུ་གྱུར་པའི་ཕོག་པ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཅི་སྟེ་གུས

བྱིང་རིམ་གྲོ་བྱེད། དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་གསོན་པ་དང་དགེ་བ་འཕེལ་ཞིང་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་དུ་རན་པ་ཙམ་གྱི་ས་དེ་བཙའ་བར་བྱའོ། །

(གཉིས) བརྟུལ་ཞུགས་གྱིས་གདན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྤོབས་ལྡན་དུ་བསྟན། བདེ་བ་སྤོབས་ཆུང་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) སྡུག་བསྔལ་སྤོབས་ལྡན་དུ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ལུས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ཡང་ཕྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་པས་དེ་སྤོབས་ཆུང་ཞིང་བདེ་བ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་མི……འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་ལྷ་སྦྱིན་གདིང་བ་འཇམ་པོ་ལ་འདུག་སྟེ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་སྤྱོང་བཞིན་པ་ན། སྦྲང་བུ་མཆུ་རིང་གིས་ཕུག་པས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིས་གདབ་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་མི་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་སྤོབས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་བདེ་བ་ཤས་ཆེར་མི་འབྱུང་ན། དེ་ལྟར་བདེ་བས་ཟིལ་གྱིས་མནན་མི་ནུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་དེ་ཆུང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱེད་དམ་སྟེ་སེམས་པ་མི་རིགས་སོ། །བདེ་བ་ནི…

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་དང་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་……
རྣམས་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྲོས་མོད་ཀྱི།
སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལ་བདེ་བ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་རྙེད་
དཀའ་སྟེ། བདེ་བའི་རེ་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉེ་བར་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་སྐྱེ་བོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅིང་མི་རྟག་པ་འདི་
ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བྲོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་གྲིབ་མ་རྗེས་སུ་
སྙེགས་པ་དང་འདྲ་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །རྒྱུ་མཚན་འདིའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ལྟར་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་མི་ཉེ་བ་ཡང་འབད་
པས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་འདོད་པས་རྙེད་པ་འགྱུར་གྱི།འདོད་པས་བདེ་
བ་རྙེད་པ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་བདེ་བ་ཤིན་
ཏུ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྡུག་བསྔལ་འདོད་པས་རྙེད་པ་ལྟར་བདེ་བ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཟས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །དེ་……
ལྟར་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཁྱོད་རྒྱུ་ཅིས་ན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་བདེ་བ་ལ་གུས་
ཤིང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་དབང་དུ་རྙེད་ཅིང་མོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཅི་
སྟེ་ཁྱོད་མི་འཇིགས། གང་གིས་ན་བདེ་བ་ཤས་ཙམ་ལ་རེ་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདེ་བར་གྱུར་པའི……
ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ནི་སྡུག……
བསྔལ་ཆུང་ངུ་རེས་ཀྱང་མི་ཐེགས་ལོ་མ་གསར་པ་ལ་རེག་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རོ……
ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བར་ངེས་སོ། །དེ་
ལྟར་བས་ན་ལུས་ལ་གུས་པ་དང་དགྲ་ལ་གུས་པ་དེ་གཉིས་ནི་མཚུངས་པར་སྣང་
སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྐྱེད་པར་གཉིས་ཀ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུས་ནི་

ཤིན་ཏུ་འགོར་ཞིང་ཡུན་རིང་པོར་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས·····
བསྐྱངས་པར་གྱུར་ཀྱང་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ······
གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་ནི་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཟློག···
གྱིས་གཏོན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་རོག་གིས་ཁུ་བྱུག་གི་ཕྲུ་གུ···
བསྐྱངས་ཀྱང་བྱ་རོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས
པ་སེམས་ཅན་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་ཚོར་བ··
བདེ་བ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པར་སྣང་བས་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི
རིགས་སོ་ཞེ་ན། འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གཞི་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི······
སེམས་ཅན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཞན་གྱི་ཕུན་
ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་དང་། རང་གི་དབང་ཕྱུག་ལ་གཞན་གྱིས·····
གནོད་པར་དོགས་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་ལ། རིགས་དམའ····
ཞིང་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་བཀྲེས··
སྐོམ་སོགས་ལུས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལུས་དང···
སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་ཞིང་འཇོམས
པར་བྱེད་པས་རང་བཞིན་གྱི་ བདེ་བར་གྱུར་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ····
སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཡོད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཟིལ་གྱིས་མནན···
པས་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་ནི་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་
པའི་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འདི་བདག
ནི་གཏོང་བ་པོ་དང་ཕྱུག་པོའོ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཡིད་བདེ་བ
འབྱུང་ལ།ལོངས་སྤྱོད་འགྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་དོགས་པ་ན···
ཡིད····

མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བས། སྔར་གྱི་ཡིད་བདེ་དེ་ལྡོག་པས་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་གཉིས་ཀ་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པས་རྟོག་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐུ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་དང་། བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པས་འཇོམས་པས་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ན། བདེ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འགགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བདེ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

〈<u>གཉིས</u>〉བདེ་བ་སྟོབས་ཆུང་བར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་བ་རྟེད་པར་དཀའ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་ནི་མང་ཡང་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་དར་ལ་བབ་པ་དང་རྒས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དུས་འགྲོ་ཞིང་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒ་བ་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མདུན་ནས་མདུན་དུ་འཕེལ་ཞིང་། གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་རྣམས་རྒྱབ་ནས་རྒྱབ་ཏུ་འབྱོལ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ནི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ནི་ལུས་འདིའི་རང་བཞིན་ལས་

གཞན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བདེ་བའི་རྒྱུས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་སྐྱོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མང་པོ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཁམས་མ་སྙོམས་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ནད་རྣམས་དང་ཕྱིའི་བདག་ཉིད་གྲང་བ་སོགས་རེག་བྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྒྱུ་ཅན་གཞན་དང་གཞན་སྣང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྙེད་དུ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ནང་དང་ཕྱིའི་རྒྱུ་ཅན་དག་ནི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བའི་རྒྱུ་ཉུང་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མང་བ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོ་བྱ་མ·····ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ·····འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་བའི་རྒྱུ་ཟས་སྐོམ་སོགས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལས་མཐར····སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་མཐོང་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་པ་ཡི་བདེ་··བ་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་གོང་··ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་པ་ལ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་··མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ནི་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་གདུང་··བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཕེལ་བ་ལ་བཟློག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ···ཉམས་ཆུང་བར་མ་ཟད་རྐྱེན་ཉམས་ཆུང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ།བདེ་བའི་རྒྱུ་གྲང་བ···དང་དྲོ་བའི་རེག་པ་སོགས་བསྟེན་པ་ན་མཐར་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བས་རང་གི་རྐྱེན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བདེ་བ་ལས་ལྡོག་པ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་མཐོང་གི། སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ནི་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པ་ན་ཆེར་རྒྱས་པ་དང་དྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་མཐོང་གི་ནམ་ཡང་བདེ་བ་མི་བསྐྱེད་ལ། དེའི་··

ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ལ་རང་གི་རྐྱེན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བསྙོག་པ་བདེ་བ་འབྱུང་བ··· ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྡུག་བསྔལ····· ཉིད་དུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་སྦྱིན་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས··· བརྗོད་པ་འདི་ཡོད་པ་ལས་ན་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་ལ་འཆི་བ་ཡིན་ལ། དེ··· ཡང་དུས་གསུམ་ལ་མི་འཕྲུལ་བས་ཁྲིད་འཆི་བཞིན་དུ་སྔར་གྱི་དུས་སོང་ཞིང་ད་ལྟ་འགྲོ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས······ གསུམ་ལ་ཁྱབ་པའི་འཆི་བས་འཆི་བཞིན་པ་ནི་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ··· རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ་ཚ་གྲང་སོགས་ལུས་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དུས་འཁོར་མོར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་བཞིན་པ་ནི་བདེ་བའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མོད། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཅེ་ན། བདེ་བ་ནི་ལུས་ལ་རག་ལས་པས། ལུས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལ་རག··· ལས་ཤིང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་འབྱུང་བ་ཀུན··· ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་གནོད་པར····· ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་ནི་རླུང་གི་འགྲོས་རྨུག་པར་བྱེད་པ། རླུང་ནི་སའི་ཁམས་འཐོར་བར་བྱེད། ཆུ་ནི་མེའི་ཁམས་ལ་གནོད་པར་བྱེད། མེ་ཡང་ཆུའི····· ཁམས་སྐེམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན····· འགལ་བ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ།།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་རྣམས་འགལ་ཡང་དེ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལས་བདེ····
བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་འདི་ན་བ་དང་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ···
ཕྱིར་འཆོས་པའི་རྒྱུ་ཡང་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཚེ་གྲང་བས
ཉེན་པ་ན་དྲོ་བའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་བགོ་བ་དང་བཏིང་བ་ལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ལ།
ཚ་བས་ཉེན་པ་ནི་བསིལ་བའི་ནུས་པ་ཅན་ཙནྡན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནོ། །དེ་བས
ན་གཉེན་པོ་བསྟེན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཏེ་ཆུང་ངུར་སོང་བ་ཙམ་ལ····
བདེ་བ་སྙམ་པར་ཟད་པས་བརྟག་བཞིན་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་སོང་བ་ཙམ
ནི་བདེ་བའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་ལྷ་སྦྱིན་
བདེ་བར་ཉལ་འདུག་གོ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཐོང་བས་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ
ན།ལུས་སེམས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ
ས་སྙིང་ན་ཡོད་པ་མིན་ལ། འབད་རྩོལ་ཡང་ལུས་སེམས་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་
པས་ཉལ་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་བཞིན་པ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ
མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་དབང་པོའི་བདེ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཞིག···
པའི་ལས་སྤྱད་པས་འདིའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡོད་
དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་བརྐམ་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོའི་བདེ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱི་དོན་དུ···
ཞིག་པ་སྤྱད་པས་འདིར་འབད་པ་དང་བཅིང་བ་སོགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་དམྱལ་
བ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་བར་འགྱུར་བས་མཁས་པ་བདག་བདེ་བར····
འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་གཞན་དུ་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་ཞིག་པའི་རྒྱུ····
ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་དོན་དུ
ཞིག་པ་སྤྱད་ནས་ངན་འགྲོ་ཡོད་ན་བདེ་བའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །
གལ་ཏེ་འདི་ན་སྐྱེས་བུ་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཉ་དང་གླང་པོ་སོགས··

བཞོན་པ་རྣམས་ལ་ཞོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བཞོན་པ་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་བདེ་བའི་རྒྱུར་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་པ་ན་མཐར་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོར་བཞོན་པ་སོགས་གང་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུ་ཙམ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མཐར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ་ག་ལ་ཡོད། དེ་བས་ན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་བཞོན་པ་སོགས་ལ་བདེ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་འཆོས་པ་ཞིག་ན། ཕྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གསེར་གྱི་སྡོད་དང་སའི་སྡོད་དུ་སྦྱུགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཕྱུག་པོ་འགའ་ཞིག་བདག་ཉིད་གསེར་གྱི་སྡོད་དུ་སྦྱུགས་ཤིང་། བྲན་མོ་སའི་སྡོད་དུ་སྦྱུགས་པ་མཐོང་བ་ན། བདག་ཉིད་ནི་དབང་ཐང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ་སྙམ་དུ་དགའ་བདེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་ལ་བདེ་བར་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་ཡོད་དེ། ཕྲག་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་སྤོ་བ་ན་བདེ་བའི་བློ་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་བདེ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་གཡས་པས་ཡུན་རིང་དུ་ཁུར་ཁྱེར་བས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བས་སྤོ་བ་ན་གཡོན་པར་སྤོ་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུ་བརྩམས་པས་སྔར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེར་སྐྱེས་ཤིང་འཕེལ་བ་ལྡོག་པ་ན་བདེ་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཟད་ཀྱི། དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་དུ་བརྩམས་པ་ལའང་བདེ་བ་ཅི་ཡོད། འང་ཞེས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འགགས་པ་ལའང་བདེ་བ་ཅི་ཡོད། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་པས་ཀཱ་ཏྱཱའི་བུ

སྐྱེ་བ་ནའང་སྡུག་བསྔལ་ཡོ་ན་སྐྱེའོ། །འགག་པ་ནའང་སྡུག་བསྔལ་ཡོ་ན་འགག་གོ་ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་དག་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྒྲིབས་པས་མི་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་སྡུག་བསྔལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་བདེ་བས་གཡོགས་པ་ལྟར་དུ་བྱས་པས་མི་མཐོང་བར་འདོད་ན། གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བསྒྲིབས་པས་མི་མངོན་པར་འགྱུར་ཏེ་བདེ་བ་ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ན་ཉེ་བར་བསྟན་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། ཉེ་ཚན་དྲོའི་ཞེས་བསྟན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རང་བཞིན་མི་རྟོགས་པས་ན་ཁྱོད་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་རང་བཞིན་ལ་གཞན་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབས་པས་མི་མཐོང་བ་དེས་ན། ཆེ་ཞེ་འདི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་པའོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏི་མུག་སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་གསུངས་སོ། །

(གཉིས) ལུས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། ལུས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ལ་

ངེས་པར་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལན་ཚྭའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལན་ཚྭ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །

(གཉིས)རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིས་ནི་མདོ་ལས། སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །རྒ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པས་ཁམས་གསུམ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཏམ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་འཁོར་བའི་བཙོན་རའི་ཚོགས་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་ནས། དེར་ལྷུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱངས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་དེ་ལྷ་བུའི་དབང་གིས། མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པར་གནོད། །གང་ལ་གནོད་ཡོད་དེ་བདེ་མིན། །དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་གང་ཡིན་པ། །ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱར་

འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པར་ཟད་ཀྱི། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློའི་མིག་བསྒྲིབས་པ་དག་གིས་རང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཚད་མར་བྱས་ནས། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་ལ་བདེ་བར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནི་འདིར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་པར་ཡང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མ་འདྲ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་མ་ལོག་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཟུང་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཞུང་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་པས་ལུས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བར་འཛིན་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། བདེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཞན་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངབའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཚད་མར་བྱས་ནས་རྒྱུན་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་གཙང་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་བཤད་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་ལ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཡང་དག་པར་ན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་དཔྱད་

ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་དབུ་མའི་རྩ་བར། གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་གོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྟོང་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས། །འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདེ་བར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསུམ། གཙང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྲོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་གཙང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ། ལུས་མི······ གཙང་བ་བསམ་པ་དངོས་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) ལུས་མི་གཙང་བ་བསྒོམ་པ་དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་གཙང་བར་ཞེན་པ་དགག་པ་དང་། ལུས་སྤྱི་ལ་གཙང་བར་ཞེན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

〔གཅིག〕 བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་གཙང་བར་ཞེན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། ཡུལ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག །ཡུལ་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན། ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི།

〈གཅིག〉 ཡུལ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཐུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག །གཟུགས······
མཛེས་ལ་ཆགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་དགག །ཐུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི།

【གཅིག】 ཡུལ་ཐུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་རོས་ཚིམ་པ་བདེ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཚོད་དང་པོ་ལ་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད། བར་དུ་ནོར་བསགས། ཐ་མར་ཆོས་བསྟེན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཚད་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། ན་ཚོད་དང་པོ་ལ་འདི་ཟད་པར་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་བདེ་བར་སྲིད་པ་ཞིག་ན། ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་མུར་ཐུག་ཅིང་ཟད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡུལ་སྤྱད་ཀྱང་ད་དུང་ཡུལ་ལ་སྲིད་པ་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྨན་པ་ངན་པ་ནད་ཀྱི····མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པས་ནད་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་ཀྱང་ནད་མཐར་དབྱུང་··མི་ནུས་པས་ལུས་ཀྱི་གསོ་སྤྱད་དོན་མེད་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱང་ཡུལ་ཟད་པར་ཐོབ···པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་བསྟེན་པའི་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཆུས་ངོམས་པ་ན་སྐོམ་པ་མེད་པ་ལྟར་འདོད་པས་ཚིམ་པ་ན་སྲིད་པ·····མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །འདོད་པ་བསྟེན་པས་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དམན་པ་ས་ཟ་བ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱེད་པ་

འགའ་ཞིག་ལ་སའི་སྲིད་པ་ལྡོག་པ་མེད་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ཡུལ་བསྟེན་བཞིན་པའི་མི་རྣམས་ལའང་འདོད་པའི་རེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་མི་ལྡོག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། འདོད་པ་བསྟེན་པས་ནི་རིགས་མཐུན་གྱི་ས་བོན་གསོས་བཏབ་ནས་འདོད་པ་སྟོབས་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འཕེལ་བའི་ཤུགས་ཅན་འདོད་པས་གཡེངས་པའི་མི་ལ་ཚིམ་པ་ག་ལ་ཡོད།

【གཉིས】 གཟུགས་མཛེས་ལ་ཆགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གོང་གི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་བུད་མེད་ཐུན་མོང་བ་ལས་ཆགས་པ་བཟློག་ནུས་ཀྱང་། བུད་མེད་ཤིན་ཏུ་གཟུགས་བཟང་མོ་ཅན་དག་ལ་ཆགས་པ་ཇི་ལྟར་བཟློག་ཅེ་ན། བུད་མེད་ཀུན་གྱི་མི་གཙང་བའི་ཕྱོགས་རང་གི་ངང་གིས་དྲི་ང་ཞིང་རྟག་ཏུ་འཛག་པ་ལུས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་གཙང་བའི་གཏེར་ཁུང་དུ་གྱུར་པ། བཤང་ཁང་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བླུགས་པའི་མི་གཙང་བ་ཉོད་པ་ལུས་ཀྱི་སྦུབས་ཀྱི་རྣམ་ཐ་ཆད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ།དེའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་པོ་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ལ་བྱིས་པ་རང་གི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་གཏོགས་པ་འཁྲིག་པའི་རེག་པ་ལ་ཐ་དད་ཙུང་ཟད་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེའི་གཟུགས་ནི་ལྟ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱི་དང་བྱ་རོག་སོགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་། དངོས་པོ་ཐུན་མོང་བ་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱེད་པ་མི་རིགས་པས། བུད་མེད་ཀྱི་

ཁོག་པ་ལ་བཅམ་པ་ཁྱོད་ལ་མི་མཆོག་གིས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་སྟོབས་ཤིག །དེའི་ཕྱིར་བུད་མེད་མཆོག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བུད་མེད་མཆོག་ནི་ལྡན་པོའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེ་ལས་གཞན་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། གཟུགས་ངན་མ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གང་ལ་བུད་མེད་གང་ཞིག་གཟུགས་ངན་ཡང་རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་ནི་དེ་ཡིས་འཚོང་ས་པར་སྣོམ་ཞིང་ཆགས་པར་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་བཟང་བ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱི་དང་བོང་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་རང་རང་གི་མོ་ལ་ཆགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་སྐྱེ་བས་སོ། །དེ་བས་ན་གཏི་མུག་ཁོ་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བློ་གྲོས་ངན་པ་ཁྱོད་ཅེས་ན་བུད་མེད་གཟུགས་བཟང་ཁོ་ན་ལ་ཆགས། གལ་ཏེ་བུ་མོ་ཡན་ལག་ཀུན་མཛེས་པ་ནི་ཉེད་པར་དཀའ་བས་དེ་ལ་ཆགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཀུན་མཛེས་པའི་བུ་མོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྔར་ཁྱོད་ལ་མ་སོང་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། བུ་མོ་རྣམས་ནི་ཁྱི་ཡི་དོན་དུ་ཡིན་པས་ཁྱི་ལའང་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལམ་པོ་ཆེའི་ཟྫོང་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉེད་པས་ཁྱོད་ལ་ངོ་མཚར་ཇི་ལྟར་ཡང་ནི་འགྱུར་ཏེ་ངོ་མཚར་ཅི་ཡོད།གང་གིས་ན་དེ་ལ་ཡ་མཚན་དུ་བཟུང་བས་ཆགས་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་བུད་མེད་ཐམས་ཅད་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཡང་གང་ལ་སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ་དང་། རང་བཞིན་དྲང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཆགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྡུག་པ་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། བཟློག་པ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་བཟློག་པ་ཞེ་སྡང་གི་རྒྱུར་མཐོང་བ་ན། འོ་ན་ནི་བུད་མེད་མཆོག་འདོད་ཆགས

ཀྱི་རྒྱ་མ་ཤིན་ཏེ། སྐྱོན་ཡོན་ཏན་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པ་མེད་པས་ཡུལ་གཅིག་ལ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་གཉིས་ཆར་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་སོ། །དེ་བས་ན་སྔ་མ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའམ། ཕྱི་མ་ཅིག་ཤོས་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ……གཉིས་ལས་ནི་གང་ཞིག་བདེན་པར་འགྱུར། དེས་ན་སྐྱོན་ཡོན་གང་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པས་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཆགས་སྡང་གང་ཡང་འཇུག་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར…ཆགས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཕོ་ན་ལ……ཆགས་སོ་ཞེ་ན། འདོད་པས་བྲེལ་གྱིས་མནན་ཅིང་ཁྲེལ་ངོ་ཚ་དང་བྲལ་བའི་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ནི་བུད་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་མི་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཏི་མུག་ཐལ་ཆེ་བ་ལས་སྐྱེ་བས་སོ། །དེ་བས་ན་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་འཇུག་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས……ལྡོག་པ་རྒྱུ་དགག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལས་ག་ལ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ལ……ཆགས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་རིགས་སོ།།

【གསུམ】 བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུད་མེད་ནི་སྐྱེས་པ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ལྡེབ་པར་ནུས་པས། ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བུད་མེད་བསྟེན་པར་འོས་སོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་འགའ་དང་བྲལ་བས་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་རོ་ཤེས་པར་མ…

གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བུད་མེད་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁྲོ་ལ་སྡུག་ཅིང་མངོན་པར་དགའི། གང་ཚེ་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་རོ་མྱངས་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ཁྲོད་གཅིག་པུ་ལ་མི་དགའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ནད་ངན་དང་མཚུངས་པར་རྟག་ཏུ་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་པའི་བུད་མེད་ལ་ནི་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། འཕྲུགས་པའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གྱུར་ན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

〈གཉིས〉 ཡུལ་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་སྐྱོན་དངོས་དང་། བུད་མེད་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག །དེ་ལ་ཕྲག་དོག་དང་ཆགས་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི།

【གཅིག】 སྐྱོན་དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། ལང་ཚོ་ལ་བབ་པའི་ན་ཚོད་དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བསྟེན་པར་བསྟན་ལ། བསྟན་བཅོས་བཞིན་བྱེད་པ་ཡང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་གཞན་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་འདོད་པའི་དུག་གིས་སྨྱོས་པ་དག་གིས་སྨྲ་བའི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཚད་མར་བྱེད། འདི་ལྟར་ཆགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དར་མར་རང་གིས་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་གདུང་བ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རྒན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འདོད་ཅིང་ཡིད་འབྱུང་བ་འགྱུར་ན། ཇི་ལྟར་གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨད་ཅིང་གཏུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བ་ཕོ་ནའོ། །

【གཉིས】 བུད་མེད་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་བདེ་བའི་མཆོག་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་ནི་བུད་མེད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློས་བདེ་བར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མ་ཆགས་པ་ལ་བུད་མེད་དང་ཕྲད་པའི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་། འདོད་ཆགས་པ་དེ་ཡང་ཆགས་ཡུལ་ཡང་དག་པར་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཞེན་ནས་འཇུག་པས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པའི་བླུན་པོ་མིན་པ་ལ་མི་འབྱུང་ལ། བླུན་པོ་གང་ཡིད་རྟག་ཏུ་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དེ་ཡི་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བདེ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་རིག་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་བུད་མེད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ན་ཡང་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་སེར་སྣ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི། བུད་མེད་འདི་ནི་ངའི་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་རང་མི་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ

ཡང་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་བྱེད་པ་འདི་ཀོ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདོད་ལྡན་·····
ཁྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བུད་མེད་ལ་རྟག་ཏུ་གུས་ཤིང་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་
རྟག་པར་ནི་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་·····
ཆགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུད་ཙམ་ལོངས་སྤྱོད་པས་དུབ་སྟེ་ཆགས་བྲལ་ལྟར་བུད་
མེད་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ལ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་
ན་གྲགས་ལ། དེར་ཡང་བུད་མེད་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་བདེ་བའི་དོན་དུ་བུད་
མེད་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།དེ་འཛོམས་
པའི་ཐབས་སུ་བུད་མེད་བསྟེན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་
བདེ་བ་ཡིན་ན། དེ་འཛོམས་པའི་ཐབས་སུ་བུད་མེད་བསྟེན་པ་དག་གིས་དགོས་
པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་དོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བུར་ཡང་མ་མཐོང་···
བས་སོ། །གལ་ཏེ་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
བདེ་བ་གཞན་བུད་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བུད་མེད་དང་སྦྱོར་
བ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་བྲལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་དགོས་ན་དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་·····
ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཡང་བསླབ་པ་ལ་གུས་པ་དག་ལ་བུད་མེད་ཀྱིས་·····
བཙན་ཐབས་སུ་སྦྱར་ན་བདེ་བ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཡིད་གདུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་
བས་ན་སྐྱེས་བུ་བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་དེ་ནི་དབང་པོ་
གཉིས་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་·····
ཀུན་རྟོག་དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། དེའི་རྒྱུ་མཛའ་མོ་བསྟེན་པ་འདི་
ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བླུན་པོ་མིན་པ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། བླུན་
པོ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྨད་པ···

ཡིན་ན་ཆགས་ཅན་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱོད། དེ་བས་ན་འདོད་ཆགས་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་ལྡན་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ནི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མ་ཡིན་གྱི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དུག་གིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ལྡོངས་པས་འདོད་པའི་སྐྱོན་མི་མཐོང་བས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཡན་པ་ཚབས་ཆེན་པོས་ཐེབས་པའི་མཛེ་བོ་དག །གཡན་པ་འཕྲུག་པའི་ཉེས་པ་མེ་དབལ་འབར་བ་དང་པགས་པ་བཤུས་པ་དང་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་འཛག་པའི་ཉེས་པ་མི་མཐོང་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕྲུག་ཅིང་དེ་ལས་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཡན་པ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ཆགས་བྲལ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཅན་རྣམས་གཡན་པ་ཚབས་ཆེན་པོས་ཐེབས་པའི་མཛེ་ནད་ཅན་ལྟར་ཆགས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་སྣང་གི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་མི་སྣང་ངོ་། །གལ་ཏེ་འདོད་པ་མི་གཙང་བ་ཡིན་ཡང་ཆགས་ཅན་འདོད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དག་བུད་མེད་དང་ཕྲད་པའི་ཚེ་དེའི་མགོ་བོར་རྫིང་པས་བསྣུན་པ་དང་མཆིལ་མ་འཐོར་བ་སོགས་ཀྱི་བརྙས་པ་བཟོད་པར་བྱེད་ཀྱང་། སླར་དེ་ལ་བསྟོད་སྨྲའི་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་གི་གཡོ་བ་དེ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་མགོན་མེད་ཅིང་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་ཅིང་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་མུ་གེའི་ནོར་ཅན་དག་ལ་ཆེས་ཕོངས་པའི་ལུས་ངག་གི་གཡོ་བ་སྟོན་ཅིང་། ཕྱུག་པོ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དག་གིས་ལན་བརྒྱར་བརྙས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འདི་དག་གིས་བདག་ཅག་ལ་ཕྱིས་ཙུང་ཟད་ཅིག་སྟེར་རམ་སྙམ་ནས་བརྙས་པའི་གནས་དེ་དག་དང་དུ་ལེན་པའི་ལུས་ངག་གི་གཡོ་བག་དང་། ཆགས་ཅན་ཀུན་འདོད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་བུད་མེད་དང་ཕྲད་པའི་ཚེ་བུད་མེད་ཀྱི་བརྙས་ཐབས་བཟོད་པའི་ལུས་ངག་གི་གཡོ་བག་གང་ཡིན་པ་དེ···

ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་སོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་གཡོ་བག་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་འཛེམ་ཞིང་ངོ་ཚ་བ་སོ·····ནར་འགྱུར་གྱི་བདེ་བར་མི་སེམས་སོ། །

【གསུམ】 དེ་ལ་ཕྲག་དོག་དང་ཆགས་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག···བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་ཕྲག་དོག་སྐྱེ་བས་དེ་བདེ་བའི་རྒྱུར་མ་ངེས་ཏེ་ནོར་གྱིས་དྲེགས་པ་ཡིས་ནི·····ཕྱུག་པོ་ཁ་ཅིག་ལ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་བཤང་ཁང་ལ་ཡང་ཆགས་ནས་དེར···གཞན་འཇུག་པ་ལ་ཕྲག་དོག་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུད་མེད་ལ་ལ་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་བུད་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱེས་པ་འགའ་ལ་ཕྲག་དོག་བྱེད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ཕྲག་དོག་ཡོད་པས་བདེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ··བ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་བདེ··བ་འབྱུང་བས་ཆགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་མི་གཙང་བ་ལ་རྫོག་པས་བརྫིས་པ་ན་དེའི་རང་བཞིན་མུན་པས་བསྒྲིབས་ནས་མ་མཐོང་བས་གཏི་མུག··འབྱུང་ཞིང་། དྲི་ང་བས་གནོད་པས་ཁྲོ་བ་འབྱུང་བར་རིགས་ཀྱི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་ནི་འབྱུང་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་བཀབ་པས་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཏི་མུག་དང་དྲི་ང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲོ་བ་འབྱུང་བར་རིགས་

གྱི། འདོད་ཆགས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

〈གསུམ〉ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཡང་དག་པར་མི་གཙང་བ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱོན་ཅན་དུ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་སྨད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་ལས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་གཙང་སྟེ། །བུད་མེད་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་གཙང་། །ཞེས་གྲགས་པས་སོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མི་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པར་ཟད་ཀྱི། ལུས་ལས་བྱུང་བའི་མི་གཙང་བས་སུན་ཕྱུང་བའི་སྟོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྨད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་གང་ལས་མི་གཙང་བ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་དེ་ནི་སྨད་པར་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་སུ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་ཅིས་མི་སེམས། དེའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་སྨད་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་དེ་ལ་གཙང་བར་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།མེ་ཏོག་དང་དྲི་དང་གོས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ལུས་དང་ཕྲད་པས་མི་གཙང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་དང་ཕྲད་པས་དངོས་པོ་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མ་གང་དུ་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ལུས་དེ་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བློ་ལྡན་མི་ནི་སུ་ཞིག་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ་སུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

(གཉིས) ལུས་སྤྱིར་གཙང་བར་ཞེན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ལུས་ལ་གཙང་བ་མེད་ན་དེས་དྲེགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལས་དེས་དྲེགས་པའི་ཕྱིར་གཙང་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་གང་ཞིག་དང་པོ་མའི་མངལ་དུ་ཞོ་བ་དང་ཡོང་ཀ་གཉིས་ཀྱི་བར་བཤང་ཁང་དང་འདྲ་བའི་ནང་ན་འདུག་ཅིང་། བཤང་བའི་ཉིང་ཁྲུས་གནས་པར་བྱས་པས་དེ་མེད་པར་ནི་མི་གནས་པའི་མི་གཙང་བའི་སྲིན་བུ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ང་གཙང་ངོ་སྙམ་དུ་དྲེགས་པ་སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁྲུས་ལ་སོགས་པས་ལུས་མི་གཙང་བ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་གཙང་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བསང་གཏོར་དང་ཁྲུས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ནང་ཕྱོགས་གཙང་ཞིང་བཀྲུ་བར་མི་ནུས་ན། གང་གིས་ན་ལུས་མི་གཙང་བའི་བདག་ཉིད་གཙང་བར་བྱ་བའི་འབད་པར་བྱེད། ཁྱོད་ནི་ནང་གི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ལ་གཙང་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འབད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མི་གཙང་བ་འབད་པ་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལའང་གཙང་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཙང་བར་མི་ནུས་ཤེ་ན། དེ་ནི་ནང་གི་ལུས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་གཙིན་ཅན་ཡིན་ཡང་དྲང་སྲོང་དཀའ་ཐུབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་བུད་མེད་གཙིན་ཅན་ཡིན་ཡང་མི་སྤོང་བ་ནི་རང་དང་དེ་གཉིས་ཀ་གཙིན་ཅན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། འདི་

ལྟར་གལ་ཏེ་མཛེ་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དེ……
བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་གཅིན་ཅན་ཡང་མི་ཀུན་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགའ……
ཞིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མཛེ་ཅན་མཛེ་མེད་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཇི……
བཞིན་དུ་གཅིན་ཅན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་གཞན་ཀུན་གྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ན……
གཅིན་ཅན་ཀུན་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་གིས་སྤྱོད་པར་བྱེད། གལ་ཏེ……
བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དྲི་ང་བ་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ཡང་དྲི་ཞིམ་པས་བསྒོས་པ……
ལ་སོགས་པས་སེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་སྣ་ཆད་དེ་ཡན་ལག་ཉམས་
པ་འགའ་ཞིག་སྣའི་ཚབ་སྣང་བརྟན་ཅམ་བསྒྲིལ་བས་བདག་ཉིད་ཡན་ལག་ཚང་
བར་རློམ་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། བྱིས་པ་འདོད་པས་བཀམ་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བ་ན་མི་གཙང་བ་ཕྱིར……
འཚོས་པའི་མེ་ཏོག་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ནས་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་
རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་གཙང་བར་སེམས་ཤིང་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཏོག་དང་
དྲི་ལ་སོགས་པ་ནི་ངེས་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྐྱེས་
བུ་ལ་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པས་སོ་ཞེ་ན། ལུས་གང་དུ་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་
རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཙང་བ་ཞེས་བྱ……
བར་མི་རིགས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཙང་བ་ནི་ཡིད་འབྱུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི……
རིགས་སོ། །ངེས་པར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དངོས་
པོ་དེ་གང་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙང་བར་འདོད་པ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས……
པའང་ཉམས་པ་ན་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་འགའ་ཞིག་དེ་
དག་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གང་དུ……
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་བའོ་ཞེས་ཤེས་པར་

བྱའོ། །

(གཉིས)སྤྱི་དོན་བསྡུ་བ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་མི་གཙང་བ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་… སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་ལྟར་ནི་བཤད་ཟིན་ཅིང་། བདག་མེད་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །བཞི་པོ་འདི་དག་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྲིད་དམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་འདུས་བྱས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་བ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྐྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་མི་གཙང་བ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བ…… དེའང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོར་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་བཞི་པོ་འདི་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་ཅིང་། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་… སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་སེམས་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་… ལས།གཙང་བར་འཛིན་པ་དགག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ…… གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

བཞི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

བཞི་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ།

(གཅིག) མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ས་བོན་བྱུང་ནས་འཕྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་འོག་ཏུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་ལ། འདིར་མདོན་འགྱུར་མགོ་གནོན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་ཏོ། །བདག་དང་བདག་གིར་ང་རྒྱལ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་གནས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཕལ་ཆེར་རྒྱལ་པོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་ང་ནི་མངའ་བདག་གོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདག་གམ་སྙེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་འདི་དག་ནི་ངའི་འོ་ཞེས་བདག་གིར་བྱས་པའི་དོན་དབང་དུ་འགྱུར་བར་བརྟགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདག་དང་བདག་གིའོ་སྙམ་དུ་དམིགས་པ་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བ་འདིར་ཚུལ་བཞིན་སེམས་པའི་དམ་པ་སུ་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ

དབང་བྱུར་ཡོད་ན། ང་ནི་ཡུལ་འདིའི་མངའ་བདག་གོ་ཞེས་དྲེགས་པར་རིགས་པ་ལས། འདི་ནི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་མཐུན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ……མཚུངས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས) དེ་བརྒལ་ལན་གྱིས་གདན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་གིས་དྲེགས་པ་དགག །རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པ……དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) དབང་ཕྱུག་གིས་དྲེགས་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། དོགས་དང་། ཞར་བྱུང་སྡིག་པ་སྤྱོད་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) དོགས་བཀོད་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མ……བཏབ་པའི་འབྲས་སཱ་ལུ་ནུབ་པའི་འོག་ཏུ་ཞིང་རྣམས་སོ་སོར་བགོས་ཏེ་བདག་

གིར་བྱས་པ་ན། ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་རང་རང་གི་འབྲུའི་དྲུག་ཆ་བཏབ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་ལྡན་ཞིག་སྲུང་བ་པོར་བསྐོས་པ་ན། སྲུང་བའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒྱུ་དཀའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བསྟོད་དོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དྲུག་ཆའི་སྐལ་སྐྱེ་རྒྱུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འབྲུའི་དྲུག་ཆ་བཏབ་ཅིང་བླས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་བྲན་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ……ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཞེས་ཀྱང་དྲིགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། གང་ངམ་དེ་ལས་གང་བྱ་བ་དང་དེ་ཙ་བྱ་བ་སྟེ་བྱེད་པ་སོགས་འགྱུར་བ་ནི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བྱེད་པ་པོར་བསྐོས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྗེ་དཔོན་གྱིས་བྲན་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ན་ཡས་འདི་བདག་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་རྗེ་དཔོན་ལ་དྲེགས་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནི་རྗེ་དཔོན་དང་གཞན་ལ་ཟས་ནོར་གཏོང་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་གསོ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཞམ……འབྲིང་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཐོབ་བྱ་ཡོ་ཕོགས་ལ་སོགས་པ……ཐོབ་པ་ན་རྗེ་བོ་ལ་གཏོང་བ་པོར་སེམས་ཤིང་རང་ཉིད་ལ་དམའ་བར་སེམས་ཀྱི་མི་ཁེངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྗེ་བོས་གསོ་བྱའི་ཚོགས་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྦྱིན……བྱའི་སྣ་ཚན་བྱིན་པ་ན་བདག་ནི་ནོར་གཏོང་བ་པོ་སྙམ་དུ་རློམ་མོད། འོན་ཀྱང་འབངས་ཀྱིས་རང་གིས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་ན་ང་རྒྱལ་མི་རིགས་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོས་གདོན་མི་ཟ་བར་སྦྱིན་དགོས་ཀྱི་ནོར་བྱིན་པས་དྲེགས་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་ཡུལ་འདོད་རྒྱུར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་

པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཏུ་ཆགས་པ་ནི་དབང་པོ་ཐུལ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སུ་བཤད་དེ། དབང་པོ་མ་ཐུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་རྒྱལ་པོ་ནི་རྒྱུད་པ་དུ་མའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གནས་སུ་དྲན་པར་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་གཞན་བསྲུང་བའི་ལས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་མཚམས་མེད་པར་སྤྱོད་ཞིང་ལས་དེའི་འབྲས་བུས་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགའ་བ་གང་གིས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲུང་བ་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཚུལ་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པས་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་བརླག་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དྲེགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲུང་བ་པོ་སྙམ་ནས་དྲེགས་པར་འགྱུར་ན། ས་བདག་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསྲུང་བྱར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མ་བསྲུང་བའི་རྒྱལ་པོས་ནི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བར་མི་ནུས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཅི་སྟེ་གཅིག་གི་སྟེ་སྲུང་བ་པོ་ཡིན་པས་དྲེགས་པ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་གྱིས་བསྲུང་བྱར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲེགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཅི་སྟེ་མིན། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་སོ་སོར་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ཆབ་འོག་ཏུ་གཏོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དྲུག་ཆ་འཕྲོག་པ་པོ་ཡིན་པས་དྲེགས་པར་འོས་སོ་ཞེ་ན། ད་ལྟར་ནི་སྙིགས་མ་ལྔའི་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བས་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་རང་རང་གི་ལས་ལ་དགའ་བས་ཚོགས་མེད་པར་འཚོ་བ་རྙེད་པར་དཀའ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕལ་ཆེར་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྣང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དྲུག

ཆའི་འཕྲོག་པ་པོར་གྱུར་ན། མི་དགེ་བ་དྲུག་ཆའི་ཡང་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བས་དེས་ན་ཁྱོད་ལ་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དཀོན་ཏེ། རང་གི་སྡིག་པས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་མི་སྲིད་ན། སྐྱེ་འགྲོ་གཞན་གྱི་སྡིག་པས་ལྟ་ཅི་དགོས། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བྱ་བ་གང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་ནས་བྱེད་ཀྱི། རང་དབང་དུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་སྟེང་ན་བླུན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་བསྲུང་བ་རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པས་འདིས་ང་རྒྱལ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བསྲུང་བ་ང་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོས་འཇིག་རྟེན་ལས་གླ་ལེན་པ་ན་འཇིག་རྟེན་སོ་སོར་བསྐྱང་དགོས་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་གླ་རྔན་སྟེར་མི་ནུས་པ་དང་སྡིག་ཏོ་ཅན་རྣམས་ལ་བསད་པ་དང་བཅིང་བ་དང་བརྡེག་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྡིག་པ་བྱེད་པས་ན་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བརྩེ་མེད་གཞན་འཇིག་རྟེན་ན་སུ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་འདི་སྲུང་བ་པོ་རྣལ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲེགས་པར་མི་རིགས་སོ། །

（གཉིས）ཞར་བྱུང་དུ་སྡིག་པ་སྤྱོད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པ་སྡིག་པ་ཅན་དག་ལ་བརྩེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་བརླག་པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་

སྐྱེ་བོ་སྡིག་ཏོ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོས་བཙེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྡིག་པ་ལ་འཇུག་པས་བསྲུང་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་དག་སྡིག་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་བསྲུངས་པས་བསྲུང་མི་དགོས་ཀྱི། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དག་བསྲུང་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་སྡིག་ཅན་ཆར་བཅད་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྡིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པས་སོ་ཞེ་ན། སྡིག་ཅན་བདག་ཉིད་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ། ལུང་རིགས་ལྟར་སྣང་ནི་གང་ན་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་དང་ཕག་གསོད་པ་སོགས་རྣམས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་འོང་བ་ཞིག་སྟེ། སྐྱེ་རྒྱུའི་བདག་པོས་འཚོ་བར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ན་འདི་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བས་སོ། །དེ་བས་ན་སྡིག་ཅན་ཆར་བཅད་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལའང་འཛིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལུང་དེ་ལྟ་བུས་ནི་མཁས་པ་རྣམས་དབུགས་ཕྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བ་ཉིད་ས་བདག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོས་གཞན་གྱིས་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དྲུག་ཆའི་གླའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་སྲུང་ཞིང་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ས་བདག་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན། ཞིང་མཁན་དང་ལྷུགས་མགར་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་བཟོ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གླའི་དོན་དུ་བཟོ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་ན་གཞན་ལའང་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། དེ་བས་ན་གོ་མཚོན་བརྡུང་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་བསྲུངས་ཀྱང་བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལའང་འཇིག་རྟེན་བསྐྱངས་

པས་བསོད་ནམས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གླུའི་དོན་དུ་དཔྱ་སྡུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་སྨད་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རབ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱའོ་ཚོག་ས་བདག་ལ་རག་ལས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ས་བདག་དེ་ནི་སྨད་དེ། ངན་འགྲོའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་དྲག་པོ་མང་པོ་ལ་སྦྱོར་བས་སོ། །དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ཡིན་ཡང་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་སྡོམ་བྱེད་ཡིན་པས། དམ་པ་གཟིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནོར་དང་བརྩེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བར་བྱེད་པས་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་སྲིད་ནི་རྒྱུགས་པ་དང་བག་མེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བོར་ནས་དབང་ཕྱུག་ཙམ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་བླུན་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བླུན་པོ་མིན་པ་རྒྱལ་སྲིད་མི་འཐོབ་ཅིང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ལ། བླུན་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་བརྩེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ང་རྒྱལ་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་མིའི་བདག་པོ་བརྩེ་བ་མེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྲུང་བ་པོ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ལ་མི་གནས་ཏེ། འཚེ་བ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ནོར་དང་བརྩེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ཆོས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དྲང་སྲོང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཚེ་བ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ལ་མཁས་པས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དྲང་སྲོང་དེ་དག་ལ་ཡང་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གང་གི་བསྟན་བཅོས་ལས་འཆི་བ་ཆོས་སུ་བཤད་པ་དེ་
དག་ནི་དམན་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་འཆི་བ་ཆོས་སུ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་སྙམ་པ་
དེ་ནི་འབྲིང་ངོ་། །གང་ཞིག་འཆི་བ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ནི་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར……
འདོད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་རྒྱལ་པོ་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན……
བཅོས་ཚད་མར་བྱས་ནས་ས་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་པས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་ཀྱི་སྔར་འབྱུང་བའི་ས་བདག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་
པ་རིགས་མི་རིགས་དཔྱོད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་དགེ་བཅུའི་ལམ་ལ་གནས་པ……
རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་མཐུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཆོས་དང་མི་མཐུན་
པ་རྣམས་བོར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་བུ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་ན་དེང་སང་རྩོད་དུས་
ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་པོ་རང་གི་རང་བཞིན་ངན་ཞིང་ནོར་ཙམ་དོན་དུ……
གཉེར་བ་བརྩེ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཆོས་མཐུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་བོར་ནས……
ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱས་ནས་དེང་སང་རི་དྭགས……
ཀྱི་དགོན་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཆོས་དང་མི……
མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོས་སྐབས་སུ་བབ་
པ་ན་དགྲ་ཟླ་དང་ཉེས་བྱེད་དག་ལ་བསྡུན་ཅིང་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་
པ་མེད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དགྲའམ……
གཞན་ཡང་ཅུང་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་བསྡུན་ཅིང་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་
སྡིག་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱལ་པོ་ལས་གཞན་པའི་རྐུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས……
ཀྱང་ནོར་བདག་ལ་སྐབས་ཅུང་ཟད་རྙེད་ནས་ནོར་འཕྲོག་པ་ལའང་སྡིག་པ་དེ་
དང་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་སུ་བསྡུན་པའི་དང་པོ……

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོས་གླགས་སུ་བསྟུན་པ་ནི་ཕྱིས་ཡིན་ཏེ། རྐུན་པོས་ནོར་བདག་ལ་གླགས་སུ་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆད་པས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྐུན་པོ་ཉིད་གླགས་སུ་བསྟུན་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་སྡིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྨྲས་པ། གཡུལ་ངོར་དགྲ་བོ་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ་རང་གི་དཔའ་བའི···རྣམ་པར་གནོན་པས་བསགས་པའི་ནོར་ཐོབ་པ་ན་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་གཡུལ་ངོར་ཤི་ན་ཡང་འདིས་བདག་ཉིད་གཡུལ་ངོར་དོར་བས་གདོན···མི་ཟ་བར་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་སྟེ། བསོད་ན་མཐོ་རིས་ཐོབ་པའམ། །ཕབ་སྟེ་ས·····བདག་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཀོན་ཏེའི་བུ། །འཐབ་ལ་ངེས་བྱས་ལོངས·····པར་ཕྱོས། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་པོས་གཡུལ་ངོ་ལ་མངོན་པར······དགའ་བར་བྱ་འོས་སོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཆང་དང་རྒྱན་པོ་དང་བུད་མེད་ལ་བདོག་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ཏེ། གཏོང་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཡུལ་ངོར་ཁྲོ་ཞིང་རྣམ་པས···བདག་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དམ་པ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་དང་བསོད་ནམས་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ་ཅི། གང་གིས་ན་དེ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་ཡིན་ཏེ། དེས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལས་རང་གི་ནོར་དང་སྲོག་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་མི་རིགས་པ་སྤངས་ནས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་ནི་མགོན་གཞན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། མགོན་མེད་པ་ཡང་རྒྱུད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་པོ་མེད་ཅིང་རང་ཡན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེ་བས་ན···མགོན་ཉིད་དེ་ཡིས་རྒྱལ་པོ་བདག་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡོངས་སུ

མ་བཏང་ཞིང་བཟུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མཁས་པ་སུ་ཞིག་དེས་དགའ་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དག་ལ་ཆད་པ་དྲག་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཤི་ཡང་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆད་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་གྲགས་པས་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་འབྱུང་ན། དེའི་དོན་དུ་ཆད་པ་དྲག་པོ་སྤྱད་པ་རིགས་ན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཤི་བར་གྱུར་པའི་འོག་ཏུ་གྲགས་པས་སྡིག་པ་སེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་……འགའ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་བདག་གི་གྲགས་པ་བཟང་པོ་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བས། དེས་ན་གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲགས་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ལྟར་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུས་སྡིག་པ་བསགས་པ་ལས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་མཐར་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གྲགས་པ་ཙམ་སྡིག་པ་སེལ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། ཁྱི་འཚོད་པ་དག་ལ་ཡང་ཁྱི་རྣམས་ལ་བརྗེད་དང་ལྡན་པས་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་སེལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོས་ཆད་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །

〔གཉིས〕རིགས་ཀྱིས་དྲེགས་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་རིགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་བ་དགག་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་

པའི་རྒྱལ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འོས་ཀྱི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།དེས་ན་འདི་ང་རྒྱལ་བ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཅིག་པོ་ན་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བ་ཡིན་ན་ང་རྒྱལ་བར་རིགས་པ་ལས་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཅིག་པོ་ན་ལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་འདི་ནི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྐྱེན་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་རྐྱེད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིས་ང་རྒྱལ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱང་བར་བྱེད་པའི་ཚོས། འབངས་བསྐྱང་ཚུལ། ཆད་པ་བཅད་ཚུལ། བྱ་དགའ་སྦྱེར་ཚུལ་སོགས་ནི་རྒྱལ་རིགས་པོ་ན་ལ་བཤད་ཀྱི་རིགས་གཞན་གསུམ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་རིགས་པོ་ནས་རྒྱལ་སྲིད་བྱ་དགོས་པས་རྒྱགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བློ་ཐབས་སུ་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ནི་ཕྱིའི་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ། ཡིད་ལས་བྱུང་བ། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ། དགའ་བའི་ཟས་ཅན། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་བྲལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རིགས་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དུས་ཕྱིས་བརྐམ་ཆགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སའི་ཞག་སེར་པོ་དང་། ལྷུམ་བུའི་ཞག་སྔར་པོ་དང་། འབྲས་སྣ་ལུ་ཤུན་ཕྲགས་མེད་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྱངས་པ་ལས་ཁ་ཟས་རགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཐུན་འགྱུར་བའི་ལམ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་བྱུང་ཞིང་། དེས་བྱས་པའི་དབྱིབས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་ན་སྟོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་འདོད་པའི་དོན་

འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ཏེ། ཕན་ཚུན་ཡོག་པར་ཞུགས་པས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ···
གནས་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གསོག་འཛོག་གི་སྐྱོན་གྱིས་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་
བྱུང་བ་ན་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་མི་སྤྱུས་ལ་བབ་པ་ཞིག་བསྐོས་པ་དང་། ལས་དེ···
ཁས་བླངས་པས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དབང་པོ་ཐུལ་བར་འདོད་པ་རྣམས···
དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ནས་གྲོང་ནས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ·······
རྣམས་ལ་བྲམ་ཟེ་ཞེས་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྗེའུའི་
རིགས་སོ། །ཞིང་རྨོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ངན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ནི······
དམངས་རིགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་རང་གི་འཚོ····
བའི་ཐབས་སོ་ཙོག་པ་འཇིག་རྟེན་ན་རིགས་བཞི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེས་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གདོད་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན······
རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དྲེགས་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་ནས་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་
མེད་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རུས་བཞི་པོ་རྣམ་པར་གནས་པའི····
ཕྱིར་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཕ་མ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་
རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དུ་རིགས་བཞིའི་དབྱེ་བ་བྱུང་ནས···
དེང་སང་གི་བར་དུ་འདས་པའི་དུས་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་མོ་བུད་
མེད་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་སྐྱེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་རུས་གཞན་
དང་སྤྲད་པས་བུ་ཚ་སྐྱེས་པས། རིགས་སུན་ཕྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ······
རིགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་རིགས་རྒྱུད་དག་པ་ལས་འོང་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པས་རིགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་བ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་
སུ་མི་འགྱུར་ཡང་སྐྱེ་རྒྱུ་སྤྱོད་པས་རྒྱལ་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འཇིག་
རྟེན་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དམངས་རིགས་ཀྱང་རྒྱལ·····

རིགས་ཞིས་བྱ་བར་འགྱུར་ན་ བྱིན་པ་དང་ལེན་པ་རིགས་བྱེད་འདོན་པ་སོགས་བྲམ་ཟེའི་ལས་ཀྱིས་དམངས་རིགས་ཀྱང་བྲམ་ཟེར་རྒྱུ་མཚན་ནི་གང་གིས་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཡང་སེམས། དེ་ལྟར་ན་རིགས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱགས་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་དུས་ལ་བབ་ན་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་འགྱེད་པར་ནུས་པས་རྒྱལ་པོ་ནི་ཆེས་ཡོངས་སྤྱོད་ཕྱུག་པ་ཡིན་པས་དྲེགས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོས་ཡུན་རིང་པོར་བསགས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་འགྱེད་ནུས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་གཟིར་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་གཟིར་བ་ལས་ཀྱང་སྡིག་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མར་བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་གང་གི་དབང་ཕྱུག་འགོད་པ་ལྟར་དེའི་དོན་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་འགོད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རང་ཁོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པ་ཆུང་དུ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བསགས་ནས་མཁས་པ་སུ་ཞིག་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཕྱི་མར་བདག་ཉིད་འཇོམས་པར་བྱེད། དེས་ན་འདི་ནི་དམ་པ་རྣམས་ལ་ང་ཚ་བའི་གནས་ཡིན་གྱི་དྲེགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་པོས་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རང་གི་དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐྱེད་ནས་བདག་ནི་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་ན། རང་དང་དབང་ཕྱུག་མཉམ་པ་དང་རང་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཕ་རོལ་པོ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ལ་དབང་ཕྱུག་གིས་རྒྱགས་པའི་ང་རྒྱལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་འདོད་པས་ང་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ། ཀུན་ལ་བླ་མའམ་རྗེ་དཔོན་བཞིན་དུ་གུས་པར་བྱའི་ཁྱད་དུ་གསད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་རངས་པ་མགུ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ། མཐུན་རྐྱེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མཐུན་རྐྱེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི།

གཅིག བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དངོས་བསྟན་པ།

དང་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དངོས་བསྟན་པ་ལ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ། དེ་སྲས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད། བློ་དམན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས།

(གཅིག) སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ།

དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོད་པ་སྨོད་པ་གསུམ་གྱི།

(གཅིག) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། ཀོང་དུ་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱད་པར······
འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་འདི་དག···
གང་ལས་སྐྱེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལས་སོ། །བཅོམ······
ལྡན་འདས་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར་ཞེ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དོན་པས་འགྲོ་བ་མ···
ལུས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གཡོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་མེད་པ······
འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འོད་ཟེར··
བརྒྱ་སྟོང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ནས་བྱུང་། །
སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསིལ་བར་གྱུར། །སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་བྱས་
ནས་བདེ་བ་སྦྱོང་། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བས་སྒོ་ཡི་ཐེམ་སྐྱེང་ཞབས་བཞག་ཚེ། །
དམུས་ལོང་གྱུར་པའི་མི་གང་ཅི་ཡོད་དང་། །རྣ་བས་མི་ཐོས་མགོན་མེད་བསོད་
ནམས་ཆུང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མིག་དང་རྣ་བ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
རེ་ཞིག་གཡོ་བ་ལྟ་ཞོག །སེམས་ཀྱི་འཕེན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་
ངང་གིས་བྱུང་བའི་དབུགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང······
མཐར་ཐུག་ཏུ་ཕན་པའི་སྨན་ཁོ་ན་ཡང་དག་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་སངས··
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་ནི་དམྱལ་བའི་སྣོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ···
ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ནས། དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའི··
ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཕབ་སྟེ་དམྱལ་བའི་མེའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞི་བར་བྱས་
ནས་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་རྣམས་གང་གི·····

མཐུས་བདག་ཅག་འདི་ལྟར་བདེ་བར་གྱུར་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེ་འབར་བ་མཐོང་ནས། དེ་ལ་སེམས་དང་བའི་རྒྱུས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྲབས་ཤིང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་……གཏན་དུ་བའི་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དབུགས་ཕྱུང་བ་ཡི་ངད། དྲི་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བགྱིད་པར།། ཚོར་ན་ཞེ་འགྲས་གྱུར་པ་ཡང་། །ཕྱིད་ལ་རབ་ཏུ་དང་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་དབུགས་ཀྱི་ངད་བབ་ན། །བག་མེད་པ་ཡི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་། །ལྷ་ཡི་ཡུལ་ཡང……སྤངས་ནས་ཀྱང་། འདུལ་བ་ནི་མངོན་ཕྱོགས་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་བློ་དང་ལྡན་ཞིང་འཁོར་བ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་རེ་བར་བསྙེན་པར་རིགས་སོ། །

〔གཉིས〕དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བསྙེན་པ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་འཆི་བདག་གི་སྒྲ་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་གང་གིས་ཐོས་པ་དེ་དག་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་འཆི་བདག་ལའང་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པ་སྟེ་འཆི་

བདག་འཛོམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གང་དག་ངའི་མཚན་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ཐེག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པའང་འཆི་བདག་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ན་ལམ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་སོ། །

（གསུམ）ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྟག་ཅེས་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་······དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་དྲིས་པ་ན་བཟ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་····ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ལ་མཛད་པ་གནས་སྐབས་དང་·····མཐར་ཐུག་ཏུ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། མཛད་མིན་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསུང་བྱ་གང་བསྟན་ན་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསུང་བྱ་མིན་པ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དག་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་པ་མངའ་བ་དེས་ཟབ་མོའི་···སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དྲི་བ་བཅུ་བཞི་ལུང་མ་སྟོན་པ་ནི་གསུང་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཡིན་གྱི་མི་མཁྱེན་པས་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་····ལུང་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་བ་པོ་རྣམས་ཟབ་མོའི་སྣོད་མ་ཡིན་···པས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པར་མི་མཛད་དོ། །དེའི་···

ཕྱིར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ནས
རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས། །སྣོད་མིན་འགྲོ་ལ
མི་གསུང་བ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པར་དགོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཀུན་
མཁྱེན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་དེ། ཟབ་མོའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་
ཟབ་མོའི་ཆོས་མི་གསུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐུབ་པས་གསུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་གསུང་ན་
ལྷ་སྦྱིན་ལ་བསམས་ནས། གོས་དུམ་ཅན་གྱི་བུ་མཆིལ་ཟན་ལ་ཅི་ཞེས་གསུངས་པ
མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡིག་པ་ལ་འཇུག་པ་
ལྡོག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལྟར་དེའི་ཚེ་ལྷ་སྦྱིན་སླ་དབབ་པར་མ
མཛད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལམ་བོར་ནས་ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་ངན་པ་ལ་འཇུག
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི
ཐབས་ལ་མཁས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རེས་འགའ་མི་སྙན་པ
གསུང་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མངའ་སྟེ། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འགྲོ་ལ་ཕན་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཚིག་ནི་མི་སྙན་པ་ཡང་དགེ་བ་པོ
ན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཀུན་སློང་གི་དགེ་མི་དགེའི་དབང་གིས་དགེ་སྡིག་ཏུ
འཇོག་པ་མ་གཏོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་འགྲེང་བ་དང་འཆག་པ
སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་སོགས་སུ
འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཀུན་ལ་ཡིད་ནི
དོན་པོ་སྟེ་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེས་འཕངས

པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དགེ་སྡིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས) དེ་སྲས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ།

གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དེས་འགྲོ་དོན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།དེ་ལ་སྣང་བའི་ཉེས་དམིགས། དེ་ལ་དད་པར་རིགས་པ། ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི······བསྔགས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་དྲུག་གི།

(གཅིག) བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།

དང་པོ་ལ། ལས་ཐམས་ཅད་དགེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། སེམས······བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) ལས་ཐམས་ཅད་དགེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། ལས་ཀུན་ལ་ཡིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བསམ······པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ། སྒོ་གསུམ་གྱི···སྤྱོད་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའམ། འོན་ཏེ་སྡིག་སྤྱོད་སོགས་མི་དགེ་བའམ། བཟོ་དང་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཅུང་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བའི་

མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་ལེགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས···ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་དགེ་ལེགས་སུ་འགྱུར····ཡང་། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྤྱོད་པ་དགེ་ལེགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་དགེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིད་དེ་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་དགེ་བས······འཇུག་ཏུ་རུང་བར་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི···གཞན་ལ་ཕན་པར་བསམས་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་དགེ་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པས་ཕྲ་བ······སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་སད་ནས་མཐར་མི་དགེ་བར་འགྱུར·····སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

〈གཉིས〉སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】རང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས།

དང་པོ་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ནི། གང··ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི·····གཉིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་འདོད་

པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་གྲོགས་དང་མི་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གྲོགས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སའི་བར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ལ། དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་པའམ། བརྡར་བཏགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་ས་བཅུའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲས་བསྙད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པས་ལྷག་མ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། བསོད་ནམས་གང་ཞིག་ཉེ་བར་བསགས་པས་གླིང་བཞིའི་དབང་ཕྱུག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཆེས་མང་ན་ས་སྟེང་གི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ས་སྟེང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་བསོད་ནམས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ས་བོན་དུ་གནས་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ནི་དུས་ཐུང་ཟད་

ཅིག་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་གི་མངོན་མཐོའི་བདེ་བའི་རྒྱུར་གནས་པ་ཙམ་ཡིན་······
པའི་ཕྱིར་རོ། །

【གཉིས】 གཞན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པའི་བསོད་ནམས།

གཉིས་པ་གཞན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པའི་བསོད་ནམས་ནི། རང······
སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་བཤད་ན། གཞན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པའི་
བསོད་ནམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྣོད་དུ་དེའི་རིང་
བསྲེལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་གསེར་དང་བེ་ཌཱུརྻ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
གྱི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོད་རྟེན་འཕང་དུ་འོག་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་ཙམ་དུ་
མཐོ་བ། རྒྱུར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་དང་ལྡན་པ······
འགའ་ཞིག་གིས་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གདུགས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་
ཐིམ་སྐས་ཁྲིས་ཤིང་བསྐལ་པའི་བར་དུ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་པ་དང་གར་དང་གླུ་
དབྱངས་སོགས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་པས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དེ་བས།
འགའ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་པུ་ཞིག་སེམས་བསྐྱེད་
དུ་བཅུག་སྟེ་འདུལ་བར་བྱེད་ན་སྔ་མ་དེ་ལས་ཕྱི་མ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་
ཅན་གཅིག་འདུལ་བ་པོ་དེ་བསོད་ནམས་མཆོག་ཏུ་བཟང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
སྔ་མས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་སྦྱོར་བ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི······
མས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་
དུ་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼གཉིས༽ ངེས་འགྲོ་དོན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནས་བསམ་པ་གཞན་དོན་བྱའི་སྦྱོར་བས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཤུགས་དྲག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་དང་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་སེམས་ཅན་དོན་ཁོ་ན་ལྷུར་བླང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་དེ་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བླ་མ་ཡིས། དང་པོར་རང་ལ་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སློབ་མ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པས་སྲི་ཞུ་བྱ་ཞིང་། དད་པར་གྱུར་ན་ཕྱིས་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གླང་པོ་ཆེ་དང་པོར་ཏགས་ཀྱི་ལ་དུ་དང་བུར་ཤིང་སོགས་བྱིན་ནས་བཀོལ་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ལྕགས་ཀྱུས་འདེབས་པ་བཞིན་ནོ། །སློབ་མས་བླ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། བླ་མས་སློབ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན་བདེན་མོད། འདིས་ནི་བློ་འཆལ་པས་རང་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བླ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སློབ་མ་དེས་རང་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་དང་བྱ་

བ་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པས་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྲི་ཞུ་བྱས་ཀྱང་སློབ་མ་གནང་མི་བཀུར་ཞིང་སྨྲར་རྐོལ་བ་སོགས་མི་རིགས་པར་བྱེད་ན་འང་དེས་དེ་ལ་སྐྱོ་བར་མི་བྱའི། གང་གིས་གཤིས་ངན་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་འབྱུང……པོས་གཟུང་བའི་ནད་པ་འགའ་ཞིག་སྨྲར་ཁྲོ་ཞིང་གཤེ་ཡང་དེ་ལ་སྨན་པ་འཁྲུག་པ་མིན་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཐུབ་པ་སངས……རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་གང་གིས་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་སྐྱོན་དུ་གཟིགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང……འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་བསམ་པ་སྲུན་མི་འབྱིན་ཅིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པས་སློབ་མ་རབ་ཏུ་དད་པར་གྱུར་པ་ན་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པའི་གདམས་ངག་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེར་སྣ་ཅན་སྦྱིན་པའི་དང་། ཁྲོ་བ་ཅན་བཟོད་པའི་དང་། ཚུལ་འཆལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་མི་དགའ་ལ། ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་དང་། མཐོ་རིས……འདོད་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཟུགས་བཟང་བར་འདོད་པ་ལ་བཟོད་པའི……གཏམ་གྱིས་དགའ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་སོགས་གང་གང་ལ་དགའ་བ་དེའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ཡིས་དེ་དེ་ཆེས་སྔར་དཔྱད་ཅིང་ཕྱིས་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ན་ཟབ་མོ་བསྟན་པར་བྱའི། གང་གང་ལ་མི……དགའ་བ་དེ་ལ་ཐོག་མར་སྨྲར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དང་པོར་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི……གཏམ་གྱིས་མི་དགའ་ཞིང་རྒྱུད་ཉམས་པར་གྱུར་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ……ཅིས་ཀྱང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པ་ན་ལན་བརྒྱར་བཟློག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ……

སེམས་དཔའ་ལྷག་པར་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཇི་ལྟར་མ་ནི་བུ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ནད་ཚབས་ཆེན་པོས་ཐེབས་པའི་བུ་ལ་ཤིན་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩེ་བ་ཡང་སེམས་ཅན་····རྣལ་མར་གནས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པས་རྒྱུད་དཀྲུགས་ཏེ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ···འཇུག་པའི་དམ་པ་མིན་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེ་སྟེ། བུད་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་མེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ནས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ན། གང་ཞིག་བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་རློམ་པ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་གཞན་ལ་བསྙེན་བཀུར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སློབ་མར་འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ་ཕན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། གང་ཞིག་བདག་ཉིད་དམན་པར་སེམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལ་བླ་མར་འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་རིགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས····གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར··བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྨན་པ་མཁས་པས་ནད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་ནད་པ··རྣམས་ལ་སྨུམ་ཆོས་དང་སྐྱུ་ཆོས་སོགས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འཚོས་པ་བཞིན་ནོ།།

གང་གི་ཕྱིར་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སྨན་པ་མཁས་པས་ཟུག་རྔུ་འབྱིན་པས་ནི་ནད་པ་འགའ་ཡང་གསོ་དཔྱད་ཀྱིས་སྨུབ་ཏུ་མེད་ཅིང་གསོར་མི་རུང་ཞེས་སྤང་བྱ་དགོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ཤིང་། བསྟུ··

བའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྟོབས་ཆེད་ནས་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡང་དཀོན་ཏེ། ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་མཐུའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག །གལ་ཏེ་བསྐུལ་ན་ངན་འགྲོར་མི་འགྲོ་བ་ལས་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་མ་བསྐུལ་བ་ལས་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་པ་འདིས་རང་གི་དམ་བཅའ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་བློ་ལྡན་གཞན་གྱིས་སྨད་བྱར་འགྱུར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་ལ་སྨད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་འཚམས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐུལ་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་འགའ་ཞིག །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པས་ཉེན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་ཕན་པ་འདོམས་པའི་སྒོ་ནས་སྙིང་བརྩེ་བ་ལེགས་ཞེས་མི་འདོད་པ་དེ་ནི། རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་ཉོན་མོངས་ཤིང་ཉམ་ཐག་པའི་སློང་བ་པོ་མགོན་མེད་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ན་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་བསགས་པའི་ཟས་ནོར་གྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

〔གསུམ〕དེ་ལ་སྤང་བའི་ཉེས་དམིགས།

གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་འགའ་ཞིག་ཞེ་སྡང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་དུ་གཞན་དོན་གནས་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་དེ་ལ། དད་པ་མ་བྱས་པར་སོར་གནས་པ་དག་ཀུང་སྨིན་པ་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་ཕུང་ན། གང་དག་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་གྱིས་སྡང་བར་བྱེད་པ་དག་ལ་བསམ་ཐག་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་པས་ཕུང་ཞིང་རབ་ཏུ་ཕུང་བར་འགྱུར་རོ། །

〔བཞི〕དེ་ལ་དད་པར་རིགས་པ།

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་སྡང་བ་སྤངས་ཏེ་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བར་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། མཆོག་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་མཆོག་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་གང་ཞེ་ན། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་གང་ལ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་པ་མེད་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཅར་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རོ་ཞིམ་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་སྤྱངས་ནས། སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་དམན་པ་སྤྲེའུ་དང་རི་དྭགས་རུ་རུ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་ལྷ་བུའི་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས། གཟུགས་དེ་དང་སྐད་དེ་དང་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྨིན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་མཆོག་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་བལྟས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དད་པ་མཆོག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་གཞལ་དུ་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའི་གཞན་དོན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡང་འབད་མེད་དུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཐའ་དག །སྒོ་གསུམ་ཀུན་ཚེ་སྟེ་ཀུན་གྱིས་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དུས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞལ་བྱ་ཡང་མིན་ན་གཞན་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྨོས།དེས་ན་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོའི་……འཁོར་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་རྩ་མཐའ་ཡས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

〔ལྔ〕ཞར་ལ་སྨིན་པའི་བསྡུགས་པ་བརྗོད་པ།

ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་རབས་ལ་སོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པའི་སྒྲ་སྙན་པར་འདོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིན་པའི་སྒྲ་དཱ་ན་ཞེས་པ་འདི་ལ་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཡི་གེ་བསྟན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ན་རེས་འགའ་འཆི་བ་བསལ་བར་བྱེད་དེ། དེའང་སྐྱོ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་འགའ་གཏོང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གསལ་བར་བྱེད་ལ། རེས་འགའ་སྒོ་གསུམ་བསྡུངས་ཤིང་དག་པར་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་གཞན་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྦྱིན་པའི་སྒྲ་ནི་རྟག་ཏུ་སྙན་པར་བསྙན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཁོ་ན་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གང་ཞིག་ཚེ་འདིར་བྱིན་པ་ཡི་སྦྱིན་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ལེན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཏོང་བ་སླུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁེའི་ཕྱིར་རྫས་གཏོང་བའི་ཚོང་སྤོགས་བཞིན་དུ་དམ་པས་སྨད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མི་ཟད་དོ། །

〔དྲུག〕བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ།

དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཉེ་བར……
བསགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་སྔར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་
སུ་བྱས་པའི་སྡིག་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཟིལ…
གྱིས་མནན་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནུས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལན་ཚྭ་
སྲང་འགས་ཆུ་ནི་ཉུང་ངུ་ཞིག །རོ་སྒྱུར་བགྱིད་ཀྱི་གངྒཱའི་ཀླུང་མིན་ལྟར། །དེ……
བཞིན་སྡིག་པའི་ལས་ནི་ཆུང་ངུ་ཡང་། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ལ་མཁྱེན་པར…
མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ…
སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ……
ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་བསོད་ནམས་མ……
ཡིན་པ་ཆུང་ངུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་ཡས་པ……
བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ཏུ་དགེ…
ཞིང་འཁོར་བར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
འགྲོ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ……
སྟོབས་ཆེན་པོའི་ཡིད་ཅན་དེ་ལ་ནི། འཁོར་བ་འདི་ན་གནས་པའང་པདྨ་ཆུས་མི་
གོས་པ་ལྟར་ཡིད་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉོན་མི་མོངས་ཤིང་། སྐྱེ་རྒ་ན་
འཆི་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ…
སྲིད་པར་གནས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད……
པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྲོའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས……
བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དབང……
འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཉེ་བར་བསགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་

པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དོན་དུ་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཀོ་རྒྱུ་ཅིས་ན་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མཐའ་བདག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །

(གསུམ) སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད།

གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལས་འབྲས་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ནས་དང་ཏིལ་དང་སྣ་ལུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡང་ཁས་བླང་བར་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕུལ་འགྲོ་སྐྱེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཕུལ་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་ནའང་སྣང་སྟེ་རིགས་ཀྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བྲམ་ཟེ་དང་།སྐྱེ་གནས་ཀྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྲིད་རྩེ་དང་། རིའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་རི་རབ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་རྒྱུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་བྱིས་པའི་བར་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཐུ་ཡང······ངེས་པར་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག །

(བཞི) བློ་དམན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཇི་སྐད······བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན···ཕལ་ཆེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་མི་གུས་ཤེ་ན། བློ་ཞན་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཇི་ལྟར་བླུན་པོ་རྣམས་བློ་ཞན་པས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་ནུས་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་དང་བློ་གྲོས་ཞན་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་དུ་བྱུང་བ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་མི་དད་ཅིང་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཙམ······གྱིས་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པར་དང་བ་བསྐྱེད་དེ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས། ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ནི་ཀུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་རིག་ནས་དེ་རྒྱུན་གཅད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལས། གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དགག །རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དག་གཞི་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་དགོས་པ་ཡིན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་། ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་དང་། གོས་འབུམ་རི་བ་ལ་སོགས་པ་ཀྱུ་ཙོམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་གནང་། དེ་དག་ནི་བདེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། བདེ་བས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཕལ་ཆེ་བའི་ལམ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ་གཅེར་བུ་པ་བཞིན། དེ་དག་ནི་ལྷུང་དང་ཉི་མའི་ཚ་གྲང་གིས་བཅོམ་

ཞིང་ལུས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྐྲ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྲན་པའི་ཕྱིར་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཞེས་བྱའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདེ་བས་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་བས་ཁྲོ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་སྤོང་དགོས་ན། རྒྱུ་ཅིས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་མིན་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཡིན། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་མཚན་མ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་བདེ་སྡུག་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དག་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་ཆགས་ཅན་རྣམས་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་སྦྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསྟུངས་པ་སོགས་བསྟན་ལ། ཞེ་སྡང་ཅན་རྣམས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཀྱི་ནོམ་པ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤཱཀྱ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་བཞིན་དུ་ཆགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པས་གདུངས་པའི་གདུང་བས་གདུངས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས) རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ།

གཉིས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། སྤྱིའི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀྱི།

〔གཅིག〕ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ།

དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་སོ་སོའི་བྱེད་ལས། དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྒོ་རིམ། ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱི།

〈གཅིག〉ཉོན་མོངས་སོ་སོའི་བྱེད་ལས།

དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་བགྲི་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】 དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་བར་འདོད་པས་དེ་དག་གི་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལས་ནི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བགྲང་བའི་དངོས་པོ་སྡུད་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྐྱོན་ནི་འཁོར་འདབ་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤོང་བའོ། །ཁྲོ་བའི་ལས་ནི་རྩོད་ཅིང་འཐབ་པ་སྟེ་ཀུན་ནས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྐྱོན་ནི། ཚོགས་མི་སྡུད་པ་དང་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་དང་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། །དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཀུན་གྱི་སྟོབས་རླུང་གིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་གི་ལས་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་གསོས་འདེབས་པ་སྟེ། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྐྱོན་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པའོ། །འདོད་ཆགས་སོགས་སྤོང་

བའི་ཐབས་འདི་ཡོད་སྙོད། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་སྤང་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ལ། ཁྲོ་བ་ནི་སྐྱོབས་ལྡན་གཞོམ་པའི་དཔུང་མེད་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཏི་མུག་ནི་དོན་ཞིབ་མོ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །འདོད་ཆགས་སོགས་དེ་དག་གིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མི་རྟོགས་པ་ནི་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་དགྲ་བོ་མཚོན་ཐོགས་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱ་ཡིན་ནོ། །

【གཉིས】 དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་བཀྲི་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་གཏི་མུག་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བད་ཀན་ཆུ་ལས་གྱུར་པ་དང་མཁྲིས་པ་མེ་ལས་གྱུར་པ་དང་མི་མཐུན་པས་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བ་དང་འདོད་ཆགས་དག་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་པ་མཐོང་བ་མེད་དེ། ཆགས་པ་དང་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རླུང་བད་མཁྲིས་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་གོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་སྡང་མི་འགལ་ན་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ན་ཅིག་ཤོས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདོད

ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གཉིས་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སློབ་མ་འཚོས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས། འདོད་ཆགས་ཅན་ནི་བྲན་ཤེད་བཙད་ནས་ལས་ལ་རྒྱུན་དུ་བཀོལ་བ་བཞིན་དུ་སྒོ་གསུམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ལས་ལ་བཀོལ་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་ཕོངས་ཤིང་སྲི་བར་མེད་པ་ནི་ཆགས་པ་དེའི་སྨན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ལ་བཀོལ་བ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲོ་བ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ནི་རྗེ་བོ་བཞིན་དུ་ལྟ་སྟེ། ཟས་དང་ཆོས་གོས་སོགས་ཀྱི་ནོམ་པས་རིམ་གྲོ་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཕོངས་ཤིང་རིམ་གྲོ་བྱས་པ་ལ་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་སྨན་ཕོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏི་མུག་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཕོངས་པ་དང་མི་ཕོངས་པ་བསྟེན་པས་བསྲུབས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་མི་ཕོངས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་ཕོངས་པ་བསྟེན་པའོ། །

〈གཉིས〉 དེ་དག་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ།

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱང་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དུས་དང་འཚམས་པར་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉིན་པར་ལས་བྱས་ནས་མཚན་མོ་གཉིད་དང་རྨུགས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དུས་ཀྱི་དང་པོ་སྔ་དྲོ་གཏི་མུག་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཞིང་དང་ཚོང་གི་ལས་སོགས་དུ་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་བད་ཀན་བྱང་ནས་མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སྔ་དྲོ་ཕྱི་དྲོའི་

བར་ཉི་མའི་གུང་ལ་ཁྲི་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་ཉི་མ་ནུབ་ནས་ལུས······ བཀྲུས་ཤིང་བྱུགས་ཟས་ཟློས་ཤིང་དབང་པོ་རྒྱས་ལ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་སྨིན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉིན་མོ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་ངོ་།། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱས་ནས་བག་ཡོད་པས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཟློག་པར་བྱའོ། །

（གསུམ）ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ།

གསུམ་པ་ལ་དུག་གསུམ་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། ཤོང་ཁྲི་སྤྱོད་ཚུལ་ཁྱད······ པར་དུ་བསྟན་པ་གཉིས།

【གཅིག】དུག་གསུམ་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་དངོས་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག·· གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀྱི།

（གཅིག）ཉོན་མོངས་དངོས་སྤྱོད་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ནི་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་གསོབས་སུ་ཞུགས་ནས······
འཇིག་རྟེན་བསླུ་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བསྒྲིམས་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་
ཞེ་སྡང་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དགྲ་བོའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེས་བུ་
ལ་འོང་སྟེ། དེའི་གནོད་པ་སྣང་དུ་རུང་བས་དེ་ལས་བདག་ཉིད་བསྲུང་སླའོ། །
གཏི་མུག་ནི་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་བར་མའི་ཚུལ་དུ་འོང་སྟེ།
དེ་ལ་ཡང་ཡིད་མི་རྟོན་པས་བསྲུང་སླ་ལ། འདོད་ཆགས་ནི་མཛའ་མིན་དགྲ་བོ་
མཛའ་བཤེས་འདྲ་བར་བཅོས་ནས་བསླུ་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་དགེ་བའི··
ནོར་འཕྲོག་པས། དགྲ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས···
མཛའ་བོའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་དེས་ན་འདོད་ཆགས་དེ་ལ་ཁྲོད་
མི་འཛིགས་པས་དེ་ལས་ནི་བདག་ཁྱད་པར་དུ་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། མི་ཕན་
ཞིང་གནོད་པར་བྱེད་པའི་མཛའ་བོའི་ཚུལ་དུ་འཆོས་པ་ནི་ཁྱད་པར་དུ·········
བསྒྲིམས་ཏེ་སྐྱེས་བུས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་
ཇི་ལྟར་བསྲུང་ཞེ་ན། རྟག་ཏུ་ཡིད་གཏད་དེ་བརྩོན་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་གཉེན་
པོ་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པས་སོ། །འདོད་ཆགས་ནི་
གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཁ་ཅིག་ནི་སྔོན་རིགས་མཐུན་ཡང་ཡང······
གོམས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཚེ་འདིར་འབད་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱི་
རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉེ་བའི་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་རྐྱེན་
ལས་སྐྱེས་པ་ནི་གཉེན་པོས་སྤྲུབ་སླ་སྟེ། རྐྱེན་སྤངས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཅིག་ཤོས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་རྩ་བ་གཏིང་ལ་ཟུག་པས་གཉེན······
པོས་བཟློག་དཀའ་བས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་བཟློག་པ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བྱའོ། །
འདོད་ཆགས་བཞིན་དུ་ཁྲོ་བ་ཡང་བསྒྲིམས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདོད·····

ཆགས་བས་ཆེས་ཉེས་པ་ལྗི་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཁྲོ་བ་ནི་འཁོན་འཛིན་བརྟན་ཅིང་དམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ངེས་པར་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུད་སྲེག་པ་དང་གཞན་ལ་གནོད་པ་སོགས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་ཅིང་། མཚམས་མེད་སོགས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གཞི་དང་ཉེས་དམིགས་དང་སྤོང་བའི་ཐབས་ཞེས་པར་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྩ་བ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་མཐར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྨྲས་ན། གཏི་མུག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་གནས་པའི་ལུས་ལ་བསྟེན་པས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཏི་མུག་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་དེ་དག་གི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་གཏི་མུག་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་འགགས་ན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་འགགས་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྒོམས་ཏེ་གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་གཏི་མུག་འདི་ཇི་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མི་རིགས་ཏེ། གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་རང་གི་རྒྱུ

དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་ཡང་མཐོང་སྟེ། དེ་བས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ན་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཏི་མུག་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་སྤངས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏི་མུག་སྤོང་བའི་ཐབས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འབད་པ་ཀུན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་མཐའ་དག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟོད་པར་བྱའོ། །

(གཉིས) དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ།

གཉིས་པ་ལ། འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་དག་འདུལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི།

〔གཅིག〕 འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྨྲས་ན་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དུས་རྟག་ཏུ་ས་འཛིན་པའི་གར་དང་། བཞད་གད་དང་། འཛུམ་སྐྱེག་དང་། མེ་ཏོག་དང་། དྲི་དང་། རྒྱན་དང་། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་འཚོགས་ཆས་སྣ་ཚོགས་ལ་དགའ་བ་དང་། འཇམ་ཞིང་བདེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དང་། གཞན་ལ་གཏོང་བ་པོ་དང་རང་ཟ་བ་པོ་དང་། གཙང་ཞིང་མཁས་བག་དང་ལྡན་པ་དང་། སྙན་པ་དང་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་སོགས་དེ་འདྲ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་མི་ལ་སྣང་ངོ་། །དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པའི་འོ། །འདྲེས་མ་དག་ནི་གཉིས་གསུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟགས་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ངེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

〔གཉིས〕དེ་དག་འདུལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྨྲས་ན། དེ་དག་འདུལ་བའི་ཐབས་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྐྱེད་ཅིང་དམན་པ་ཡིད་མི་མཐུན་པ་དགེ་ལེགས་སྤྱངས་པ་ཐམས་ཅད་དག་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆགས་ཅན་རྣམས་གནས་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་དགོན་པ་ཤིང་དྲུང་དུར་ཁྲོད་དང་བླ་གབ་མེད་པ་ཉིད་གསུངས་སོ། །མལ་སྟན་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ཙོག་པུ་པ་དང་། གཞི་ཇི་ལྟ་བ

ཉིད་གསུངས་སོ། །ཟས་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་བསོད་སྙོམས་པ་དང་། སྟན་····
གཅིག་པ་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ཉིད་གསུངས་སོ། །གོས་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་
པོར་ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་།ཕྱུག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཕྱིང་པ་བ་ཉིད་དེ། དེ····
ལྟར་ཆགས་ཅན་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་··
སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས··
ཀྱང་འདི་དག་བསྟེན་པ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་ངན་པ་ལ་མོས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དང་བས་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་མྱ་ངན་ལས··
འདས་པ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་ཅན་ནི་རྟག་ཏུ་བླ་མའི་ཐད་
དུ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་ཏུ་བླ་མས་གཞན་བསྐུལ་བས་འདིའི་འདོད་ཆགས··
ཐུལ་བར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཐད་ཀྱང་སླབ་སྐྱོགས་དང་བཅས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསླབ་པའི་མཚམས་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་སྡང་ལ་
སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གྱི་ནོམ་པ་དང་གནས་དབེན་པ་
རྣམས་སོ། །གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་འདྲེས་མ་དག་གོ། །

【གཉིས】ཁོང་ཁྲོ་སྤོང་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཞེ་སྡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤོང་ཚུལ་ལ། ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས། སྤོང་བྱེད་
ཀྱི་གཉེན་པོ། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་གསུམ་གྱི།

(གཅིག)ཁྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས།

དང་པོ་ནི། ཡང་ཁྲོ་བ་སྤང་བར་འདོད་པས་དེའི་ཉེས་དམིགས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེས་པས་བཞིན་རས་ནག་པོར་བྱེད་ཅིང་ཁྲོ་གཉེར་སྡུད་པས་བདག་ཉིད་ལ་མདོག་མི་སྡུག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་པས་གཞན་ལ་མི་གནོད་དོ། །གཞན་ལ་གནོད་པའི་ནུས་པ་ཅན་གང་ལའང་བརྩེ་བ་མེད་པར་ཁྲོས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་སྲོག་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐ་ཆད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

(གཉིས)སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཚིག་རྩུབ་ཐོས་པས་ཁྲོ་ཞིང་ཞེ་སྡང་བ་དེ་ནི་ཆེས་བླུན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ད་ལྟར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ནི་སྔར་རང་གིས་དེ་ལྟར་སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་དེ་གཤེ་བ་ཐོས་པས་འབྲས་བུ་ཕྱུང་སྟེ་སྡིག་པ་མཐར་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པས་རྨོངས་ཤིང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཤེ་བ་པོ་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་སྔོན་ལས་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འདོད་པར་མ་ཟད། སྔར་ཡང་སྡིག་པའི་དྲི་མས་གོས་པར་བྱེད་པས་ཆེས་བླུན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་འདི་ལས་ཀྱང་ཚིག་རྩུབ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། རྩུབ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་མཉན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །བྱེད་ན་སྨྲ་བ་པོ་ལའང་གནོད་པར་

འགྱུར་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་འདིས་བདག་ལ་དེ་ལྟར་སྨད་དོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་ལས་ཞེ་སྡང་གི་གནོད་པ་བྱུང་བས་ན་གནོད་པ་འདི་སྨྲ་བ་པོ་གཞན······ལས་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རློམ་པར་ཟད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རྟོག་པས་གནོད་པར་གྱུར་པས་ན་གཞན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ། གལ་ཏེ་གཤེ་བ་ནི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་གཤེ་བ་པོ་ལ་ཆད་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་ཁྲོ···བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་སྣང་བས་གཤེ་བ་ན་སྙིང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི···ཕྱིར་གཤེ་བ་པོ་ལ་ཆད་པ་བྱ་བར་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་མངོན་པར·······བརྗོད་ན། ཚིག་སྙན་པོས་གཞན་གྱི་སེམས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྙན་པར་སྨྲ་བ་པོ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ཡང་ཅིས་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མི་སྙམས་པས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཤེ་བས་རང་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོན······གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱས་པས་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྣང་བར་བྱ་བ་ཞར་བ་དང་ཐེང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་གཤེ་བ་པོས་མ་སྨྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྐྱོན་དེ་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ནི་བདེན་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་སྨྲ་བ་པོ··ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ན། རང་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་གཤེ་བ་པོས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་ལ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། དེ་མི་བདེན་པར་སྨྲས་པའི·····སྐྱོན་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྲོ་བ་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བོ་དམན་པ་ལས་མི་སྙན་པ་ཐོས་པ་ལས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་དམན་པ་སྙིག་པ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་གཞན་ལྷག་བསྐྱལ་བ་ལ་མངོན····པར་དགའ་བ་དག་ལས་ཚིག་མི་སྙན་པ་ཙམ་ཐོས་པ་ཕོ་ནས་དེ་དག་ཁྲོ་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་ཤོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྡེག་པ་དང་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ···བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་དམན་པ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་མི་སྙན་

པ་ཙམ་ནི་སྐྱོན་ཡན་གར་ཤུང་ཟད་ལྷ་བུར་སྣང་བས་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་སོགས་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་དགའ་བར་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་སོ། །གང་ཞིག་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་གཤེ་བ་དེ་ཚར་གཅད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཤེ་བ་པོ་གཞན་ལ་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱས་པས་བདག་ལ་སྔར་བྱས་པའི་གནོད་པ་སྡུག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་ཁྱོད་ཁྲོ་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་གུས་པ་ནི་ཞེན་པ་ཀྱུང་པར་ཟད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

(གསུམ) བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན།

གསུམ་པ་ནི། མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཤེ་བ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་གྱིས་ངན་དུ་སྨྲས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྲོ་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་ཅིང་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་བཟོད་པས་ནི་འབད་པ་མེད་པར་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། མཛེ་རིས་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ན། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གཤེ་བ་པོ་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་བླུན་པོ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ། རང་གི་ཡོན་ཏན་ཚུད་གསོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་ཁྲོ་བ་ལ་བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྲོ་བ་ནི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་གནོད་པ་བྱ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེའོ། ཨོན་ཀྱང་ཉམ་ཆུང་བ་དག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེའོ། །དེས་ན་ཞེན་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོ་བ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཅིས་ན་ཁྱོད་གུས་ཏེ་གུས་པར་མི་རིགས་ཀྱི་ཞེན་པ་འཇོམས་པ་ནི་བུད་མེད་ལ་དཔའ་བ

བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཡ་རབས་དག་གིས་སྤང་བར་རིགས་སོ། །གང་ཞིག་བཟོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་ལན་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་བརྙས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཁྲོ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བཟོད་པ་ནི་ཕྲ་རྒྱས་ཁྲོ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གང་ཞིག་ཁྲོ་བའི་གནས་ལ་བཟོད་པ་དེ་ལ་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་བ་འཇོ་བའི་དུས་ཙམ་བསྒོམས་པས་གོམས་པར་བྱེད་ན་ཡང་སྒོམ་པ་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། ལྷ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྲུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་དང་། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ་བོ། །ཞེས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྲོ་བ་སྤངས་པས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སོགས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་བཟོད་པ་ལ། གནོད་ལན་བྱེད་མི་ནུས་ཞེས་བརྙས་པས་འཇིགས་ནས་སྤོང་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བླུན་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ། ཁྲོ་བའི་སྒོ་ནས་དོན་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་འབྱུང་ཞིང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་འབྱུང་བ་འཇོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ལྡན་དག་གིས་དམན་པའི་ཁྱད་དུ་བསད་པ་བསྲུན་པར་དཀའ་བས་དེའི་ཕྱིར་ཚར་བཅད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་བོ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ལྡན་སུ་ཞིག་དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཞིང་ཁྱད་གསོད་མཐར་གཏན་མེད་པར་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་སོང་བ་ཡོད་དེ། སྟོན

གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་ཁྱད་བསད་མཐའ་མ་བྱས་ཤིང་བརྟས་བསྒྲད་གྱི་དབང་གིས་གཡུལ་སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་བྱས་ནས་ཤི་བ་ཕོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་དགྲ་བོ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་སྡིག་པ་བསགས་པ་ལས་བརྟས་པ་ལེགས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཁྱད་དུ་བསད་པའི་བརྟས་པ་ལས་དགྲོལ་བར་མི་འགྲོ་ལ། སྡིག་པ་བྱས་པས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

〔གཉིས〕སྤྱིའི་གཉེན་པོ།

གཉིས་པ་སྤྱིའི་གཉེན་པོ་ནི། གང་ཞིག་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སོ་སོའི་གཉེན་པོར་རྟོགས་མི་ནུས་པ་དེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་འགག་སོགས་དང་བྲལ་བ་བསྒོམ་པས་བཟློག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ།དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འདུས་མ་བྱས་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པ་མེད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ནི། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་ནི་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་ན་འདོད་·····ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནམ་ཡང་བློ་གྲོས་ལ་མི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་ཉེ་བར་ཞི་སྟེ། སེམས་རྣམ་པར་བྱང་བས་འགྲོ་བ་ལ·····ཕན་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་ལམ་དེ་ལ་གཟུད་པར་བྱའོ། །རྣལ·····འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ··རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

གསུམ། ལས་སྦྱོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ལས་སྦྱོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ། འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། རྒྱུ་ལས་སྤོང་ཚུལ། ལས་སྦྱངས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱི།

(གཅིག) འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས།

དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་སྤྱིའི་ཉེས་དམིགས། ཁྱད་པར་བདེ་འགྲོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

[གཅིག] འཁོར་བ་སྤྱིའི་ཉེས་དམིགས།

དང་པོ་ལའང་དངོས་དང་། སྲིད་པ་ཟད་པ་ལ་བརྟེན་པར་གདམས་པ་གཉིས་ཀྱི།

〈གཅིག〉 དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལས་སྤྱང་བར་འདོད་ནས་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་ཉེས······ དམིགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོས་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ། མ་རིག་པ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྦྲུལ་གྱིས་གང་བ།ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ··རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཆུའི་སྲིན་པོས་དཀྲུགས་པ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་ཀློང་འཁོར་མང་བ། ཁྲག་དང་མཆི་མ་དང་འོ་མའི་ཆུ་ཕྲན་རྒྱས་པ། རྒ་བ་ན་བ་འཆི་བའི་རླབས་ཆིལ་ཆིལ་གཡོ་བ། སྨྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི···བདེ་དང་། འཁྲུག་པའི་ཉ་དང་རུས་སྦལ་དང་ཉ་མིད་ལ་སོགས་པ་ཡོང་ཡོང་དུ་མས་དཀྲིགས་པ་འདི་ལ། ཕ་རོལ་དང་གཏིང་གི་མཐའ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱིང་བ་ལ་རྒྱུ་ཅིས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར། གཏིང་དང་ཕ་རོལ་མི་མངོན་པའི་མཚོར་བྱིང་བ་ལའང་སྐྲག་དང་བྲལ་གྱིས་ངོགས་པས········ འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་མེད་པར་བྱིང་བ་ལ་ནི་ཆེས་སྐྲག་ཅིང་ཡིད་འབྱུང་བར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དེ་ལྟར་ཉེས······ དམིགས་མང་ཡང་ལང་ཚོ་ལ་སོགས་པས་རྒྱགས་པ་དག་ལ་འཇིགས་པ་མི········ འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན།ལང་ཚོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུན་དུ་མི་གནས་པས་དེའི་སྒོ་ནས········ རྒྱགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚེ་འདིར་ལང་ཚོ་ནི་རྒས་པའི་རྒྱབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ནས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་སྔར་ཡང་མདུན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་བྱུང་ནས་སྔར་རྒས་པའི་རྒྱབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཤི་བས་ཚོད་དེ་སྔར་ཡང་མདུན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་ལང་ཚོ་ལ་བབ་པ་ན་བདག་ཉིད་རྟག

ཏུ་དེའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་པར་སྙོམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་ནི་ལང་ཚོ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་རྣམས་ཁོ་བོའི་སྔོན་ལའོ་ཞེས་འགྲོས་ཀྱིས་འགྲན་པ་ལྟ…བུར་མངོན་གྱི། གནས་སྐབས་དེ་དག་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པས་ལང་ཚོ་ལ……སོགས་པས་རྒྱགས་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འགྲོས་ཀྱིས་འགྲན་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་སོང་། དེ་ལྟར་ནའང་རང་…བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། སྲིད་པར་འཁོར་བ་ན་བྱིས་པ་ཁྱོད་ལ་རང་འདོད་ཙམ་གྱིས་ལྷ་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་རྨོངས་པ་ལས་གཞན་བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འགྱུར། དེ་བས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གར་སྐྱེ་ཆ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉིན་མཚན་ཕྱེད་པར་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱོ་བར་རིགས་སོ། །

〈གཉིས〉སྲིད་པ་ཟད་པ་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ།

གཉིས་པ། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དེ་ལྟར་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཡང་ཚེ་འདིའི་བདེ་བས་ཐྲོགས་པས་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཅད་མི་ནུས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་འབད་དོ་ཞེ་ན། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ཐ་མ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་འདས་པའི་དུས་ལའང་…ཐོག་མ་མེད་ལ། འདས་པའི་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེའང་ཁྱོད་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ན་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདས་པའི་དུས་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་མ་མྱོང་བར་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ……

བཞིན་ཏུ་ད་ལྟའི་ཚེ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྲིད་པ་མཐའ་དབྱུང་བ་ལ་འབད་པར་བྱོས་ཤིག །ཇི་སྐད་དུ། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། སྲིད་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་དོན་མེད་ཆུད་གསན་པའི། །ལུས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཐའ་གང་དྲན་བྱས་ཏེ། །དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་ཚོལ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །བཅས་འདི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པ་ཆོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་འཁོར་བ་འདི་མཐའ་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་འབད་མི་དགོས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབད་ཀྱང་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་འཁོར་བ་བཅད་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་མི་ནུས་ཏེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚང་ན་མཐའ་ཡོད་ལ། མ་ཚང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཡང་གཏན་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉན་པ་པོ་དལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་དང་།མཉན་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་དང་། འཆད་པ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཨུ་དུམྦ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དཀོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཚོགས་ན་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་མཐའ་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་ཚོགས་ན་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་མཐའ་དང་བཅས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་ལས་འཁོར་བ་མཐའ་ལྡན་དང་མཐའ་མེད་དུ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་རྒྱུ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དབུ་མ་རྩ་བར། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ། །མཐའ་ཡོད་ཅི་ཞིག་མཐའ་མེད་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུ་གཞན་རང་བཞིན་

གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚང་བ་འདི་ལ་མཁས་པས་སྲིད་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་གསུང་རབ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དེའི་ལུང་འབོག་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྲིད་པ་ཟད་པ་ལ་འབད་དོ་ཞེ་ན། གསུང་རབ་གནས་པ་ན་གཉིས་པོ་ཡོད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཉན་པ་པོར་འགྱུར་བ་དཀའ་སྟེ། འདི་ལྟར་མི་རྣམས་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་མ་རིག་པས་སྟོངས་ཤིང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པས། དེའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དེས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་སྟེ། གང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བའོ། །

(གཉིས) ཁྱད་པར་བདེ་འགྲོ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ངན་སོང་ནི་དགའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ཡང་བདེ་འགྲོར་ནི་ཉེར་འཚེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྐྱོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། ངན་སོང་ལྟར་བདེ་འགྲོ་ལའང་སྐྱོ་བར་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་སའི་སྟེང་ན་སྡིག་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་དུས་བྱས་ནས་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་སྨིན་མྱངས་ནས་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མིར་སྐྱེས་པ་ན་འང་སྔར་གྱི་སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལྷག་མ་ཡན་ལག་དང་ཉིད

ལག་མ་ཚང་བ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། ཁ་དོག་མི་སྡུག་པ་དང་།
དབུལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚེ་འདྲི་ཞིང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནར་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་སྲིད····
པའི་ཕྱུགས་གསོད་པའི་བསྒྲུག་གནས་སམ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ས་གཞི་དང་མཚུངས···
པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་
རབ་ཏུ་འབར་བའི་རྒྱུད་པ་འདི་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འདི་གཞོམ་པར་མི་བརྩོན་
པ་ནི་གཏི་མུག་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་གནས་སུ་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྲིད་པ་བསྒྲུག་པའི་གནས་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་
དག་འདི་ལ་མི་སྐྱོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་སྣང་ཆེན་སྨྱོན་པ་ཚང་གིས་མྱོས་པ་ལྟར་སྨྱོ་
བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྨྱོ་ཞེ་ན།
སྨྱོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ·····
རྙམས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣལ་མ་གནས་པ་མེད་པ་ལ་སྨྱོན་པར·····
བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། སྲིད་པར་གནས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང··
སྨྱོན་པ་ལས་ཆེས་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་མང་པོ་འདོད་ཅིང་རྩོལ་ཐབས་སུ་སྨྲ་ལ།
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་ཡིན་ན། དེ་
ལྟ་བུ་སྨྱོན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུག····
གནས་དང་མཚུངས་ཤིང་སྨྱོ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཁས་པས་སྲིད་པ·····
ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱའོ། །

(གཉིས)རྒྱུ་ལས་སྤོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ། ལས་སྤང་བར་གདམས། སྤོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྤོང་····ཚུལ་དངོས་དང་གསུམ་གྱི།

(གཅིག) ལས་སྤང་བར་གདམས་པ།

དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ལས་ཟད་པས་འཁོར་བ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་དང་འཆག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ·····དག་སྤྱོད་ལམ་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ། སྡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྔར་གྱི་འཕེན་ཤུགས་ཟད་ན་མཐར་གྱིས་ཉམས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་པས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལས···ཀུན་ཟད་པའི་གོ་འཕང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་བློ་བསྐྱེད་དོ། །

(གཉིས) སྤོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།

གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ལས་སྤང་བར་བྱ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཁོར··བ་ནི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ·····ནས་བཟུང་སྟེ་འོངས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་

བུ་གཅིག་གི་ཡང་ཐོག་མའི་རྒྱུ་སྣང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་གཅིག་ལའང་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱས་པར་མཐོང་ནས་གང་ཞིག་ལ་འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་དཔག་གིས་མི་ལང་བའི་ཚང་ཚོང་གིས་ཆེས་རྒྱུ་བར་དཀའ་བའི···འཁོར་བའི་འཁྲུག་ཆེན་པོ་ལས་རྟག་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང་། དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། །

〔གསུམ〕སྤྱོད་ཚུལ་དངོས།

གསུམ་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན། ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི།

〈གཅིག〉སྤྱིར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། གང་གི་དོན་དུ་ལས་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ངེས་པར་འགྲུབ་ན་འབད་པར་རིགས་ནའང་འབྲས་བུ་དེའང་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྲུབ་པར···འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། འགྲུབ་པོ་ཚོག་ཀྱང་ངེས་པར་ཡུན་དུ་མི་གནས་པར···མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། སྙིང་པོ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་དེའི་དོན་དུ་ལས་ལ་འབད་པས་ལུས་སེམས་ཅི་སྟེ་འཇོམས། དེའི་ཕྱིར་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲིམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་འཇིག་སྟེ། འདི་ལྟར་མཁར་བརྩིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་མང་

ཕོས་བྱེད་ལ། ཁྱུས་བྲིན་འབད་པ་མེད་པར་འཇིག་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱུར་···· ཀྱང་ཁྱོད་ལས་དེ་དག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལས་ལ་ཆགས་བྲལ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་·· མིན་པ་བདག་ཉིད་ཕྲུན་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལས་འབད་མེད་དུ···· འཇིག་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་འདས་པ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མིན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟ་བྱུང་བ་ལའང་བདེ་བ་མེད་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་ཅིང་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདེ་བ་ལ་བརྐམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱུར་ལས་སོགས་པའི་ངལ་བ་འདི་འབྲས་བུ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ་ཆུ་འགྲམ་དུ་ཁང་པ་བརྩིགས་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །

〈གཉིས〉ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དགག །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་····ལས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】 བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས།

(གཅིག)མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ།

དང་པོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བའི་དོན་དུ་དགེ་བའི་ལས་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་མཐོ་རིས་ཀྱང་དམྱལ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱགས་པ་དང་བག་མེད་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བའི་སྐོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོའི་མེ་འབར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡང་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲིད་པ་གང་འཇིགས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དཀོན་ཏེ་དེས་ན་མཐོ་རིས་ཀྱང་སྤང་བྱ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་གཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེ་འབར་བས་བསྐོར་བ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར། གལ་ཏེ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་ནུས་ན། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འདིའི་སེམས་ཏེ་སྙིང་ལུས་དང་ལྷན་ཅིག་རྣམ་པ་བརྒྱར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འདི་གྲོགས་པོའི་གསོབ་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་དགྲ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་འོ། །གཞན་ཡང་འཁོར་བ་འདི་ན་རིགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དབང་ཕྱུག་དང་ལྡན་པ་དག་བདེ་བར་གྲགས་ན། དེ་དག་ཀྱང་ངེས་པར་དཔྱད་ན་དགའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྙེམས་པ་ཅན་མིན་པ

དཀོན་ལ། ཉྶོམ་པ་ཅན་དག་ཀྱང་རང་མཆོག་ཏུ་རྟོག་ཅིང་རང་དང་མཉམ་པ་དང་ལྷག་པ་དག་མི་བཟོད་པ་ན་གཞོམ་པར་འདོད་པས་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་གཞན་གཞོམ་པར་འདོད་པས་བརྩེ་བ་མེད་པ་ལ་ནི་ངན་འགྲོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པ་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྣང་བ་ནས་སྣང་བར་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྨྱོད་པས་ངེས་པར་ཐུར་དུ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉྶོམ་པ་ཅན་སྡིག་པ་སྤྱོད་པས་སྨད་པ་ཡིན་ཡང་ཉྶོམ་ཅན་མིན་པ་དག་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་བསྔགས་པར་འོས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ན་ཕྱི་མའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཁས་བླངས་ཏེ་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ལོག་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། ཤི་འཕོས་ནས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དམིགས་ཤིང་འབྱུང་བར་གྲགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡུལ་སྤངས་ནས་སླར་ཡང་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བས་ན་ཆོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེའང་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་གིས་དམ་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འདོད་པར་བྱེད། དེས་ན་དེ་ལ་ཞེན་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཕྱུག་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་དང་མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དགྲ་ཟླ་གཞན་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་ན། རྟག་ཏུ་འབད་པས་གཞན་ལས་བསྲུང་བར་བྱ་བ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གི་བར་འགྱུར། དེས་ན་འབྲས་བུས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པར་མི་ནུས་སོ། །

(གཉིས) འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་རེ་བའང་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་བག་མ་གཏོང་བ་དང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་རྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ། ཚུལ་ལུགས་དེ་དང་དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་གྲགས······པས་སོ། །ཚུལ་ལུགས་དེའང་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་བས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྟོབས······དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་སྟེ། དེ་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་མཐའ······གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པ་མེད་དོ། །

(གསུམ) ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ།

གསུམ་པ་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ་ནི། འདི་ན་ཡུལ་ཡིད་དུ······འོང་བ་མེད་པར་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མེད་ལ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེའང་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྲིད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་འདོད་པས་བསོད······

ནམས་བྱའོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་དགེ་བས་འཐོབ་པ་ཡིན་ནའང་ཡུལ་དེའང་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་པར་བརྩི་ཞིང་སྨད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་མ་ཡིན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མི་གསོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བག་མེད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་བཏང་བས་ཤེས་ཤིང་དགེ་བར་གྱུར་པ་དེ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

(བཞི) དབང་ཕྱུག་གི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ།

བཞི་པ་དབང་ཕྱུག་གི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་ངན་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་དུ་ཆོས་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱལ་སྲིད་ནི་བཀའི་རོ་སྨྱོང་བས་བདེ་བ་ཆེས་བརླིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་དུ་ཆོས་བྱའོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་བཀའ་ལུང་མེད་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་བཀའ་ལུང་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་ཀྱི། སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ལ་དགོས་པའི་དོན་འབད་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པས་བཀའ་ལུང་དགོས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་དེའི་དོན་དུ་ཆོས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གང་ལ་བཀའ་ལུང་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་དེའི་དོན་དུ་ཆོས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་། ཚིག་ཙམ་ཀྱིས་མངའ་སྒྱུར་བའི་བཀའ་ལུང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའི་ནང་ན་བླུན་པོ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་རྒྱལ་སྲིད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེངས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་བདེ་བར་མི་
སེམས་སོ། །

(ལྔ) མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ།

ལྔ་པ་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ལས་སོག་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་
མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་ཕྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པས་བསོད……
ནམས་བྱའོ་ཞེ་ན། མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར……
མཐོང་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་འདོད་ཆགས་པས་ཁྱོད་ཆགས་པ……
སྤེལ་ན། ཆགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་སྟེ། དེས་
ན་ཆགས་པ་དེའི་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ངན་འགྲོ་ཉིད་མཐོང……
ནས་འཇིགས་པ་མེད་དམ། ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཅི་ཞིག་བྱེད། དེས་ན་འབྲས་བུ……
ངན་འགྲོ་ལྟར་ཆོས་ལ་ཆགས་པའང་སྤང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གླ་པ་འབྲས……
བུའི་དོན་དུ་ལས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
བསོད་ནམས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཧྲན་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་བས་
མཁས་པ་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་མི་བྱའོ། །

[གཉིས] བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བཀག་པས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པ་མི་བྱ་སྟེ། མཁས་པ་གང་དག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་མཐོང་ནས་དགེ་བ་ཡང་མི་འདོད་པ་དེ་དག་རང་གཞན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མི་དགེ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དེ་གནས་མེད་དོ། །

(གསུམ)ལས་སྤངས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སོག་ཅིང་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སྨྱོང་བའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་འགྱུར་གྱི། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དྲུངས་ཕྱུང་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་མཁས་པ་གང་གིས། ཕྱི་ནང་གི་འགྲོ་བ་སྣོད་བཅུད་དང་ཞིང་ལས་བསྐྱབས་པའི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་འདུ་བ་དང་། སྔགས་དང་རྫས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྤངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་བརྒྱལ་ནས་ཆེས་གསལ་བར་གོ་འཕང་དམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པ་གང་དག་ལ་འཁོར་བ་ན་དགའ་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། འདིར་དེ་ལས་གཞན་པ་སྐྱེ་

ཀ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པ་འཁྲུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དག་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགའ་
བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སར་ཆུད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་ཉེས་པའི་དྲི་མས་ཀྱང་མི་གོས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་
པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མི་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བའི་
ཐབས་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

བཞི། སློབ་མ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་སློབ་མ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་དོན་བཅུ་ཡོད་པའི།

(གཅིག) འདོད་ཆགས་སྤོང་ནུས་སུ་བསྟན་པ།

དང་པོ་འདོད་ཆགས་སྤོང་ནུས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཐོག་མེད་ནས་གོམས·····
པའི་འདོད་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཚབས་ཆེན་པོས་བཅིངས་པ་
རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་སྤོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མི་མཐུན་ཞིང་མི་
མཛའ་བའི་མི་རྣམས་ལ་མཛའ་བཤེས་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་མི་
གནས་ཏེ། དེའི་སྐྱོན་རྟོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་
ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྐྱོན་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་པ·····
ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་སོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་མཐོང་བས་སྤོང་བ་མ་
ཟད། གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ནི·····
ཆགས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
མེད་དེ། ལ་ལ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་ན། ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེ་སྡང་བར·····
དམིགས་ཤིང་། ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་རྨོངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་
བྱའི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་

འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ······
གཏོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆགས་བྲའི་
དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམས་པས་འདོད་ཆགས་སྤོང་བར་ནུས་སོ། །འདོད་
ཆགས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཟད། རྒྱུ་མ་གྲུབ་པས་
ཀྱང་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་རྣམས།།
ཀུན་ཏུ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་རྣམས་ལ་སྡུག་
པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་བར་མར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་དེ་དག་འབྱུང་བའི···
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་གྲུབ་ན་འདི་དག་གི་ཡོད་པ···
ཉིད་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་སྨྲ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། དེས་ན་འདི་དག་ནི···
ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཐག་པས་བསྒོགས་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་འཆིང་བྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སྐྱེས་པའང་བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས···
བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་བཅིངས་ལ། བུད་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི······
འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་བཅིངས་པས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ་འགའ་ཡང་
བུད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅིངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ···
ལྟོས་པས་འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་
དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་དང་གཞན་ལྷན་
ཅིག་བཅིངས་པར་རྟོག་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་བཅིངས་པ་

ལ་ཕྱིས་དེ་དང་བྲལ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་འདོད་ཆགས་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར······འདོད་ཆགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཆིང་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདོད······ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་སྤོང་བར་ནུས་སོ་ཞེས་ཟེར་སོ། །

(གཉིས) ཕྱིས་པས་དེ་དག་མི་སྤོང་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཕྱིས་པས་དེ་དག་མི་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་སོག་ལྷུས་སྨྱུང་འདས་མི་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས།

(གཅིག) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཕལ་ཆེར་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤང་བར་སྣང་ཞེ་ན། སྤོང་བའི་རྒྱུ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བྲལ་བའི་བསོད་ནམས་ཆུང་ངུའི·······སེམས་ཅན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གོམས་པས་དངོས་པོ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཡང་སར་

སེམས་ཏེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལ། ཅི་འདི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དེ་དག་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ན་ཅི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་ཏེ་དེངས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་པོ་དེས་ངེས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ངེས་པར་སྒྱུར་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ལས་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་བྱེད་པས་སོ། །གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པས་སྲིད་པ་ཧྲུལ་པོར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་······ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུབ་པས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས···བཟུང་སྟེ། ཇི་སྲིད་ཐར་པར་སྒྱུར་གྱི་བར་དུ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་གསུངས་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་ཟད་པས་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། རྐྱེན་མ་ཚང་བས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང···ཞིག་གཏན་དུ་ཕན་འདོགས་ཤིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེར་གང་ལ་གུས་པ······མེད་པ་དེ་ནི་གསལ་བར་བློ་ལྡན་མིན་གྱི་བདག་ཉིད་བླུན་པར་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ལ་གུས་པ······བཞག་པར་བྱའོ། །

〔གཉིས〕ཞར་ལ་ལོག་ལྟས་སྨྱང་འདས་མི་ཐོབ་པ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་རྣམས་མི་སྟོང་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་

བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་མྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར་ཞེས་བསམས་ནས་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ལྟར་མཐོང་བས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དུ······མཐོང་བའི་ལོག་ལྟས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས··ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་འཇོག་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟེན་ནས་བྱུང···བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གྱུར་པ་ན་འཕགས་པ······རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས···ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

(གསུམ) འཇུག་ལྡོག་བསྟན་པའི་རིམ་པ།

གསུམ་པ་འཇུག་ལྡོག་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས······ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་རིགས་པ་ལ་མ་རིག··པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི···འཇུག་པ་བསྟན་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་འཇུག་པ་མ་བསྟན་པར་ནི···རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་ནུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི······བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་གང་ལས་དངོས་པོ་བདེན་པར་རྟོག་

པའི་སྔོ་ནས་རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་འགག་པའི་དོན་དུ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཁོར་བ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གསུངས་པ་སྟེ། གང་ལས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་བསྟན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རིམ་པ་གསུངས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

(བཞི) སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་སྤང་བ།

བཞི་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཐར་པའང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཀུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཐར་པའང་མེད་པས་འབད་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཁྱོད་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཀྱང་མོད་དེ་ལ་འཇིགས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་ཆོས་འདི་འཁོར་བའི་ལྡོག་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དངོས་པོའང་ཡོད་པས་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་ཆོས་འདི་འཇུག་པ་ལྡོག་བྱེད་དུ་མི་རིགས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཟློག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཅི་སྟེ་མི་འདོད། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའང་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་འདི་མྱང་འདས་འདྲེན་པ

ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐུང་བ་དེ་སླན་ཀར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ལ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་ཅིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རིག་ནས་མི་དགའ་ན། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བཅོམ་ཞིང་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

(ལྔ) བྱེད་ལས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མྱང་འདས་ཐོབ་མི་ཐོབ་བསྟན་པ།

ལྔ་པ་བྱེད་ལས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མྱང་འདས་ཐོབ་མི་ཐོབ་བསྟན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལོག་ཅིང་བསམ་ཁྲལ་མེད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐོབ་པར་སླའི། དགེ་སྡིག་ལ་འཇུག་པའི་སྤང་བླང་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་ཡང་སྲིད་མེད་པ་ནི་བདེ་བླག་ཏུ་མི་ཐོབ་ལ། མཁས་པས་ནི་མྱང་འདས་སྤངས་ནས་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དུབ་པ་ཐོབ་པའི་ཡང་སྲིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་མི་རིགས་སོ། །

(དྲུག) འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣམས་ནི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བསྟན་པ།

དྲུག་པ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱུང་འདས་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། འཁོར་བ་གང་ཞིག་སེམས་འདི་སྐྱོ་ཤས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་ཞི་བ་སྐྱུང་འདས་ལ་དད་གུས་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ལ། དཔེར་ན་རང་གི་ཁྱིམ་ལ་སྙིང་པོ་ཆུང་ཡང་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དཀའ་བ་བཞིན་ནོ། །སྲིད་པ་འཁོར་བ་འདི་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའང་དཀའ་འོ། །

(བདུན) སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ་དག་སྐྱུང་འདས་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པ།

བདུན་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ་དག་སྐྱུང་འདས་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་ལ་ལ་ནད་དང་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་དོར་ནས་མེ་དང་ཆུར་འཇུག་ཅིང་འཆི་བ་འདོད་པ་དག་སྣང་སྟེ། དེའི་ཚེ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ནས་སྐྱུང་འདས་དོན་གཉེར་རིགས་ན་སྐྱོ་བ་དེ་དག་གཏི་མུག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་དམ་པར་མི་འགྲོ་བར་ཟད་དེ་ཞེས་མི་ཐོབ་པའི་དོན་ཏོ། །

(བརྒྱད) གང་ཟག་གི་རིགས་ཅན་མཆོག་དམན་གསུམ་ལ་བསླབ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ།

བརྒྱད་པ་གང་ཟག་གི་རིགས་ཅན་མཆོག་དམན་གསུམ་ལ་བསྟན་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ནི་གང་ཟག་དམན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། འབྲིང་པོ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུངས་པ་དང་། མཆོག་ལ་ཞི་ལྷག་སོགས་གསུངས་པར་གྱུར་པ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྟག་ཏུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱོས་ཤིག །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐོག་མར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གཏམ་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་སླ་བའི་ཕྱིར་ཚད་ལྟ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་མིན་པའི་སྡིག་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་པོར་བཟློག་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་དུ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ལྟོས་བཙལ་ན་བདག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་བཟློག་པར་བྱའོ། །ཕྱིས་ནས་བདག་དང་བྲལ་བའི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཙམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བཟློག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བློ་དང་ལྡན་པ་འདིས་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་གིས་རིམ་པ་འདིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་འཐོབ་ཅེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་སོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་ནུས་ཤེ་ན། དངོས་པོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ་པོར་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་དང་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པ་སྣོད་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་ནི

ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་
དད་ཀྱང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པས་དངོས་པོ
གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ།།
ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས། གང་གིས་ཆོས་གཅིག་སྒོམ་ནས
ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་ཞིང་གཟུགས་མེད་ལ། །གསོག་བརྫུན་ཐེར་
ཟུག་མིན་པར་ཤེས་པ་དེ། །རིང་པོ་མི་ཐོགས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འགྲོ། །ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་
སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟ་བས་ན་གུས་པར་བྱ་སྟེ་བསོད
ནམས་དག་བྱ་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་ཤེ་ན། ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ནི། མཐོ་རིས
ཐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི། །བསོད་ནམས་དག་ནི་བྱར་འོས་ཏེ། །བསོད་ནམས་མ་བྱས
ཉིད་སྡུག་བསྔལ། །བསོད་ནམས་བྱས་པས་འཇིག་རྟེན་ནི། །འདི་དང་གཞན་དུ
དགའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་འདོད
ཅིང་ངན་འགྲོས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་སྒོམ་མི་ནུས་པ་རྣམས་ལ་གསུངས
ཀྱི། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤང
པར་འགྱུར་ན། གཞན་སྡིག་པ་ལ་ཆགས་པ་སྨོས་ཅི་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཟིངས་དང་འདྲ་བ་ཀུན་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས
ཉིད་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་ལ་འདོད་པ་ལ་ནི
འགར་ཡང་ཆགས་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཆགས་པ་མ་ལུས་པ་བཅད་པས
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆགས་པ་གཅོད་པས་སྡུག་བསྔལ་
མ་ལུས་པ་ཟློག་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ

ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྟོད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་བཟའ་ཉེས་པའི་ཟས་སྨྲིམ་ལྟར་ཞུང་བའི་རྒྱུར……འགྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་མ་མོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པའི་དོན་དུ་བརྟགས་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བས་ངན……སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདིར་སྙིང་རྗེ་ཅན་བསོད་ནམས་འདོད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པས་རྒྱུད་མ་སྨིན་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ……དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀུན་ཚེ་སྔེ་དང་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ……ཡིན་ཏེ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྨན་ཆེན་པོ་རོ་ཞིམ་པ་གནས་མ་ཡིན་པར་བཏང་ན་ནད་པ་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཇ་མཁན་གྱིས་སྟོད་སོ་མ་བཏང་བ་རྣམས་ལ་མེ་རགས་པ་མི་གཏོང་སྟེ། འོད་སྲུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་གཏོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཀླ་ཀློ་སྐད་གཞན་གྱིས་གཟུང་བར་མི་ནུས་ཀྱི་རང་གི་སྐད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་རྟོགས་པ……འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀུང་གང་ཟག་དང་ཆོས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དམ། དོན་དམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་གཟུང་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཞུགས་པས་ན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་གཟུང་བར་ནུས་ཤིང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས……

པས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གཟུང་བར་ནུས་སོ། །དེས་ན་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གཟུང་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ལྟ་བའི་དྲི་མ་……བསལ་བའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་སོགས་ཡོད་……དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ལ། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་འགའ……ཞིག་ཀྱང་མེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས། རྣམ་པ་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ……མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཐེབས་པའི……ནད་པ་རྣམས་ལ་ནད་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་དབང་གིས་སྨན་ཆས་དང་སྨན་ཆས……ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྨན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་སྐྱེ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

(དགུ) སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན།

དགུ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཡོད་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི……བསྟན་པ་འདི་དག་ལས་གང་ཞིག་ཡང་དག་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། ནང་གི་བདག་ཉིད་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མིན་པར་བསྟན་པ་ཉིད……དོན་དམ་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས……པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་མཐོང་ན་གནས་ཀྱི་མཆོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ……ཐོབ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་བྱུང་དང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཙུང་ཟད་

མཐོང་ན་བཟང་འགྲོ་སྟེ་ལྷ་དང་མིའི་གོ་འཕང་འཐོབ་བོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ནང་གི་བདག་སྟོང་པ་ཉིད་བསམ་པ་ལ་མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བློ་གྲོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ནང་བདག་བསམ་པས་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་འདིར་ཡང་ཐོབ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་ཀྱང་གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་མ་ཚང་ན་སྐྱེ་བ་འདིར་མྱང་འདས་མ་ཐོབ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་རྐྱེན་དབེན་པ་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་འབད་པ་མེད་པར་ངེས་པར་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གཏི་མུག་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་འདིར་མ་སྨིན་ཡང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྨིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རྩ་བར། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བསྟེན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་དག་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་དག་མི་སྣང་ཞེ་ན། བསམ་པ་ཙམ་འབྲས་བུའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་བཞིན་པ་ནི་བྱ་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཀུན་ལ་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ནའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པ་མེད་པ་མིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕྱིའི་རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ནང་གི་རྐྱེན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་སྦྱོར་བ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ་འོ། །

(བཅུ) ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཟློག་ནུས་སུ་བསྟན་པ།

བཅུ་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཟློག་ནུས་སུ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོགས་འདི་ལ་ཟད་པ་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་ནུས་ཤེ་ན། ཇི་ལྟར་ལུས་ལ་ཡུན་རིང་མོར་ཡོངས་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གསོས་ཀྱང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་བྱས་པ་མི་ཤེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཐོས་ནས་མཁས་པ་ལུས་ཀྱི་ཡུན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡུན་རིང་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན། ལེགས་པར་བསྒོམས་པའི་ལམ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་མོར་ཞུགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྙིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་དོ། །ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ལ་ཇི་ལྟར་མཐའ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཞུགས་ཤིང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་འཇུག་པའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུན་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་མེས་ཚིག་པ་ལས་མཐའ་མཐོང་བ་ལྟར། སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའང་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འཕེན་ལ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་རེག་པས་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གྲོགས་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འཕེན་མི་ནུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་

ཉོན་མོངས་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་དང་སྙིང་
རྗེའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་
པ་ལས། སློབ་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི······
འགྲེལ་པའོ།། །།

ས་བཅད་གཉིས་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ། རབ་བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན། ཀླུན་ཀ་ལྷག་མ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི།

དང་པོ། སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ།

དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དགག །མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

གཅིག མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་དགག །བལྟ་བར་བྱ་བ་དགག །དབང་པོ་དང་དོན་དགག །མཐར་འཛིན་པ་དགག་པའོ། །

(གཅིག) རྟག་པའི་དངོས་པོ་དགག་པ།

·

དང་པོ་ལ། ཕྱིར་དགག ཁྱད་པར་དུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) ཕྱིར་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཐལ་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན····ཉིད་བདུད་རྩིའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྩམ་པར་བཞེད་ནས། རེ་ཞིག་འདུས་བྱས་སྐྱེ་འཇིག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྙིང་པོ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རང་བཞིན་རྣལ་མ་མ་ཡིན་ཏེ། སྨད་འཚོང་མ་འདིའི་ཆགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་མ····ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་རྐྱང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཅི་རིགས་པ་ཚོགས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ····འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དེས་ན་རྟག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ··ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་སློབ་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཐུབ་པ་དང་ལྡན་པས་ན་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉག་གཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་ཤིང་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ནི་ཇི་ལྟ

བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་…ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་…གང་ཀུན་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འགོག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆ་ཤེའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་འཇིག་པ་…ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་འཇིག་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དེས་ན་རྟག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་རྣམས་མེད་པར་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་གསུམ་སྤྱོད་བ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དེས་ན་རྟག་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ། །

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་འདི་ཡང་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ཚིག་གིས་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་སྨྲར་རོ། །ཁ་…ཅིག་ན་རེ། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དངོས་པོ་…གང་དག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ཀ་མ་ཚང་བ་ནམ་མཁའ་ནས་ཡིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་བསྐྱེད་བྱར་མེད་པ་རྡུལ་ཕྲ་…རབ་རྣམས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཡོད་པ་དང་རྟག་པ་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་…པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེར་ན། འདི་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བར་…དམིགས་པ་དེས་ན་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ནའང་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ལ་རྒྱུ་…དང་རྐྱེན་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་དོན་གྱིས་གོ་བས་དུས་ནམ་ཡང་ཡུལ་གང་ཞིག་ཏུའང་ནམ…

མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བྱས་པའི་རྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་རྟོགས་སོ། །དེས་གཞན་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྟག་པ་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཟིགས་པར་གྲུབ་བོ། །

〔གཉིས〕ཁྱད་པར་དུ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་བདག་དགག །ནམ་མཁའ་དགག །དུས་དགག །རྡུལ་ཕྲན་······དགག །ཐར་པ་རྟག་པ་དགག །དུས་གསུམ་རྟག་པ་དགག་པ་དང་དྲུག་གི །

〈གཅིག〉བདག་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡོད་ལ། བདག་ནི་དེ་དག་གམ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྟག་པ་ཞིག་སྟེ། ཡོད་ཅིང་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པའི······ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡོད་ན་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྟག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་འདི་ལྟར། དངོས་པོ་དང་རང་བཞིན་དང་བདག་དང་རྟག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་མ་

ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དེ་ཡོད་པ་ཡང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་པས་བདག་རྒྱུ་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་ན་གང་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་རྟག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་གྲུབ་པ་ནི་དེ་ཉིད་མཁྱེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པར་གསུངས་ཏེ། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་ཤེས་འགྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པའང་མིན། །རྒྱུ་བཅས་རྐྱེན་བཅས་ཆོས་ནི་ཤེས་འགྱུར་ཏེ། །རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ཆོས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་བུམ་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་རྣམས་མི་རྟག་པར་མཐོང་ནས་དོན་གྱིས་གོ་བས་བདག་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་པ་རྣམས་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་དག་བྱས་པར་མཐོང་ནས་མ་བྱས་པ་གལ་ཏེ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ན། །དོན་གྱིས་གོ་བས་བྱས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་མ་བྱས་པའི་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །

〈གཉིས〉ནམ་མཁའ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལས། ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་རྣམས་རྟག་པ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་འགོག་པ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟག་

གོ་ཞེས་དེ་དག་མིང་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པས་རྟོག་པར་ཟད་ཀྱི། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ······མཁས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཞོག །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་པ་དང་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟར····ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་ཙམ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཙམ་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་ཙམ་ལ་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་རྟག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་དངོས་པོར་མེད་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཙམ་ལ་རྟག་ཅེས་གསུངས་ཀྱི། བསྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ནི་རྟག་སྟེ། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ན། ཤར་གྱི་བུམ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཅན་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ཀྱི་ཤར་ནུབ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་ན་དེ་དང་ཡུལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཤར་གྱི་བུམ་པ་ཡང་ཡུལ་ཀུན་ལ་གནས་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཉེས་པ་འདི་སྤང་བར་འདོད་པས་ཤར་ལ་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་གཞན་ལ་མི་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་ནུབ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གཞན་དང······གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནམ·····མཁའ་ཉིད་ནི་དུ་མ་དང་མ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

〈གསུམ〉 དུས་དགག་པ།

གསུམ་པ་ནི། དུས་རྒྱུར་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། གང་ཞིག་རྒྱུར་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འཇུག་ཅིང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་ཀྱང་གང་མེད་པས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལྡོག་པའང་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་དུ་བ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྟག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དུས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ……རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དུས་དེ་ནི་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་དུ……འགྱུར་ཏེ། འདིའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རྐྱེན་གཞན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་དུས་རྟག་ན་འབྲས་བུ་ཡང་རྟག་པར་འགྱུར་ལ།འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དུས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་འགྲོ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླངས་པ་ནི་དོན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཡང་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་དམིགས་ནས་འདི་ནི་འདིའི་རྒྱུའོ……ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་གི། འབྲས་བུ་མཐོང་བ་མེད་པར་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུའོ་ཅོག་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་ཡིན……ནའང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འདི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དུས་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་དུས་ནི་སྔར་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་……

པའི་གནས་སྐབས་སྤྱངས་ནས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་བྱ་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྣམས་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ན་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བ་མཐོང་གི། རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་སྔར་ལས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟག་ཅེས་བྱར་ཡོད་པ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དུས་རྟག་པར་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་དུས་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་ན། འགྱུར་བ་མེད་པའི་དུས་རྟག་པ་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ལ། དུས་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། གང་གཞན་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕན་ཚུན་མ་རེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་དང་རྟ་བཞིན། དེས་ན་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་རང་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དུས་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུའི་བྱ་བ་ཅིའང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་ཀྱང་དུས་རྒྱུར་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དུས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ནམ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གཅིག་རྟག་གཅིག་མི་རྟག་པར་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

〈བཞི〉རྡུལ་ཕྲན་དགག་པ།

བཞི་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲ་རབ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ······
བཞིའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་རྟག་ཅིང་། དེ་དག་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐུལ་
ནས་རྡུལ་ཕྲན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྲད་པས་རིམ་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི····
རྫས་རྩོམ་ཞིང་། མཐར་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པས་འབྲས་བུ་རྩོམ
ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྲད་དམ་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྲད། ཆ་ཤས······
འགས་ཕྲད་ན་ཕྲད་པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་བུའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལ་མ་ཕྲད་
པའི་ཆ་རྒྱུར་མི་འགྱུར་རོ། །རྡུལ་ཕྲན་གང་གི་ཕྲད་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་རྒྱུ····
ཡིན་ཞིང་མ་ཕྲད་པའི་ཕྱོགས་འགའ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་འགྱུར་བ་དེས་ན་རྡུལ་ཕྲན་དེ་
ནི་ཕྲད་མ་ཕྲད་རྒྱུ་ཡིན་མིན་སྣ་ཚོགས་སམ་དུ་མའི་ངོ་བོར་འགྱུར་ལ། སྣ་ཚོགས་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རི་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་
རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱོར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
ན་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་བུ་ཡན་
ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཆ·····
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྡུལ་ཕྲན···
བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་ཡང་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་
སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་གང་····
ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན····
བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་སྦྱོར་བ་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ལ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་གང་གི་ཚེ་
རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚེ་རྡུལ་ཕྲན·······
གཅིག་གི་གོ་སའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟླ་བོའི་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་གྱི་གོ་སར་

ཡང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་དང་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་
པོང་ཚོད་མཉམ་པར་མི་འདོད་པས་ཡན་ལག་ཅན་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་
པའི་ཉེས་པ་མེད་སྨོད། སྣ་ཚོགས་རྟག་པ་མི་རིགས་ཞེས་པ་སོ་ན་འདུག་གོ། །
འདིར་འབྲས་བུ་རྫོམ་པའི་དུས་ན་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི།འབྲས་བུ་རྫོམ་པའི་
སྔ་རོལ་ན་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་
པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་དེར་ཡང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྡུལ་ཕྲན་གྱིས་ཤར་ལ་བལྟས་པའི་ངོས་གང་ཡིན་པ་དེས་
ནུབ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གཞན་རྣམས་ལ་བལྟ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྲད་
པའི་ཚེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྲད་པས་རགས་པ་མི་བརྩམ་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲན་གང་ལ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤར་གྱི་ཆ་
ཡང་ཡོད་ལ་གང་གི་ལྟར་ན་རྡུལ་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ་རྡུལ་དེ་རྡུལ་
ཕྲན་མིན་པར་བསྟད་དེ། ཤར་ལ་སོགས་པར་ཕྱོགས་པའི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་
ཤས་མེད་པར་གྱུར་ན། ཡུལ་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་འགྲོ་
བ་མེད་ཅིང་།དེ་མེད་ན་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་དང་ཕྲད་པ་མེད་པས་ཡན་ལག་ཅན་
གྱི་རྫས་རྩོམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དོན་གྱིས་མདུན་གྱིས་སྔོན་ཕྱོགས་ལེན་ཅིང་། རྒྱབ་ཀྱིས་
གཏོང་བར་འགྱུར་བ་ལས་འགྲོ་བ་པོའི་འགྲོ་བར་རྟོག་པ་ཞིག་ན། གཏོང་ལེན་དེ་
དག་གཉིས་ཆ་ཤས་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་གང་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་
གཞན་དུ་འགྲོ་བ་པོར་ཡང་མི་འགྱུར་བས། དེ་མེད་པས་འབྲས་བུ་རྩོམ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲན་ཡོད་པ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྟག་པ་རྣལ་

འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཆ་ཤས་མེད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་གང་ལ་དང་པོ་མདུན་གྱི་ཆ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མདུན་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་བར་དཀྱིལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཐ་མ་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ནི་མི་མངོན་པའམ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། མངོན་དུ་མེད་ཅིང་བལྟ་བྱ་མེད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་གིས་མཐོང་བ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྡུལ་ཕྲན་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ས་བོན་སྐྱེས་པས་ས་བོན་འཇིག་པ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་སྐྱེས་པ་ཡིས་རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་བཤིག་པར་འགྱུར་ལ་དེས་ན་རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡང་མི་འཇིག་ལ། འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེད་པར་ཡང་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ཡུལ་གང་ན་རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་ན་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཡུལ་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལས་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་མེད་དེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇུག་པ་མེད་པས་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ།ཐོགས་ལྡན་དངོས་པོ་རྟག་པ་ནི་གང་དུའང་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། གང་གི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པ་མེད་པ་དེས་ན་ནམ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པར་མི་གསུང་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྫས་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྫས་བརྒྱད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་མི་རྟག་པ་ནི་བུམ་པ་བཞིན་དུ་བཏགས་པས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ།དེ་ཡང་ཚོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི། ཀླ་མེད་པའི་ཡན་གར་བ་གནས་པ་མེད་པས་སོ་སོར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་སྦྲས

བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །

〈ལྔ〉 ཐར་པ་རྟག་པ་དགག་པ།

ལྔ་པ་ལ། རང་སྡེའི་ཐར་པ་རྟག་པ་དགག །གཞན་སྡེའི་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཐར་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས།

【གཅིག】 རང་སྡེའི་ཐར་པ་རྟག་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། འདིར་རང་གི་སྡེ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རེ། རྒྱལ་ཕྲན་རྟག་པ་མེད་མོད། གང་ཞིག་རྟག་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོས་འདུས་མ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རྟག་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟག་ཅིང་ལམ་བདེན་གྱིས་འཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགོག་པ་ལ་རྒྱུ་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སེལ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གསུམ་པ་ཞེས་གསུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཆིང་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྟེ་བཅིང་བྱ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །བཅིང་

བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེ་དག་ལྡོག་པའི་ཐབས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། འདིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་ལྡོག་པ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ནི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཙུང་ཟད་དམིགས་པར་རིགས་ན་དེ་ལས་འཆིང་བ་དང་ཐར་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བ་དེ་གང་ལས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔག །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལས་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་པ་དེས་ན་མྱང་འདས་ཏེ་མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་གཞན་བརྟགས་པ་དོན་མེད་དོ། །བདེན་པ་གསུམ་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པའང་མི་འགལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་སླར་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་བདེན་པ་གསུམ་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ཕུང་པོའམ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་པ་བསལ་བ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནུབ་པ། སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་དང་ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྱ་ནོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་སྤངས་པ། སྲེད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པའི་ལུང་འདི་ལས་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་རྣམས་

ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་མདོ་དང་འགལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཁོར་བ་ལས་མ་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་གང་དུ་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་ཟད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར། ཕུང་པོའམ་གང་ཟག་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེར་བརྟེན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རྟག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་པོ་དང་བདག་མེད་པ་མེད་པ་སྤྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་རྣམས་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རྟེན་མེད་པས་ཐར་པ་མེད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ལས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སོགས་ལས་དུ་མ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞི་བས་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གནས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བའི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱེད་ཀྱི་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་བཏགས་པ་དོན་མེད་དེ། ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་ན། གྲོལ་བའི་ཚེ་ཡུལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་བློས་ཞེན་པའི་དོན་ལ་སྐྱེས་བུས་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པས་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཐར་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཞེས་པ་ཡོད་པར་བཏགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ།ལོངས་སྤྱོད་བྱ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ

མིན་པ་ལ་རག་གོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་བཏགས་པའང་གསལ་བར་ཡོད་པ་མིན་དང་མཚུངས་ཏེ། མེ་དང་ཚ་བ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དང་ཤེས་པ་ཉི་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཤེས་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་དེའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།གལ་ཏེ་ཐར་པའི་རྟེན་བདག་གཅིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ས་བོན་ཡང་སྲིད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ན། དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མེད་པས་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་མེད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བའི་བདག་མེད་ན་ཐར་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་འདི་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་མི་འདོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་ཚེ་ཐར་པ་ཡོད་པའི་འཇུག་པ་དང་དེའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དེར་བརྟེན་པའི་སྲིད་པའི་འཇུག་པ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཐར་པའི་རྟེན་ཤེས་པ་དང་དེའི་ནུས་པ་གང་ཡང་མེད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་པ་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་བསམ་པའང་འཐད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ས་བོན་ཚིག་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་རྒྱུན་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མི་འཇུག་པར་ཐར་པར་རིགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་འགགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་མི་རྣམས་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུའང་བདག་ཟད་པ་ལེགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་གྲོལ་བའི་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་འགགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་ཅིང་། ཕུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞན་ལས་ཏེ་རྒྱུ

མེད་པའི་བདག་རྟག་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་རིགས་པས་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཐར་པའི་ཚེ་བདག་རྟག་པ་ཡོད་ན་སྔར་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་……འཁོར་བ་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་ཡོད་ན་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། ལན་བསྟན་པ་……གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཀྱང་མེད་ཅིང་དོན་དམ་པའི་མིང་ཙམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་འདུ་བྱེད་རྣམས་སླར་མི་འབྱུང་བས་སྡུག་ཀུན་ཟད་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་ན། དེ་འདྲ་བའི་དོན་དམ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཉིད་ཁས་བླང་བར་བྱ་བླ་ཡི། དོན་དམ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁས་བླང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ཅིང་། དམ་པའི་དོན་ལ་འཁོར་འདས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་མིག་ནད་བྱུང་དུ་དོགས་པས་མིག་འབྱིན་པ་རྗེས་སུ་མི་བསླུབ་ཀྱི། ནད་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་བཏང་བ་མཆོག་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དངོས་པོ་རྟག་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྟེ་རབ་བྱེད་དགུ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

【གཉིས】 གཞན་སྡེའི་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཐར་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་བདག་དགག་པ་དང་། བདག་མེད་ལ་ཚད་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) བདག་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། སོ་སོར་དགག ཕྱིར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) སོ་སོར་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི།

(གཅིག) བྱེ་བྲག་པའི་བདག་དགག་པ།

དང་པོ་བྱེ་བྲག་པའི་བདག་དགག་པ་ལ། ངོ་བོ་དགག སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

[གཅིག] ངོ་བོ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་དེ་མ་མཐོང་བས་ཆད་པས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་ཉིད་བླའི་ཞེས་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ངེས་པར་སྐྱེས་པའམ་བྱུད་མེད་དམ་མ་ནིང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་སྟེ། རྟོག་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ནི་བདག་གཉིས་སྨྲ་སྟེ། འདི་ལྟར་ནང་དང་ཕྱིའི་བདག་གོ། །དང་པོ་ལུས་ཀྱི་གྲོང་ན་གནས་ཤིང་དབང་པོའི་ཚོགས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོར་གྱུར་པའོ། །ཕྱིའི་བདག་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ནང་གི་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་སོ། །གལ་ཏེ་ནང་གི་བདག་བུད་མེད་དུ་རྟོག་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདོར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚེ་གཞན་དུ་བརྗེས་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས་རྟག་ཏུ་བུད་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཚོལ་བ་ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། །བུད་མེད་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་ནང་བདག་བུད་མེད་མ་ཡིན་ལ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་ནིང་ཡང་མ་ཡིན་

པ་དེའི་ཚེ་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་གི་དབང་འབའ་ཞིག་ལས་ཁྱོད་བདག་ནི་ཕོའོ། །མོའོ། །མ་ནིང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ཤེས་པས་སྦྲུལ་དུ་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱིའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ནང་གི་བདག་ཀྱང་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་རྟག་གོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་ཕྱིའི་བདག་ལུས་རྫོམ་བྱེད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཕོ་མོ་མ་ནིང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟགས་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། ནུར་ནུར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཕོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དམིགས་པར་འགྱུར་ན།འདིར་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཅི་སྟེ་ཕྱིའི་བདག་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཕོ་མོ་མ་ནིང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕོ་མོ་ལ་སོགས་སུ་འདོགས་པས་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལའང་འཁྲུལ་འཁོར་དང་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་སོགས་ལྟར་རྟགས་མེད་པ་ཕྱིས་རྟགས་དང་ལྡན་པ་མི་འགལ་བས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟགས་ངེས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཁྱེད་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་ལ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟགས་ངེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་མེའི་ཚ་བ་ནི་འགའ་ལའང་ཚ་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྟེ། བདག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་གྱི་བདག་ཏུའང་འགྱུར་དགོས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ཡུལ་གྱི་བདག་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་ངའི་བདག་མིན་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེ་རང་གི་དངོས་པོ་བདག་མིན་ཏེ། ཀུན་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་མེད་ན་ངར་འཛིན་དང་བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་གཉིས་རྒྱུ་གང་ལས་འབྱུང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་སྐྱེ་བ་པོ་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །

【གཉིས】 བདག་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་བདག་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི།

༡ འཇིག་ཚོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་འཇིག་ཚོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ནི་རང་གི་

ང་བོས་ཡོད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ན་སུ་ཞིག་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བྱས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་སྨྱོང་ཞིང་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར། སུ་ཞིག་ཐར་ལམ་ལ་འབད་པར་བྱས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བདག་ཚེ་རབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཁོར་བར་སྨྲ་ན། ཅི་བདག་འདི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། མི་བྱེད་ན་ནི་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་འཁོར་བར་བརྟགས་པ་དོན་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་བྱེད་ན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བར་ལུས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུའང་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཇི་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་དེ་ལ་ལུས་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགྱུར་བས་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བཞིན། རྟག་པ་ཉིད་དུའང་མི་རིགས་ཏེ། ལུས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན།

༢ ལུས་སྐྱུལ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལུས་སྐྱུལ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་བདག་རྟག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི།

(༡) དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ན་སྐྱུལ་བྱེད་མེད་པས་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་བརྐྱང་བསྐུམ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ན་དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་སྐྱུལ་བྱེད་ལྷ་སྦྱིན་ལྟར་ལུས་སྐྱུལ་བྱེད་ནང་གི་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་འང་ཁས་བླང་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་རིགས་ཏེ། ཤིང་རྟ་ནི་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་སྐྱུལ་བར་བྱེད་ཀྱི་མི་ལྡན་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་བདག་ཀྱང་རིག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། རྡུལ་ལྟར་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་རིག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་བསྐྱུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་སྲི་སྟེ། ནམ་མཁའ་བཞིན། དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་བརྐྱང་བསྐུམ་ལ་སོགས་པའི་གཡོ་བ་སོགས་ཏེ་བདག་ནི་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་ལས་བདག་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ལུས་ཀྱི་སྐྱུལ་བ་པོར་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་སྐད་དུ་སྨྲས། སེམས་མ་རྟོགས་པ་འགྲོ་སོགས་ལ། །གང་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་ལ། །མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་ལས་ཀུན་ལ། །ཡིད་ནི་དོན་པོར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཁྱེད་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོས་ནི་སེམས་རིག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཁས་མ་བླངས་ཏེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཕྲད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་རེག་པ་ཡོད་པས་རྣམ་ཤེས་ལུས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལུས་སྐྱུལ་བ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་བདག་རེག་པ་དང་ལྡན་པར་ཁས་མ་བླངས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་སེམས་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རླུང་གི་ཁམས་རེག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་དེས་བསྐྱུལ་བས་རླུང་གི་ཁམས་

རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

(༢) ཞར་ལ་བདག་རྟག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་དུག་དང་མཚོན་ལ……སོགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གནོད་པ་བྱར་མེད་དེ། དཔེར་ན་གནོད་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤིང་གི་སྲིན་བུ་ལས་བསྲུང་བྱར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་གནོད་པ་བསྲུང་བའི་མི་འཆི་བ་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དང་བདག་རྟག་པ་འདི་ལ་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཅི་ཡོད་སྙམ་སྟེ། འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྟག་པའི་བདག་ཁས་མི་བླང་བའམ་ཡང་ན་རྒྱུ……མཚན་གཞན་ཞིག་བརྗོད་དགོས་ན་དེ་ཡང་མ་བརྗོད་པས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །

༣ བདག་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།

གསུམ་པ་བདག་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་ཁོ་ན་སྔེ་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པ……རྣམས་ནི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་དྲན་པ་མི་རིགས་ལ། བདག་རྟག་པ་ཡོད་ན་དེ……ཉིད་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རྒྱུ་བས་དྲན་པ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་རིགས་ཏེ……འདི་ལྟར། འདི་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་མཆོད་བརྩུན་ཏེ་ཤི་བ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་འདིར་

ཡང་སྔོན་གྱི་རྨའི་ཤུལ་རྨེན་པ་བྱུང་བ་མཐོང་ཞིང་སྐྱེ་བ་དྲན་ནས་སྔོན་ཁོ་བོའི་ལུས་ལ་མཚོན་བརྡུན་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོན་གྱི་བྱུང་མཐའ་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་སྔོན་ཁོ་བོ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྟག་པར་སྨྲ་ན། སྔོན་བྱས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྨའི་རྨེན་པ་མཐོང་ནས་སྔོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་ཅིས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྔོན་གྱི་ལུས་དང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་སྔོན་གྱི་བྱུང་མཐའ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལྟར། སྔོན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་ད་ལྟར་གྱི་བདག་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་བདག་འདི་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་དྲན་པར་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་སེམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཡིན་པར་རྟོག་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་བཏང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། བློ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་པ་ཅན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་བདག་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་བདག་དེའི་ཡོན་ཏན་སེམས་པ་ཅན་ཡང་བདག་སེམས་མེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སེམས་པ་ཅན་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་།བདག་མེད་བློ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་པ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་དེ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་ན་སྐྱེས་བུ་སྟེ་བདག་དེའང་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གྲོག་གམ་བདག་འདི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བདག

ཀྱང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པར་མཐོང་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བདེ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་དུའང་མི་རུང་ངོ་། །འང་ཞེས་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་དང་གཅིག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའོ།།

〈གཉིས〉གྲངས་ཅན་པའི་བདག་དགག་པ།

གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་པའི་བདག་དགག་པ་ནི། གང་གི་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་སེམས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཉེས་པ་འདི་འགྱུར་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འདོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་དེས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ལོག་ཅིང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གང་ལ་བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལ་མེའི་ཆེད་དུ་བུད་ཤིང་དོན་ཡོད་ཀྱི། གལ་ཏེ་བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་བུད་ཤིང་དག་གིས་དོན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ནི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་ནི་ཤེས་

པ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། འདི་བྱ་བའི་ཆོས་ལས་མ་འདས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་སྔོན་ཤིང་གི་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་རླུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་གཡོ་བ་ནི་སྔོན་ཤིང་མ་ཞིག་པའི་གོང་དུའང་གཞན་དུ་གཡོ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཡོད་པ་འདི་ཡང་རྫས་སྐྱེས་བུ་མ་ཞིག་གོང་དུའང་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་རྫས་ལ་བརྟེན་པ་དང་རྫས་མ་ཞིག་གོང་དུ་གཡོ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་རྫས་ནི་རྫས་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་ཅིང་རང་སྐྱེས་ནས་འཇིག་གི་བར་དུ་གཡོ་བ་མེད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའང་རྫས་སྐྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེས་ན་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྔར་སྐྱེས་བུ་ཡོད་ལ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པས། དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་དོན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྔ་རོལ་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་ཀྱང་། དེའི་ནུས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེས་བུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེས་བུ་མ་མཐོང་བ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ལོངས་མི་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པས་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་ནུས་པའང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་འདི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ལས་སྔར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པར་རྟོགས་ན། ཁྱོད་ཅི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་སྔ་རོལ་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁམས་……

མཐོང་ཞིང་། ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ལྕགས་ཞུ་བ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ལྕགས་ཀྱི་གོང་བུར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སྔར་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པར་འགྱུར་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བདག་ལ་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །

〈གསུམ〉རིགས་པ་ཅན་གྱི་བདག་དགག་པ།

གསུམ་པ་རིགས་པ་ཅན་གྱི་བདག་དགག་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོ་ཅག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདག་གི་ཕྱོགས་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཞིག་ཡིད་དང་ལྡན་ལ། དེ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་ཡོད་ཡིད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པ་ལྟར་མཐོང་། རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་ཤེས་པ་འབྲེལ་བས་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་གྱི་ལན་ཚྭ་དང་འབྲེལ་བས་གཏྣའི་ཆུ་ལན་ཚྭ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བདག་འདི་སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་བདག་ལའང་རང་གི་རང་ངམ་བདག་ཏུ་ཅིས་དེར་མི་རྟོགས།

གཞན་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས་མི་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་རང་གིས་བདག་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་མི་རིགས་སོ། །

〈བཞི〉ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ།

བཞི་པ་ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། འདིར་གྲངས་ཅན་པ་དག་རྡུལ་མུན་པ་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་འགྱུར་སྐྱེད་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པར་རིགས་ན། ཇི་སྐད་དུ། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་། །དེ་ཙམ་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པོ་དང་། སེམས་མེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་གྲངས་ཅན་དེ་དག་དང་ནི་སྨྱོན་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྗོད་ཐབས་སུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སེམས་མེད་པ་དང་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྡུལ་མུན་པ་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་བྱེད་ཤེས་ཀྱི། དེ

དག་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཟ་བ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་ཞེས་སྨྲ་བ་འདི་ལས་མི་རིགས་པ་··གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག···རྟེན་གྱིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

〈ལྔ〉 བདག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ།

ལྔ་པ་བདག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དག་བདག་ནི·····ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེ་དག་རྣམ་སྨིན་ཟ་བ་པོར་ཡང་འདོད་དོ། །དེ་དག་གི་ཡང་བདག་རྟག་པ་མི་རིགས་ཏེ།འདི་ལྟར···བདག་འདི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་དང་ལྡན་པ·····ལའང་རྟག་པ་མེད་དེ། བྱ་བ་བཙམ་པའི་སྔ་རོལ་ལས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བདག་འདི་ཡུལ་ཀུན་དུ་སོང་ཞིང་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ན་མ་མནན་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་འཇིགས་པས་བདག་བྱ་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་བྱ་བ་མེད་པ་བདག་ནི་མེད་པ་དང་མཚུངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན·····རྣམས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་བྱེད་པས་ཡོད་པར་རྣམ་པར་འཇོག་གི། བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཡོད་པར་བཞག་མི་ནུས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པས་བདག་ནི་མེད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ལ་ཁྱོད་

རྒྱུ་ཅིས་མི་དགའ་སྟེ་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགའ་བར་རིགས་སོ། །

༼གཉིས༽ སྤྱིར་དགག་པ།

གཉིས་པ་སྤྱིར་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་འདི་མེའི་ཚ་བ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན། ཀུན་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལས། ལུས་རེ་རེ་ཞིང་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སོང་བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ལུས་ཐ་དད་པ་དག་ཐ་དད་པར་བཏགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོང་ཐ་དད་པའི་ཆུའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་གཅིག་ཉིད་ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཅེར་བུ་པ་ལ་ལས་སྲིང་བུ་མཆུ་རིང་དང་གྲོག་མ་དང་སླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་བུ་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞུམ་པ་དང་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། གཅེར་བུ་ལུས་ཀྱི་ཚད་བཞིན་དུ། །སྲོག་ནི་ཞུམ་དང་རྒྱས་པར་སྨྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ལ་ལས་ནི་ཞུམ་པ་དང་རྒྱས་པ་མི་བཟློད་པར་བདག་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་སོ། །གཞན་

ཡང་གལ་ཏེ་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། འཁོར་བ་ན་ཉེར་འཚེ་དང་བཅས་པའི་བདག་རྟག་པ་ལ་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་གནོད་པ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་ལ། ཉེར་འཚེ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ཏེ་ཉེར་འཚེ་སྤྱངས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ག་ལ་ཡོད། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་གང་གིས་བདག་རྟག་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཐར་པ་ཡོད་པ་མི་རིགས་སོ། །དེ་བས་ན་ཐར་པ་འདོད་པས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཁས་བླངས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐར་པ་འདོད་པའི་ཡ་མཚན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཟད་པས་གྲོལ་བར་ཁས་བླངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པས་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་བདག་འཛིན་སྤོང་བ་མི་རིགས་ཏེ། བདག་འཛིན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བདག་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་བཞིན། དེས་ན་བདག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པས་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ངེས་པ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའང་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པས་བདག་མེད་པ་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་པ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་བས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་འཛིན་འཇུག་པར་ཐལ་བས་འཇིགས་པས་ཐར་པའི་ཚེ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་གྲོལ་བར་

ཁས་ལེན་ན། གྲོལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་བདག་གི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སྔར····
འཁོར་བའི་ཚེ་ཡང་མེད་པ་མེད་པ་སྔར་ཡང་བདག་གི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཅན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པར་རྐྱང་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཤེས་པ་མ···
འཁྲུལ་པས་གང་མཐོང་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དཔེར་ན་གསེར་ལྷུགས་དང་འདྲེས་པ་ན་ནང་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་མི་
གསལ་ལ། ལྷུགས་དང་མ་འདྲེས་པ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་
དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀུང་འཁོར་བའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་སོགས··
གཞན་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་རྟོགས་ལ། གྲོལ་བའི་ཚེ···
འབྲེལ་པ་ཅན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད··
དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། གྲོལ་བའི་ཚེ་ཡང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་བའི་ཚེ་ཡང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

(གཉིས) བདག་མེད་ལ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བ།

གཉིས་པ་བདག་མེད་ལ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་
ན་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་རྣམས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ
འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་མི་རྟག་པ་ཆད་པའི་
དོན་དུ་རྟོག་པ་མེད་དེ། བསྐལ་པ་དང་པོ་ནས་ཞུགས་པའི་རྩ་དང་ཤིང་ལ······
སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་རྣམས་ད་དུང་དུ་ཡང·········
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཆད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་ད་དུང་ཡང་

རྫ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་རྣམས་རྒྱུ་ཅིས་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་གནོད་མི་ཟ་བར་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མི་རྟག་པའི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་འདི་གལ་ཏེ་བདེན་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་གཏི་མུག་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུང་ཞེས་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བདག་རྟག་པ་ཡོད་པས་རྒྱུ་དེས་འཇུག་པའི་རྫ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆད་པ་ལྟ་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན།དངོས་པོ་རྟག་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལས་པ་རྣམས་ནི་བོང་བུའི་རྭ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་ན་བདག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་འདི་འགྲོ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་ཡོད་པར་གྱུར་ནའང་ཕྱི་དང་ནང་གི་གཟུགས་རྣམས་ནི་བདག་ལས་གཞན་ལས་འབྱུང་བར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་དང་ཉི་མ་ཕྲད་པ་ལས་མེ་དང་།ཆུ་ཤེལ་དང་ཟླ་བ་ཕྲད་པ་ལས་ཆུ་དང་། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་དང་། མེར་མེར་པོ་སོགས་ལས་མིག་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལས་གནས་པར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་བུད་ཤིང་དང་སྦྱོར་བ་སོགས་ལས་མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གནས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལས་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ཡང་སྣང་སྟེ་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ལས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་འགྲོ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇིག་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་རྟག་པ

ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ས་བོན་བྱས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་མྱུ་གུ་བྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཆད་པ་དང་ཕྲ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དག་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ཇོ་རྗེའི་ཐོག་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཇོམས་པ་ལ་འབབ་པ་དེ་ཡང····མཁས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རིགས་སྤུགས་ཀྱིས་ཚེས་རྒྱུང་རིང་དུ་བཀློག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ས་བོན་མི་དང་ཕྲད་པ་ལྟར། མྱུ་གུ་ལ་སོགས····པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་འཇུག་པ་མེད་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུ་ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་རྒྱུ་ས་བོན་ནི་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་མྱུ་གུ་སྐྱེས་ཀྱང་ས་བོན་རང་གི་ངོ་བོ་ལྡོག་པ་མེད་པར་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ལས་གང་གི་ཕྱིར་ས་བོན··གྱི་དངོས་པོ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་རྟག་པ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དེ་གཉིས་ཀའང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད·····པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱུ་དང·····འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བའི་རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས། དེ་དག་ལའང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གཞན་ཁས་བླངས་པས་འབྲས་བུ་འཇུག་པས་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མི་སྤོང་སྟེ། བ་མེན་ཡོད་པས་བ་ལང་མ་ཤི་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྒྱུ་འབྲས་གཞན་མ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་འཇུག་ན་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པས་རྟག་ཆད་ལས་མི་འདའ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །རྟག་དང་……

ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། །རྟག་དང་མི་རྟག……

འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བདག་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་པའི……

འགྲེལ་པའོ།། །།

〈དྲུག〉 དུས་རྟག་པ་དགག་པ།

དྲུག་པ་དུས་རྟག་པ་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】 ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ།

དང་པོ་ནི། དུས་སྨྲ་བ་དག་ན་རེ། བདག་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྨྱུ་གུ་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དུས་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་འགའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་དུས་ཡོད་ཅིང་དེའང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། དུས་གསུམ་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་དག་ལས་ཐ་དད་པ་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །

【གཉིས】 དེ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ། དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། འདས་མ་འོངས་དགག ད་ལྟར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) འདས་མ་འོངས་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། མ་འོངས་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དགག འདས་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དགག མ་འོངས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གསུམ་གྱི།

(གཅིག) མ་འོངས་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། དུས་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན…… དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་སྔར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པར་གཞག་མི་ནུས་ཀྱི། དུས་གསུམ་དུ་གནས་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་དགོས་པས། དེ་དག་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དུས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་མཚོན་

པའི་དོན་དུ་མ་འོངས་པའི་བྱམས་པ་བཀོད་ལ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་མཚོན་པའི་དོན་དུ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་བྱམས་པ་ཉེ་བར་བཀོད་དོ། །མ་འོངས་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་མ་ཕྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་བྱུང་ལ་མ་འགགས་པའོ། །དུས་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་གནས་ཏེ།གཉིས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རེ་རེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པ་ནི་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་ལ་མ་ལྟོས་པར་བཞག་མི་ནུས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ལས་ཡིན་ལ། གང་དུ་མ་འོངས་པ་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་སུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་འོངས་པའི་བྱམས་པ་ལ་ད་ལྟར་བའི་བྱམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འདས་པའང་མེད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དང་མ་འོངས་པ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་བྱམས་པ་ལ་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདས་ད་ལྟར་གཉིས་ཀྱང་མ་འོངས་པར་མ་འོངས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱང་མ་འོངས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དུས་གསུམ་ཆར་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འདས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་གང་དུ་མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་དུས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འདས་པའི་བྱམས་པ་མ་འོངས་པའི་བྱམས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་མ་འོངས་པ་ལ་ཡོད་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་མ་འོངས་པ་ལ་ཡོད་ན། མ་འོངས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་འདས་པའི་བྱམས་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་འོངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད། མ་འོངས་པའི་བདག་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ན། འོ་ན་མ་འོངས་པ་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་འོངས་པའི་བདག་ཏུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བ་འགྱུར་བས་སོ། །ཅི་སྟེ་མ་འོངས་པའི་བདག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟར་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་སྔོན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ཡང་མ་འོངས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བར……འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མེད་དོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་གང་དག་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དག་མ་འོངས་པའི་ཚེ་རྫས་སུ་ཡོད་ཅིང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་རང་གི་མ་……ཉམས་པར་ཡོད་ལ། ད་ལྟར་བ་ནའང་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་མེད། མི་རྟག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ལུགས་ལ་དུས་གསུམ་ཀུན་ཡོད་པ་ཉིད་དེའི་ལུགས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ག་ལས་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་གང་གི་ངོ་བོར་ད་ལྟར་སྣ་ལ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཚེ……ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས……ཅན་ཡིན། །སྐྱེས་ནས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་དག་ཉེར་དུ་ཞི་བ་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

〈གཉིས〉འདས་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མ་འོངས་པ་མེད་པས་མ་འོངས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདས་པ་ལ་འདས་པ་མེད་པས་འདས་པ་མི་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་དེ་འདས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་འདས་སམ་འོན་ཏེ་མ་འདས། ཅི་སྟེ……འདས་པ་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདས…པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་བརྒལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ལ་འོ་མ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འདས་པ་ལས…མ་འདས་པའི་བྱ་བས་མི་སྟོང་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན……འདས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འདས་པ་ནི་འདས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འདས་པ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདས་པ་གྲུབ་ན་དེའི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པ་འདས་པར་གྱུར་ན། དེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་བོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་པར་འགྱུར།

〈གསུམ〉མ་འོངས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།

གསུམ་པ་ལ་མ་འོངས་པ་རྫས་གྲུབ་སྐྱེ་བ་དགག །མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་དགག །འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དུ་སྨྲ་བ་དགག་པ་གསུམ་གྱི།

【གཅིག】 མ་འོངས་པ་རྫས་གྲུབ་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་གང་དག དུས་གསུམ་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བསྟགས་པ་བྱེད་པ་དག་གི་ལྟར་ན།མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེས་པའམ་མ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་གྲང་། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པར་རྟོག་ན་ཇི་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། ཅི་སྟེ་མ་འོངས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པར་རྟོག་ན། མ་འོངས་པ་རྟག་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་རྟག་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། མ་སྐྱེས་ཤིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་རང་འདོད་པའི་མྱང་འདས་བཞིན། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ལྟར་མི་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲེན་པ་ན་མ་འོངས་པ་འཇིག་པས་མི་རྟག་ན། གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་པ་ཡོད་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ན། འདས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་འཇིག་ཅིང་ཉམས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྟག་པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། གཞན་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟ་བས་ན་དུས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་འདི་གཉིས་ནི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བར་ད་ལྟ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པ་ནི་ཞིག་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཞིག་ཟིན་པ་ནི་ཡང་ཞིག་པར་ཡིན་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་

ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་ད་ལྟར་དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་པ་མ་འོངས་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་དུས་གསུམ་རྟོག་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་ལ་མི་རྟག་པ་མེད་པས་དུས་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡོད་དེ། རྐྱེན་ཡོད་ན་ཕྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྔར་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཕྱིས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་སྔར་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱྭ་སྨྲ་བ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེའི་སྨྲ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །འདི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྟེ། སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་སྔར་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེས་ཟིན་པའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་རང་ཉིད་ཕྱི་མཐའི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྔོན་ནས་ཤེས་པ་དེས་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ལུང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འོངས་པ་སྐྱེས་པའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའང་ཅིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་། གཉིས་ཀའང་རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་མཐོང་བ་ལ་གཅིག་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་མ་འོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། མ་འོངས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་རྣལ་……འབྱོར་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ལ། གཏན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གཏན་ནས་མི་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་འོངས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་…ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྨོན་ནས་ཤེས་པའི་……སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ལས་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བས་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣོམ་ནས་ལུང་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ལ་བསྒོམས་པའི་…སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་བློའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་འོངས་པ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཡིད་ཀྱིས་ཡུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་…ཀྱིས་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པའི་ཆོས་གསུང་བ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ན་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་…ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དུས་གཞན་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་

བསྟན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ཙམ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་ཟད་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་དོན་འགའ་ཞིག་གཟིགས་པའམ་གསུང་བ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་གང་ལ་མ་འོངས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་མ་འོངས་པ་རིང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རིང་བ་རྣམས་གང་དག་ཅིག་ཅེ་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའོ། །ཆོས་ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱང་གང་དག་ཅིག་ཅེ་ན། ད་ལྟར་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་པས་ཆོས་མཉན་པའི་སྒོ་ནས་དབང་པོ་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྨིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་དེ་བསྒག་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་སྒོམ་པའི་ངལ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ངེས་པར་སྒོམ་པས་ཆོས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་བྱེད་ནའང་ཁྱད་པར་དེ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བྱེད་པས་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་གང་གི་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་བུར་ན་འབྲས་བུ་སྔར་ནས་ཡོད་ཚད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སྔར་ནས་ཡོད་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གང་ལ་སྔ་རོལ་ཏུ་དངོས་གཞན་མེད་པའི་ཐོག་མ་དང་། འོག་རོལ་དུ་གཞན་མེད་པའི་མཐའ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་མི་རྟག་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

[གཉིས] མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། སྡེ་པ་གང་དག་མ་འོངས་པ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ལ་སྐྱོན་མཐོང་ནས་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲོལ་བ་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་མ་འོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱེ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་འདིར་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐར་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། མ་འོངས་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།སྐྱེ་རྒྱུའི་རྣམ་ཤེས་ནི་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་རྟེན་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་པར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་འདོད་ཆགས་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལའང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གི་སྨྲས་ཆགས་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བའམ། ཡང་ན་མ་འོངས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དོན་ནོ།།

【གསུམ】འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དུ་སྨྲ་བ་དགག་པ།

གསུམ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་སྟེ། མེད་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ནུས་པའི་ངོ་བོ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ནུས་པས་ནུས་པ་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཉེས་པའང་མེད་དོ། །མེད་པ་སྐྱེ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་རང་བཞིན་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པས་འཇིགས་པས་དུས་གསུམ་ཆར་དུ་ཡོད་པར་རྟོག་ཅིང་། ཚོགས་པ་ལའང་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྫས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། དུས་གསུམ་ཆར་དུ་གནས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྫས་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པས་ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ཙམ་དུ་བྱེད་ཀྱི། སྔ་ན་མེད་པའི་རྫས་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གང་འདོད་པ་གྲངས་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་དང་། སྣོ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་པ་ཧ་དང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྤྲས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཁྱིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་ཁྱིམ་མཛེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་སྔར་མེད་པ་གསར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་གཏང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་སེམས་ཤིང་མེད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་རྟོག་གོ། དེ་དག་གི

ལྟར་ན་ཡང་ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ་སོགས་བརྒྱན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཁྱིམ་མེད་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་ནི་སུས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྨྱུ་གུ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱུ་ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་བོ། །གང་གི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གྲགས་པ་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པར། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་རང་ལུགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་རྟོག་པ་སྡོན་གཏོང་བ་སུ་ལ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་པ་ནི་ འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་སྐྲའི་རྩེ་མོ་བརྒྱར་གཤགས་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་

〔གཉིས〕ད་ལྟར་བ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ད་ལྟར་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་བཀག་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པས་མ་འོངས་པའང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།མ་འོངས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་རྟོག་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་པས་སམ། འོན་ཏེ་གནས་པས་རྟོག །དང་པོ་ལྟར་ན་གཅིག་ཞིག་ཅིང་གཞན་སྐྱེས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཟད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་ཁུ་བཅུད་ཀྱི་རྫས་རང་གི་ངོ་བོ་གནས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་འོ་མའི་གནས་སྐབས་ལོག་ནས་ཞོའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་རྡུལ་སྙིང་སྟོབས་མུན་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ལོག་ནས་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མ་འོངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དམིགས་ནས་དེ་ད་ལྟ་བར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བས་དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་འདི་མི་རིགས་སོ། །ཞོ་ཡང་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་མ་དང་ཞོ་ནི་རོ་ནུས་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རོ་ནུས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དེ་དག་གི་རྫས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་འོངས་པའི་

དངོས་པོ་རྣམས་ད་ལྟར་བ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དབང་ཤེས··· ལྷོས་འཛིན་པ་ལྟ་ཞོག །ཕྲ་བ་དང་ཚད་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པ་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ད་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་དམིགས་སོ། དེ་ལྟ་ནའང་མི་མཁས་ཤིང་བླུན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་མི་ཟིན་པ་རྣམས····ཀྱིས་ད་ལྟ་བ་དེ་ཡོད་པར་རྟོག་གོ། །

(གཉིས)དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་དངོས་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག ངན་པའི···སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) དངོས་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། དུས་ནི་ཡོད་དེ་དེའི་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུས་ལུས····ཅན་མ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་མི་ནུས་ཀྱི། དངོས་པོ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། དུས་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཡོད་ན་དུས་ཡོད····ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པ་རྣམས་ལ་གནས་པ་མེད་ལ། གནས་པ་མེད་པས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་

དེ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གནས་པ་མེད་ཅེ་ན། མི་རྟག་པས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་ལ
གནས་པ་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་གནས་པ་ཡོད་ན་མི་འགྱུར་བར་གནས་པའི་དངོས
པོ་ལས་གནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྣ་བ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས
ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དང་པོར་གནས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན
ཕྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཐ་མར་རྙིང་པར་མི་འགྱུར་བར
ཐལ་བའི་ཕྱིར་སྔར་གནས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག །རིགས་པ་འདི
ལས་ཀྱང་གནས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སྔ་མས་དམིགས་པའི་དོན་གང
ཞིག་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་ནས་སྔར་མཐོང་བའི
དོན་དེ་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་བར་དུ་གནས་པས་གནས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ཞིག
ན། འདི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཇི་ལྟར་དོན་སྔ
ཕྱི་གཉིས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱང
དོན་གཅིག་རྣམ་པར་མི་ཤེས་ན་དོན་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང
བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་གྱི་བར་དུ
མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོས་མངོན་པར། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ཡི་ལྡོ། །
ཞེས་དོན་ལྔ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན
མེད་དེ། དབང་ཤེས་རྣམས་དོན་ད་ལྟར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་མངོན་སུམ་གྱི
རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་འགག་པས་ན།
དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ
ཅན་མངོན་པར་གསལ་བར་སྣམ་པ་སྐྱེས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས
པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་བཤད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་ན་ཡིད་ཤེས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི
ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་འགགས

པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་པ་ཡོད་དེ་ད་ལྟར་བའི་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ད་ལྟར་བ་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དུས་ལ་གནས་པ་ཡོད་དམ་མེད། གལ་ཏེ་དུས་ལ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གནས་པ་དུས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྲིམ་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་སྦྱིན་ཁྱིམ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་དུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུའང་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དུས་ལ་གནས་པ་མེད་ན་གནས་པ་མེད་པའི་དུས་ལ་མཐའ་སྟེ་འཇིག་པའང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་བའི་དུས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དུས་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོའང་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཉིད་དམ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྲང་། གཉིས་ག་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ལས་མི་རྟག་པ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་གང་ལ་གནས་ཏེ་གནས་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་མེད་ལ་གནས་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་དེ་མེད་པས་དུས་ཀྱང་མེད་དོ། །གང་ཡང་སྨྲས། གནས་མེད་དངོས་པོ་གང་ལ་ཞིག །མི་རྟག་པས་གནས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ། གནས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡོད་དེ། གནས་པའི་དུས་ན་གནས་པ

ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་གྱི། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་ཆུང་བས་སྟོབས་ལྡན་
འཇོམས་ནུས་པའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གནས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་དེར་
མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་སྟོབས་ཆུང་བ་ཡིན་ན་དུས་ཕྱིས་སྟོབས་ཆུང་བ་ལས་བཟློག
པ་གནས་པ་འཇོམས་ནུས་ཀྱི་སྟོབས་ལྡན་དུ་རྒྱུ་ཅིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་
ན་སྔར་ནས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའམ་ཡང་ན་ཕྱིས་ཀྱང་སྟོབས་ཆུང་བ་དེ་ཉིད་དུ
འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དུས
སུ་གནས་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པར་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་ཕྱིས་ནས་དེ་
དག་ངེས་པར་སྟོབས་ལྡན་ལས་བཟློག་ནས་མི་རྟག་པས་འཇོམས་ནུས་ཀྱི་སྟོབས
ཆུང་དུ་རྒྱུ་ཅིས་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགག་པ་སྟོན་པ་མ་རངས་པའི
ཚིག་གོ །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆུང་མིན་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ།
དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་ན། དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གནས་པ
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ལ་མི་རྟག་པ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་གནས་པ་སྟོབས་དང་མི་
ལྡན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་དང་ལྷན་ཅིག
འབྱུང་ངམ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར
གལ་ཏེ་དུས་རྟག་ཏུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་ན། དེའི་ཚེ་གནས་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ
མིན་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི
སྟེ་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བར་འདོད་ནས་ཕྱིས་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་ན།
སྔར་གནས་པ་དང་ལྡན་པས་རྟག་པར་གྱུར་ཟིན་ནས་ཕྱིས་ནས་མི་རྟག་པ་དང་
འབྲེལ་བས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ན་དངོས་པོ་གཅིག་རྟག་པའང་ཡིན་ལ། མི་རྟག
པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན
ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནས་པ་མི་རྟག་པ་དང་ལྷན

ཅིག་མཚན་གཞི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ན། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གནས་པ་ཡོད་པ་བརྟན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

〔གཉིས〕 དྲན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་དྲན་པའི་རྟགས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་གནས་པའི་རྟེན་འདས་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་བདག་འདས་པའི་དུས་སུ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་དྲན་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དྲན་པ་ནི་སྔར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སྔར་མཐོང་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་ནི་འགགས་ཟིན་པས་ཕྱིས་མི་སྣང་ཞིང་། གང་གི་ཚེ་མི་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་སླར་ཡང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་མིན་པ་དེས་ན་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལོག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་སད་པའི་ཚེ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །འདས་པའི་དོན་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དྲན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་དྲན་པ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ལས་འདས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དུས་དགག

(གཉིས) བསྡུ་བར་བྱ་བ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལྷ་བར་བྱ་བ་དགག་པ་ལ། ལེགས་བཤད་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ། ལེགས་བཤད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། ཐར་འདོད་ལེགས་བཤད་ སླང་བར…… གདམས་པ་དང་གསུམ་གྱི།

〔གཅིག〕ལེགས་བཤད་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ།

དང་པོ་ལ། ཉན་པ་པོ་སྐྱོན་ལྡན་དཀའ་བར་བསྟན། མཉན་བྱ་སྟོང་ཉིད… ཟབ་པར་བསྟན། ཟབ་མོ་རྟོད་ཕྱིར་མིན་པར་བསྟན། རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྲ་རགས་བསྟན་པ་དང་བཞིའི།

〈གཅིག〉ཉན་པ་པོ་སྐྱོན་ལྡན་དཀའ་བར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】 དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་འདི་ཆེས······གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་འདི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་པོ་དང་ཉེ་བར་འདོམས་པ་པོ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་འདིའི་མཛད་པ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནི་ཆེས་དཀའ་བ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་འདི་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་རིགས་ན། རང་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་དག་ཅི་སྟེ་བྱུང་ཞེ་ན། ཆོས་འདིའི་གསུང་བ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་འདིའི་སྣོད་དུ་ཉུང་བའི་ཉན་པ་པོའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་རྙེད་པར་དཀའ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པས་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང་སྙིང་པོ་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ་དང་།ལེགས་པར་བཤད་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས··པ་དང་ཡིད་གཏོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་གསུམ་མམ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ཉན་པ་པོའི་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཉན་པ་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་མི····འཇུག་གོ། །ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་གྱིས་སྨྲ་བ་པོའི་ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ་སྐྱོན···ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཉན་པ་པོ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། སྨྲ་བ་པོའི་ཡོན་ཏན་ཚིག་ཟུར་དོད་པ། དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། དག་སྟེ་

ཕྱི་མ་འཕྲུགས་པ་བརྗོད་པ་བློ་གསལ་བ་ཉན་པ་པོའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཤིང་དུ་ཆུད་པ། སེམས་ལ་ཟང་ཟིང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལས་རྣམ་པ་···· གཞན་སྨིན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ཉན་པ་པོ་ལའང་ཡོན་ཏན་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་མི······ འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་པོ་ཆོས་དག་པ་ཡིན་ཡང་ཉན་པ་པོ་རང་གི་ཉེས་པ་མི་བརྩི་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲ་བ་པོ་སྨིན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་བརྩི་བར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྲིད་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། སྲིད་པ་དེའི་ཐབས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐུས་པ་རྣམས་དང་། ཞི་བའི་ཐབས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། ཞི་བ་ཉེར···· འཚེ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤིང་དུ་ཆུད་པ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ལ། ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པ་ལ་མི་བརྩོན་པའི་འཇིག་རྟེན་གང་བདག་ཉིད་སྟོང་མ་ཡིན····· པར་མ་འཁྲིགས་པ་དག་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་མ་བཤད་པའོ་ཞེས་ཉེས་པ་དེ་ཐུབ་པའི་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་བྱེད་དེ།དེ་ཙམ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནོངས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུའི་དོན་མ་ལུས་པ་སྟོན་པར······ མཛད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【གཉིས】ཞར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ། ཐུབ་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ།།

(གཅིག) ཐུབ་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྒྲུབ་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གཏམ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དོན་གསལ་བ་ཡིན་ན། ངེས་པར་ལེགས་པའི་གཏམ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་སྟོན་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཡིད་མགུ་བར་མ་མཛད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་པར་འདོད་པའི་ཡ་མཚན་ཅན་ཀུན་གྱིས་འདོད་ཅིང་ཁས་བླངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་སྤུན་འབྱིན་ཅིང་སྤངས་པས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་གསུངས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཕྱིད་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་ཐབས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྷུར་བྱེད་པའི་སྒོ་

ནས་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་
མ་འཇིགས་པར་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་འདི་བདག་ཏུ་འགྱུར་བར་
གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་ཡ་
མཚན་ཅན་ཀུན་གྱིས་འདོད་པ་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་ན།
ཁྱོད་དང་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་བསམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་གཏོང་
བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་
ཐབས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་གཏོང་
བར་བྱེད་པར་འགྱུར། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་
ཐབས་མི་ཤེས་པ་དེས་ན་ངེས་པར་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཐུབ་པ་ཡིས་དགེ་སྦྱོང་
དང་པོ་ནི་འདི་ཉིད་དུའོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་འདི་ཉིད་དུའོ། །བཞི་པ་
ནི་འདི་ཉིད་དུའོ། །ཕ་རོལ་སྨྲ་བ་ནི་དགེ་སྦྱོང་དག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ངེས་པར་
ཆོས་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཞི་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་
ཐབས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པར
རྟོགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་དང་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དབང་པོ་
ལས་འདས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ན་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་གང་ཞིག་འདི་དེ་ཁོ་ན་
ལྟར་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཐམས་

ཅན་གཏོང་བའི་ཐབས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་འདི་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨྲ་བ་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤད་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོན་པའི་གསུང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གསུང་བཞིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ཉིད་སོ་ནར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་སོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་ཚེ་རང་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་མེད་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ནི་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁས་ལེན་ཏེ། ཚིག་གསལ་དུ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་། ལུང་གི་ཚད་མ་སྟེ། ཚད་མ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

(གཉིས) མུ་སྟེགས་ཅན་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟར་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ནི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་

ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འཇུག་པ་དབང་ཕྱུག་དང་། བདག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་ན་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་དང་འཐད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་····གང་གིས་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱུ་འབྲས་རགས་པ་མཐོང་བར་དཀའ་བ་དེ་ནི་གཞན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡུལ་དང་དུས་རིང་པོར་ཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་བླུན་པ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཉ་བ་མཐོང་མི་ནུས་པས་སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་ཕྲ་བ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་··དག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་མ་བསྟེན་····པར་ཐར་པ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་རྨོངས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་མོ་ཕྱི་མའི་མཐའ་མུར་ཐུག་པ་མེད་པར་འཁོར་བར་བསླུས་པར་འགྱུར་རོ།།

〈གཉིས〉མཉན་བྱ་སྟོང་ཉིད་ཟབ་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་མཉན་བྱ་སྟོང་ཉིད་ཟབ་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི།

【གཅིག】སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ།

དང་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པ་

རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐོང་བ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་ལ་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིགས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་དང་བདག་གི་བ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པས་སྐྲག་པ་ལས་སོ། །སྐྲག་པ་དེའང་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་གོམས་པ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དྲི་མ་དོར་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རང་ཉིད་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་བྱེད་དེ། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་གོམས་པའི་གང་ཟག་གི་ཡིད་ནི་རང་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད། རང་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཤེགས་པ་བྱ་དཀའ་བ་མཛད་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་འདྲེན་པའི་སླད་བཞིན་དུའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བར་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་འདྲེན་པའི་སླད་བཞིན་དུའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བར་མི་སྤྲོ་ཞེ་ན། མྱང་འདས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་ཅེ་ན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བ་བ་ལང་རྫི་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ལན་བརྒྱར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེར་ཞུགས་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྐྲག་པ་མ་རྩོམ་སྟེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ལ་དེར་རྫོངས་པ་དང་། དམྱལ་བའི་མེ་ལ་ལོག་ལྟས་རྒྱུད་བཟུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་རིམ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་དེ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིགས་པའི་རྒྱུ་བདག་དང་

བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་པར་ངེས་ན་དེ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་དང་། གཏན་མ་མཐོང་བ་སྐྲག་པ་མི་རྟོམ་པ་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཤེས་ཅུང་ཟད་ཅིག་མ་ཤེས་པ་ལ་སྐྲག་པ་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་གླང་པོ་ཆེ་སྨྱོས་པ་ལ་བསྐྱོན་པ་ན། ལེགས་པར་བསླབས་པའི་སྐྱེས་བུ་མི་འཇིགས་ལ། འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའང་མི་འཇིགས་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལ་ཞོན་པ་ཙམ་མཆོག་ཏུ་རློམ་གྱི་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུང་ཟད་ཅིག་ཤེས་པ་ནི་ཅི་འདི་བདག་གིས་ནུས་སམ་མི་ནུས་སྙམ་པས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཤེས་པ་འདི་ཤེད་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་གོ་འཕང་གོང་མ་མི་ཚོལ་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གོམས་ཤིང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མ་གོམས་པས་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཁོར་བར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་གོམས་ཀྱི་དེའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་མེད་པ་ཡིས་འཁོར་བར་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་སྣོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །

【གཉིས】 གཞན་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས།

གཉིས་པ་གཞན་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། གང་ཞིག་རང་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་མོས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཏི······མུག་དང་ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྒྲིབས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་གེགས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་དེ་དགེ··ལེགས་སུ་འགྲོ་བ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཡང་མེད་ན་ཐར་པའི་གཏམ་གྱི་གོ་སྐབས་ལྟ་སྨོས་ཅི་དགོས། འདིས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གནོད་པ་ཅི་མ་བྱས། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་ཅིང་སྣང་བ་ཆེས·······གསལ་བ་དུས་གསུམ་དུ་མཐུ་འཇུག་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་མ·····རིག་པ་འི་མུན་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་སྣང་བའི་ཚོགས་འཕེལ་བཞིན་པར་གྱུར་པ། འགྲོ་བའི་བསམ་པ་མ་ལུས་པ་སྣང་བར་ནུས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་གནོད··པ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་རང་གཞན་གཉིས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་གཟིགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ནི་ཉམས་བླ་ཡི། །ལྟ་ལས་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་འཐད་པ་སློབ··དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཉམས་ན···གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་བཅོམ་ན་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རིམ་པས་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་སྨིན་འདི་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ལྟ་བ་ཉམས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཆེས་ཉུང་ངུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དང་མཉམ་པར་མི་ནུས་ན་ཆེ་

བས་ཕམ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བདེ་འགྲོར་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་ཙམ་བྱེད་ལ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་མ་ལུས་པ་བསལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པའི་མདུན་དུ་བདར་ཏེ་གོ་འཕང་མཆོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཁས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་འདི་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེན་པོར་རིག་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །

【གསུམ】 དམན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པ།

གསུམ་པ་དམན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་སྣོད་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་མེད་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དོན་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། བླུན་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི། །འཁྲུལ་བར་འགྱུར་གྱི་ཞི་ཕྱིར་མིན། །ལག་འགྲོས་འོ་མ་འཐུང་བ་ནི། །དུག་འཕེལ་རྒྱུར་འགྱུར་འབའ་ཞིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བདག་འཛིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དམ་པ་མིན་པའི་མི་ལ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པས་ཕྱི་མར་བདག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་ལོག་པ་ན་བདེ་འགྲོ་རྙེད་སླ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །བདག་མེད་སྟོན་པ་ནི་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་བ་དང་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པས་འདིའི་སྒོ་གསུམ་འཛོམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་འདི་བསྟན་པ་ན་བདག་མེད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་མཁས་པ་མིན་པ་གཅིག་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཡི་ཞི་བར་མ་ཡིན་ལ། སྟོང་དུ་མི་ཉུང་བའི་ཐ་མལ་པ་མ་ཡིན་པ་མཆོག་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི་ཞི་བ་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཡི་ངན་འགྲོར་མ་ཡིན་ནོ། །

【བཞི】 བསྟན་བྱ་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

བཞི་པ་བསྟན་བྱ་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་དམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་བདག་མེད་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པ་ལ་འདི་གཅིག་པུ་ཟླ་མེད་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་ན་ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། གང་མཐོང་ན་དངོས་པོ་རྟེན་ཅན་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གནས་པའམ། ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཐ་མི་དད་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་བརྗོད་དོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་བློ་ཞན་པ་ལ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཆོས་འདིའི་མིང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་སྟོད་དུ་མི་ཉུང་བའི་དམ་པ་མིན་པ་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བདག་མེད་པར་ལྟ་

བ་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དྲུང་ནས་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ནི་སྟོབས་ཞན་ཏེ། དྲུང་ནས་དབྱུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་སྟོབས་ཆུང་བ་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབས་ཞན་པ་ལ་འཇིགས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ན་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྟག་དང་སེངྒེ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ལྡན་རྣམས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

〈གསུམ〉 ཟབ་མོ་སྟོང་ཕྱིར་མིན་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་ཕྱིར་མིན་པར་བསྟན་པ་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】 དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་པ་འདི་ལྟ་ངན་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་བཅད་ཅིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་འདི་སྟོད་དག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པའི་དོན་འདི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་དང་སྟོང་པའི་ཚེད་དུ་མ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པའི་ཚེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ནའང་བདག་མེད་པའི་ཆོས་འདི་དད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་སྨྲ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ཐོག་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྲེག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མེ་ནི་བཙོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པའི་ཚེད་དུ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་མེ་སྲེག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་བུད་ཤིང་ཡང་བསྲེག་པ་བཞིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། རྣ་རྩེའི་ཆུ་ཡི་ཟིལ་པ་རྣམས། །ཉི་མའི་འོད་དང་མཇལ་བ་བཞིན། །གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོད་དང་སྐྲུན། །ཁྱོད་དང་མཇལ་ན་འཇིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་འདི་དད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་གྱི་སྨྲ་བ་སྲེག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདིའི་བདུད་རྩིའི་རོ་གང་གི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ལྕེའི་དབང་པོས་ཤེས་ཤིང་མྱོང་བ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བའི་རོ་ལ་མཆོག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་ལ་མི་དགའ་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ནི་གང་གིས་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སླར་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་སྒོ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་བཅོམ་བྱེད་པོ་བདག་ལ་སྣང་ངོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་མྱོང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་སྐྱེ་བོ་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་གསུངས་པའོ། །ཡང་ན་ལུང་གི་ཆོས་ལ་དགོངས་ནས་འཇིག་པའི་སྒོ་

དང་འདྲ་བར་སྣང་ཞེས་བཤད་དེ། མྱ་ངན་འདས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་བཅས… གཏན་དུ་འཇིག་པ་ཡིན་ལ། དེར་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། བསྟན་པའི་ཆོས་ཀུན་སློབ་དཔོན་ལ་དེ་དང་འདྲ་བར་སྣང་ཞེས་པའོ།།

【གཉིས】 ཞར་བྱུང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) དམ་པ་བདག་མེད་ལ་མི་སྐྲག་པའི་རྒྱུ།

དང་པོ་དམ་པ་བདག་མེད་ལ་མི་སྐྲག་པའི་རྒྱུ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྲག་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྲག་པའི་རྒྱུ་བདག་ལ་ཆགས་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དངོས་པོའི་ལྟ་བ་འདོད་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལ་མི… དགའ་བར་འགྱུར་གྱི། གང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་མེད་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་དགོངས་པ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་དེ་ནི་གང་མཐོང་བས་ཞིམ་པར་འགྱུར་བས་བདག་ཡོད་པས་ག་ལ་དགའ་བར…… འགྱུར། གང་མ་མཐོང་བས་བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པས་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་བདག…

མེད་པས་འཇིགས་པ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཡོད་པར་ལྟ་བས་རྗེས་སུ······ཆགས་པ་མེད་ཅིང་། བདག་མེད་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ···ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་དེ་དག་ནི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །

(གཉིས) ཆོས་འདོད་ལ་བརྩེ་བར་བྱ་བ།

གཉིས་པ་ཆོས་འདོད་ལ་བརྩེ་བར་བྱ་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱུ་དངོས་པོ་ལྟ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དོན་མ་ཡིན་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ···མུ་མཐའ་མེད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་དངོས་པོ་དང···དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཚེར་མ་ཤིན་ཏུ་ཐིབས་པོའི་ཚང་ཚིང་དང་ལྡན་པ···མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་ནས·····བཀག་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚེར་མའི་ཚང་ཚིང་དུ་བཅུག་ནས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་གཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་མ་རེ་རེ་ཞིང་གསོད་པར···བྱེད་པ་མཐོང་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆོས་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཆོས······འདིའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་སུ་ཞིག་སྙིང་བརྩེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར། སྙིང་བརྩེ་བ་ལས་ཀྱང་གུས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་གང་གིས་ན་འདི་སྐད་ཡང་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་གྱིས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ···ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལམ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ། །

〈བཞི〉 རང་བཞིན་གཞན་བསྟན་པ་ཕྲ་རགས་དབྱེ་བ།

བཞི་པ་རང་བཞིན་གཞན་བསྟན་པ་ཕྲ་རགས་དབྱེ་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར······
སེམས་ཅན་རྣམས་མུ་སྟེགས་ཅན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ···
དང་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གཅེར་བུ
པ་རྣམས་ནི་གཙང་སྦྲ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་དྲི་མའི་འདམ་གྱིས་གོས
ཤིང་འཁྲུས་རས་མེད་པ། གྲང་བ་དང་རླུང་དང་ཉི་མ་དང་སྐྲ་འབལ་བ་ལ······
སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་པས་དག་པར་སྨྲ་སྟེ། དེ་དག་གི་ལུགས་དེ་དེ་ཡང་
མཐོང་བས་གོ་བླ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་གོས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་མིག་གིས···
འཛིན་ནོ། །བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་རིགས་བྱེད་འདོན་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས
ཀྱི་དེ་ནི་རྣ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྣ་བ་ཡིས···
འཛིན་ནོ། །ཤཱཀྱ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཉི་མས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད
ཀུན་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་། ལྟ་བ་ངན་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་བཅོམ་པ། འདུས
བྱས་རྨི་ལམ་དང་མིག་འཕྲུལ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་རང······
བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་བསལ་བས་སེམས
ཀྱི་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཁོ་ནས···
གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཤཱཀྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས
པས་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཕྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མི···
རྟོགས་པས་སྐྱེ་བོ་བསོད་ནམས་འདོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་གོ །
གལ་ཏེ་བློ་རགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆོས་ལ······

འཇུག་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བྲམ་ཟེ་
རྣམས་ནི་བཟངས་བརྗོད་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་སྦྱིན་སྲེག་དང་འཁྲོད་ཚངས་ལ་
སོགས་པ་བྱ་བ་དག་གིས་གཞན་ལས་རྙེད་བཀུར་འདོད་པས་དེ་དག་གི་ཆོས་ནི་
ཕྱི་འཚོས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཆོས་འདི་དང་ཡང་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་འགལ་
ཏེ། འཁོར་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་ཁ་བསག་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤཱཀྱ་པ་རྣམས་མ་བསྟན་ཏོ། །འདི་
ལྟར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཕལ་ཆེར་ཕྱི་འཚོས་པར་བརྗོད་པར་ཐར་པ་འདོད་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲ་འབལ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཕལ་ཆེར་ཡང་སེམས་རླུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་
པས་ཐར་པ་འདོད་པས་སྤྱོད་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་རྗེས་སུ་མི་བསྒྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་སྐྱོན་ཅན་
ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་ལ་གུས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་ཕྱི་འཚོས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དེའི་ཕྱིར་འདོན་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་རངས་པའི་
འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་རིགས་བྱེད་འདོན་པ་སོགས་རིག་པ་ཡང་དག་
པར་བླངས་པ་ལས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་གུས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་དེ་དག་
གིས་རིག་པ་བླངས་པས་གུས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྲ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཉོན་མོངས་དང་དུ་བླངས་པ་ལས་ངན་པ་ལ་མོས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་
གཅེར་བུ་པ་ལ་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐྲ་འབལ་བ་ལ་སོགས་
པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྡིག་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམྱལ་བ་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན། ཇི་ལྟར་
གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེ

རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའང་མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་རིགས་བཞིའི་ནང་ནས་བྲམ་ཟེ་ཉིད་ཁོ་ན་སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཆོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་འགོག་པའོ། །

༼གཉིས༽ ལེགས་བཤད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལེགས་བཤད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་མ་ཡིན་ན་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་པ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་འཚེ་བ་ཡིན་ལ། མི་འཚེ་བ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་གང་ཅུང་ཟད་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཚེ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོར་བསྡུ་ན་ངན་འགྲོ་ལས་འཛིན་པའི་ཆོས་ནི་མི་འཚེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་མེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་། སླར་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱི། དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་སླར་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་སྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཀྱི

རང་སྟེ་པ་གཞན་དག་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་ཕུང་པོ་མ་འགགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་འགགས་པ་ལ་འདོད་པ་ལྟར་འདིར་མི་བཞེད་དེ། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་མ་སྤང་ཡང་མཐོང་ནས་མྱང་འདས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ཉིད་མཐོང་ཆོས་མྱ་ངན་ལས། །འདས་ཤིང་བྱ་བ་བྱས་པའང་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་མྱང་འདས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་འགགས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་ཞིག་པས་འགོག་འགྱུར་གྱི། །འདུས་བྱས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་མིན། །དེ་ནི་སུ་ལ་མངོན་སུམ་འགྱུར། །ཞིག་ཤེས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ཕུང་པོ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་མྱང་འདས་སུ་གཞག་སྟེ། མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་སྣང་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་ཙིའང་མི་སྣང་། གང་ཟག་གཞན་ངོར་ཕུང་པོའི་འཇུག་པ་མ་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟེ་དག་པའི་ཞིང་གི་པདྨའི་སྦུབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཙམ་གྲུབ་སྟེ། མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་སྣང་དུ་ཕུང་པོའི་འཇུག་པ་མ་ལུས་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་གསུམ་ལ་མྱང་འདས་གཉིས་བཞག་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཕུང་པོར་བྱས་པའི་མྱ་ངན་འདས། །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྗོད་པ་སྟེ། །ཕུང་པོ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕུང་པོ་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་འཆི་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དེ་དག་ནི་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་འདིར་ནི་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་

པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཁོ་ནར་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་ཐོབ་པའི་ཐབས་འདི་གཉིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་དམིགས་ཀྱི······གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པ་དག་དེ·····བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་འདི་མཐོང་བཞིན་དུའང་ཆོས་འདི་གཉིས་ལ་མི་འཇུག་ཅེ་ན། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པས་རང་གི་སྐྱེ་སའི་ཡུལ་བཞིན་དུ་སྡུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འཐད་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ······བཏང་བར་མི་ནུས་ན། རང་ཕྱོགས་དེའི་ཟློག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་དང་འགལ་བ་མི་འཚེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁྱོད་ལ་རྒྱུ་གང་གིས་ན་སྡུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ལྟ··བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་བྱིས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལ་མི་འཇུག་གོ །

〔གསུམ〕ཐར་འདོད་ལ་ལེགས་བཤད་བླང་བར་གདམས་པ།

གསུམ་པ་ལེགས་བཤད་བླང་བར་གདམས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མཁས་པས་རང་གི་སྐྱེ་ས་ཡིན་ཡང་རྒུད་པའི་རྒྱུར་མཐོང་ན། དེ་ལ་རེ་བ་སྤངས་ནས་འབྱོར་པའི་ཡུལ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པའི་དོན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཀྱང་བློ་ལྡན་ལེགས་པ་འདོད་པས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ནི་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ས་སྟེང་གི་མིག་ལྡན་ཀུན་གྱི་

སྣང་བའི་བྱ་བ་སྒྲི་མཐུན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས……འདིའང་གལ་ཏེ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན……འདོགས་པ་ཤོ་ན་ཡིན་གྱི། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕྲག་དོག་གིས་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱས་ནས་གུས་པར་བྱ་སྐྱེ་ཆོས་གཉིས་པོ་འདི་བདག་ཏུ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་བརྒྱ་པ་ལས། བལྟ་བར་བྱ་བ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་སྐྱེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

(གསུམ) དབང་པོ་དང་དོན་དགག་པ།

གསུམ་པ་དབང་དོན་དགག་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་བདེན་པ……དགག །བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་སོགས་དང་མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི།

〔གཅིག〕ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། གཟུང་བྱ་དབང་དོན་བདེན་པ་དགག །འཛིན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་དགག །བདེན་མེད་ངོ་མཚར་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱི།

〈གཅིག〉གཟུང་བྱ་དབང་དོན་བདེན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】 སྤྱིར་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་དགག་པ་དངོས། བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ། རིགས་པ་གཞན…… བསྟན་པ་གསུམ་གྱི།

(གཅིག) དགག་པ་དངོས།

དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་དོན་ནི་གཞན་ལས་ཀྱང་། །བློ་ལྡན་ལེགས་པར…… འདོད་པས་བླང་། །ཞེས་གང་སྨྲས་པ་བླང་བྱར་གྱུར་པའི་རིགས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའོ། །ཆོས…… རྣམས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པ་སོགས་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཇི་ལྟར་རྫ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་དུ…… འདོགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པ་ལྟར། འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྡུལ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པར་འདོགས་ལ་གང་གི་ཚེ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན་བུམ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀོ་ན……

མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།བུམ་པ་ནི་རྫས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་····
དང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་གི་དྲི་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་རྣམས་མ་དཔྱད་པར་རང་གིས་རྟོགས་པ་ཚད་
མར་བྱས་ནས་བདག་གིས་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ཅི་ནུང་ནུང་དུ་སྨྲ་
བར་བྱེད་ཀྱི། བུམ་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་
མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དེ་ཉིད་རིག་པ་སུ་ཞིག་
སྨྲ་སྟེ་སྨྲ་བར་མི་འོས་སོ། །འང་ཞེས་པ་བུམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྔོན་པོ་ལ······
སོགས་པ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
དགག་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བློ་མཆོག་དང་ལྡན་··
པའི་མཁས་པས་དྲི་ཞིམ་སྤལ་མའི་མེ་ཏོག་དང་པདྨ་ཨུཏྤལ་ཙནྡན་ལ་སོགས་པ་
སྣའི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་། མངར་བ་བུ་རམ་དང་ལན་ཚྭ་དང་ཉིམ་
པ་ལ་སོགས་པ་ལྕེའི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་། འཇམ་པ་ཤིང་བལ·····
དང་བྱེ་མ་དང་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དག······
མངོན་སུམ་ཡིན་པའང་སོ་སོར་དགག་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་
རྫས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་དབང་པོ········
རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་རེ་རེ་བོ་ན་འཛིན་གྱི། ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྤལ་མའི་
མེ་ཏོག་དང་བུ་རམ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་བོ་ཉིད་རིག་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ་བར་འགྱུར།
གལ་ཏེ་བུམ་པ་གཟུགས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མཐོང་བས་བུམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་གལ་
ཏེ་གཟུགས་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིས་བུམ་པའི་མཐོང་བའི་ཆ་དེ་ཐམས་ཅད······

མཐོང་བར་འགྱུར་ན་ནི། དྲི་ལ་སོགས་པ་རྫས་གཞན་བདུན་པོ་རྣམས་མ་མཐོང་བ་ཡིས་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་པའང་མ་མཐོང་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་ཕལ་ཆེ་བས་བརྗོད་པ་མཐོང་སྟེ། མོན་སྲན་སྡེའུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཤས་ཆེ་བས་མོན་སྲན་གྲེའུའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་མེད་ཀྱང་བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བརྒྱུད་ནས་བུམ་པའང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དྲི་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་འབའ་ཞིག་པོ་ན་ལའང་མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་ལ་ཕ་རོལ་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་དང་ཚུ་རོལ་མདུན་གྱི་ཆ་དང་དབུས་དཀྱིལ་གྱི་ཆ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་ཡང་སྔར་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་དང་དབུས་ཀྱི་ཆ་གཞན་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལའང་གཞན་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ལའང་གཞན་ཞེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་ལ། རྡུལ་ལའང་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་དང་དབུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་དཔྱད་པ་དེ་ཡང་དེར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་མདུན་རྒྱབ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཡོད་ན། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཆ་མེད་ན་ནི་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས) བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ།

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཉིད་མ···

གྲུབ་ཅིང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིས་གཞན་གྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ……
དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་པར་མི་འཐད་དོ།།

(གསུམ) རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཀུན་ལ་བརྟགས་
པ་ན་ཀུན་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་ནས་སླར་
ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བུམ་
པ་ནི་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྫས་བརྒྱད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་
དག་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ཞིང་…
རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱང་མདུན་དང་རྒྱབ་ཀྱི་ཆ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ……
འགྱུར་བས་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི…
མཐའ་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཆ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་མིང་གི་མཐའ་
ཡི་གེ་ལའང་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་གྱི…
བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་དེའི་རྗོད་བྱེད་ཡི་གེའི་བརྗོད…
པའང་མེད་ལ། དོན་མེད་ན་ཤེས་བརྗོད་དག་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

【གཉིས】 སོ་སོར་དགག་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དགག་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དབང་པོས⋯⋯
འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དབང་པོས་འཛིན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། བསྟན་བྱ་དགག མཉན་བྱ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) བསྟན་བྱ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། ཡུལ་དགག་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) ཡུལ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། རང་སྡེ་དགག་པ་དང་། གཞན་སྡེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】 རང་སྡེ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྡན་པའི་སྔོ་ནས་བུམ་པ་བལྟ་བྱའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། དབྱིབས་དེ་ཁ་དོག་ལས་གཞན་ནམ་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྟོག་གྲང་། གལ་ཏེ་མདོག་ལས…… དབྱིབས་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་ན་དབྱིབས་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་མིག་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། འོན་ཏེ… ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བར་འདོད་པས་ཁ་དོག་ལས་གཞན་མིན་པར་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། ཇི་ལྟར་ལུས་ཀྱིས་མུན་ཁུང་དབྱིབས་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལྟར…… མདོག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར… དང་། གཅིག་ལ་བཟུང་བ་དང་མ་བཟུང་བའི་ཆ་གཉིས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་མ་གཏོགས་པར་གྲུབ་པའང་མི་འཐད་པས། དེའི་ཕྱིར… རྟུལ་ཕྲན་གྱི་བར་དུ་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་གྲུབ་ལ། དེ་མེད་པས་ཀྱང་དེའི་སྔོ་ནས་འགའ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན… གཟུགས་ལས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་ཞིག་ན། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རྫས…… བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མ་དམིགས་ལ། གཟུགས་ནི་ལྟ་ཞིག་མ་གཏོགས་པར་དེར་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བའང་མི་སྣང་ངོ་། འོན་ཏེ་གཟུགས་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གཟུགས་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ན།

དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀའང་མིག་གིས་འཛིན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ས་ནི་བརྟན་པ་དང་སྲ་བ་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ན་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་ལ། དེའང་ལུས་ཀྱིས་འཛིན་ཏེ། དེའི་སྲ་བ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་རེག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཐ་མི་དད་པའང་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་འཛིན་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པས་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

【གཉིས】 གཞན་སྡེ་དགག་པ།

གཉིས་པ། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པ་ནི་བལྟ་བྱ་མ་ཡིན་མོད། བལྟ་བྱ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བས་བལྟ་བྱར་འགྱུར་ལ། བལྟ་བྱར་གྱུར་པས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་སྐྱེས་པས་བུམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའམ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ན་བུམ་པ་འདི་ལ་བལྟ་བ་བྱ་བ་ཉིད་དགོས་པ་མེད་དེ། མཐའ་གཉིས་བརྟག་སྟེ་དཔྱད་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བལྟ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དང་བལྟ་བྱ་མ……

ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་ན་མི་རིགས་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་བལྟ་བྱ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར་བལྟ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་མི་རིགས་པས་བལྟ་བྱ་མ་གྱུར་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་ལ་ནི་བལྟ་བྱ་ཉིད་བརྟག་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །

〈གཉིས〉 ཡུལ་ཅན་དགག་པ།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་དགག་པ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། འཛིན་བྱེད་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འདི་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་ནི་སྔོན་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཉེ་བར་སྟོན་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་ཅིག་སྟེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་གི་སྒྲ་མི་ཐོས་ལ། རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་ཀྱི་གཟུགས་མི་མཐོང་ངོ་། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར། མིག་ནི་འབྱུང་འགྱུར་རྣ་དེ་བཞིན། མིག་གིས་མཐོང་གི་གཞན་གྱིས་མིན་པ་དེའི་ཚེ་མིག་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་ན་འདི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་ཇི་ལྟར་གཞག་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་འགོག་གི་མིག་སོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ······ པར་སྨིན་པ་མི་འགོག་གོ །འོ་ན་མིག་ནི་འབྱུང་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་དགེ་བ་དང་སྡིག་པ་སོགས། ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་

པ་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་བསམ་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ་ཐུབ་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། ལུང་ལས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསམ་ཡས་པས། །ཀླུང་ལས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཀུན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །མཚོ་དང་རི་དང་ལྷ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །རིན་པོ་ཆེས་ཕྱེས་ས་བོན་བཀྲམ་རྣམས་སོ། །ཀླུང་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྲིན་གྱིས་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །སླར་ཡང་ཀླུང་གིས་སྤྲིན་ནི་རབ་ཏུ་འཇིལ། །ཀླུང་ལས་འཇིག་རྟེན་ལོ་ཏོག་རྒྱས་འགྱུར་ཏེ། །ཀླུང་གིས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟ་བའི་སྔོན་རོལ་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་པོའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལྟ་བའི་ཕྱིས་ནས་ཡོད་པར་རྟོག་ན། གཟུགས་ལྟ་བ་ལ་ཤེས་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་རྟོག་པ་གསུམ་ལྟ་བ་དང་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་རྟོག་ན་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བ་ལང་གི་རྭ་གཡས་གཡོན་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཚེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་མིག་ནི་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གསུམ་པ་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིག་གིས་གཟུགས་དེ་ལྟ་བ་ན་མིག་དེ་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་སམ། འོན་ཏེ་མ་སོང་བར་ལྟ་གྲང་། གལ་ཏེ་མིག་ནི་ཡུལ་དང་ཕྲད་ནས་འཛིན་པ་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ

དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་ཐག་རིང་བ་ན་གནས་པ་
རྣམས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་
བར་མི་འགྱུར་ན། ཕྱི་བ་ཙམ་གྱིས་ཐག་རིང་བར་གནས་པ་རྣམས་ཉེ་བ་ན······
གནས་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་མིག་ཕྲད་ནས····
འཛིན་ན་མིག་ལ་ཧ་ཅང་ཉེ་བ་མིག་སྨན་དང་ཐུར་མ་སོགས་དང་། ཆེས་རིང་···
བའི་གཟུགས་དེ་དག་ཀྱང་གསལ་བར་ཅི་སྟེ་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། ཕྲད་པར······
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྲིད་པའང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །
གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མིག་ཕྱི་ནས་གཟུགས་མཐོང་ན། ཅི་སྟེ་གཟུགས་མཐོང་ནས
འགྲོའམ་འོན་ཏེ་མ་མཐོང་བར་འགྲོ། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཐོང་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ
མིག་འགྲོ་བར་རྟོག་ན། གཟུགས་ལྟ་བའི་ཕྱིར་མིག་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་བས་ཡོན་
ཏན་འགའ་ཡང་མེད་དེ། མ་སོང་བའི་སྔ་ནས་ཡུལ་དེ་འདི་ན་གནས་པ་ཉིད····
གྱིས་མཐོང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མ་མཐོང་བར་འགྲོ་ན། བལྟ་བར་འདོད···
པའི་ཡུལ་ངེས་པར་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སོང་བ་ལྟར་བལྟ···
བྱར་འདོད་པའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བར་འདོད་
པས་མིག་གིས་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་མ་སོང་བར་འཛིན་པར་འདོད་ན། འདི་ན་གནས་
པའི་མིག་པོ་ནས་ཐག་ཉེ་རིང་དང་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབ་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད····
མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། མིག་གང་ལ་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་མ···
ཕྲད་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་མེད་ཅིང་བསྒྲིབས་པའང་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མིག་དང་ཡིད···
དང་རྣ་བ་ནི་ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་ཅེས་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྲད···
པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་མ་ཕྲད་པ་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་

ལས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་···
པས་མི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་གི་ཚེ་མིག་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག···
ཉིད་ལ་ཡང་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་
བཞིན་དང་པོར་བདག་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀ་དང་
ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་བསུང་དང་པོར་རང་གི་རྟེན་ལ་དམིགས་ནས། ཕྱིས་དེ་
དང་ལྡན་པ་ལས་ཏིལ་ལ་སོགས་པ་ལའང་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་མིག་ལྟ་
བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མིག་ནི་མིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་རྒྱུ་མཚན་གང་
གིས་ན་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། མིག་ནི་རང་གིས་རང་ལ་ལྟ་བའང་མ་ཡིན་པས······
གཞན་ལ་ལྟ་བར་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །མདོ་སྡེ་པ་གང་དག་མིག་འབའ་ཞིག་ལ་ལྟ་
བའི་ནུས་པ་མེད་དེ། མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཚོགས···
ནས་གཟུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་དེ། འདི་
ལྟར་མིག་ལ་ནི་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་དེ་བེམས་པོའི་རང་བཞིན་···
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་མེད་དེ······
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཟུགས་ལ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི···
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་
ལ་གཟུགས་མཐོང་བའི་དོན་ཕན་ཚུན་མ་ཚང་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཚོགས་པས་
ཀྱང་གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་མཐོང་བའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར།
ལོང་བ་ཚོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་གཟུགས་ལ་
ལྟ་བ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་རིག་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད།

(གཉིས) མཉན་བྱ་དགག་པ།

གཉིས་པ་མཉན་བྱ་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་རིག་པས་གཟུགས་ལྟ་བར་མི···འོས་པ་ལྟར་སྒྲ་མཉན་པའང་མི་འོས་ཏེ། གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མཉན་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་མཉན་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན······པའམ་མ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཐོས་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཉན་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲ་འབྱིན་ཅིང་འགྲོའམ་སྒྲ་མེད་པར་ཡིན། གལ་ཏེ་ཉན་པའི་ཡུལ་དུ་སྨྲ་ཞིང་སྒྲ་འགྲོ་ན་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་སྒྲ་དེ་ཉིད་སྨྲ་བ་པོར་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་སྨྲ་བ་པོ་མ་ཡིན་ཕྱིར་ལྷ་སྦྱིན་ལྟར་སྒྲར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མི་སྨྲ་བར་ཉན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ནའང་གང་གིས་ན་མི་སྨྲ་བའི་སྒྲ་དེ་ལ་འདི་ནི་སྒྲའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་སྨྲ་བ་སྒྲའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་དེ་སྒྲ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྣ་བ་དང་ཕྲད་ནས་སྒྲ་འཛིན་ན་སྒྲའི་དང་པོ་དེ་རྣ་བས་མི་འཛིན་ཅིང་དབང་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མི་འཛིན་པས་སྒྲའི་དབང་པོ་གང་གིས···འཛིན། དེའི་ཕྱིར་མ་བཟུང་བའི་དོན་དེ་སྒྲ་ཉིད་དུའང་མི་རིགས་སོ། །སྒྲ་ནི······འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་འགྱུར་བཞི་དང་སྒྲ་རང་ཉིད་དང་རྫས་དགུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུང་པར་མི་འོང་ན་སྒྲ་ཙམ་རེང་བུ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དང་ཚོགས་པ་ཐ་མི་དད་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པའང་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་ཕྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲའི···

དང་པོ་དབང་པོས་མ་བཟུང་ན་ཞེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཇི་སྲིད་སྒྲ་ཉ་བས་མ……ཐོས་པ་དེའི་བར་དུ་སྣར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཉ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་ལ……སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཅི་སྟེ་ཐོས་པ་ན་སྣར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོ་སྣའི་ངོ་བོར་མིན་པའང་མཐར་སྣ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དྲི་ལ་སོགས་པ་མཐར་སྣ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

(གཉིས) ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་དགག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་ལའང་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དམ་མ་སོང་བར་གཅོད། མ་སོང་བ་ན་སེམས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །སོང་ནས་ཡིན་ན་དབང་པོ་དང་ལྡན་ཅིག་པ་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་འགྲོའམ་རེང་བུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ནི་མི་འགྲོ་སྟེ། དབང་པོ་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་ལུས་པོ་ན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དབང་པོ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་རེང་བུ་ཞིག་འགྲོ་ན། མིག་ལ……སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་སོང……སྟེའང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལའང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་འདི་ཡུལ་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་དོན་འཛིན་པར་རྟོག་ན། དེའི་ཚེ་ཡུལ་མཐའ་ཡས་པས་དོན

རྟོགས་པ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་དང་སྲོག་བདག་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་དམ་སེམས་མེད་པ་ཅི་སྟེ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་སེམས་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན། སེམས་མེད་པའང་བདག་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའང་བདག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ངོ་བོ་མེད་པས་རང་བཞིན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །

〈གཉིས〉འཛིན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་འཛིན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་དགག་པ་ལ། འདུ་ཤེས་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་བདེན་པར་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】འདུ་ཤེས་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་དོན་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་ན། དེ་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་ན། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དུ་འདུ་ཤེས་རིགས་པ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། འོ་ན་

འདུ་ཤེས་གཏན་མེད་དམ་ཞེ་ན། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར། འདི་ནི་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་ནས་འགགས་པ་ན་ཡུལ་དབང་པོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགགས་པ་ལ། དེ་འགགས་ནས་སྔར་མཐོང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཕྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་འཛིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འགགས་ཟིན་པའི་དོན······འཛིན་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུའི་བག་ཙམ་ཡང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་ཆུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་འདི་ནི···སྔོན་པོའོ། །སེར་པོའོ། །ཡོད་དུ་འོང་བའོ། །ཡོད་དུ་མི་འོང་བའོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀུན་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱུ་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ།།

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སོགས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གཞག······པའང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོའི་རྒྱུ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དབྱེ་མི་ནུས···པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད···རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འདུ་ཤེས་པོ་ན···ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཆེས་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་བཏགས་པའི་གཞི་ཡུལ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བ་ལྟར་མ་རིག་པའི······དབང་གིས་བྱུང་བའི་འཁྲུལ་སྣང་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་གང་དུའང་མི་གནས་པ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །དེ···

ཡང་མིག་སྨན་བསྐུས་པས་རབ་རིབ་བསལ་བ་དང་། སྒྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ལྡོག་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིག་སྨན་གྱིས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་བསལ་བ་ན་རང་གི་ངང་གིས་འགག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་དག་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིངས་ལ་མི་སྐྲག་ཅིང་དགའ་བ་སྐྱེ་ལ། ནམ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་སྙམ་པའི་འདུན་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་ན་དངངས་ཤིང་སྐྲག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་ཐོབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དག་ལ་ཐར་པ་འདོད་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་ན། ཐར་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད།

【གཉིས】 དེ་བདེན་པར་བསྒྲུབ་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདུ་ཤེས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་གཞག་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ལས་མ་གཏོགས་པར་མེད་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ས་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། །མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །སྒྱུ་མ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ན་འགགས་ཟིན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དངོས་པོ

མེད་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཕན་ཚུན་ཕྲོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མའི་ས་བོན་ལས་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་བ་བཞིན་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་གང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྒྱུ་མ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་བདེན་པའི་བུད་མེད་ལ་ནི་སྒྱུ་མ་ཞེས་མི་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ། །

〈 གསུམ 〉 བདེན་མེད་ངོ་མཚར་རྒྱུ་རུ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་བདེན་མེད་ངོ་མཚར་རྒྱུ་རུ་བསྟན་པ་ནི། ཅི་ནས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་ལ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ་ཞེ་ན། འདི་འབའ་ཞིག་ངོ་མཚར་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ས་བོན་འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ལས་སྨྱུ་གུ་མི་འབྱུང་གི་འོན་ཀྱང་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོན་པ་གང་ཡང་གནས་པ་མེད་པ་ལས་ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་རྣམ་པ་ལྔས་བཙལ་ན་མེད་ཅིང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྦྲང་རྩི་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཀྱང་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་བ་ཞིག་གམ། དེའི་ཕྱིར་དེ་

ལྟར་ན་གང་གི་ཚེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སའི་སྙིང་
ན་ངོ་མཚར་ཅན་མིན་པ་མེད་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡ་
མཚན་གྱི་རྒྱུར་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་དབང་པོ་བདེན་པ་མེད་པས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཡ་
མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་སྲིད་ལ་མི་འོས་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཕྱོགས་འགར་
གནས་པར་དམིགས་ནས་ཡ་མཚན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ·······
མཚུངས་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མེའི་ཚ་བ་ཡ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

［གཉིས］བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་སོགས་དང་མཚུངས་པ།

གཉིས་པ་བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་སོགས་དང་མཚུངས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རང་
གི་ངོ་བོ་མ་ངེས་པས་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ལ།
ཇི་ལྟར་མེ་དང་བཅས་པའི་ཡོག་པ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བའི་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ·····
མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་དང་ཐུབ་པ་རྣམས་དེ་དང་·····
དེར་མེད་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་།
གཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་བདེན་
པར་མེད་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། སྒྱུ་མ་མཁན་
གྱིས་སྒྱུ་མར་བྱས་པའི་ན་ཆུང་བདེན་པའི་ན་ཆུང་གིས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེའི་རང་
བཞིན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་སེམས་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆུ་དང་ཟླ་བའི་རྟེན་

འབྲེལ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་ཟླ་བདེན་པས་སྟོང་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཟླ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཁྱུག་སྣ་རྒྱུད་རིང་བ་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་དུ་བ་བདེན་པར་སྣང་བ་དང་། རིའི་ཚང་ཚོང་དང་རི་ཁྲོད་དང་གླུང་གི་ཟབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་བྲག་ཆས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བདེན་པ་བའི་བློ་སྐྱེད་པ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་སྨིག་རྒྱུ་ཆུས་སྟོང་ཡང་རིང་བ་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཆུའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་། སྤྲིན་རྣམས་ཐག་རིང་པོ་ནས་རི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་ལའང་མ་རིག་པས་འཕངས་པའི་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་སྣོད་དང་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་པ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདྲིད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་པ་ཟད་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གནས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དབང་པོ་དང་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

(བཞི) མཐར་འཛིན་པ་དགག་པ།

བཞི་པ་མཐར་འཛིན་དགག་པ་ལ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་སྟོང་པར······བསྟན། །དངོས་པོ་བདེན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། །བདེན་མེད་རིགས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། །བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི།

〔གཅིག〕 འདུས་བྱས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི།

〈གཅིག〉 མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ······མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་ན། གང་ཞིག་ལ་རང······བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འགའ་ལའང་རང་བཞིན་བརྟག་པར་མི་ནུས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ······དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ······

གཞན་འགའ་ལའང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་རག་ལས་པར་མི་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་རང་…
དབང་ཅན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་
པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པས་སམ། རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་
དེ་ནི་ཡུལ་དུས་གང་ནའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་འགའ་ལའང་རང་བཞིན་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་མགལ་མེའི་འཁོར་
ལོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་གནས་སོ། །

〈གཉིས〉རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་པ་སྤྱི་བཞིར་གྲུབ་པ་དགག །ཚོགས་པ་ཅན་ལ་རྫས་…
ཡོད་དགག །གཅིག་དང་དུ་མར་གྲུབ་པ་དགག །མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་
པ་བསྡུ། །

【གཅིག】ཚོགས་པ་སྤྱི་བཞིར་གྲུབ་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ…
གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། འདི་ན་བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོགས་པ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་ཡོད་ན། རང་གི་ཚོགས་པ་ཅན་དག་ལས་གཅིག་གམ། འོན་ཏེ་ཐ་དད། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཟུགས་ཉིད་བུམ་པའོ་ཞེས་བུམ་པ་གཟུགས་དང་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ན་གཟུགས་ཡོད་པ་དེར་བུམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།. སོ་བཏང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་དམར་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་སྔོན་པོའི་གཟུགས་འཇིག་པ་ན་བུམ་པའང་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བར་འདོད་ནས་ལྷ་སྦྱིན་དོན་གཞན་པའི་བ་ལང་དང་ལྡན་པ་ལྟར། གཟུགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་བུམ་པ་གཟུགས་དང་ལྡན་པར་རྟོག་ན། བུམ་པ་གཟུགས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་སྦྱིན་བ་ལང་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐ་དད་པར་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་བུམ་པ་ཐ་དད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་དང་གཟུགས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་འཁར་གཞོང་དང་ཞོ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཐད་ན་ཡང་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་གཟུགས་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ།།

(གཉིས) བརྒྱལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་སྡེ་དགག རང་སྡེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

༼གཅིག༽ གཞན་སེལ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དགག མཚན་གཞི་དགག་པ་གཉིས།

〈གཅིག〉 མཚན་ཉིད་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】 སྤྱིའི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གཟུགས་དང་བུམ་པ་གཞན་ཉིད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་བུམ་པ་གཞན་དུ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ནི་ཁྱད་པར་རྫས་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བས་བུམ་པ་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཡོད་པ་ནི་རྫས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱི་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ནི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་ཡོད་པ་དང་བུམ་པ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་མཐོང་ནས་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་བུམ་པ་གཞན་ཡིན་ན།

ཁོ་ན་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་བུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅིས་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གྱི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པས་གཞན་གྱི་སྒྲ་བློའི་རྒྱུད་གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན……བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །

【གཉིས】 ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ནི་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་གཅིག་གཉིས་ཞེས་སོགས་ཐ་སྙད་འཇུག་པས་བུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་བརྗོད་པ་ཡོད་ལ། གཅིག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚིག་དོན་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ནི་རྫས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་ཐ་དད……པའི་ཕྱིར། གཅིག་གི་གྲངས་བུམ་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། རྫས་ཀྱི་ཚིག་གི་དོན་གྱིས་གཅིག་གི་གྲངས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བུམ་པའང་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྫས་ལ་བརྟེན་པས་བུམ་པ་ཁོ་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་གཅིག་ཉིད་ནི་བུམ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྡན་པ་ཞེས་པ་འདི་འབྲེལ་པ་ཅན་གཉིས་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་མི་མཚུངས་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤུན་ཉིད་ནི་སྤུན་ཉིད་དང་འབྲེལ་གྱི་གང་ཟུང་དང་མ་ཡིན་པ……བཞིན་ནོ། །འདིར་ནི་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྡན་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཁོ་ན་གཅིག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫས་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བུམ་པ་ནི་རྫས་ཡིན་ལ། གཅིག་ཉིད་ནི་

ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ལྡན་པ་མེད་པ་དེས་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལས་བུམ་པ་ཁོ་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྫས་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་བརྟེན་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་རྫས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱིབས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཞེང་གི་དབྱིབས་ཀྱང་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་ཕྲ་བ་དང་ཆེ་བའི་རྫས་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱང་ཕྲ་བ་དང་ཆེན་པོར་ཅི་སྟེ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཕྲ་བ་དང་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཟུགས་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་ཕྲ་བ་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱིབས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཁྱེད་རང་གི་སྡེ་ཚན་ལས་གཞན་མིན་ན། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བས་གནོད་ནུས་པས་དེ་བཟློག་ནུས་ཕྱིར་རང་གི་གཞུང་ལུགས་དང་འགལ་བ་བསྙད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཚེ་ཕ་རོལ་པོ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་དེ་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་རིགས་ཏེ། དེའི་སྒོ་ནས་དེ་བཟློག་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་དང་འགལ་བ་ལན་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་སོ། །

(གཉིས) མཚན་གཞི་དགག་པ།

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པ······བཀག་ཀྱང་མཚན་གཞི་བུམ་པའི་ངོ་བོ་མ་བཀག་པས་བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི······དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི······རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། བུམ་པ་ནི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་སྨྲས་པ་ན་བུམ་པ་འདི་གྲངས་དང་ཕྲ་བ་དང་ཆེན་པོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ན་རང་བཞིན་འདི་འདྲའོ་ཞེས་བྱ་བར་བཞག་པར་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འདིས་ཀྱང་མཚན་གཞི་བུམ་པ་གང་དུའང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་དངོས་པོ་བུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲངས······སོགས་ལས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན······གྲངས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ནི་དེ་དག་གི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།དེའི་ཕྱིར་གྲངས་སོགས་མཚན་ཉིད་ལས་ཀྱང་མཚན་གཞི་བུམ་པའི་ངོ་བོ་གང་དུའང་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་རྙེད་ན་འདི་ནི་གྲངས······སོགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ལ་གྲངས་སོགས་འདི་དག་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲངས་སོགས་ལས་ཐ་དད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ན། མཚན་གཞིའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་དེར་ནི་གྲངས་སོགས་ལས་ཐ་དད་པར་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

〔གཉིས〕 རང་སྡེ་དགག་པ།

གཉིས་པ་རང་སྡེ་དགག་པ་ནི། རྐོལ་བ་གང་གི་ལུགས་ལ་བུམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པ་དེའི་ལུགས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྫས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་དང་སོ་སོ་བ་མིན་པར་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་མང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྫས་རེ་རེར་བུམ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བུམ་པ་མང་པོ་ཉིད་དུ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བ་ལས་བུམ་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ན་རེག་བྱ་ཁོ་ན་རེག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རེག་ལྡན་རེག་བྱ་དེ་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་རེག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་སྲིད་ཅིང་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྤྲད་པའི་ཚོགས་པ་བུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཕན་ཚུན་རེག་པ་མེད་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ནི་བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དེས་ན་གཟུགས་དེ་ནི་བུམ་པ་མིན་ནོ། །དྲི་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་

པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་ཅན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཡན་ལག་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར······གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བུམ་པ་མེད་པས་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འགའ···ཡང་མེད་ལ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་དེས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་དྲི་རོ་ལ་སོགས་པའི······གཟུགས་བུམ་པ་ལྟར་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་ལའང་ཡོད་ལ། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ······སོགས་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཀུན་ལའང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཙམ་དུ་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་གཅིག་ལ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་གཞན་དག་ལ་མིན་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་དེ་ཡང་བུམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པར་གནས་པའི་གཟུགས་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་བུམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་གཅིག་དང་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་རྣམས་བུམ་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་ལ་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ···ཐ་དད་པར་ཡོད་པས་དེ་དག་ཐ་མི་དད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ཐ་དད་པས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སོགས་དག་ལས་གཟུགས······གཞན་ཡིན་ཞིང་བུམ་པ་ལས་གཟུགས་གཞན་མིན་ཞེས་ཁྱོད་འདོད་ན། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལས་ཀྱང་བུམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ་གཟུགས་ལས་གཞན་པའི་རོ་ལ···སོགས་པ་དེ་རྣམས་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་བུམ་པ་དེ་རོ······

སོགས་དང་ཐ་མི་དད་པས་གཟུགས་ལས་གཞན་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་བུམ་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་བུམ་པ་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་འཕྲོད་པ་འདུས་པར་གྱུར་ཀྱང་གཟུགས་དྲི་ཉིད་དམ། དྲི་གཟུགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་འདུས་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན། མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་སོ་སོ་ནི། །མིན་ཕྱིར་བུམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན། །ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་སོ་སོ་ནི་མིན་ཕྱིར་ཚོགས་པའང་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཟླ་བར་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་དོན་གྱི་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་གོང་དུ་བླངས་ཏེ་བཤད་དོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྒྱུར་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཚེ་གཞན་ཡང་རྒྱུར་མི་རིགས་པས་བུམ་པ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལའང་རང་ཉིད་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཡུལ་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་བུམ་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཡན་ལག་གྱོ་མོ་ལ་སོགས་སྤྲོས་ནས་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། གྱོ་མོ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། བུམ་པ་གྱོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིང་གྱོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་གསེག་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན། གྱོ་མོ་གང་ལ་རང་ལས་གྲུབ་ཚ་མེད་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་གཞན་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་ཇི་

ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །བུམ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་འདིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

【གཉིས】 ཚོགས་པ་ཅན་ལ་རྫས་ཡོད་དགག་པ།

གཉིས་པ་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་རྫས་ཡོད་དགག་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཇི་ལྟར་གཟུགས་མ་གཏོགས་པར་བུམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་རླུང་སོགས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདི་ན་མེ་ནི་སྲེག་པ་པོ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་གསུམ་ནི་བསྲེག་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འབྱུང་བ་གསུམ་གྱི་བུད་ཤིང་ཁོ་ན་མེས་བསྲེག་པ་ན་བུད་ཤིང་ཚ་བར་གྱུར་པ་ནི་མེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་བསྲེག་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ཡིན་ནོ། །ཚ་བ་མིན་པའང་ཇི་ལྟར་བསྲེག་སྟེ། མེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བསྲེག་བྱ་གཞན་ཡང་མེད་པ་དེས་ན་མེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བུད་ཤིང་མེད་པ་ན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བུད་ཤིང་ནི་སྲ་བ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཚ་བ་མིན་ཡང་མེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་ཚ་བར་གྱུར་པ་ན་བསྲེག་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ཅི་སྟེ་མེར་མི་འགྱུར། ཚ་བའི་

རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ། མེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མི་ཚ་སྟེ་ཚ་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་མེ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འབྱུང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བུད་ཤིང་མེ་དང་འགལ་བས་དེ་ལ་མེ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཚ་བ་ཙམ་ཞིག་མེར་འགྱུར་ན། འབྱུང་བ་འདི་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་མེད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཕན་ཚུན་འབྲས། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མེ་ལ་བུད་ཤིང་མེད་ན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་མེའི་རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་འབྱུང་བ་གསུམ་མེད་པས་ཤིང་མེད་པའི་མེ་ཡོད་ཅེ་ན། དེས་ན་ཤིང་མེད་པའི་མེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཉེས་པ····ཐལ་བ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མེད་ནའང་ཐེ་བྲག་པ་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཉེས་པས་འཇིགས་ནས་མེའི་རྡུལ་འབྱུང་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བུད་ཤིང་ཡོད་པར་རྟོག་ན། འོ་ན་མེའི་རྡུལ་རྫས་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་དེ་ཞེས་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།

【གསུམ】 གཅིག་དང་དུ་མར་གྲུབ་པ་དགག་པ།

གསུམ་པ་གཅིག་དང་དུ་མར་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས······གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཕྱི་དང་ནང་གི···དངོས་པོ་གང་དང་གང་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན་དེ་དང་དེ་ལ······

གཅིག་ཉིད་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མེད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འབྱུང་བ་རྣམས་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་མེད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེས་ན་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྲུན་འཕྱིན་པ་འདི་རང་གི་སྡེ་པ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་སོགས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་ལ་འཐད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གང་ན་ས་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དེ་མེད་པ་དང་དེར་ས་རྟག་པའི་རྫས་གཅིག་ཡོད་ཅེས་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ལུགས་ལའང་སའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་རྫས་ཉིད་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་ལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། །གཅིག་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ལུགས་ལ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་གསུམ་ཉིད་ཡོད་པ་དེས་ན་གཅིག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྲངས་ཅན་པ་ལའང་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་གི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །

【བཞི】 མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྒྲེ་བ།

བཞི་པ་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དང་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྨྲ་བ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ལ་དགག་པ་བྱ་བའི་ཚུལ། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གང་འདོད་དང་། །ཞེས་སོགས་སྔར་བཤད་པ་འདི་ནི་མཁས་པ་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་དག་གིས་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་དང་སོགས་པས་གཞན་ཉིད་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྨྲ་བ་དག་ལ་སུན་འབྱིན་དུ་རྟག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ཏེ་དེ་ལ་ནི། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གང་འདོད་པ། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ། །སྔར་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་དུ་འདོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ཏེ་དེ་ལ། འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་འདོད་པ། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །གང་དག་བརྒྱ་བྱིན་སྔར་སྒྲོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པས་ད་ལྟར་ལུས་ལེན་པ་ན་སྔར་སྒྲོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བདག་ཉིད་མེད་པ་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྨྲ་བ་གཉིས་ལ་བརྗོད་པའི་སུན་འབྱིན་པ་གཉིས་ཀ་རྒོལ་བ་གཅིག་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པར་འདོད་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་ན། དེ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞེས་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཚེ་ཡོད་མེད་གཉིས་མ་

གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་གང་བཀག་པས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

〔གཉིས〕དངོས་པོ་བདེན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་བདེན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་འདི་དག་འཐད་པ་གང་གིས་རངས་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོག་ཅེ་ན། དེ་ལ་འཐད་པ་འགའ་ཡང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་མར་མེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དག་ཇི་སྲིད་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ལ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་འཁྲིགས་པས་བལྟ་ཞེས་པ་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་དྭང་སྲོང་རྣམས་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་། འདིར་ཡང་འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ནས་བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། ཁྲིམ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་སོགས་དང་འདྲ་བ་དེ་དང་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཚད་མར་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གཞུག་

པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་བླངས་ནས་སེམས་བརྟེན་ནས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ཞིག་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་ཚོགས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་ལ། འགག་པ་ན་ཡང་ཚོགས་པ་ཁོ་ན་འགག་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཚོགས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་ཤིང་བལྟ་ཉེས་པ་ན། གྲོལ་བ་དག་རིགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །

﹝གསུམ﹞བདེན་མེད་རིགས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་བདེན་མེད་རིགས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་དངོས་པོ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་པ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དང་སྒྱུ་མ་དང༌། སྨིག་རྒྱུ་དང༌། གཟུགས་བརྙན་སོགས་དང་མཚུངས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ།འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་དབང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དངོས་པོ་འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ན་དངོས་པོ་གང་ལའང་བདག་གི་རང་བཞིན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར······འབྱུང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །

［བཞི］བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར······འགའ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འདུ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་······བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྟག་པས་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ལ། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་གང་འདུས་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་གཟིགས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མ་འདུས་པ་སྟེ་བདེན་པར་མངོན་པར་མི་བཞེད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ནི་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་རྣམས་ལ་བདག་གི་རང······བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྲིད་པའི་ས་བོན་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམ་ཤེས་འགག

པར་འགྱུར་བ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་གི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་ས་བོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཐར་འཛིན་པ་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དགག་པ།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དགག་པ་ལ། སྐྱེ་མེད་སྒྱུ་མའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ། །མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྟན། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡི་རང་བཞིན་བཀག །བཀག་པ་དེ་ཡི་མཇུག་སྡུད་བསྟན་པ་དང་བཞིའི།

(གཅིག) སྐྱེ་མེད་སྒྱུ་མའི་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབ་པ།

དང་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་དགག བཀག་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི།

〔གཅིག〕སྐྱེ་བ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི།

〈གཅིག〉ཡོད་མེད་ཕྱོགས་སུ་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

དང་པོ་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་སུ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ན་སྐྱེ་བ་འདི་འདུས་བྱས་སྐྱེད་པ་ན་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེད་གྲང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལྟར་ན། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མྱུ་གུ་མེད་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ས་བོན་གྱི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་མྱུ་གུ་མེད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བོང་བུའི་རྭ་ལ་སོགས་པའང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མེད་པ་གལ་སྐྱེ་སྟེ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ། ། གལ་ཏེ་ཉེས་པ་དེས་འཇིགས་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དག་ཡོད་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱི་སྔར་ནས་ཡོད་པའི་མྱུ་གུ་ནི་གདོད་མ་ནས་སྐྱེས་ཟིན་པར་གྱུར···པའི་ཕྱིར་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པས་སྐྱེ་བ་དགོས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་སྲིད་པས་དེས་ན་ཡོད་པ་ག··ལ་སྐྱེ་སྟེ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་བཤིག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་མ་འགགས་པར་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མྱུ་གུ་མེད་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེད་པ་ལ་ས་བོན······འཇིག་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་མི་སྐྱེའོ། །གྲུབ་ཟིན·····པའི་མྱུ་གུ་ལ་ནི་སླར་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པའང་མི་སྐྱེའོ། །སྐྱེ་བའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་མྱུ་གུའི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

 སོ། །གྲུབ་པ་ལས་གཞན་མ་གྲུབ་པའི་ཚེ་ནི། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུང་ཟད་ཅིག་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དང་གཞན་ཅུང་ཟད་ཅིག་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་བཞིན་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་མི་སྐྱེའོ། །གང་གི་ཚེ་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཚེ་དུས་ནམ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར། འདིར་སྨྲས་པ་འོ་མ་ཞོའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རེ་ཞིག་འོ་མའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་འོ་མ་ལ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འོ་མའི་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འོ་མ་དེ་ལ་དེའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཞོའི་དངོས་པོར་ཡང་འོ་མ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟགས་ན་འོ་མ་ལ་ཞོའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

（གཉིས）ཐོག་མཐའ་བར་མར་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ཐོག་མཐའ་བར་མར་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། འདི་ལས་ཀྱང་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་། བར་གནས་པ་དང་། ཐ་མ་འཇིག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་ན་འདུས་བྱས་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། གནས་པའི་དུས་ན་གནས་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་པའི་དུས་ན་འཇིག་པའོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་འདི་ལྟར། གསུམ་པོ་འདི་དག་དུས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་རེ་རེའི་དུས་ན

གཞན་གཉིས་གཉིས་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་དག་མེད་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་རྫོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་འདི་དག་རེ་རེ་མེད་ན་ཡང་འདུས་བྱས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

〈གསུམ〉རང་གཞན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

གསུམ་པ་རང་གཞན་གཉིས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། འདི་ལས་ཀྱང་འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ། གསེག་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་མེད་པར་བུམ་པ་བདག་གི་དངོས་པོ་འབྱུང་བ་མེད་ལ་རྒྱུ་མ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པས་བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་དུའང་མི་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་གཞན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

〈བཞི〉རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

བཞི་པ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་འདི་སྐྱེ་བ་པོའི་སྔོན་ནམ་ཕྱིས་དང་ཅིག་ཅར་རྟོག་གྲང་། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་པོའི་སྔོན་རོལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཅར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་པོ་བུམ་པ་ལ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་བུམ་པ་ལ་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །

【གཉིས】སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། འདི་སྐད་སྨྲས་པ། བུམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ་འདི་ལ་འགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྙིང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྙིང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ན་སྔར་སྐྱེས་པ་འམ་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་ཡོད་གྲང་། དེ་ལ་སྔར་སྐྱེས་པའི་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྙིང་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔར་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གསར་པ་ཞེས་བསྙད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་ནས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་པའང་རྙིང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་དེ་གསར་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྙིང་པ་མེད་པས་དེས་མཚོན་པའི་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །

（ལྔ）དུས་གསུམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

ལྔ་པ་དུས་གསུམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། འདི་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དུས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ད་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །

（གཉིས）སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རང་བཞིན་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པས་མ་བྱུང་བ་ལས…འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ག་ཤེད་ནས་འོང་དགོས་ཤིང་། བྱུང་ནས་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགག་པ་ན་ཡང་ག་ཤེད་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། འདི་ལས་མི་སྲིད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་མིག་ནི་སྐྱེ་བ་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མ…ཡིན། འགག་པ་ན་གར་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ…

ལྟར་ན་དོན་གང་ཞིག་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བར་འོང་བ་དང་། འགག་པ་ལ་ནི་ད་ལྟ་བ་ནས་འདས་པར་འགྲོ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ན་ཇི་ལྟ་བུར་ཕྱི་ནང་གི་སྲིད་པ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུ་གསུངས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་སྙིང་པོ་མེད་པར་གཟིགས་པ་ན་སྙིང་པོ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་འདི་ལ་མི་རིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སྐུར་པ་མ་བཏབ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་ལ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

(གཉིས) མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི།

〔གཅིག〕 རིམ་གྱིས་དང་ཅིག་ཅར་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

དང་པོ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི······མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་འདི་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགལ······

བའི་ཕྱིར་དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་གཉིས་དག་མེད་པ་རེ་རེ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་མ་གཏོགས་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུས་ནམ་ཞིག་འབྱུང་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྨྲས་སོ། །

༼གཉིས༽ མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དགག་པ།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དགག་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་བླངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལས་འཇིག་པ་སྐྱེ་བ་འདྲ་བར་འཇིག་པ་ལ་ཡང་འཇིག་པ་གཞན་ཡོད་ཅིང་། གནས་པ་ཡང་འཇིག་པ་དང་འདྲ་བར་གནས་པ་ལ་ཡང་གནས་པ་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཀུང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་གཞན་དགོས་ལ། དེ་དག་ལ་ཡང་གཞན་དེ་དག་ལ་གཞན་ཞེས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐུག་པ་མེད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །

༼གསུམ༽ གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

གསུམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་མཚན་གཞི་ལས་ཐ་དད་པ་ཞིག་གམ་ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་ཡིན་གྲང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མཚན་ཉིད་ལས་མཚན་གཞི་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཚ་བ་དང་གྲང་བ་དང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དག་གཞན་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ལྟར་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདུས་བྱས་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བར་འདོད་པས་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཚེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་མཚན་གཞི་སྟེ་བཞི་ཆར་ཡང་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་གསལ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་གཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། མཚན་ཉིད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན་གཞི་ཡང་མཚན་གཞིར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཞི་ཆར་མེད་པའམ་ཡང་ན་ངོ་བོ་མེད་པས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །

（བཞི）དངོས་པོ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་པ།

བཞི་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ན་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ

ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་ན། སྲིད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མྱུ་གུའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཟིན་པ་ནི་ས་བོན་དངོས་པོར་གྲུབ་ཟིན་པ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྣམ་པར་མ་འགྱུར་བའི་ས་བོན་མྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མྱུ་གུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡང་སླར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་རྒྱུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་ཟིན་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དངོས་པོ་མེད་པ་རྒྱུ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྒྱུ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཟིན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་དོན་མེད་དོ། །འདི་ལས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནམ།དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་གྲང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པ་ནི་སླར་ཡང་དངོས་པོ་སྔར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོ་སྔར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་པའང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འཇིག་ཅིང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་

ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

(གསུམ) སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡི་རང་བཞིན་དགག་པ།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ཀྱི།

(གཅིག) དགག་པ་དངོས།

དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི།

(གཅིག) ཕྱེད་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ཕྱེད་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། ངོ་བོ་དགག སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

【གཅིག】 ངོ་བོ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། འདིར་སྨྲས་པ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ནི་མི་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དོན་སྐྱོར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱེད་སྐྱེས་ཕྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྗོད་ན། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པར་རྟོག་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་པོ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཐོབ་ཟིན་པས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདི་རྟོག་ན། སྐྱེ་བཞིན་པའི་བདག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ནམ། སྐྱེ་བཞིན་པའི་བདག་ཏུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རྟོག་གྲང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྔར་སྐྱེ་བཞིན་པར་བྱ་བར་མི་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་བཞིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་བྱ་བ་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་དོ། །

【གཉིས】 སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་དེ། འདས་མ་འོངས་པའི་བར་ན་

གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེད་ན་ཅི་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་མ་འོངས་སུ་འགྱུར། དེ་ཡོད་ན་དེར་མ་ཕྱིན་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཐལ་བྱིན་པ་འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྐོལ་བ་གང་གི་ལུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་པོ་བར་མེད་པར་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མེད་དེ།གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ལའང་བར་གཞན་ཡོད་ཅིང་དེ་ལའང་བར་གཞན་ཡོད་པ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ལའང་གང་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་འཇོག་པ་བར་གཞན་ཡོད་དགོས་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་གཞན་ཇོག་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

〈གཉིས〉དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་ཕྱེད་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར། སྐྱེ་བཞིན་པ་གང་ཞིག་འགགས་པས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྐྱེས་པའི་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བཞིན་ཕྱེད་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདི་ལས་དངོས་པོ་འདི་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་ནུས་ན་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པ་རྗེས་སུ་དཔོག

ནུས་ན། གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་འགགས་པས་སྲིད་པ་མེད་ལ་སྲིད་པ་མེད་པས་ཀྱང་གང་གི་སྔོ་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་པ་ཞེས་མ་གྲུབ་པོ། །

〈གསུམ〉སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ།

གསུམ་པ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གི་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ……བཞིན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

〈བཞི〉མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ།

བཞི་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་སྐྱོན་སྤོང……དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན……ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། འདི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་སྟེ། མ……སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱེས་པའང་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆུ་འཆུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་བུམ་པའང་མ་སྐྱེས་ཤིང་མེད་

པར་ཅིག་མི་རྟོག །འདི་ནི་སྲིད་པའང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ལས་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་པས་མ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་པས་མ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མ་རྫོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་ན། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་འདི་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར·····འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྔར་མ་བྱུང་ཡང···ཕྱིས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་པ་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གྲག་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་སྐྱེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་མོད་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བདག་གི···དངོས་པོ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

〈གཉིས〉དོན་བསྡུ་བ།

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་

ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། མ་བྱས་ཤིང་མ་ཛོགས་པ་ལ་ནི་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་འགལ་བས་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་ཛོགས་པ་དང་མ་ཛོགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་…ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དོན་གང་ཞིག་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེར་བརྗོད། དེས་ན་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

(བཞི) བཀག་པ་དེ་ཡི་མཇུག་སྡུད་བསྟན་པ།

བཞི་པ་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་རྒྱུ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་རང་……བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཚེ་རྟེན་མེད་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་འཇུག་པ་དང་རྒྱུ་འཇིག་པའི་ལྡོག་པ་འཐད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་མི་དང་ཤེད་སྐྱེས་ཀུང་ཙུང་སྟེ། །འདིར་སྐྱེས་ཤི་བ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་མཁའ་འདྲ་སྟོང་པ་སྟེ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ……པར་དཔྱད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ་སོ…ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལྷག་མར་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི……དཔེའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བསྟན་ན། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྔགས་དང་…སྨན་ལ་སོགས་པ་ལས་རྟ་གླང་སོགས་བདེན་པ་བར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤིང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་བ་ན། ཇི་སྲིད་སྒྱུ་མ་མ་ཞིག་གི་

བར་དུ་དེ་དག་ལ་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་དམིགས་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ལྟར་དེ་ལ·····མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྒྱུ་མའི་སྔགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་སྐྱེས·····བུས་ནི་སྒྱུ་མའང་མི་དམིགས་ན་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མ་རིག་པའི་སྔགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ·········འབྲངས་ནས་རིགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། ཇི་སྲིད་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་རང་གིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་མི་བསླུ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་སྔགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་པོར་མངོན····པར་ཞེན་པའི་དྲི་མ་བསལ་བས་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་ནོ། །མ་རིག་པ་མ་ལུས་པའི་བག་ཆགས་དྲུང་ནས་ཕྱུང་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་པའི་ཡང་དག···པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་སྣང་བའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡང་མེད་ན་དེ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་སྔགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་མིག་དག་པའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་མཁན་དང་མིག་དག་པའི་སྐྱེས་བུས་སྔགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་མིག་ཅན་དག་ལ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྱུ་མའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་ཐབས་ཡིན་གྱི་དེ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུ་མས་བསླུས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། འཐད་པ་དུ་མས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཀག་པ་ན་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལོག་ཀྱང་ཇི་སྲིད་སྒྱུ་མ་མ་ཞིག་གི་བར་དུ་སྒྱུ་མའི་སྣང་བ་མི་ལྡོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་འཐད་པ་དུ་མས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བཀག་པ་ན་ཡང་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་ལྡོག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། ཇི་སྲིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་ས་བོན་དྲུང་ནས་མ་ཕྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་མི་ལྡོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པས་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མས་འཆིང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་འགོག་གི། རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་མི་འགོག་སྟེ། དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀག་ན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འདི་ཡང་ཇི་སྲིད་སྣང་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལ་དགག་ཏུ་མེད་ཅིང་མི་བསླུ་བར་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ངོར་བྱས་ནས་དབུ་མ་པས་ཀྱང་མི་འགོག་ཅིང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཁས་ལེན་པའམ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཟླ་གཉིས་སོགས་དམིགས་པ་ལྟར་མ་རིག་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ཡང་མེད་དོ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཡོ་བར་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི······
ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྒྱུ་མ་ནི་བཅིངས་པའམ་གྲོལ་བ་མེད་པས······
འདིར་ཡང་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ནམ། དེ་ལྟ་ན་
རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་ཡང་
སྒྱུ་མའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་དེ། འདི་ལྟར། རང་སེམས་བདེན་མེད་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ····
འདིས། །སྲིད་གསུམ་བདེན་མེད་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་འགྲིམ། །ཡུལ་སྣང་བདེན·····
མེད་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་རྗེས་སྙོག །བདེན་མེད་ཚུལ་འདི་འཁོར་བའི་ངང་ཚུལ་ཡིན། །
སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུས་སྒྱུ་མའི་དེ་ཉིད་སྒོམ། །སྒོམ་བྱུང་མིག་གིས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་
མཐོང་། །ནམ་མཁའི་མདུད་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་གྲོལ། །གྲོལ་མེད་ཚུལ····
འདི་གྲོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཡིན། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདུས····
བྱས་ཀྱི་དོན་དགག་པ་བསྒོམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་
པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གཉིས་པ། རབ་བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་····· དགོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤྲངས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མ་བྱས་པར་ནི་འགས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤྲངས་ནས་མྱ་ངན་ལས······· འདས་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་མི་ནུས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཞགས་པས་དབང་དུ་བྱས་པ། ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཧ་ཅང་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཁས་པ་མི་སྨན་པ་སློང་བ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཙུན་མོ་འཕངས་པ་ཤི་བ་བརྫ་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་དུ་རིམ་གྱིས་རིགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས···· གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་རྟག་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག········ བཞིར་ངེས་པར་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོ་བཞི····· བརྩམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་བསལ་ནས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ལ···· སོགས་པར་ངེས་པ་ན་མི་རྟག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་

འཁོར་བར་འཁྱིང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་དེ་དག་སྒྲོལ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྔ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་པས་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་དྲུག་པའོ། །གདུལ་བྱ་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པ་ལ་འཁོར་བ་སྤང་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ལས་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བདུན་པའོ། །གདུལ་བྱ་ཟབ་མོའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་མའི་རྒྱུད་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཟབ་མོའི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པར་བཞེད་ནས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷག་མ་རྣམས་བརྩམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའང་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དེ་དག་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ་སོར་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ། ཀླན་ཀ་ལྷག་མ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་རྩོལ་ངན་གྱི་རྩོད་པ་ལྷག་མ་སྤང་བ་ལ། སྟོང་ཉིད་འགོག་བྱེད

རིགས་པ་དགག །མཐར་ལྟུང་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ་དགག །ཡོད་མེད་རིགས་པ……མཚུངས་པ་བསྟན། །མེད་པ་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག །སྟོང་ཉིད་སྨྲ་བའི……དཔེ་རྟགས་དགག །སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད། །ཡོད་མེད་འཛིན་པ་ལོག་པར་བསྟན། །ཕྱོགས་བྲལ་རིགས་པས་དགག་མི་ནུས། །

གཅིག སྟོང་ཉིད་འགོག་བྱེད་རིགས་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ། གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས། རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་མི་ནུས། རིགས་པ་གཞན་དགག་པ་དང་གསུམ་གྱི།

(གཅིག) གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩམས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་སྨྲ་བ་པོ་ཁྱོད་ཡོད་ཅིང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔས་བསྟན་པའི་དོན་དང་། འང་གི་སྒྲས་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་འདི་ལྟར། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ཚིག་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲ་བ་པོར་འདོགས་ཀྱི། མི་སྨྲ་བར་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཚིག

དང་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཀྱང་གཞན་གཉིས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་བ་པོ་དང་བརྗོད་བྱ་དང་། ཚིག་གསུམ་ལའང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་དང་དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྲོ་བ་བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོང་པའི་ཉེས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཡིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་སྟོང་པའི་ཉེས་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་སྟེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

(གཉིས) རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་སྤོང་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲ་བ་བསལ་བ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་སྒྲ་བ་རང་གི་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པའི་རྒོལ་བས་ནི།གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་སུན་འབྱིན་གྱིས་བཟློག་པ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་བྱ་བ་ཞིག་ན། ཁྱོད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲ་བ་སེལ་བ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱོགས

གཅིག་ལ་དགའ་ན། རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་ཅིས་དགའ་བ་མིན། རང་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཐད་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་དགོས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བས་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐོང་ཞིག །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན་མི་རིགས་པས་ཡོད་པ་མིན་ལ། མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་གཞན་མེད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན་མེད་པ་དེས་ན་སྐྱེ་དེ་བཞིན་དུ་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་སོགས་པས་གཞན་ཉིད་དང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐོང་ཞིག །

(གསུམ) རིགས་པ་གཞན་དགག་པ།

གསུམ་པ་ལ། བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དགག །སྟོང་པས་ཟླ་བོ་འགྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

〔གཅིག〕བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་མི་རིགས་པར་བརྗོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གང་དུ་བུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེར། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་གྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྔར་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསལ་གྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མ་བསལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པར་སྒྲུབ་ནི་གཞུང་ལུགས་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དེ་ཉིད་མི་རིགས་པར་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གང་དུ་ཟུང་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གང་དུ་རྩོལ་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་དེར་གཉིས་ཀས་ཀུང་དོན་དེ་ཁས་བླངས་པས་གཞུང་ལུགས་ཚད་མ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་སྒྲུབ་ན་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་དགོས་སོ། །

〔གཉིས〕སྟོང་ལས་ལྷ་བོ་འཁྲུལ་ལ་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུབ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་ལ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་སྟོས་པའི་སྟོང་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས……

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་དེའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པའང་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ཐམས་ཅད་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མིན་པ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་ཤོས་དགག་བྱ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་བུར་ན་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁྲི་སྦྲུལ་གྱི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས། མཐར་ལྟུང་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་མཐར་ལྟུང་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་གཉིས།

(གཅིག) དགག་པ་དངོས།

དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་མེད་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག །དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །གཉིས་མེད་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་དང་གསུམ་གྱི།

༼གཅིག༽ ཕྱོགས་མེད་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱོགས་མེད་པ་ཉིད་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱོགས་མེད་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུའང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སོ་སོ་ཅག་ལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཟད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་ཕྱོགས་མེད་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་ན། ཕྱོགས་ཙམ་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པའང་རྩོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་བསལ་ཟིན་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་མེད་པ་ཉིད་ཕྱོགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ན། གང་ཞིག་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཡང་མེད་པས་ཕྱོགས་འཛིན་པ་སྤོང་ཞིག།

༼གཉིས༽ དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །མེ་ནི་ཚ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་དམིགས་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཚ་བ་མེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། །ཚ་བ་མིན་པ་ཇི་ལྟར་

བསྒྲེག །དེས་ན་བུད་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ། །ཡོད་མིན་དེས་ན་མེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་ཚ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཞེས་གོང་དུ་བཀག་པར་བྱས་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མེའི་དངོས་པོ་མཐོང་ནས་མེ་དངོས་པོ་མེད་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ན། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཐད་པས་དངོས་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དངོས་པོའང་བཀག་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །ཡོད་མེད་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ། །འདི་ནི་མཁས་པས་གཅིག་ཉིད་སོགས། །དག་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཕྱོགས་ནི་བཞི་ཆར་ལ་ཡང་ཉེས་པ་སྤངས་པ་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་བཞི་ཆར་སྐྱོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྡུལ་ལའང་ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་ཅེས། །དཔྱད་པ་དེར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚུལ་འདིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་དངོས་པོ་རྡུལ་ཕྲན་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་དུ་མེད་པ་དེར་རྡུལ་ཕྲན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མངའ་བ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་འཐུག་པོ་བསལ་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་འབྲེལ་ཏེ། དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མ་དམིགས་པས་ཡོད་པ་ལྟར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་གཟིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

〔གསུམ〕གཉིས་མེད་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀུན་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྟག་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པའམ་མེད་པར་རྟོག་པས་བརྟག་མི་ནུས་ཏེ། བརྟག་པ་འཇུག་པའི་རྟེན་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་ཡོད་པའམ་མེད་པར་བརྟག་པར་མི་ནུས་སོ། །རྣམ་པར་དཔྱད་བཞིན་པའི་དོན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའང་ཡོད་པར་བཞག་མི་ནུས་པས་དོན་གང་ཞིག་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད། འགའ་ལའང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་ཐོབ་ལ་དྲང་ཞིང་གསལ་བའི་ལམ་འདི་རྒོལ་བ་དག་གིས་ཅི་སྟེ་ཁས་མི་ལེན། རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དག་གིས་རང་རང་གི་བློས་བརྟག་པའི་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་དོར་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱོགས་འདི་སྨྲ་བར་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་འཐད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དོན་འདི་མི་འགྲུབ་པ་སྲིད་ན། འོ་ན་གང་གིས་ཁོ་བོ་ཅག་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་དེ་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །འོན་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་དང་འགལ་བའི་འཐད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ན། དེའི་ཚེ་གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས་ཁྱོད་ལའང་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་དེ་རིགས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་སྨོད་པ་གཞན་བྱེད།

གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་འདི་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་སོ་ན་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་འཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པ་སྣོད་ཐ་དད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་རང་བཞིན་གང་མཐོང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་བོར་བཤད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་སྔར་བཤད་དོ། །

(གཉིས) སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ།

གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ནི། རྟོག་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་དག་གིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཐོབ་པའི་དོན་འདི་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པས་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་གང་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྨྲིད་པ་དེ་ལ་ལན་གདབ་པར་རིགས་ཀྱི། གང་གི་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཚིག་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་ལན་གདབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལན་མ་སྨྲས་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལན་

བརྗོད་བྱ་བ་མིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཐད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས··
དབུ་མ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བཟློག་པ་ཅི་སྟེ་མི་སྒྲུབ། མ་གྲུབ་
པ་ནི་ཁས་བླངས་པ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་རང་ལུགས་སྒྲུབ····
བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྙེད་པར་དཀའ་ལ། གཞན་ལུགས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་
པའི་གཏན་ཚིགས་སླ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་ཅིང་གྲགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་རྙེད་སླ་བ་དེ་ཁྱོད་ལའང་ཡོད་པས·····
ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ནུས།
དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པས་སུན·······
འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་རྙེད་མི་སླའོ།།

གསུམ། ཡོད་མེད་རིགས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ཡོད་མེད་རིགས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཅི་སྟེ་རིགས་པ་
མེད་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་གིས་གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན··
ཉིད་དུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ཁོ་བོས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་
ཙམ་ཞིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཅེས་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཡུ་བུ་གཉིས་
ཀ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་བསལ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཞུང་བཙུགས་པར་འགྱུར་རོ།།
གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་ན་དེའི་ཚེ་མེད་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི·····
མིང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་མིང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཡོད་ཅེང་བདོག་གོ་ཞེས་མིང······

བཏགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡོད་དོ་ཞེས་མིང་ཞེས་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིང་རྣམས་ནི་མིང་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དང་ཕྱིས་འདོད་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མིག་ཞིགས་པ་ལ་ཞར་བ་ཞེས་དང་། ཚ་ཐུང་བ་ལ་ཚེ་རིང་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ······ བཞིན། གལ་ཏེ་སྒྲས་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རེག་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མ་རེག་པའི་སྒྲས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ······ ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་རིག་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་བརྗོད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཁོ་ནར······ འགྱུར་གྱི། འཇིག་རྟེན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །

བཞི། མེད་པ་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་པ།

བཞི་པ་མེད་པ་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཀུན་བཀག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རིགས་ཏེ······

འདི་ལྟར། གང་གི་ཚེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་ཉིད་མི་སྲིད་པ····
དེའི་ཚེ་དགག་བྱ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཀག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྲིད་
པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འཇིག་པ་གཞན་··
དུ་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་ལ། དེའི་ཚེ་ལྟོས་ས
དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟོས་ཆོས་དངོས་མེད་གང་ལས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། དེའི····
ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་རང་གི་ངོ་བོས་འགྲུབ་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༄། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་དགག་པ།

ལྔ་པ་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པར···
དོན་འགའ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ····
པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་དགོས་ལ་སྟོང་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ལས་གྲུབ་པར·······
འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར·····
གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུའམ་འོན་ཏེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་བྱས་པར་
འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལྟར་བསླུ་བར་འགྱུར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡེ་མཚུངས་
པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བསླུ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཅི་སྟེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བསམས་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་ན།
གཏན་ཚིགས་ནི་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་དམ···

བཅའ་ལས་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་ལས་གཏན་ཚིགས་གཞན་མ་ཡིན་ན། དམ་བཅའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་འདི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མེད་ཀྱང་གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་པ་དེས་ན། དཔེ་དང་འདྲ་བར་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དཔེ་དེ་ཡང་རྟོག་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལ་རྟོག་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྲུན་འབྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དཔེ་ཙམ་ལས་དོན་གྲུབ་པར་སེམས་ན་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་རོག་གི་ནག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ནག་ཅེས་བརྗོད་པར་ནུས་པར་འགྱུར་ན། འདི་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་མི་རིགས་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲུག སྟོང་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།

དྲུག་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མེད་ལ་དཔེ་ཡང་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་ཚིགས་འདི་དོན་གང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་

བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་དེ་མཐོང་བ་མཛོས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡོན་ཏན་མེད་པར་མ་ཟད་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ཞེན་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁྱུག་པ་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིས་སྒྲོ་སྐུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་གཟུགས་བརྙན་དང་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མི་ཞེན་པས་ན། མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་གྱི་ཡང་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རིགས་པའི་རྣམ་པ་མང་པོ་འདིས་ཅི་ཞིག་འགོག་ཅེ་ན། ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་མཐོང་བ་ལས་བྱིས་པ་རྣམས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཏུ་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

བདུན། ཡོད་མེད་འཛིན་པ་ལོག་པར་བསྟན་པ།

བདུན་པ་ཡོད་མེད་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པར་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་རྣམ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཡོད་ལ། ཕྱི་རོལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ཉིད་དོན་དམ་པའང་མ་ཡིན་ལ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་བཤད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱ་ལ། གང་གི་ཚེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་འདི་མེད་ཅེས་བརྗོད་པར་ཉིད་དུ་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་ཡང་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱད། ཕྱོགས་བྲལ་རིགས་པས་དགག་མི་ནུས་པ།

བརྒྱད་པ་ཕྱོགས་བྲལ་རིགས་པས་དགག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་པའི་ཚོགས་དུ་མས་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་བསལ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་མ་ནུས་པ་ན། འདི་སྐད་ཅེས་ད་ལྟ་ཕོ་བོས་ཁྱོད་ལ་ལན་གདབ་མི་ནུས་སོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་དག་ཁྱོད་ལ་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་ན་དེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལས་དུས་ཆེས་རིང་པོ་ཞིག་ན་སུན་འབྱིན་ནུས་པ་སྲིད་ཀྱང༌། གང་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡུན་ཆེས་རིང་མོ་ནའང་ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་རི་མོ་འབྲི་བ་དང༌། ལྷག་གིས་གཞུས་པས་གཟིར་བར་བྱེད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

མཇུག་བྱང་།

འཕགས་པའི་གཞུང་མཆོག་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏེར།།
གང་དག་མཐུ་ཡིས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་གསལ།།
ཟླ་བ་ལྟར་གྲགས་ཟླ་བའི་མཚན་ཅན་དང་།།
ཉི་མ་ལྟར་གྲགས་ཉི་མའི་མིང་ཅན་རྒྱལ།།

ཟབ་མོའི་བཅུད་འཛིན་གཞུང་བཟང་ཀུ་མུ་ད།།
དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཟེར་གྱིས་རྣམ་ཕྱེ་བ།།
ཡང་དག་བཤད་པའི་སྲད་བུ་ལ་བརྒྱུས་ཏེ།།
སྐལ་བཟང་བློ་ཡི་མགུལ་རྒྱན་འདི་བྱས་སོ།།

འདིར་བཤད་དགེ་བ་རབ་དཀར་དྲི་མེད་དེས།།
མཐར་འཛིན་ཚང་ཚིང་སྡུག་པོས་དཀྲིགས་གྱུར་པའི།།
སྲིད་པའི་འབྲོག་དགོན་འཁྱམས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས།།
མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་ཤོག།

ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་ཞིག་པ་མ་གྱུར་བར།།
དེ་སྲིད་གཞུང་བཟང་འདི་ཡང་གནས་གྱུར་ཏེ།།

སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མ་ལུས་སེལ་བ་དང་།།
ཕན་བདེའི་འབྱོར་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་བྱེད་ཤོག།

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས……དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་དོན་ཙམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཟབ་མོ་ལ་མོས་ཤིང་བློ་ཞན་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་གཞུང་མཆོག་འདི་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དགེ་སློང་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །།

པར་བྱང་།

འདི་བསྒྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །འགྲོ་བའི་སྡུག······བསྔལ་སྨན་གཅིག་པུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཕྱོགས་སྐྱོང····བའི་སྐྱོབ་པ་མཆོག་གྱུར་པ། །མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་གནས། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བསྟན་པ་གསལ་མཛད་པ། །ས་སྐྱ་པ་ཡི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྟེ་བ་རྡོ་རྗེ་གདན། །དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་ཆོས་སྲིད་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །སྤྲུལ་པའི་གདུང་བརྒྱུད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དང་། །ཀུན་ཀྱང་ཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་ཤོག །དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ།། །།

དཔེ་སྐྲིག་འགན་འཁུར་བ། དགེ་འདུན།
མདུན་ཤོག་རི་མོ་འབྲི་མཁན། ཅང་ཀོང་ཉན།

དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་རྩ་འགྲེལ།

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་རྩ་བ་མཛད།
རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་བརྩམས།

སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན།
སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་ཞིན་ཧྭ་དཔེ་ཚོང་ཁང་གིས་བགྲམས།
ཧྣོ་ཐུབ་ཤུགས་བཞུ་ས་གཉིས་པར་འདེབས་བཟོ་གྲྭས་དཔར།

དཔེ་རྟགས། ISBN7—5409—2005—X/B・42(民文)
དཔེ་རིན་སྒོར།

(川)新登字 002 号

责任编辑：更　登
封面设计：蒋光年
技术设计：向　勇
封面题字：白　玛

中观四百颂详解

帕巴拉大师　著
仁达瓦·循努洛追释

四川民族出版社出版发行　（成都盐道街三号）
四川省新华书店经销
西南冶金地质印刷厂印刷

开本850×1168毫米　1/32　　印张 11
1998年2月第一版　　1998年2月第一次印刷
字数221千　　印数1—5000册

书号ISBN7—5409—2005—X/B·42(民文)　　定价:13.20元

ISBN 7-5409-2005-X
9 787540 920050 >
ISBN7—5409—2005—X/B · 42
定价：13.20元